COLECȚIA RÂSUL LUMII

TIBOR FISCHER

Călătorie până la capătul camerei

HUMANITAS

CALATORIE PANA LA CAPATUL CAMEREI
TIBOR FISCHER

Așa am devenit bogată: am fost acasă într-o vineri după-masă, pe la patru și jumătate.
Bogată? Multi asta ar spune. Pentru alții doar înstărită, si aș spune că destul de înstărită. Am un apartament care e mai mult decât suficient pentru o singură persoană și care in multe orașe din lume (fie ele simple sau fițoase) ar fi considerat un exces. Am o bibliotecă cle-a dreptul maiestuoasă. Am două dormitoare, deși pe-al doilea l-ar putea considera dormitor numai agenții imobiliari, pentru că, dacă ai pune un pat acolo, n-ar mai fî loc pentru nimic altceva. Am o cameră de zi rezonabilă, o bucătărie decentă, o baie și - adevărată extravaganță - o a doua cămăruță de baie, cu o toaletă și cu o chiuvetă mică. Apartamentul e pe două niveluri și are o scară generoasă, care sporește senzația de spațiu. întotdeauna mă liniștesc când mă plimb în sus și în jos pe treptele acoperite cu mochetă moale. Pentru că sunt la ultimul etaj, am întotdeauna lumină foarte bună și pereții bătrâni sunt destul de solizi ca să mă pună la adăpost de invaziile fonice ale vecinilor. Pentru că stau la al doilea etaj și sunt camuflată de copaci (plantați cu grijă probabil acum o sută de ani și păstrați destul de bine, în ciuda gazelor de eșapament ale motocicletelor), nu mă afectează nici zgomotele de-afară. In cele două săptămâni cu soare - considerate vară în țara asta - mă bucur și de luxul de-a avea o terasă pe acoperiș și de a-mi crește plantele.
M-am întrebat adeseori de ce sont atât de atașată de plante; la început am crezut că o fac din considerație pentru natură, din sentimentul reconfortant pe care ți-1 dă verdele. Apoi am început să suspectez că plantele ar putea fi un fel de animale de casă pentru cei care se cred incapabili să aibă grijă de patrupede. Când o plantă se ofilește, te încearcă un sentiment de vină, dar o lăcră-mioară-asiatică nu-ți va arunca niciodată priviri pline de reproș pentru că nu ai scos-o afară, și nici nu ai cum să jelești după un cactus. în plus,

cum altfel să ai o rezervă de oxigen în ziua de azi?
Așadar, am foarte mult spațiu. Sunt numeroase familii care trebuie să se descurce cu mai puțin. Am și prea mult spațiu de depozitare, așa că toate hainele mele pot fi reperate dintr-o privire. Modul în care îmi păstrez discurile este exemplar, dar - acum urmează partea cu adevărat rușinoasă - dormitorul cel mic s-a transformat în depozit pentru pantofi, găzduind o sută nouăsprezece perechi. Mărturisesc, ăsta e adevăratul răsfăț, mai ales că nu mă dau în vânt după ieșirile în oraș și prin casă mă învârt, de obicei, desculță. în apărarea mea, aș vrea totuși să subliniez că i-am adunat într-o perioadă de aproximativ zece ani și că pantofii sunt modalitatea mea de a mă recompensa pentru o performanță cu adevărat remarcabilă. Ca mai toate viciile, și al meu e destul de inofensiv.
Deși lucrurile mele și cu mine ne bucurăm de o viață lipsită de griji, amplasarea noastră nu e chiar într-una din zonele rezidențiale ale Londrei: grădina comună din fața blocului nostru - o harababură de verde într-o tundră de construcții - atrage câteva păsări (se pare că poluarea a exterminat toată fauna zburătoare, cu excepția celor mai dezgustători porumbei), dar cele mai multe sunt doar în trecere. Scandaluri, focuri de armă, furturi de mașini, jafuri, bătăi, saltele aruncate și urme de urină - o gamă cuprinzătoare de activități neplăcute pe care le observ din confortul fotoliului meu de trestie.
I ,a început obișnuiam să sun la poliție și mi-a luat destul de mult să înțeleg că nu aveau nici un chef să mai audă despre așa ceva. Fie nu veneau deloc, fie abia se târau la patruzeci de minute după telefon, dându-i și celui mai împiedicat infractor destul timp să se evapore. Soluția pentru o astfel de problemă e simplă, și e interesant că multele ministere și toți politicienii, funcționarii publici și alți diverși birocrați care iau bani tocmai ca să rezolve problemele astea nu o fac. Dar să vedeți acum șmecheria.
Tot al meu e și apartamentul de dedesubt, de la primul etaj. Deși nu e tocmai un palat, e mai mult decât încăpător pentru una sau două persoane, asta dacă m-aș hotărî vreodată să-l închiriez. L-au scos la vânzare în primele mele momente de

îmbogățire, și, la urma urmei, investițiile în proprietăți sunt printre cele mai profitabile. Nu există nici un dubiu în privința asta, pentru că de la taximetriștii etiopieni până la acordeoniștii albanezi, informaticienii suedezi și baronii ruși ai aluminiului, toți bat drumul până la Londra. Și, dacă tot am și apartamentul de dedesubt, măcar nu-mi mai bat capul că deranjez pe cineva cu muzica din miez de noapte.
Mai e ceva. Surprinzător, am și bani în bancă. Conturi cu dobândă ridicată. Nu multe, dar îndeajuns pentru ca o familie să trăiască fără griji un an sau doi. Bineînțeles, încă mai câștig. Există, desigur, și modalități mai bune de a-i investi, dar - și știu că sună îngrozitor - nu mă interesează banii. Ador să-i cheltui, dar nu suport să-mi storc creierii încercând să fac niște scheme de investiții deștepte. In adâncul sufletului, pur și simplu nu-mi pasă. Nu-mi place să adun bani în bancă, pentru că putrezesc acolo și, ca toată lumea, de altfel, îi urăsc pe bancheri (și iubesc gluma aia veche: Cum se numesc o mie de bancheri arși de vii? Un început promițător).
Zilele astea nici nu prea cheltuiesc pe altceva decât pe călătorii. In privința hainelor, sunt pusă la punct pentru orice ocazie. Nunți, înmormântări, petreceri, interviuri, întâlniri romantice: am haine de firmă nou-nouțe, puse bine în celofan. Lenjerie enervant de scumpă, neatinsă, în pachete nedesfăcute. Garderoba mea nu se prea uzează, pentru că lucrez acasă, așa că pijamalele și treningurile vechi fac cam toată treaba.
Cât despre muzică, am deja mai mult decât pot duce. Deși apartamentul meu nu e enorm, am sute de sclavi care să mă încânte: pianiști lituanieni, violoniști coreeni, tenori islandezi, dive olandeze, harpiști americani, violon-celiști senegalezi și tobosari balinezi, sclavi vii și morți, de aproape toate naționalitățile, care cântă numai pentru mine. Ii pot face să cânte iar și iar, mai tare sau mai încet.
Alegerea e aproape obositoare, și asta de fiecare dată când vreau să ascult muzică. Prima etapă a alegerii e relativ ușoară: sus, jos sau undeva pe la mijloc. Apoi, mai e o întrebare: dacă vrei sus sau jos, cât de departe ești dispus să mergi? Dacă ești deprimat, e genul de depresie pe care să

vrei să o ornamentezi cu încă un strat? Sau e o stare mizerabilă de care vrei să scapi urgent? Dimpotrivă, dacă ești binedispus, vrei să mergi mai departe, spre o stare de frenezie? Să ghicești ce fel de muzică să asculți e uneori epuizant, dar, câteodată, și greșelile ocazionale sunt surprinzător de plăcute.
Și, în cele din urmă, câtă muzică poți să asculți? Faptul că lucrez acasă înseamnă că ascult mult mai multă muzică decât un obișnuit al birourilor, dar am peste cinci sute de discuri, care reprezintă cincisprezece ani de colecționat, de cadouri primite cu ocazia zilei de naștere sau la Crăciun, și cadouri de genul „aș-vrea-să-ți-smulg- hainele-de-pe-tine“. Douăsprezece ore de audiții zilnic ar însemna șase săptămâni fără să repet discul. Și multă muzică, de obicei cea bună, cere mai mult de șase audiții ca să-i prinzi gustul. Iar piesele cu adevărat extraordinare le poți asculta de zeci de ori, cu naturalețe, bucurându-te altfel de fiecare dată. Am ajuns la concluzia că ar fi destrăbălare să mai cumpăr și altele, pentru că am acoperit toate genurile, ba chiar două sau trei discuri pentru orice schimbare emoțională, dar sunt aproape sigură că voi cădea victimă vreunei noi apariții mai promițătoare.
Apoi, creația spectaculoasă a unui mare compozitor e o plăcere aproape nesecată. Am douăzeci și cinci de discuri t u concerte pentru două piane, dar abia a douăzeci și cincea achiziție mi-a ridicat ceva întrebări legate de sănătatea mea psihică.
Există și ceva aproape jenant atunci când îți place un mare compozitor. Bineînțeles că-ți place. E atât de evident și, până la urmă, de leneș și de plictisitor. Există întotdeauna această tensiune. Nimeni nu vrea să fie ca restul lumii, să se comporte la fel cu turma. Această dorință e puternic concurată de aceea de a fi profetul unei noi descoperiri; vrem ca și ceilalți să ne împărtășească plăcerea, dar numai până la un punct. Nu-mi pot imagina să existe cineva, nici măcar printre cei care se dau în vânt după muzica cea mai obscură și îngrozitoare, care să nu vrea s-o împărtășească cu cineva. Poate că nu vrem să împărțim mâncarea sau banii, dar vrem în mod sigur să ne facem cunoscute părerile.

Vrem să lăsăm impresia că știm de toate, că avem gusturi bune. Vrem ca restul lumii să creadă că noi ne distrăm mai bine. Dar avem nevoie de locuri de întâlnire ale minții. Un Kilimanjaro al spiritului, unde să facem pelerinaje ca apoi să spunem despre celelalte lucruri că sunt mai mari, mai mici sau la fel cu Kilimanjaro.
Pe lângă muzică, am și o imensă colecție de filme și, din aceeași serie, sute de canale de televiziune. Și, oricât se străduiesc să lase pe dinafară orice urmă rle inteligență, periodic eșuează. Astfel, chiar dacă averea mea nu e cine știe ce, sfidez orice dictator, orice potentat, orice om mai bogat decât mine, pentru că nimeni nu are parte de mai mult divertisment în propria casă. Chiar și cei cu averi imposibil de cheltuit au o singură minte, o gură, două urechi, doi ochi și o sursă de distracție. Exact atâta cât pot duce. Acum o sută de ani, numai cineva care stăpânea singur o țară întreagă sau avea o avere șocantă s-ar fi putut descurca la fel de bine, chiar și acum cincizeci de ani era privilegiul exclusiv al magnaților, iar azi tot soiul de țicniți au atâtea surse de divertisment, încât nu mai știu ce să facă în final cu ele.
Bogăția nu se naște din șansa de a alege dintre mai multe iahturi proprietate personală, ci din abundență și din libertate. Pe care să știi cum să le păstrezi. Aș putea chiar acum să mă duc să-mi cumpăr mobilă nouă, haine noi sau să zbor în orice colț de lume și să mă lălăi o lună într-un apartament cu un minibar mamut și cu o baie de mărimea unui hambar.
Distanța financiară între traiul de azi pe mâine și belșug e, din păcate, destul de mică atunci când ești singur. Dacă vrei să crești opt copii, asta da, e altă poveste, dar de îndată ce scapi de problema chiriei și a plății cărților de credit, lucrurile merg așa cum vrei. Există puține plăceri mai mari decât aceea de a-ți închide ușa, de a ignora lumea și de a-ți crea propria realitate.
In plus, îmbogățirea mea nu a fost rezultatul vreunei viclenii sau al muncii asidue din parte-mi. A fost unul din rezultatele colaterale ale dorinței mele de a lua lecții de flamenco. Dansul se aseamănă foarte mult cu un cult, te absoarbe tot

mai mult și mai mult, și plătești din ce în ce mai mult, dar rareori scoți ceva bani din asta.
Pe la șaișpe ani, l-am torturat pe tata încercând să mai nlon ceva bani pentru cursul de flamenco, pe lângă nenumăratele lecții de dans pe care le luam deja. Știind și el (ă va ceda, a pus o condiție:
— Oooh, trebuie să mai faci și ceva util pe lângă.
Ne înțelegeam destul de bine ca să pricep că se gândise la ceva care chiar să-mi asigure existența pe viitor. Mi- am respectat promisiunea, numai că am făcut-o ceva mai târziu. (land am intrat la colegiu, până să mă înscriu la cursurile care să merite, cum era cel de grafică computerizată, care chiar mă interesa, toate locurile erau deja ocupate. Rămăsese un singur curs care prezenta interes și pentru care mai erau locuri: matematică superioară. Am căutat cu disperare ceva mai puțin avansat, dar nu era nimic. S-ar fi zis atunci că viitoarea mea carieră de grafician fusese compromisă încă din stadiul de intenție, așa că am strâns din dinți hotărâtă să aflu ce era așa de greu la matematica aia superioară.
N-am apucat, pentru că profesorul de matematică superioară și-a vândut mașina, și-a cumpărat un picamer pneumatic și a început să-și găurească beciul încercând să ajungă la centrul Pământului ca să demonstreze o oarecare teorie. Așa că i-a preluat cursul profesorul de grafică computerizată, și astfel matematica superioară s-a întâlnit cu grafica și s-a așezat cuminte la colț, cu toate că la vremea aceea cursul de grafică computerizată nu presupunea mult mai mult decât să deschizi calculatorul. Dar tata avusese dreptate.
Când, în cele din urmă, mi-am văzut de viață în pași de dans, am devenit designer, în mare parte pentru că puteam deschide calculatorul și desena. Dacă aș încerca azi să intru în branșă cu calificările astea, probabil că n-aș obține un interviu nici pentru postul de recepționeră.
Presupun, așadar, că toată contribuția mea la propria avere a fost că n-am eșuat ca designer. Aveam deja o reputație și un telefon, și așa m-am îmbogățit. Era vineri du-pă-masă și tocmai încuiam ușa, voiam să ies să cumpăr ceai de mentă,

când a sunat telefonul. Aș fi putut să-mi văd de drum și să las robotul să răspundă, dar am ridicat receptorul și mi s-a făcut oferta.
N-am vrut s-o accept. Era genul de ofertă pe care li-ber-profesioniștii o primesc destul de des, cu sarcini care trebuie terminate ieri. Le lipsea un personaj pentru un joc pe calculator. In weekendurile mele nedormite s-ar fi dezlănțuit iadul, și n-aveam nici un chef. Nici potențialul meu angajator, un japonez blazat, coordonator de proiect, nu voia să- mi ofere slujba. Se plângea plin de obidă că fusese lăsat baltă în ultima clipă de un designer care se hotărâse să facă pe fetița în Bangkok; că sutele de designeri cu experiență și foarte bine pregătiți pe care-i știa el în Japonia erau fie ocupați, fie în vacanță, fie treceau printr-o criză spirituală, fie avuseseră accidente la schi, nășteau sau participau la concursuri televizate. Abia dacă mai avea timp să respire în timp ce-mi înșira țările pe unde căutase ajutoare: America, Germania, Franța, Spania, Bulgaria, Polonia, India.
Pe măsură ce-mi enumera nenorocirile care împiedicaseră sute de designeri talentați să-i accepte oferta, aproape că-i simțeam transpirația acră, mirosul rânced de tutun intrat în haine (mi-a luat o vreme să-mi dau seama ce zi lungă trebuie să fi avut, din moment ce la Tokio sunt cu nouă ore înainte); era înfuriat pe bune, mă ura cu toată sinceritatea, și aveam impresia că așteaptă scuze pentru toate chinurile prin care trecuse. In ciuda nevoii lui disperate, a stat să-mi rumege CV-ul și m-a angajat, cu o lipsă totală de grație.
N-am vrut să accept. Dar ca liber-profesionist nu-ți prea pe i miți să spui nu. Trăiești în permanență cu teama că Iîimeni n-o să-ți mai vorbească vreodată, darămite să te mai și angajeze. Cuvântul „nu“ nu are voie să-ți apară pe buze. Simpla lui rostire ți-ar pune cariera pe butuci și ar atrage dezastrul facturilor neplătite. Dar, oricum, voiam ca oferta asta să dispară.
Așa că i-am spus:
— Trebuie să vorbiți cu avocatul meu.
Și am plecat să-mi cumpăr ceai, convinsă că n-o să mai am nici o veste de la el, din moment ce nu aveam avocat. Pe

deasupra, avocatul inexistent ar fi fost cu siguranță plecat în weekend sau, presupunând că nu, am certitudinea că nu și-ar fi amintit de mine.
Eu, în schimb, mi-1 aminteam perfect. Eram la o petrecere și tocmai îmi pusesem haina pe mine, când m-a oprit un tip care mi-a spus:
— Sunt specializat în proprietatea intelectuală și aș vrea să storc bani din creierul tău.
O replică groaznică, dar bine țintită, și servită fără să fie acompaniată de zâmbetul alunecos al unui, să zicem, manager de resurse umane. Nu era una dintre propunerile care te ofensează și în care toată plăcerea stă tocmai în ofensă. El era beat și eu aveam chef. îmi dăduse cartea lui de vizită după, dar nu acceptasem niciodată propunerea lui de a mă reprezenta, pentru că nu avusesem niciodată nevoie și, cum bine știe orice femeie, rareori ți se fac favoruri după consumarea evenimentului.
Ciudat, dar tocmai rupsesem cartea lui de vizită și o aruncasem la gunoi de dimineață. Urăsc dezordinea și lucrurile care nu sunt necesare (pantofii sunt esențiali pentru liniștea mea sufletească), și-mi place ca totul să fie pus în ordine, deci n-aveam absolut deloc nevoie de cartea de vizită a unui avocat însurat, specializat în proprietatea intelectuală. Era însă o metodă bună de a scăpa de slujbă: am recuperat cartea de vizită și i-am citit numărul. Eram sigură că fusese sfârșitul.
Ceva mai târziu, am aflat că avocatul își încuia biroul când i-a sunat telefonul și că se întorsese numai pentru că aștepta un telefon de la un jucător sirian de lacrosse[1]. Nu numai că-și amintise de mine, dar până să mă întorc de la magazin aranjase lucrurile în așa fel încât eu primeam un munte de bani și, mai mult, un procent semnificativ pentru drepturile de autor.
— Ador să-i aud sufocându-se la capătul celălalt al firului.
Eram de-a dreptul furioasă, dar nu mai puteam spune nu. Am dormit patru ore în weekendul cu pricina, mi- am terminat treaba luni după-masă și, de atunci, restul a fost un flux de operațiuni bancare. E ciudat că m-au plătit, pentru

că le-ar fi fost foarte simplu să n-o facă. E greu să-ți iei banii și de la firme care au sediul două străzi mai încolo.
N-am cunoscut pe nimeni care să fi jucat jocul. Nici nu l-am văzut de vânzare pe undeva (ce-i drept, nici n-am căutat cu mare atenție), dar, judecând după banii pe care i-am primit, a fost un succes în Japonia. Intr-o situație obișnuită, onorariul mi-ar fi ajuns pentru două sau trei perechi de pantofi buni, dar m-am trezit cu jumătate de casă și cu factura la încălzire asigurată pe termen lung.
Așa că singurul meu sfat pentru cei care vor să se îmbogățească este să nu se străduiască.
Cobor până în hol. Tot timpul mă gândesc la el ca la o plajă pe care valurile aruncă resturi și epave.
Sunt mai multe scrisori, cu fața în jos, semn că nici unul dintre locatari nu și-a făcut încă apariția, sau cel puțin nu de când a trecut poștașul pe-aici. Pentru mine nu e nimic. Intr-un colț, zac patru plicuri pe care le-am tolerat săptămâni la rând, așa că le culeg de pe jos ca să le arunc. Sunt oarecum dezamăgită că nu e nimic pentru mine, fiindcă, deși grosul corespondenței mele e, ca în majoritatea cazurilor, de altfel, bună de aruncat, undeva, în adâncul sufletului păstrez speranța că într-o bună zi se va strecura și o veste îmbucurătoare.
Urc cele șase șiruri de trepte spre bucătărie. Am vrut un apartament la ultimul etaj tocmai pentru că te obligă, vrând-nevrând, să faci un pic de mișcare. Chiar și un simplu drum până la chioșcul de ziare devine un mic antrenament. îmi pregătesc micul dejun și-mi fac de lucru cu plicurile nerevendicate. Le-am lăsat jos o vreme, deși știam că destinatarii nu vor veni să le ia. N-au mai fost aici de ani de zile, deci de ce-ar începe tocmai acum? Simt totuși că trebuie să tratez corespondența cu un anume respect, chiar dacă e clar inutil, asta până când mormanul începe să mă enerveze sau ajunge la dimensiuni alarmante, acoperin-du-mi scrisorile și astfel posibilele vești bune.
Dacă aș avea adresele foștilor locatari, pe care de altfel îi și cunosc (în mare), probabil că sentimentul de vinovăție m-ar chinui destul de mult ca să mă facă să le trimit mai departe, dar nu le am. Scrisori pe care nimeni nu le vrea,

acumulându-se pe plajă.
Desfac plicurile în timp ce-mi beau cafeaua. Oare de ce continui să fac asta? Există o doză de încântare când deschizi scrisorile altora, dar dispare rapid atunci când descoperi că și viețile lor sunt monumente de plictiseală, ca și propria-ți viață. Când dau peste câte o scrisoare de la companiile care se ocupă cu cărți de credit, știu că nu se anunță nimic distractiv. Totuși, deschid scrisorile înainte de-a le da la gunoi, ca să mă asigur că nu conțin mesaje disperate de la persoane răpite care așteaptă răscumpărarea și pentru că pe lângă speranța de a primi vești bune o mai am și pe aceea că mă voi amuza.
Primul plic e mare și maro. Mă călca pe nervi din cauza mărimii, pentru că putea foarte ușor să acopere scrisori importante pentru mine, care să conțină vești bune. Destinatarul e un anume E. Lambert. Nici un E. Lambert nu a locuit aici în cei zece ani de când m-am mutat eu, și e prima dată când primește o scrisoare pe adresa asta. Plicul ascunde un catalog enorm cu jucării sexuale. S-ar părea că an de an se vând milioane de astfel de obiecte, și mă întreb dacă mai există vreun fund în țara asta, fie el de bărbat, de femeie sau de copil, care să nu-și găsească aici consolarea. Adresa de pe plic e cât se poate de corectă, inclusiv codul poștal, așa că nu pot bănui că poștașul a avut vreo scăpare. Oare compania trimite cataloage în fiecare clădire din țară, în speranța că, mai devreme sau mai târziu, cineva le va deschide?
Următorul plic e un comunicat de presă adresat unui ziarist care a plecat de aici acum patru ani, și conține o rectificare adusă unui alt comunicat pe care l-am rupt acum câteva luni, ceva despre o nouă marcă de bumbac. Ce e ciudat aici e că ziaristul, Mitch, nu scria decât cronici de film, și nu văd cum poți inventa o nouă marcă de bumbac. Ce poți să schimbi, și de ce i-ar păsa cuiva? Comunicatul de presă se întinde pe două pagini și nu spune nimic; un caz exemplar de vorbărie în zadar. Trebuie să spun că admir asta.
Pe scara enervării, Mitch nu era decât foarte iritant. A ținut o masă de biliard sprijinită de perete în hol ani în șir. Nu dădea niciodată vreo mână de ajutor la curățarea spațiului

comun, dar mereu spunea „fac eu data viitoare“ atunci când mă vedea luptându-mă singură cu mizeria. Mă întreb dacă m-ar fi iritat mai mult, mai puțin sau în mod egal dacă pur și simplu tăcea. Mă gândesc că probabil mai puțin, pentru că nu mi se adresa, de fapt, niciodată, ci o spunea pentru sine. Parcă încerca să se hipnotizeze și să ne convingă că nu e un om de rahat.
Pe deasupra, mai și asculta salsa cu volumul dat la maximum. Odată, am fost aruncată din pat pe la trei dimineața de sunetele care păreau să vină de la o petrecere-surpriză organizată de vecinii de jos. M-am îmbrăcat, să mă duc să protestez, dar când am ieșit am constatat că muzica nu venea din apartamentul de la unu (asta se întâmpla înainte să-l cumpăr eu), ci de la parter, din apartamentul lui Mitch. Partea cea mai proastă, atunci când cineva se crede pe stadion și ascultă muzică atât de tare, e că n-are cum auzi bătăile tale frenetice la ușă. Era pe altă lume, o luase razna de la atâtea droguri și atâta salsa. E adevărat că și-a cerut scuze și că s-a oferit să-mi împrumute niște casete video, avea atâtea că-i acopereau pereții. N-am acceptat niciodată (»Ierta, și abia mai târziu mi-am dat seama de ce-am făcut .ista: pentru că-mi plăcea prea mult să îl detest.
Dintr-un alt plic a ieșit un fluturaș mov, anunțând un eveniment petrecut într-un club acum două luni, și era adresat unei fete care stătuse aici în urmă cu doi ani. Am mai găsit și un formular pentru cărți de credit pentru Sylvie. Sylvie a plecat acum trei ani, dar dacă ar fi rămas ar fi putut li acum fericita posesoare a treizeci de cărți de credit. Poate că a existat o vreme când companiile astea au avut succes, dar acum parcă ajung tot mai des în categoria indezirabililor. Sylvie a locuit în dulapul din spate, care numai cu multă bunăvoință poate fi numit apartament. Am cunoscut-o la o petrecere din partea de nord a Londrei. Era atât de în nord, încât mă simțeam aproape epuizată când am ajuns acolo și mi-am dat seama că am făcut o greșeală de îndată ce am intrat. Toată lumea renunțase deja la orice tentativă de a se simți bine și era numai ora zece. M-am trezit vorbind cu Sylvie în timp ce sorbeam o băutură, pregătindu- mă pentru lungul drum înapoi. Treptat, am

descoperit că amândouă locuim în sud, în aceeași zonă, pe aceeași stradă, ba chiar în aceeași casă. Eram vecine de nouă luni și abia atunci ne vedeam prima dată. La început, Sylvie a părut incomodată de prezența mea, presupunând probabil că eram vreo psihopată care urmărea străini pretinzând că stă în aceeași casă cu ei, cu gânduri nu tocmai curate.
încep să cred că sunt perfectă: asta ar putea fi o problemă. Atunci când triburile de mult uitate în junglă sunt târâte în hățișurile civilizației, sunt sfârtecate de vii. Nu lucrurile simple duc la distrugerea lor. Problema nu e că nu sunt la fel de bine înarmați, sau că nu se pot adapta, sau că nu au nimic de vânzare. Sunt copleșiți atunci când înțeleg că toate credințele lor sunt spulberate: nu e îngrijorător să descoperi că există și mijloace mai eficiente de vânătoare, că fibrele sintetice au și ele utilitatea lor sau că trebuie să mai știi și o altă limbă pentru a face negoț. Toți suntem foarte capabili să ne adaptăm atunci când e în interesul nostru să o facem. Până și o singură credință zguduită îți creează disconfort, ce să mai vorbim despre momentul în care toate convingerile tale ajung gunoaie pe străzile cuceritorilor... Să nu ghicești numerele la loterie sau să te uzi leoarcă pentru că nu ți-ai luat umbrela, crezând că n-o să plouă, diferă radical de descoperirea că întreaga familie te urăște sau că banca unde ți-ai depus economiile de-o viață nu există.
Oare pierderea sentimentului că totul va fi bine indică doar că, în fine, te-ai maturizat sau, dimpotrivă, că-ți lipsește o doagă? Eu, una, nu mai visez. Sau visez, dar fără prea multă convingere. E ca atunci când te uiți la un meci și nu ții cu nici una dintre echipe, nu cunoști nici un jucător și nici nu te interesează sportul: îți omori timpul, dar nu-ți pasă.
Când spun perfectă, nu mă refer chiar la perfecțiune. Depinde foarte mult de cum privești termenul. Am făcut două lucruri de care mi-e rușine și care, de fapt, nu erau chiar atât de rușinoase, dar pe care, pe de altă parte, mi-a plăcut să le fac, ceea ce nu se întâmplă dacă ești perfect. Unul dintre ele avea legătură cu un club de fotbal.
Mă enervez destul de des. De cele mai multe ori, din c auza unor nimicuri. E mai bine sau mai rău să te enerveze

lucrurile mici mai tare decât cele importante? E de înțeles dacă te enervează chestiile importante, și e nevoie de autocontrol ca să nu te lași impresionat. Atunci, oare mai e permis să te enerveze chestiile mărunte, dacă te-ai stăpânii când a fost ceva important? O mică vacanță de la disci-I »lină. Și totuși, din moment ce pe mine mă enervează atâtea lucruri mărunte din viața mea, poate că e vorba doar de una dintre slăbiciunile mele.
In dimineața asta, m-am enervat pentru că n-am primit un cec. Cred că-1 aștept cam de-o lună. Nu e cine știe ce sumă. De fapt, e chiar mică. în mod ciudat, faptul că Hit and Run[2] nu mi-a plătit această mică sumă e mai enervant decât dacă m-ar fi înșelat cu o sumă mare. Chiar dacă e dezgustător și lipsit de orice scuză, parcă aș înțelege totuși să nu-ți plătească o sumă mare: vor să păstreze banii cât mai mult. Și totuși, Hit and Run e o companie mare și cu pretenții. Cred că până și pe porția zilncă de mâncare a peștișorului auriu de la recepție cheltuiesc mai mult decât îmi datorează mie.
Sunt norocoasă. N-am nevoie de banii ăștia. Ba mai mult, și dacă aș avea nevoie, mare lucru nu aș putea face cu ei, tocmai pentru că sunt atât de puțini. Dar să vă explic de ce mă enervează asta.
Ei au venit la mine. Nu m-am dus eu la ei. M-au sunat pentru o treabă măruntă. Femeia cu care am vorbit era disperată. Pot spune că i-am făcut o favoare. Ca și cum m-aș fi dus să fac curat, doar că eu am făcut design. I-am trimis, cu profesionalism, factura. Și apoi am început să aștept.
La început, am avut o perioadă în care facturile dispăreau. A trebuit să-i trimit, în total, trei. Lucrurile se complicau și mai tare pentru că dispăreau curierii cu care le trimiteam. Am început cu o Heather, am trecut la un Dawn care rapid s-a transformat într-o Gail, apoi cineva cu un nume pe care nu mi-1 pot aminti, și o Nicola. Nici unul nu știa istoria plăților, și nici unul n-a avut vreo tragere de inimă să ducă misiunea la bun sfârșit.
Eu sunam cam o dată la trei săptămâni, nu voiam să fiu agasantă, și tot timpul discutam cu fetele, le întrebam ce

mai fac, dacă și-au petrecut bine weekendurile, arătân-du-mi astfel preocuparea pentru soarta lor. Cu Gail am vorbit chiar îndelung despre încălțămintea sport: toate astea pentru că îmi place să fiu politicoasă. Am convingerea că bunele maniere nu te costă, și cu toții trebuie să conviețuim pe lumea asta și, în adâncul sufletului, speram ca bunăvoința mea să grăbească plicul spre destinație.
Cea mai bună metodă, dacă nu vrei să plătești pe cineva, e să-i promiți c-o să-i plătești. Dacă mi-ar li spus de la început „mai degrabă ne-am tăia picioarele decât să-ți dăm vreun ban“, asta mi-ar fi oferit măcar posibilitatea unui atac pe cale legală, deși, ținând cont de sumă, nu cred că aș fi găsit vreun avocat care să se uite măcar la mine.
Ce mă scoate din sărite e că nu fac asta ca să mă enerveze. Pur și simplu sunt neserioși și lucrează de mântuială. Acum, sunt în perioada în care îmi tot spun „joia asta“. Până acum, când sunam, mă tratau cu indignare și chiar cu iritare, în timp ce eu încercam să le explic că n-am primit cecul, implicația fiind, la un nivel profund, că era vina mea: încurcam un proces foarte simplu, în sine. Interlocutorul meu trăgea aer în piept și-mi spunea c-o să verifice. Așteptam zece minute până ce o voce exaspe-rulă să îmi spună:
— Va fi emis joia asta.
Mă pregătesc sufletește și mai dau un telefon. Treaba Nicolei e făcută acum de un anume Mabarak. Mă binedis-pune schimbarea de gen. Ii explic desfășurarea evenimentelor și povestea ceculuiinexistent. Mabarak nu oftează și nici nu scoate vreun sunet. îmi răspunde:
— O să verific și vă sun eu.
In mod normal, aș protesta să fiu expediată așa rapid, dar atenția lui Mabarak îmi sporește încrederea. Vreau să cred. Ceva mai târziu, mă sună.
— Ați făcut o greșeală: n-ați lucrat nimic pentru noi.
— Poftim?
— Am verificat și nu ați lucrat pentru noi.
— Vă spun eu că am lucrat.
— Am verificat și nu e așa. Probabil ne confundați cu altcineva. Mi-e teamă că nu vă pot ajuta mai mult.

Sunt pierdută. Asta chiar m-a lăsat fără cuvinte. Dacă au făcut-o deliberat, trebuie să recunosc că e o tehnică superbă. Angajezi pe cineva să-ți redecoreze apartamentul și, când vine vremea să-i plătești, negi vehement c-ar fi lucrat ceva. Cum ar putea demonstra că a pictat peretele galben? Mă gândesc serios să renunț la luptă. Până acum, cred că am cheltuit toți banii pe telefon. Mai stau o vreme și rumeg gândul capitulării. Simt un ghem de nervi în stomac, care se tot umflă și se întărește. Intestinele mele n-au cum să suporte presiunea. Eu așa aș vrea, dar știu că n-au cum. Si nu te pui cu propriile intestine.
Mi-aduc aminte că, deși nu m-au plătit și deși nu am lăcut altceva decât să mă joc cu niște pixeli, îmi apare totuși numele pe pagina lor web. Vorbesc iar cu Mabarak și îi indic pagina propriei companii, unde apare numele meu, alături de multe altele care au fost probabil în aceeași situație. Mabarak nu mai are ce să spună. Această ultimă dovadă a onestității mele îl irită. Mai aștept vreo zece minute. în cele din urmă, revine:
— O să vă trimitem un cec joia viitoare.
Cobor pe plajă să iau corespondența. A trecut aproape o săptămână după joia viitoare, și nici urmă de cec. Sunt două scrisori pentru mine și două pentru Sylvie. Pe lângă avalanșa de oferte de cărți de credit care o așteaptă de obicei, primește regulat avize pentru plata datoriilor. în această dimineață, are o scrisoare de la o agenție intitulată Agenția Colectorilor de Datorii din Marea Britanie. Nici urmă de originalitate în denumirea asta și o încercare nereușită a unei companii din Kidderminster de a părea importantă. Curios, toate agențiile astea par să aibă sediul în fundături din nord. Scrisorile mă amuză pentru că de trei ani încoace promit lună de lună același lucru: că intenționează să facă ceva.
Nu apare vreun nume sau vreo semnătură pe aviz, probabil pentru ca agresații să nu se poată răzbuna pe nimeni, „în ciuda insistențelor, ați ignorat avertismentele noastre.. astfel începe. Oamenii ăștia par să fiarbă de fiecare dată când cer ceva, dar sunt sigură că nimeni nu le ia amenințările în serios după vreo cinci scrisori de genul ăsta.

Cea mai distractivă e scrisoarea pe care o trimit anual, cu câteva cuvinte tipărite cu caractere enorme, îngroșate:
AVERTISMENT PENTRU 24 DE ORE
Sunt încăpățânați, n-au decât să facă risipă de litere imense. îmi pot imagina cât îi costă toată colectarea asta de datorii. Scrisorile sunt trimise cu prioritate, fără excepție. Hârtia e de bună calitate și, chiar dacă textul e standard, trebuie să existe cineva, oricât de prost plătit, care să se ocupe de el.
A doua scrisoare e diferită. E de la agenția Dun Waitin*. N-au mai scris până acum. Mesajul e agresiv. „Nu poți fugi ți nu te poți ascunde. Plătește. Plătește cât mai poți.“
Dedesubt, e o imagine destul de mare cu un bărbat în echipament de karate care sparge cu cotul trei cărămizi. Pe față lire întipărită o grimasă, fără îndoială de la efortul de a sparge cărămizile, dar rezultatul e că-i accentuează urâțenia și aerul amenințător, ca și cum cele trei cărămizi nu iar fi de ajuns. Subtidul e următorul: „Reprezentantul nos-lm, Audley Bennett, adoră să dea telefoane.“ Compania figurează cu sediul în Sunk Island, un loc despre care nu am mai auzit până acum, cu siguranță vreo altă pustietate din nord.
Există și un P.S.-. „Știm drumul până la Londra.“
Sună telefonul. E Garba.
— Sper că ești bine, Oceane, îmi spune. Finlanda e servită.
Nu se poate să mai existe mulți agenți de voiaj ca Garba. Aș pune chiar pariu că e unic. Nu face asta pentru bani. De fapt, tocmai de asta o face, dar banii pe care-i ia de la mine nu reflectă efortul pe care-1 depune. Banii nu sunt întotdeauna demni de reputația pe care-o au. Poate că în-tr-adevăr vorbesc, dar adesea e o bolboroseală sau o limbă imposibil de înțeles. încercați să comandați un tort de nuntă unui vânzător de pește, chiar oferiți-i de zece ori peste prețul pieței. Majoritatea nici nu s-ar deranja să telefoneze la cea mai apropiată patiserie; ar fî prea ciudat pentru cei mai mulți dintre ei. în loc să se bucure de ocazia de a se îmbogăți, ar fî încurcați și nu ar înțelege de ce nu m-am dus singură la patiserie. Sunt norocoasă să-l am pe Garba pentru nevoile mele speciale.
Garba mă ajută pentru că-i place să gândească neconvențional. Oricum, banii sunt marea lui plăcere. Face

și
* Transcriere colocvială a expresiei englezești Done Waiting (gata cu așteptarea) (n. tr.).
lucruri ciudate, de exemplu înmoaie timbrele de pe scrisori ca să le poată desprinde și refolosi, își verifică restul până la ultimul sfanț în magazine și investighează cu mare atenție nota la restaurant („Nu cred că atâta costa cocktai-lul ăla. Nu costa atât. Uite cum facem, îți dau o liră“). Are nenumărate rude și e surprinzător cum reușește să cheltuie atât de puțin pe cadourile de Crăciun și cum plănuiește să reducă suma și mai mult. E adevărat că păstrează hârtia de împachetat de la cadourile pe care le primește și o folosește pentru alte ocazii. Când stă la hotel, fură hârtia igienică și becurile (pe care le înlocuiește cu unele vechi, ca să nu fie pus la plată - la fel și dacă în minibar e vreo sticlă de votcă sau de gin, pe care o golește și o umple cu apă, și apoi o așază cu grijă la locul ei). Mănâncă în cea mai mare parte ce e în oferta supermarketurilor. E un fan înrăit al dușurilor și băilor reci și susține că săpunul e dăunător pielii.
Dar Garba nu e zgârcitul de modă veche. Are și el distracțiile lui; va ști sigur unde în Londra se găsește cea mai ieftină sticlă de whisky scump sau unde se vând cele mai ieftine crose de golf. Din ce povestește el, cel mai satisfăcător moment al vieții lui, cel puțin până acum, a fost să stea la coadă în fața unui club gay, admirându-1 pe cel din fața lui ca să înțeleagă că nu e nevoie să mai aștepte, să plătească taxa de intrare, să ia de băut și tot tacâmul. Pur și simplu l-a invitat pe tipul din față la el acasă. De atunci, n-a mai mers în nici un club gay, ci numai la cozile din fața lor. Pentru el, să găsească mijloacele prin care să lupte cu forțele emițătoare de facturi e o aventură creativă și o declarație de dragoste făcută adevărului matematic. Lui chiar îi pasă dacă e încărcat la plata electricității cu șapte penny, pentru că iubește precizia și pentru că preferă să investească în propriile afaceri. Pe lângă agenția de voiaj, Garba mai are și o grămadă de alte tactici de câștig: un atelier de fabricat statui din mușchi, o companie care produce felicitări și o fermă de scorpioni.
Mă pregătesc pentru seară. Când ies din cadă, sunt deja

prinsă în de-acum familiarul puzzle: câtă eleganță să etalez? Mă pun la patru ace numai când plec în străinătate, așa că bag viteză.
( ) iau pe scări în jos spre Finlanda.
Mă lupt cu încuietoarea când, deodată, ușa se izbește de perete și sunt întâmpinată cu căldură de Mika. Are în jur de douăzeci de ani, dar am senzația că nu e chiar la vârsta care să-i He confortabilă. Are o bandană legată pe frunte, ca un fotomodel sau ca un star rock, ori, mai degrabă, ca un soldat adolescent într-un război ca vai de el, un detaliu care trece neobservat atunci când ești fotomodel, star rock sau soldat adolescent. Cred că n-ar trebui să judec pripit, probabil că pentru Mika bandana e o afirmare a spiritului aventurier sau a disprețului de luptător. Nu se asortează nicicum cu burta asupra căreia pare să fi pierdut de mult controlul și nici cu fața tăbăcită care ar putea la fel de bine să lie a unuia de șaizeci de ani.
într-o mână are o țigară și în cealaltă o sticlă de Lapin Kulta[3]. Căldura cu care m-a întâmpinat e lesne de pus pe seama celor patru sticle goale de Lapin Kulta care zac pe mobila rece, minimalistă. îmi place aranjamentul pe care l-a făcut Garba.
Ceilalți musafiri sunt Silja și Tuomas, un cuplu de avo-(ați care lucrează pentru o bancă și care sunt vizibil stânjeniți de setea nedomolită a lui Mika pentru Lapin Kulta. Toți trei vorbesc o engleză impecabilă, deși mi-aș dori ca Mika să nu fie atât de strălucit încât să poată face paradă de asta. Domină conversația fără eforturi, ignorând cu grație eforturile Siljei și ale lui Tuomas de a schimba subiectul. Despre Helsinki nu apuc să întreb decât:
— Și cum e în Helsinki?
— Helsinki. Helsinki nu e Finlanda. îți spun eu ce e Finlanda. La prima vedere, numai păduri și lacuri. Lacuri și păduri. Păduri și lacuri. Lacuri și păduri. Păduri și lacuri și lacuri.
Mika trage un fum lung din țigară. Simt că Silja și Tuomas sunt pe punctul de a izbucni, dar nu vor să facă o scenă chiar atât de devreme.
— Așadar, spun eu, păduri și lacuri și...

— Dar nu contează de câte ori privești Finlanda, pentru că e mereu la fel. Mai multe lacuri și mai multe păduri decât ai putea cuprinde cu privirea. în plus, Finlanda e un nume înșelător. Nu prea găsești finlandezi în Finlanda. Aproape că nu are locuitori. Acum aș vrea să te prefaci că eu spun în continuare, încă vreo cinci minute, lacuri și păduri, până când ajung să te calc pe nervi, și asta e Finlanda. Un observator atent va remarca însă și saunele și telefoanele mobile.
Mai trage un fum.
— Mai avem și reni și țânțari. Miros de ren și pișcături de țânțar. Astea îți rămân în cap, și lacurile și pădurile. Deasta m-am mutat în Madrid acum cinci ani.
Ghidul meu de călătorie mă avertizase: finlandezii sunt foarte sociabili, dar, în același timp, se bucură de liniște la fel cum alte nații se bucură de o bere cu prietenii. în mod evident, Mika era plecat din țară când a fost scrisă cartea. Cât despre viața lui la Madrid, e ușor de presupus că Mika are interdicție în toate barurile, presupunere perfect plauzibilă într-o țară mică, așa cum e Finlanda.
Pe neașteptate, Mika alunecă într-o muțenie prostească, lipică beției. Silja și Tuomas îmi pun tot felul de întrebări despre ce-ar trebui să vadă în Londra. Sunt mult mai bine Informați decât mine la capitolul teatru, expoziții, concede. Eu nu mă prea dau în vânt după ieșitul în oraș. Și lista în mare parte pentru că nimic nu merge cum trebuie in I .ondra. Nimic. Acum mai bine de două mii de ani, Cezar a construit un pod peste Tamisa. Elizabetanii au construit și ei un pod peste Tamisa, și asta în ciuda piedicilor născute din convingerea că gunoiul descompus atrage rațele sau ci există țări unde localnicii au un singur picior care, atunci când stau întinși pe spate, le servește drept umbrelă. Peste toi în lume oamenii construiesc poduri lungi de câțiva kilometri peste apele învolburate. Rușii și americanii construiesc nave spațiale, iar noi nu suntem în stare să ne ridicăm la câțiva metri deasupra apei cuminți care se scurge între catedrala St. Paul și Tate. întârzierea, bugetul depășit, inutilitatea și comicul - mărcile oricăror întreprinderi englezești.

Uneori mă întreb ce-or fi gândind navetiștii atunci când stau în ploaie o oră, așteptând un tren care a fost anulat de trei ori la rând pentru că mecanicii au cam exagerat (ii marijuana sau pur și simplu nu s-au deranjat să apară, atunci când întârzie la doctor după ce s-au chinuit zece In ni să obțină o programare sau când nu se pot consola (ii gândul la vacanță, pentru că viața în capitală le stoarce și ultimul bănuț din buzunare, în timp ce analfabeții care tocmai i-au ușurat de cărțile de credit pleacă să se distreze Iară vreo remușcare. Nu meditez la asta foarte des, pentru ci mă deprimă și pentru că nici nu e treaba mea. Londra c un oraș imposibil și, în curând, n-o să mai rămână nimeni aici, în afară de bancheri, de cei care caută adăpost și de turiști. Și de mine.
Dar Silja și Tuomas sunt încântați să fie aici. Mika se roagă de ospătar să nu-i mai aducă sticlele de Lapin Kulta una câte una. în cele din urmă, primește o ladă și își face de lucru cu ea într-un mod despre care ați vrea, cu siguranță, să le povestiți și prietenilor.
Eu aruncasem o privire prin Helsinki după-amiază și mă intrigase o zonă micuță, cu multe bare de metal aliniate lângă apă. Se adunaseră câțiva oameni care își băteau covoarele acolo.
— Bătutul covoarelor e un fel de sport? am întrebat.
Se pare că totuși nu e. Era doar o zonă special amenajată pentru bătutul covoarelor, astfel încât cetățenii din Helsinki să-și poată vedea de această îndeletnicire în timp ce pălăvrăgesc cu vecinii. Silja îmi explică apoi de ce în centrul orașului, în Piața Senatului, e o statuie a țarului Alexandru al II-lea.
— Turiștii sunt adesea surprinși să găsească în mijlocul orașului statuia unui rus. Dar nouă ne-a mers bine pe timpul țarilor. Am negociat niște afaceri profitabile. Negocierea e arma secretă a finlandezilor.
Istoria Finlandei e împărțită în două capitole mari: dominația poporului vecin din partea stângă, suedezii, și dominația poporului vecin din partea dreaptă, rușii. Suedezii s-au retras lăsând în urmă niște castele și limba suedeză. Rușii s-au retras fără să lase ceva în urmă, cu excepția

câtorva restaurante amărâte, dar și-au trimis, periodic, lupii și reziduurile nucleare.
Silja și Tuomas au o discuție aprinsă despre cine vorbește mai bine suedeză. Silja a fugit la Stockholm într-o vară, când avea șaisprezece ani, ca să-și exerseze cunoștințele și ca să lucreze ca femeie de serviciu într-un spital.
— Ne-au explicat o tehnică specială de a face curat cum trebuie, pentru că și o minusculă colonie de bacterii de sub chiuvetă se poate răspândi cu viteza luminii.
— Și care e tehnica secretă din spitalele suedeze?
— Trebuie să cureți tot timpul peste tot.
Silja îmi explică în detaliu cum muncea toată ziua și își pierdea nopțile în cluburi, și cum l-a sărutat pe bodyguardul regelui Suediei. îmi lasă impresia că e nostalgică după vechea ei viață, a fetei de șaisprezece ani, care nu avea nevoie de somn și care se simțea în siguranță pentru I a avea o casă la care să se întoarcă. Cred că e cam de vârsta mea, probabil înjur de treizeci de ani, și că fetița de șaisprezece ani e îngropată undeva adânc, cu curajul ei cu tot. înțeleg perfect cum stau lucrurile. Și eu am făcut, în trecut, lucruri pe care acum nu le-aș mai face. Lucruri atât de îndepărtate de abilitățile mele de acum, încât îmi vine să (red că memoria îmi joacă feste.
— Nu se poate, așa a zis el, că e bodyguardul regelui, insistă Tuomas. Și eu am fost bodyguardul regelui prin (luburi. Și am mai fost și pilot de avioane de luptă.
— Vorbești suedeză prea prost ca să treci drept bodyguardul regelui. Ai putea fi, cel mult, îngrijitorul câinelui primarului din Malmo. Și eu chiar l-am sărutat pe bodyguardul regelui.
Sosește și primul nostru fel de mâncare: pate de urs, t are e destul de ok, deși un pic cam piperat. Cel mai spec- laculos e că e din urs. Totuși, mă simt destul de aiurea să-l mănânc: n-am avut niciodată vreo problemă cu urșii.
— Urșii sunt o specie rară, dar sunt prea mulți, spune I iiomas.
— N-ai vrea să dai nas în nas cu unul prin pădure, completează Silja. Acum nu se mai tem de oameni, sunt urși urbani. Corupți. Nu sunt deloc drăguți. N-ai vrea să

întâlnești nici măcar un urs cu o durere de cap.
Nici Silja, nici Tuomas și nici Mika n-au întâlnit vreodată un urs. Urmează o discuție despre etichetă în cazul posibilelor întâlniri cu ursul. Faci pe mortul, te lipești de pământ sau începi să cânți - astea sunt tehnicile indicate de Mika.
— Respectă natura și fă-i vânt ursului cât mai repede.
Silja îmi recomandă muzeul satului de pe insula Seu-rasaari, unde pot vedea case tipic finlandeze din secolele XVIII și XIX.
— Dar și aici trebuie să fii atentă. Sunt foarte multe veverițe. Veverițe periculoase.
Mika bolborosește ceva, cu gura plină de bere.
— Veverițele nu sunt periculoase. Sunt mici și roșii. Le vezi când se apropie.
Silja nu se lasă.
— Veverițele mușcă. Ți se urcă în cap. Știu eu pe cineva care a fost mușcat.
— Pe insulă, veverițele se uită spre tine și cerșesc nuci. Dacă le dai, pleacă.
— Prietenul ăsta al meu le hrănea, dar a rămas fără nuci. Și atunci l-au mușcat. Asta era, de fapt, problema. Nu mai avea nuci. Au și veverițele așteptări.
Discuția o ține tot așa, o vreme, până mai vin și celelalte două feluri de mâncare, carne tocată de ren, care seamănă foarte mult la gust cu o carne tocată obișnuită, ceva mai condimentată, și felul principal, pe care bucătarul îl aduce aproape scuzându-se: pește alb și cartofi. E bun, fără condimente sau sosuri care să strice gustul cartofilor sau al peștelui.
— Nu există mâncare mai finlandeză decât asta, spune bucătarul.
între timp, am învățat expresia „a fi încăpățânat ca un Ostrobothian“[4] și mi-am exersat cele cincizeci de cuvinte în finlandeză, printre care se numără lac, pădure și urs.
Pentru o vreme, Mika pare să fi amuțit. Dintr-odată, explodează:
— Mă iubea toată lumea. Când aveam douăzeci de ani, eram cel mai cunoscut poet finlandez și toți mă iubeau. Ce sa ales de mine?

l’rind un schimb de priviri între Silja și Tuomas. Cel mai cunoscut? Poet? Iubit? Forța compasiunii le ține buzele llgilate.
Pentru unele meserii ești calificat din capul locului. Stai iu vârful patului într-o după-amiază, fără slujbă, fără vreun lalent, nespălat, în haine de casă învechite, fără prieteni, Iară bani și fără perspective și, deodată, un artificiu mental insesizabil te transformă dintr-un parazit, dintr-un ratat, in poet. La urma urmei, nici nu e nevoie să scrii. Sunt o grămadă de alte profesii la fel de ușor de adoptat: cântăreț, producător de film, consultant imobiliar, dansator. Nimeni nu trebuie să te plătească.
Sunt sigură că nu mi s-a întâmplat numai mie. Cred « a majoritatea fetelor drăguțe - nu, dacă mă gândesc mai bine, nici nu trebuie să fii drăguță - majoritatea fetelor au cunoscut, în vreo sâmbătă seara, un producător de film. Tiparul e asemănător: stai în pat într-o după-amiază, acoperit de așternuturi ca de-o a doua piele, fără să miști ceva pe frontul realizărilor, când singurele ființe dispuse sa le tolereze sunt cele care mișcă în chiuveta din bucătărie și, printr-un alt artificiu mental, nu mai ești un risipitor, < i un tip care poate ieși sâmbăta seara în oraș și le poate cere femeilor să se dezbrace, sau chiar mai mult. Majoritatea n-o vor face. Dar există și excepții.
Care e diferența între un producător de film pe bune și unul trucat? Nici una.
E foarte simplu să te lansezi: pomenești câteva filme cu succes moderat, care să pară că sună cunoscut, fără să existe totuși șansa să aibă cineva vreo copie, ca să nu poți li verificat. Sau, dacă ai norocul să ai numele potrivit, sau bunăvoință să-l schimbi pe cel pe care-1 ai deja, poți să faci paradă cu cariera altcuiva, ceea ce e chiar mai simplu decât să-i furi bagajul. Dacă îți pui o haină albă și faci pe doctorul, e mult mai simplu să fii prins și, oricum, trebuie să muncești ceva mai mult ca să ai succes. O după-amiază e mai mult decât suficientă ca să devii producător de film, și ăsta e unul dintre motivele pentru care multe actrițe și dansatoare au oftat și și-au dat jos lenjeria atât de repede. Cel mai bine, ca să eviți verificările, e să fii producător străin. Francez în

Marea Britanie sau american în Italia.
Mie așa mi s-a întâmplat. Decorul era convingător: o cameră plușată într-un hotel scump (ușor de închiriat cu cartea de credit a altcuiva). Producătorul francez m-a salutat, și-a desfăcut șlițul și apoi mi-a arătat ce aveam de făcut, asta în caz că-mi scăpase din vedere acest element crucial la interviu.
Decizia mea a fost în mare parte influențată de faptul că nu-mi plăcea cum arăta tipu'. Totuși, nu m-am putut abține să-mi pun întrebări în timp ce îmi vedeam de drum spre ieșire. Eu eram aia nerezonabilă? Oare asta era o practică standard, un mijloc de a cerși ospitalitatea orală? O taxă? Câteva înghițituri neplăcute în schimbul unei vieți tihnite? Situațiile astea, ca niște examene, apar tot timpul, dar, spre deosebire de examenele de la universitate, nu afli niciodată răspunsul corect. De data asta, am știut că eu avusesem dreptate, pentru că producătorul a fost arestat și s-a dovedit că nu era decât un costum și un card de credit furat. Nu se simțea vinovat, pretindea că „le-a făcut fericite pe femeile netalentate" cu promisiunile lui de angajare amânate săptămâni la rând. Mental, erau profesioniști. Era o simulare perfectă, cel puțin pentru o vreme. Aveau cu ce să se laude în fața prietenilor, o ocupație pe timp de iarnă și bucuria de a vorbi despre dietele pe care le țineau și despre pasiunea pentru cumpărături.
E posibil chiar să fi avut dreptate. Un derbedeu, în fața unuia dintre cluburile pe unde obișnuiam să merg, modelase o sticlă de plastic astfel încât să semene cu un aparat li Ho, ba reușea să imite și sunetele declanșatorului. Când le apropiai de club, începea să te fugărească pretinzând I a le fotografiază, cu un aer de paparazzi, strigând extaziat: „Priviți! Dumnezeule, uită-te la ea!" Era alarmant de plăcut.
< /insultant imobiliar. Altă profesie cu ușile larg deschise, licbuie să recunosc: am cunoscut unul când eram mai tânără și am fost foarte impresionată. Am presupus că licbuie să fii foarte responsabil, tenace și că învârti banii i ii lopata. Nicidecum. Ca să fii consultant imobiliar nu ai nevoie de bani. Numai de un pic de imaginație. E destul să le uiți la o clădire și să spui: asta poate fi îmbunătățită.

Consultantul imobiliar pe care l-am cunoscut avea câteva atuuri: o mașină sport (foarte veche, ca vai de ea, nu vintage), dar nu mi-am dat seama că locuia în ea, după I e și investise toți banii într-o dărăpănătură pe sub pământ, pe locul unui fost magazin de dulciuri într-o zonă a Londrei unde nimeni nu și-ar fi dorit să locuiască. Câțiva ani mai târziu, dărăpănătura era tot acolo, când am trecut întâmplător pe lângă ea.
I'redictibilitatea amestecului dintre bărbați și alcool e îngrozitor de enervantă: bolboroseli, sentimentalisme și apă la șoareci. Ochii lui Mika tremurau în lacrimi.
— Soția mea! se văicări. Soția mea, repetă și mai tare, suspinând foarte convingător. A murit.
Își masează încheietura cu gesturi rapide și sacadate.
— Supradoză.
Trebuie să-mi stăpânesc dorința acută de a izbucni în i âs. E o dorință incontrolabilă. E posibil ca toate astea să lie adevărate, dar mă îndoiesc. Din câte mi-am dat seama iii Iimpui scurt de când îl cunosc pe Mika, e genul care cerșește atenție și nu are cine știe ce profunzimi ascunse. I.a el, totul e la vedere, ca ingredientele într-o pizza. In Mika nu există lacuri sau păduri. Cu zece halbe mai devreme, durerea lui m-ar fi putut convinge. E aproape o lege nescrisă - cei care strigă în gura mare după atenție sunt cei care o merită cel mai puțin. Sunt oameni care nu au sentimente - își închipuie doar că le au. Nu am cum să demonstrez asta. Mika ar putea fi un candidat foarte potrivit pentru categoria „am-nevoie-de-o-femeie-care-să-mă-salveze".
Garba face treabă foarte bună atunci când îmi trimite musafiri. Dar întotdeauna se nimerește și câte un cretin la petrecere. Nu-mi dau seama dacă asta se întâmplă pentni că lumea e plină de cretini sau pentru că cretinilor nu le place să stea acasă. Le place să-și popularizeze cretinismul.
Sosește desertul: fructe de pădure de culoarea ambrei și frișcă bătută. Silja și Tuomas încearcă să mă informeze, ignorând dramatismul lui Mika, că sunt fructe de mur pitic.
Mika se prezintă cu volumul.
— Uite, de-asta beau. De-asta nu pot scrie. De-asta sunt nefericit.

Primele cuvinte care-mi vin în minte sunt: nu mai bea, nu mai face atâta caz de problemele tale, găsește-ți un job și o să te simți mult mai bine. Dar chiar nu-i pot spune asta, pentru că sfaturile, chiar și cele mai bune, nu sunt niciodate urmate, și nu e numai asta: soluția e atât de evidentă, încât mă gândesc că i-o fi trecut și lui prin cap. Una din lecțiile pe care ți le oferă viața: e ciudat cum soluțiile pentru unele probleme sunt atât de simple și de ușor de pus în practică, încât rareori sunt aplicate.
Dincolo de fereastra mea se desfășoară o adevărată enciclopedie a crimei. Fără să dedic prea mult timp activității de urmărire din spatele ferestrei, și fără să fac cine știe ce efort, am fost martora jafurilor, asalturilor, traficului de droguri, încăierărilor și violurilor. Crime n-am văzut încă, deși au fost cu nemiluita în zonă, și din cele domestice, și din cele născute de interese profesionale. Să fii omorât e mai simplu aici decât în oricare altă parte a Londrei.
Soluția e simplă: mai multă poliție. E de la sine înțeles că nu poți eradica criminalitatea, dar mai multă poliție = mai puține infracțiuni. Totuși, e mai mult decât neliniștitor să nui ii la poliție, cum am făcut eu după unele incidente urmă-I ile din spatele perdelei, și să nu răspundă nimeni sau să apară trei sferturi de oră mai târziu. Sau deloc.
Silja și Tuomas îl ignoră pe Mika și vorbesc despre tinerii « are se întâlnesc seara și devastează rondurile cu flori din spațiul public. Mi-i și imaginez, aproape că mă văd fîxân-du-i și pe ei cu privirea.
Mă întreb despre care dintre punctele de maxim interes din cartierul meu ar trebui să le povestesc musafirilor -c un adevărat spectacol al gunoiului aruncat orbește, genților smulse, mașinilor arse, dozelor trecute din mână în mână, al jocului cu armele și sexului oral (culmea e că, deși loate astea sunt la ordinea zilei, nu e chiar unul dintre cartierele ieftine). Le enumăr găștile criminale internaționale i are s-au aciuat aici și au, acum, o puternică reprezentanță locală: rușii, jamaicanii, italienii, turcii, columbienii. E interesant cum se simte invidia. Asta e problema cu civilizația:
< e-ți rămâne de făcut atunci când ai totul?

Silja și Tuomas sunt fascinați de zonele rurale din Marea Britanie. S-ar părea că sunt liniștite. Mie nu mi-ar mai trebui zonele rurale nici pe post de preș pe care să-mi șterg pantofii. Mi-aduc și acum aminte cum aproape am degerat într-un cort, în plin august, făcând slalom printre bălegar <lc vacă, bălării și mărăcini, ba uneori chiar printre vaci („cu adevărat surprinzătoare“, conform ghidului nostru) și < âiîiii lor de pază, mâncați de boală și veșnic puși pe scandal.
— Am citit cărți despre zonele astea, mă informează Silja și Tuomas.
Și cu asta mă lămuresc. Citești ceva și pe urmă imediat viei să și vezi. Cred că așa funcționează și interesul meu pentru reni și urina lor de culoarea ciupercilor.
Mika e complet absorbit de propria persoană. Trecem la istorie. Nu știu absolut nimic despre istorie și, cu atât mai mult, despre istoria Finlandei, dar cu cât aflu mai mult despre alte țări și despre culturile lor, cu atât mă conving că poți inventa orice, pentru că în mod sigur s-a întâmplat. Cumva. Cândva.
Cineva s-a legat de șase vulturi și a sărit de pe o stâncă încercând să zboare. Un păstor a devenit rege pentru că a fiert un ou într-un anumit fel. O națiune a interzis râsul. De la Silja, care are elocința unui lector universitar, aflu despre marile răscoale, perioade zbuciumate în trecutul Finlandei. Aștept să aud ceva despre Marea Enervare Națională sau despre Insurecția înăbușită, dar nici un semn. Sunt sigură totuși că există. Războaiele sunt cele mai nasoale. De șase zile, de zece zile, de treizeci de ani, de o sută de ani, războiul fotbalului, războiul fals, războiul cel mare. Războiul urechii lui Jenkins. Alegeți ce nume vreți. O să apară în curând și Războiul-iscat-pentru-că-nimeni- nu-dădea-atenție. Sincer acum, istoria e un șir de crime celebre. Ca țară mică, ești în permanență invadată. Dacă ești o țară mare, atunci invadezi țări mici sau, dacă nu e o perioadă bună pentru invazii, atunci se naște un război civil sau o revoltă a vreunui grup mai mic.
Plătesc nota și sunt îngrozită. Mă încrunt de mirare. E cea mai scumpă masă pe care am mâncat-o vreodată. Prețurile

din Londra sunt un bun prilej de mândrie perversă pentru londonezi. Chiar dacă e mereu umed și pute, iar serviciile funcționează de parcă am fi bombardați zilnic de forțele aeriene ale inamicului, e o mare mândrie să ne putem permite să locuim aici, deși cei mai mulți oameni nu pot. Ne ținem bine. Rezistăm. Și îndurăm pedeapsa.
E emoționant să vezi prețuri atât de mari și în afara Londrei. I i las bacșiș chelneriței. A fost eficientă și politicoasă, dat nimic mai mult. Unele popoare sunt predispuse să nască chelneri, nu și finlandezii. Asta e oare un compliment?
Mika propune să mergem la saună, dar eu n-am de gând să-mi car toate lucrurile numai de dragul lui.
Evident, urmează istoria saunei și Mika ne povestește despre muzeul saunei, unde există câteva poze din 1890 cu niște bărbați tu bărbi mari care se tăvălesc prin zăpadă, chestie la fel de ridicolă atunci ca și acum. Nu-mi fac probleme că refuz sauna, e oricum o îndeletnicire prea turistică. Silja și Tuomas îmi spun noapte bună, vădit îngrijorați că mă lasă cu Mika. A fost plăcut să-i întâlnesc pe Silja și Tuomas. E un sentiment reconfortant să afli că mai există oameni sensibili și civilizați pe lumea asta.
— Sunt foarte deprimat și pentru că sunt proprietarul unei mici păduri, cu copaci tineri, pe care nimeni nu vrea s-o cumpere. Prețurile la cherestea au scăzut foarte mult.
Mika se apleacă spre mine, făcând o ultimă încercare de apropiere. Nu-1 învinovățesc foarte tare. E și asta o tehnică. Știe care sunt datele: e conștient că nu-1 plac, e prost îmbrăcat și prea amețit ca să mai fie în stare de ceva, și lotuși insistă. E atât de praf, încât am serioase îndoieli că și-ar putea reveni. Manevra învăluirii: e o adevărată artă. bărbații se apropie de tine unduindu-se, cu limba pregă-lită. Aici e vina femeilor, pentru că de cele mai multe ori le permit bărbaților să-și facă jocul. Pe de altă parte, dacă n-am fi atât de iertătoare, specia noastră ar li de mult dispărută.
Presupun că bărbații, prin natura lor, sunt perfect inconștienți și nu-și dau seama cât sunt de neîndemânatici cu replici ca „ai prieten?“ urmate de o dezechipare rapidă, cât timp tu ești în bucătărie. E imposibil să impresioneze.

— Nu mai știu drumul spre casă, îmi spune Mika în limp ce-1 împing afară.
— Nu e ceva neobișnuit, îi răspund în loc de la revedere.
Mă întorc sus și mă uit la televizor ca să-mi exersez cele cincizeci de cuvinte în finlandeză, deși nu am foarte mare succes, asta pentru că majoritatea programelor televiziunii finlandeze sunt în engleză. Sunt programe pe care deja le-am văzut, subtitrarea este elementară, deși șirurile de cuvinte se scurg unele după altele.
Știrile sunt în finlandeză și frumusețea lor e că le poți ghici conținutul chiar fără să recurgi la cele cincizeci de cuvinte uzuale. In știri, există întotdeauna cele câteva elemente ușor de recunoscut. întotdeauna, oriunde te-ai afla, poți urmări Topul Balivernelor - mereu aceeași poveste... vom îmbunătăți, am îmbunătățit. într-un regim democratic, cantitatea de baliverne variază, la fel și încercările de a te duce cu prețul. Dacă nu e democrație, atunci ai parte din plin de dus cu prețul și de câteva grupuri străine minoritare. Mai tot timpul, știrile politice sunt cele mai multe - pentru că există mulți jurnaliști pe domeniul politic și pentru că, oriunde în lume, te poți baza pe un politician: va avea mereu ceva de spus, și parcă poți să simți cum limbile de foc ale scandalului îi lustruiesc tălpile. Urmează momentul dezastrelor. Ordinea apariției în emisiune e de obicei dictată de distanța geografică. Prietenii știriștilor: foametea, incendiile, inundațiile, minorii ucigași și bocitoarele profesioniste, care aduc servicii enorme jurnaliștilor dornici să stoarcă lacrimi, dar care te fac să te umfli-n pene pentru simplul motiv că nu casa ta a luat foc. Mai sunt și războaiele, o paradă cu încetinitorul a armelor care fac, în general, deliciul revistelor. Prețurile sunt și ele o marfă bună, pentru că sunt fie prea mici, fie prea mari, în consecință cauzează disconfort. La fel cursul valutar: fie prea ridicat, fie prea scăzut. Nu-mi aduc aminte să fi anunțat cineva, vreodată, un preț numai bun.
Bineînțeles, dacă ai habar despre subiectul discutat, îți dai seama că e un mare gunoi. La ultimul scandal de proporții din zona mea, echipa de reporteri ai televiziunii i-a Intervievat numai pe cei care puseseră la cale întregul

scenariu, și care declaraseră că poliția îi forțase să incendieze magazine și săjefuiască raioanele de sport din centrele comerciale. Nimeni nu i-a intervievat și pe patronii magazinelor incendiate și ai centrelor comerciale jefuite. Absurditatea emisiunilor de știri, sau cel puțin a celor pe care le-am văzut eu, este că au durată fixă - zece, cincisprezece, treizeci de minute sau o oră, și asta indiferent de ce se întâmplă. Ar fi atât de reconfortant dacă o dată ar recunoaște că nu s-a întâmplat nimic îngrijorător, în afară de câteva verze nevândute, și ne-ar oferi în schimb desene animate. Nici vorbă - se străduiesc să ne servească măcar niște copii palide. Nimicul deghizat în ceva.
Marea întrebare este: de ce avem totuși nevoie de știri? Chiar și oamenii care nu știu cine conduce țara vor știri. Oare pentru că ascultând știrile avem impresia că ne putem loi ma opinii? Pentru că ne dau subiecte de discuție, un fel de conversație despre vreme? Majoritatea cititorilor care au puterea să lase ziarul din mână se simt probabil destul de puternici să conducă lumea.
Cum se poate să fie ceva? Cum se poate să nu fie nimic? ( )are ceva-ul e doar un nimic ascuns sub o mască? Trebuie să existe o cale de a înțelege toate astea numai stând într-o (ameră. Nu mi-au plăcut niciodată cei care fac săpături, » are declară în gura mare că fac cercetări pentru a găsi cauza lucrurilor, pentru că, în general, nu fac nimic. In cea mai mare parte, nu cercetează și nu descoperă nimic, și sunt niște ratați demni de toată mila, copii nebuni, de bani gata, cu prea mult timp de pierdut. De unde să știi, când ți se întâmplă tocmai ție?
E la fel ca unicul sunet pe care nu-1 puți sesiza niciodată - acela al propriului sforăit.
îmi dădeam seama că Silja și Tuomas mă plăceau, dar erau un pic neliniștiți. Apariția lor la cină era un fel de nebunie pe care și-au permis-o în vacanță. O escapadă londoneză.
— Am fost invitați la cină pentru a-i oferi cuiva o seară tipic finlandeză. A fost plăcut, dar ciudat.
îmi place să călătoresc, deși nu ies din casă niciodată, în ultimii doi ani, am fost în Japonia, Ecuador, Iordania, Italia, Nigeria, Indonezia, Brazilia și China. îmi place să mă cufund

în câte un loc nou, să învăț câteva cuvinte într-o limbă nouă, să citesc despre acel loc și să-l observ. Antena de pe acoperiș face mare parte din treabă, de restul se ocupă internetul. Adun tot felul de chestii și mă informez timp de câteva luni, apoi Garba organizează o cină sau două în apartamentul meu gol de la etajul de mai jos. Garba chiar muncește mult ca să organizeze totul în cele mai mici detalii, și bineînțeles că cere și onorarii pe măsură, dar își face treaba foarte bine, deși uneori mă gândesc că ar putea depune mai puțin efort.
Nu spui niciodată nu. Atunci când sunt invitată undeva, spun întotdeauna da. In primul rând, există întotdeauna posibilitatea ca persoana care a făcut invitația să-și schimbe planurile în ultima clipă și să anuleze totul. Apoi, când evenimentul se apropie, poți să te sustragi invocând aglomerarea de la muncă sau boala, și poți oricând sugera că te vei revanșa gătind ceva la tine acasă. în general, majoritatea prietenilor mei sunt dispuși să se deplaseze. Și, oricum, toată lumea e ocupată, Cât de des ajungi să-ți vezi prietenii apropiați, asta în afara cazului în care ai 18 ani sau amicii tăi îți sunt vecini? Ne închidem fiecare în carapacea noastră, deși e posibil ca eu să mă fi închis prea mult.
Dar nimeni n-a observat. Mai aud câteodată reproșuri patetice că n-am mai fost de mult în vizită, dar partea convenabilă, deși întru câtva tristă, e că, dacă oamenii nu te văd, le uită. Ca să te țină minte, trebuie să te vadă. Așa că Invilațiile sunt tot mai puține. Dar nu sunt o țipă singuraticii. De -asta călătoresc.
Unii văd în statul în casă o îndeletnicire nesănătoasă, si - într-un fel - chiar e. Dar aproape totul e nesănătos. Până la urmă, ce înseamnă să ieși din casă? Devii autist, le umpli de nonsensul vieții ca un curcan pus la cuptor: sule de nimicuri îți începoșează mintea până când aceasta im eleazăă să funcționeze.
femeia cu tortul de nuntă mi-a pus capac. Mergeam înspre metrou când am văzut-o pe individa asta legănându-se în mijlocul străzii cu un tort de nuntă enorm, cu trei elaje. Eram ușor confuză, pentru că știam că nu e nici o cofetărie în zonă, iar mașini parcate prin apropiere nu se iillau, să

poți presupune că l-a făcut pentru cineva și acum il duce la destinație. Știu că sună puțin credibil, dar părea < u-și scosese la plimbare tortul de nuntă. Și asta cu eforturi (onsiderabile. Aproape de necrezut e că, atunci când m-am upiopiat de ea, m-a înghiontit în stomac. Și a fost extrem de dureros. Apoi femeia și tortul și-au văzut liniștiți de drum. Nu neapărat din cauza asta am renunțat să mai ies. Dar a fost ocazia cu care am pus punct unei propoziții lungi și neplăcute din existența mea. Observasem de ceva vreme că mă întorceam acasă mai prost dispusă decât plecam. In cel mai bun caz eram extenuată, dar, de obicei, eram furioasă din cine știe ce motive. în Londra nimic nu merge cum trebuie și din trei în trei metri cineva se găsește să-ți ceară bani sau o partidă de sex. Cartierul meu e campion în privința asta, dar povestea e cam aceeași prin toată Londra. Pe vremuri, din câte-mi amintesc că am citit pe undeva, orașul era fieful bogătașilor. Acum pare raiul vagabonzilor, al țicniților, al bețivilor și al hoților. Iar eu am devenit expertă în trucurile ieftine ale cerșetorilor.
Aveți ceva mărunt? Asta e tehnica de bază. Dacă o folosești, trebuie să fii ori foarte insistent, ori de-a dreptul patetic. în cazul ăsta recuzita e totul: fie o pătură în care să te înfășori din cap până-n picioare (deși arăți complet idiot așa împachetat în plin august), fie o sfoară la capătul căreia să se gudure eternul câine, fie, într-o împrejurare ideală, amândouă.
Bineînțeles că majoritatea londonezilor rămân imuni la acest tertip. Dacă arăți ca un individ de douăzeci de ani, perfect sănătos, îți va lua ceva timp să strângi bani pentru o doză de coca, indiferent ce recuzită folosești. Maeștrii într-ale cerșitului știu că secretul stă în contactul vizual și în mesajele subliminale.
Apoi mai e genul știți-cumva-drumul-până-la-Twickenham? Atunci când cineva cere astfel de indicații, instinctul ne îndeamnă pe cei mai mulți dintre noi să răspundem într-un fel. Fie da, fie nu. Și atât le trebuie. Ești prins în plasă. Pentru că ți-e aproape imposibil să scapi de povestea cu drumul-până-la-Twickenham. Cu omul abia ieșit din închisoare azi-dimineață și care nu și-a văzut încă fiul nou-

năs-cut, care e în Twickenham, la distanță de doar câteva parale. Soiul ăsta de abordare are și alte, nenumărate, variațiuni: E cumva un spital în apropiere? Ați văzut cumva un polițist pe aproape?
Nu sunt un hoț. E replica pe care o folosesc aproape în exclusivitate bărbații solizi atunci când te întâlnesc singură în vreo zonă prost luminată, subtextul fiind că te-ar putea bate măr și ți-ar putea lua portofelul, iar dacă n-o face atunci trebuie răsplătit cu generozitate. Vă rog, ajutați-mă in lupta mea pentru onestitate.Sunt invalid și trebuie să ajung la spital, să mă vadă un medie. Când povestea începe așa, sunt șanse foarte mari sa continue până la niveluri apropiate de absurd: sunt invalid și îmi îngrijesc tatăl invalid, iar acum trebuie să-i fac urgent o vizită surorii mele invalide care e în spital și are doi copii invalizi pe care îi va opera chiar de ziua lor.
Tocmai am împrumutat pe cineva ca să-i dau o mână de ajutor, acum va trebui să mă împrumutați pe mine. Tactica asta e mai puțin folosită acum. A fost o vreme când a împrumuta atârna greu, mai greu decât a da. Și totuși mi s-a întâmplat im numai o dată, când întindeam o monedă, să fiu privită cu dispreț. „Asta e tot?“ Aparent, unii aristocrați credeau pe vremuri că pe lume totul se întâmplă exclusiv spre a Ic li lor bine, dar acum clasele de jos, cei mai dezavantajați,
consideră că au dreptul la tot ce mișcă în jurul lor.
Și,culmea, tocmai cei care țipă cel mai tare după ajutor sunt ultimii care s-ar oferi să ajute.
Preferata mea dintotdeauna, formula cu care orice cerșetor mă păcălește de fiecare dată e: nu vreau bani. Să vedeți mimai cât e de genială replica asta. Oprești pe cineva pe stradă și-i spui exact ultimul lucru la care se așteaptă: Nu vreau ba,ni. Vreau doar să vorbesc cu cineva. Ultima dată, cu schema asta, am căzut în plasa unei prostituate de genul celor care se droghează. Era într-o stare jalnică și mi-a explicat înlăcrimată că tocmai fusese jefuită, și încă de ziua ei (ba mi-a arătat chiar și niște răni care, ce-i drept, semănau mai degrabă a pișcături de țânțar suprainfectate), în timp ce mergea să-și viziteze mama bolnavă într-un spital

din (arencester (o distanță pe care o acoperi cu câteva parale bune). M-a întrebat dac-o pot ajuta. Era clar că se referă exclusiv la bani și nu la varianta în care aș urca-o în mașină și aș conduce o sută de kilometri până la spitalul cu pricina.
Problema cu femeia cu tortul ei de nuntă a fost că era altceva decât un skinhead însoțit de un pitbull. Și dacă nici într-o femeie cu un tort nu mai poți avea încredere, atunci în cine?
Când am luat-o iar spre metrou m-am simțit obosită. Mi se înmuiaseră genunchii și pleoapele îmi erau tot mai grele. Stăteam pe scaun și mă gândeam că nu mai am destulă energie să ajung până în centru, ce să mai vorbim de drumul înapoi spre casă. Aproape că am leșinat. Am coborât și m-am târât până acasă, stoarsă de vlagă după ieșirea de o jumătate de oră. Nu mai aveam destulă forță să ies iar. Atunci am descoperit că, de fapt, nici nu trebuie să ies. De lucrat, lucrez acasă. Cea mai mare parte a vieții mele se desfășoară pe net. Și, chiar dacă are o mulțime de defecte, Londra are și o parte bună: poate fi livrată la domiciliu. E adevărat că uneori șoferii pierd ore în șir căutându-mi adresa, asta pentru că foarte puțini se prind că numărul 55 e între 53 și 57, dar aproape orice poate li comandat și servit acasă, de-a gata, de la cumpărăturile cele mai banale până la țările străine.
Mă înspăimântă însă gândul că, într-o zi, distracția asta se va sfârși. Deocamdată mă bucur de mâncarea bună, de haine, de pantofi și de conversațiile spumoase. Mi-e frică să mă gândesc că la un moment dat o să-mi piară cheful și de ele, așa cum mi s-a dus naibii dorința de a ieși. Atunci chiar n-o să mai am nici o apărare în fața terorii.
Afară, cerul de seară e un amestec revoltător de purpuriu și maro. Norii sunt pătrați. Când îi privești, nu par deloc reali. Cum poate un nor să fie pătrat? Dacă eu aș pune un cer din ăsta în vreun proiect de-al meu, aș păți-o nasol. Dar natura poate face exact ce are chef, fără să-i pese ce credem noi. Oare de ce anihilarea dorințelor e un lucru atât de important? Dacă subjugarea sinelui este însăși esența sinelui, atunci ce sens mai are șinele? E ca și cum cineva ți-

ar da un fluturaș pe care scrie: aruncă acest fluturaș.
Bate cineva la ușă. Asta nu se întâmplă foarte des, ceea ce mă bucură nespus, pentru că nu are cine să fie în afară de vreun vecin. Nu cred că sunt din fire o persoană ostilă, dar îmi urăsc vecinii. Pe Gerald cel mai tare, pentru că (lerald nu mai locuiește aici. își închiriază apartamentul unor zănatici ca Jack, care a plecat din Noua Zeelandă cu I u< sacul în spate, să descopere lumea, și care acum stă în pragul ușii mele.
— Sunt Jack, de la parter, îmi spune.
Am făcut cunoștință de câteva ori, dar se prezintă încă o dată. Nu din politețe, și nici de teamă că n-o să-l recunosc. Nu, motivul pentru care facem cunoștință încă o dată c că Jack n-are destule celule conectate la realitate care să-1 ajute să reconstituie imaginea mea.
— Ai cumva un tirbușon pe care-1 pot împrumuta? Ți-1 aduc înapoi imediat.
— Ce s-a întâmplat cu tirbușonul pe care ți l-am împrumutat data trecută și pe care mi-ai promis că-1 aduci înapoi imediat?
Face eforturi să-și amintească. Se încruntă într-un efort de concentrare, de zici că l-am întrebat despre succesiunea regilor azteci.
— Nu l-ai adus, răspund eu în locul lui.
— A, da, așa e, îmi răspunde, încântat că și-a adus aminte. Nn știu dacă așa sunt toți prin Noua Zeelandă sau am fost eu complet lipsită de noroc și m-am învecinat cu cinci dintre cei mai bătuți în cap neozeelandezi.
— Așa, și?
— Stai liniștită. De data asta vin într-un minut.
A doua zi, mă duc până la parter să-mi recuperez tirbușonul. Nu pentru că aș fi foarte atașată de el sau pentru că ar fi un tirbușon valoros. N-are nici un fel de valoare sentimentală și nici n-a fost păstrat cu grijă în familia mea și transmis de la o generație la alta. E un tirbușon oarecare, ușor de găsit în orice magazin și, pe deasupra, foarte ieftin. N-am nici o problemă atunci când obiectele mele rătăcesc prin alte apartamente. Nu, dar vreau tirbușonul înapoi doar pentru că aș deschide o sticlă de vin.

Mirosul din apartamentul lui Jack te izbește în plin de la distanță. Camera abia dacă e destul de încăpătoare pentru o persoană, nicidecum pentru hoardele de neozeelandezi care migrează aici. Mi-e destul de greu să fac fie și un mic reproș legat de muzică, așa că să le cer să reducă din duhoare mi-e imposibil, deși tare mi-aș dori asta.
— Bună, îmi spune Jack deschizând ușa.
Mă privește încurcat. Habar n-are cine sunt. îi cer tirbușonul.
— Ți l-aș împrumuta cu plăcere, numai că noi nu avem tirbușon, insistă el.
Nu face pe nebunul, vrea sincer să-mi fie de ajutor. îi împrospătez memoria în legătură cu activitățile lui din ziua precedentă. Nu știu dacă mă crede, dar el și ceilalți neozeelandezi se apucă să-și mute de colo-colo sacii de dormit și sticlele goale până când tirbușonul e, în cele din urmă, exhumât. Oare cine-1 îmbracă pe Jack dimineața? Nu poți să te enervezi pe el, pe bune.
Cobor pe plajă. Maldărul de gunoi e impresionant. Pun deoparte hârtiile care trebuie aruncate de urgență și deodată observ o siluetă în dreptul ușii de la intrarea în bloc. Vecinii mei aud interfonul, dar nimeni nu răspunde, așa că mă duc și deschid ușa încercând să fiu prietenoasă. E un bărbat înalt și slab. Are un cap mare și lunguieț, parcă fără umeri. Arată ca un bețișor igienic sau ca un spermatozoid sprijinit pe coadă, și când spun asta nu vreau sa lin considerată lipsită de deferență.
— Sylvie? îmi zâmbește.
— îmi pare rău. S-a mutat de aici de câțiva ani.
— Haide, Sylvie, că nu mă mai duci de nas.
Fără echipamentul de karate și fără rânjet nu l-am recunoscut din prima. Era încasatorul de datorii.
— De ce nu spui cine ești? Audley, nu-i așa?
Audley intră în apartamentul meu pe care-1 studiază i u un ochi profesionist, căutând indicii că aș fi Sylvie și eslimându-mi valoarea în funcție de bunurile din dotare. In mod sigur, recunoaște draperiile scumpe atunci când le vede.
— Aș vrea să avem o discuție despre o datorie, îi spun. Iți

faci bine meseria, nu-i așa?
Mi-am bazat judecata de moment pe faptul că Audley s-a deplasat până aici: e primul încasator care face asta, intrun deceniu de încercări eșuate de a recupera banii, l'c mine mă preocupă datoria pe care o au cei de la Hit and Run față de mine. Oare poate să mă ajute?
— Nici o problemă, îmi spune. Ce vrei tu, cât ai bate din palme.
— Dar cum... procedezi? Nu folosești forța, nu? într-un fel, îmi surâde ideea că toată echipa ar putea
s-o ia pe coajă, dar în realitate m-aș simți foarte prost dacă s-ar întâmpla ceva de genul ăsta. în plus, e greu de spus
(ine e de vină. Normal că m-au iritat toți retardații care m-au pasat de la unul la altul, dar nu ei sunt
responsabili pentm felul cum e condusă compania, și nici cei de la management. Vina e undeva la mijloc. Nu m-ar deranja să-i văd pe toți un pic umiliți, dar chiar bătuți ar fi cam prea mult.
— Ai fost vreodată înăuntru?
— înăuntru unde?
— La închisoare. Dacă nu cumva ești vreun țicnit, ai nevoie de un motiv serios ca să mergi la închisoare. Dacă bați pe cineva, intri sigur. Uneori e suficient să amenințI cu bătaia, dar deranjul în cazul ăsta e prea mare. Eu n-am de gând să mă-ntorc acolo doar pentru că vreunul n-are chef să plătească douăspe convorbiri cu gagică-sa când ea era în Australia.
Arată spre televizor și spre sistemul audio.
— Am impresia că, de fapt, n-ai așa mare nevoie de bani...
— Nu.
— Vezi tu, majoritatea clienților mei sunt ca tine. Nu banii sunt problema lor, ci faptul că cineva și-a bătut joc de ei. Nu e vorba de recuperat banii, cât de răzbunare. Sau, pentru unii dintre clienții mei, e vorba de avertizare. Și să știi că eu obțin rezultate, dar nu mă vând ieftin.
Audley îmi explică tacticos că onorariul lui ar fi cam de douăzeci sau de treizeci de ori mai mare decât suma pe careo vreau eu înapoi și depinde de cât timp îi ia până face compania să cedeze.

— Am o întreagă echipă și, în funcție de situație, trimit omul potrivit. Cazul tău, împotriva unei companii mari și fițoase, e ideal pentru Wilf. Dacă eu mă duc și spun că vreau să discut cu cineva, ajung să mă uit toată ziua la peștișorul auriu din acvariul de la recepție. Și, presupunând că reușesc să vorbesc cu cineva, îmi fac vânt imediat și mă amenință cu poliția. Dacă, în schimb, apare Wilf, atunci e altă mâncare de pește. E genul de pensionar adorabil.
Te uiți la el și-ți vine să suni ambulanța. E un moșuleț de 80 de ani care tremură din toate încheieturile și e zbârcit ca o prună uscată. îl trimiți pe Wilf, îmbrăcat în haine ponosite și împuțite, să șchiopăteze cu pași mici și dureroși. li ia vreo jumătate de oră să traverseze holul de la recepție, timp în care recepționerele se uită la el cum se clatină și-și (lă ochii peste cap. Apoi le spune: „Bună dimineața. îmi pare foarte rău că vă răpesc din timp, știu cât de ocupate mi înteți, dar compania dvs. îi datorează niște bani nepoatei mele.“ Și atât îi trebuie. Orice ar mai face compania, sa dus dracului. N-au cum să câștige. Cel mai înțelept lucru c să emită pe loc un cec. Dacă-1 lasă pe Wilf în recepție, e un dezastru. întâi o să suspine ușor, apoi o dă în plâns de-a binelea. In caz de forță majoră, face pe el. Dacă încearcă să-l dea afară, dezastrul ia proporții. Până și poliția trece de partea lui Wilf. „îmi cer scuze. Știu cât de greu munciți, dar nepoata mea...“ Un singur șef n-a vrut să cedeze. După o săptămână în care Wilf și-a dat toată silința, toți angajații au demisionat.
Audley îmi lasă cartea lui de vizită. Cred că o să apelez la serviciile lui. îmi zâmbește:
— Nu-mi place să mă sustrag de la vreo colaborare, dar iți vând un pont: ai putea emite facturi pentru munca pe care nu ai făcut-o.
— Ce vrei să spui?
— Prietenul meu Phil din asta trăiește: emite facturi lalse. Le trimite pe la tot felul de companii, și unele plătesc. I)upă spusele lui, dacă vrei ca afacerea să-ți iasă ai nevoie de o companie mare și de o factură destul de umflată, dar nu într-atât totuși încât să le-atragă atenția celor de la contabilitate. Trimiți o factură pentru servicii, nimic prea specific, la departamentul contabilitate. Majoritatea companiilor le

ignoră, dar câteva tot îți trimit cecul. Phil o duce foarte bine, dezavantajul e că stă toată ziua acasă și emite facturi. M-ar tenta și pe mine, dar mie-mi place să ies în lume.
Audley are probabil dreptate.Acum șapte ani am fost jefuită. N-a fost foarte grav: numai câteva obiecte mărunțele, dar ușa de la intrare mi-au distrus-o rău de tot și asta m-a costat. Atunci când n-ai ușă la intrare, parcă nu-ți dă mâna să te plimbi prin magazine după una nouă. Compania de asigurări a avut grijă să-mi golească buzunarele într-o perioadă când oricum nu stăteam foarte bine cu banii. Așa că, acum doi ani, când am fost jefuită încă o dată, am inventat câteva chestii nu ca să obțin cine știe ce profit, ci pentru că voiam o acoperire în cazul în care cei de la asigurări aveau de gând să-și bată iar joc de mine. După mai multe luni de plimbat de colo-colo și de vorbe goale, compania m-a despăgubit pentru chestiile inventate, dar n-am văzut nici un ban pentru bunurile care chiar îmi fuseseră furate.
Acum nu mai am asigurare. Obiectele pe care le-ar putea lua niște presupuși boți sunt ușor de înlocuit. în privința asta, sunt norocoasă. Nu mulți se pot lăuda cu asta. Dacă aș pierde totul într-un incendiu, banii m-ar consola prea puțin, pentru că aș rămâne fără pantofii mei preferați și, să fim serioși, de la compania de asigurări n-aș vedea nici un ban. Pur și simplu pentru că ei nu fac asta. De fiecare dată când mă gândesc că nu le-am mai dat vreun ban, mă simt al naibii de bine.
— Mulțumesc pentru cafea, îmi spune Audley. îmi arată spre un pix din acelea primite gratuit, gândite
anume ca să te facă să te simți vinovat, trimis de vreo fundație caritabilă persoanei care părăsise casa asta acum cinci ani, și pe care eu îl aruncasem în coșul de hârtii.
— Arunci ăla, nu?
— Da.
— Știu că e gunoiul tău. Dar te-ai supăra foarte tare dacă l-aș fura?
— Te rog ia-1.
— Nu, trebuie să-l fur. Asta dacă ești de acord.
— Dă-i drumu'.

Audley își strecoară pixul în buzunar.
— Când a murit tata... mă rog, tata murea regulat. De vreo douăzeci de ori cel puțin. Dar când în cele din urmă s-a dus, și-a adunat toți fiii în jurul lui. Suntem șapte frați. Și ne-a spus așa: „Băieți. Lumea de afară e o junglă. Poate vă imaginați că știți cât e de rău, dar habar n-aveți. Mulți dintre voi vor sfârși furând din biserici, înșelând persoana iubită, acuzați de crimă, practicând canibalismul, înscenându-vă propria moarte, făcând lucruri inimaginabile, omorându-vă timpul alături de alți bărbați prin pușcărie sau în alte situații care sunt imposibil de evitat. Dar vreau să știți că sunt mândru de voi, și așa voi fi întotdeauna, oriunde m-aș afla. Sunteți băieți buni. Numai să țineți minte un lucru pe care nici unul din fiii mei nu trebuie să-l facă vreodată. Să nu vă apucați de asigurări. Să nu lucrați pentru administrația locală. Și să mergeți la Londra numai ca să bateți pe cineva sau ca să furați ceva.“ Așa că întotdeauna iau ceva, în amintirea lui.
— Fără bătăi?
— Acum, da.
II conduc până jos pe plajă. își ridică dintr-odată călcâiul drept și își dă una în partea dorsală.
— Nu-ți face probleme, îmi spune. E un tic nervos, l-ar prinde bine niște sfaturi despre încălțăminte, dar le păstrez pentru mai târziu.
Primesc un telefon în legătură cu cecul dispărut. De data asta, am de-a face cu o Val. între timp, le mai scrisesem o scrisoare de protest, dar sinceră să fiu mă surprinde că s-au deranjat să mă sune.
— Am mai analizat problema dumneavoastră cu banii, îmi spune.
La ce bun tot preambulul? De ce nu îmi poate spune doar că mi-au trimis cecul, scuze pentru întârziere, bla, bla, bla.
— Problema e că banii dumneavoastră au ajuns la Marcia East.
— Cine-i Marcia East?
— Nu știu.
— Nici eu nu știu. Nu cunosc nici o Marcia East. N-am auzit de ea. De ce i-ați trimite banii mei unei necunoscute?

— Desigur pentru că a fost o încurcătură.
— Să înțeleg că-mi veți trimite totuși banii?
— Da. De îndată ce îi recuperăm de la Marcia East.
— Stați puțin. Adică i-ați trimis banii unei necunoscute și acum trebuie să aștept până-i recuperați de la ea?
— Da. îi dăm de urmă imediat. N-ar trebui să dureze prea mult.
Răspunsul mă lasă năucă și fără replică.
Mă bate gândul să iau în serios oferta lui Audley. Sunt hotărâtă să-l angajez. Fac asta pentru că pot. în egală măsură pentru distracție și pentru bani. Audley e ca Garba. Nu-1 deranjează chestiile bizare. îi place să facă un efort suplimentar. Și să fie plătit pentru asta. Mi se pare destul de corect. îl sun și discutăm despre angajare. E plin de idei.
— Vrei să-i faci să se simtă penibil, să-i umilești, sau vrei denigrare totală? mă întreabă. în acest ultim caz, trebuie să te pregătești pentru câteva luni, poate chiar ani, și de multe ori e peste bugetul oricărui client. In plus, trebuie să te previn în legătură cu riscurile pentru sănătate. Și chestii din astea fac numai dacă datoria e una dureroasă.
Mă întreb cine ar trebui să fie ținta mea. Directorul de la I lit and Run? La urma urmei, e responsabilitatea lui. Sau șeful departamentului de contabilitate? Vina mai apă-Miîloare parcă-i aparține. Pe de altă parte, și pe el l-a angajat loi directorul. Chiar dacă e complet nevinovat în legătură i ii banii mei, tot a lui e vina.
E complicat să lucrezi pe cont propriu. Dacă ai urcat deja în vârful propriei piramide ierarhice, e bine. Altfel, e dc-a dreptul sumbru. Trebuie să te zbați să-ți găsești de lucru, să te străduiești să faci o treabă bună în speranța I .i ți se va cere să muncești și mai mult și, inevitabil, trebuie să depui serioase eforturi ca să-ți iei și banii.
— Cum e când îi faci să se simtă penibil?
— Să-ți dau un exemplu. îl trimitem pe Wilf, în hainele lui cele mai ponosite, să se bălăngăne și să se smiorcăie in timpul unei întâlniri de afaceri, la vremea prânzului. Spunându-i directorului pe numele mic, începe: „Pete, de ce nu vrei să vorbești cu propriul tată? De ce pretinzi în continuare că nu sunt tatăl tău?“ și bolborosește încă vrute

și nevrute, ca și cum l-ar cunoaște foarte bine. Bineînțeles, I unul nostru poate susține că Wilf e un țicnit, și poate fi credibil. Dar sunt șanse să nu-1 creadă nimeni. Eu îl sun și-l întreb: ai banii? Și gata. Wilf n-a fost nevoit să se prezinte la vreun dejun de mai mult de două ori.
— Și umilirea de ce e diferită?
— Să spunem că ținta noastră e un bărbat însurat care iese dintr-un club sau un restaurant, singur. Lângă el se strecoară o nurlie tinerică, trimisă de noi, și - fie că el vrea, lie că nu, fie că se întâmplă chiar în pragul ușii sau în apartamentul tinerei - îl convinge să-i țină haina și cât ai clipi își scoate bluza. Stacey, stripteuza pe care o angajez eu în cazuri de-astea, a ajuns la performanța de a-și scoate bluza atât de repede, că nici nu-ți dai seama. își pune bluza peste jachetă, în așa fel încât, atunci când celălalt complice face poza, să pară că omul nostru le ține pe amândouă într-un moment de bâjbâială printre aburi de alcool. Dacă n-ar fi vorba de vreo datorie, am fi pe terenul mlăștinos al șantajului. Din nou, eu sun și întreb: ai banii? Bineînțeles, poate susține că e o înscenare, și poate că va fi crezut, poate că nu. E mult mai ușor să plătească. îi spunem doar să trimită banii și poza dispare. Altfel, spunem exact acele cuvinte care trebuie să fie auzite.
— Nu mi se pare foarte umilitor.
— De îndată ce plătește, nevastă-sa primește poza, oricum.
— OK. Și denigrarea totală?
— Păi, în mod normal, despre asta nu spun nimic dacă nu avem contract.
— OK.
— Sunt chestii serioase.
— OK.
— N-aș vrea să las o impresie greșită.
— OK.
— Dar poate că tu ai înțelege. Asta cu denigrarea totală am făcut-o numai de două ori. îți povestesc despre una. Am făcut-o pentru un prieten. Un șofer beat i-a călcat copilul și pentru asta a primit numai șase luni amărâte în închisoare, de unde evident a ieșit după trei de jucat scrabble, îți dai seama cum trebuie să se fi simțit prietenul meu. Și i-am spus

că... mă ocup eu, dacă înțelegi ce vreau să spun. Mi-am spus că nu trebuie să mă pripesc. îi promisesem că o să mă ocup serios de asta. Că după ce mă ocup eu, n-o să mai fie nevoie, vreodată, să se mai ocupe și altcineva, știi ce spun, nu? Problema va dispărea. Dar prietenul meu mi-a spus: „Audley, nu-1 omorî. Fă-1 să plătească.“ Pentru asta am nevoie de un plan amănunțit. Trebuie să-mi iasă bine din prima. E ca atunci când lansezi o rachetă în cosmos. Dacă ratezi, înseamnă că te-ai jucat cu niște artificii foarte «rumpe. Am petrecut săptămâni în șir încercând să aflăm irtspunsul.
— Și care era?
— Gumă de mestecat. întreabă-mă cum e cu guma de mestecat.
— Spune-mi despre guma de mestecat.
— Omului nostru îi plăcea la nebunie să conducă. Mașini mari. Am început să-i lipim gumă de mestecat în încuieto-I ile ușilor. în funcție de cât timp lăsa mașina parcată, încu-lelorile se stricau. Ușor sau rău de tot. Când se întâmplă prima dată, și apoi de încă vreo câteva ori, te enervezi. Dar (And povestea continuă săptămână de săptămână, lună de lună, se transformă în altceva. La început a fost ușor, până (And tipul s-a prins că e urmărit, și atunci a trebuit să apelăm la servicii de contraurmărire, ca să fim siguri că nu »untern filmați sau că nu a angajat pe cineva să-i supravegheze mașina. A încercat totul. Și-a schimbat mașinile. Și-a întărit ușa de la garaj. Dar noi aveam răbdare, uneori așteptam și luni în șir, ca să fim imprevizibili. Era o agasare măruntă, dar îl dădea peste cap cu totul. Știi, n-ar fi fost așa de rău dacă-i furam câinele sau dacă-i spărgeam geamurile. Problemele sunt la fel cu orice altceva, deci varietatea ajută. Omul știa că trebuie să se aștepte la mai rău. Am folosit diverse tipuri de gumă, în caz că unul dintre noi era reperat să nu lase impresia că era mâna vreunui obsedat sau a unui nebun, ci chiar voința incontrolabilă a universului. Cineva care nu conducea cu mare plăcere M-ar fi dat bătut destul de repede, dar el iubea mașinile, de-asta s-a transformat într-o epavă.
Cobor pe plajă. Dau peste un maldăr și mai mare de

gunoaie. Găsesc o broșură cu produse de papetărie trimisă unui anume Kirpal Singh, care n-a mai dat pe aici de cel puțin zece ani. O dată la trei luni, primește broșuri cu fața zâmbitoare a directorului companiei, domnul Lockhart, înconjurat de fotografii cu dosarele suspendate - foarte ieftine - și separatoarele pentru dosare. Domnul Lockhart e în vârstă, și vrea să lase impresia de bunic senin, înțelept și demn de încredere, dar arată exact cum este: un rechin care pozează în bunic senin, înțelept și demn de încredere. Poza de pe broșură e mereu aceeași, de atâția ani de când o tot expediază, și o singură privire e suficientă ca să-ți dai seama că nu vrei să fii unul dintre angajații lui.
în munca mea, nu reușesc niciodată să îngrămădesc atâta informație într-un zâmbet. Diferența dintre un zâmbet de bunic și un fals zâmbet de bunic e foarte mică. Probabil că e vina mea că n-o prea sesizez. Cam aceeași chestie și cu prostituatele care fac trotuarul pe lângă grădină. Au un stil de-a aștepta greu de reprodus. Nu se așteaptă la ceva, ci pur și simplu așteaptă. Unele dintre ele sunt împo-poțonate de-ți dai seama imediat cu ce se ocupă, altele, cele mai multe, n-au avut probabil chef să facă nici cel mai mic efort. Dar așteptarea asta le trădează. Recunosc că eu n-am fost niciodată în stare de atâta subtilitate.
Domnul Lockhart oferă o agendă gratuită (cam de valoarea unui sendviș ieftin) dacă faci comanda imediat. Catalogul ăsta are totuși o funcție importantă. îmi aduce aminte că există oameni care lucrează în birouri și a căror singură ocupație e să răsfoiască broșuri ca asta și să comande panouri de afișaj și capsatoare transparente; există apoi și oameni care se ocupă cu expedierea acestor produse, și oameni care chiar trebuie să le folosească. Bineînțeles, mai sunt aceia care ar comanda imediat numai ca să primească agenda gratuit.
în cutia poștală a Sylviei și-au mai făcut loc două agenții de plăți. Mai găsesc și o broșură de la monetărie, în care mi se oferă o serie de monede de aur comemorând marile evenimente din istoria omenirii: îmblânzirea focului, inventarea roții, prima emisiune televizată.
Ajung până la urmă la cutia mea. Am o scrisoare de la

Soulstealer[5] în care mi se cer bani pentru niște cărți pe c are le-am comandat. Ce mă enervează e că deja le-am plătit. Acum un an, apoi la șase luni după. Când spun că am plătit vreau să spun că, de fapt, am încercat să plătesc. Le-am trimis un cec completat foarte corect la adresa exactă. Am făcut asta după încă șase luni, și, din nou, acum trei săptămâni. Dar se pare că cecurile mele nu pot străpunge fortăreața birocratică.
Mă enervează că sunt privită ca rău-platnicii ăștia, ca Sylvie și alții ca ea, cu care sunt băgată în aceeași oală.
A doua scrisoare, știu de-acum, va fi ceva interesant. Plicul pare să ascundă ceva destul de greu. Adresa mea e tipărită, ceea ce face scrisoarea să pară oficială. Lipsește doar numele de familie. Scrie numai Oceane și adresa. Iată de ce am păstrat scrisoarea asta la urmă.
O deschid, sunt ușor încurcată, apoi complet șocată. Scrisoarea conține un singur cuvânt: Salut! Și o semnătură: Walter.
Salut. Poate fi un cuvânt foarte puternic și foarte eficient. Pe vremuri, un tip negru stătea la metrou, în stație, cât era ziua de lungă, și cum trecea câte o femeie, atractivă sau chiar urâțică, îi spunea „Salut“. Eu n-am văzut nici o Icmeie care să-i răspundă.
Nu prezenta cine știe ce interes. Era tânăr și bine făcut, dar părea prea bleg ca să fie traficant de droguri; igiena părea să-i ridice serioase probleme, era îmbrăcat de parcă tocmai se trezise din somn și părea puțin probabil ca cineva care lenevea toată ziua pe sub pământ să aibă ceva de oferit pe termen lung. în schimb, tehnica lui era strălucită. Ca un păianjen stăpân pe propria pânză, spunea doar „Salut!“. Simplu. Direct. Fără fluierături, elogii sau avansuri și, astfel, fără refuzuri. Putea să stea acolo toată ziua și să spună numai „Salut“, de altfel asta și făcea. Pentru că era suficient, și el știa prea bine. Dacă vreo femeie era interesată, nu trebuia decât să încetinească pasul și să-și întoarcă puțin capul. Atunci negocierile puteau începe. Și, cum pe acolo treceau zilnic mii de femei, una sau două ar fi putut să se întrebe de ce nul Pentru că, dacă femeile sunt interesate, atunci o acostare politicoasă este exact ceea ce

le trebuie.
Salutul lui Walter e simplu, direct, extrem de puternic, poate cel mai eficient din câte am primit vreodată.
Walter e mort de zece ani.
îl sun pe Audley.
— Mai am o afacere pentru tine. Asta chiar îți lărgește orizonturile, o să vezi. Trebuie să pleci în străinătate.
Se lasă o liniște densă.
— Alo? spun eu.
— Eu nu merg în străinătate.
— Spuneai că-ți place să ieși în lume.
— Așa e. Dar nu în străinătate.
Nu mă așteptam la asta. Audley are de obicei o energie debordantă și multă inițiativă, e ciudat să-l aud așa neliniștit, aproape speriat.
— De ce nu? Nu-ți place partea cu zborul?
— Nici aia. Nici altceva.
— Bine, lasă, îi spun.
Sunt încurcată. Audley mi se păruse soluția ideală.
A doua zi, mă sună el.
— Sunt un laș, îmi spune.
— Cineva care face karate nu poate fi un laș.
— Ba da. Știu eu despre ce vorbesc. Box, karate, chiar și să fii primul în rând la karaoke, astea sunt chestii care nu contează. Sunt un laș, dar nu vreau să fiu un papă-lapte. Dacă oferta ta e interesantă, mă duc. Dar ai face bine să începi să pompezi bani în contul meu, repede și mulți.
— Toți ne temem de ceva.
— Nu chiar toți. Eu am cunoscut niște țipi duri.
— Și care a fost cel mai dur?
— Traversam strada într-o noapte cu patru dintre frații mei când o mașină a întors și ne-a claxonat. Avea și el dreptate, în felul lui. Noi eram pe mijlocul drumului, dar nu trebuia să ne claxoneze. I-am arătat degetul, la care mașina se deschide, tipul iese și se îndreaptă spre noi, tră-gându-și o pereche de mănuși. E scund și spune doar „Așa, și?“, atât de încet, încât aproape că nu-1 auzim. Asta e tot: „Așa, și?“ Noi știm că suntem cinci, știe și el la fel de bine, iar el e singur, vede clar, unu, doi, trei, patru, cinci bărbați. Nu e nici beat,

nici nu e cu vreo femeie pe care să vrea s-o impresioneze. Așa e Huli, își ia inima în dinți și iese pe stradă, și niciodată nu se alege cu ochii vineți, prezintă garanții pe viață. Fie e cel mai dur tip pe care l-am cunoscut, lie e al naibii de norocos. Frații mei și cu mine ne uităm unii la alții, apoi el spune „Așa mă gândeam și eu“, și se întoarce la mașină. Mă tot gândesc la asta. Mă enervez uneori că n-am reacționat, aș vrea să aflu dacă ne-ar fi putut ține piept. Curiozitatea. Curiozitatea e partea cea mai grea.
II informez pe scurt despre Walter. Spre deosebire de majoritatea palavragiilor, Audley e și un bun ascultător.
— Cum v-ați cunoscut?
— Ne-am întâlnit în Barcelona, îi răspund.

BARCELONA

Polițistă. Femeia-cavernei. Profesoară. Școlăriță. Menajeră franțuzoaică. Asistentă medicală. Mireasă îmbujorată. Dansatoare din buric. Soldat. Gheișă. Luptătoare pe o navă spațială. Costumele erau o parte importantă a spectacolului, pentru că, odată ce renunțai la ele și la coregrafia chinuită, nu mai rămâneai decât cu ceea ce Jorge spunea că reprezintă activitățile casnice. Eu am jucat rolul Menajerei franțuzoaice și al Asistentei medicale, pentru că astea erau costumele care mi se potriveau cel mai bine. Celelalte fete erau mulțumite cu ce primeau, excepție făcea doar Marina, care încerca mereu să introducă și femei celebre din istorie sau din legende despre care nimeni nu auzise: filozoafe omorâte cu pietre, regine a căror contribuție la dezvoltarea culturii cartofului fusese subestimată, politiciene abuzate și chimiste fanatice.
— Nu, îi spunea Jorge. Publicul știe ce vrea.
— Probabil că s-au săturat și ei să vadă o polițistă luată prin surprindere, pe la spate, argumenta Marina, polițista luată prin surprindere.
— Nici un public nu se va plictisi vreodată de o polițistă luată prin surprindere pe la spate. Zece ani. Și nici un loc gol.
— Trebuie să existe progres, Jorge.
— De ce?

(orge avea dreptate. Inerția era o adevărată binecuvântare. Publicul nostru era format în cea mai mare parte din turiști și, dintre cei care nu erau turiști, nici unii nu dădeau semne de plictiseală revăzându-ne prestația. Existau bineînțeles și excepții. Cronicarul de la ziarul comercial (există un ziar pentru orice) își mai făcea apariția din când în când. Mai erau și producători de televiziune care făceau „cercetare“; de îndată ce-și dezvăluiau identitatea, Jorge îi arunca afară. De două sau trei ori pe săptămână, venea dr Alfonso, un dermatolog decrepit pus la patru ace. Era un adevărat fan, iar pentru el tradiția era legea supremă. Trimitea bilețele simpatice, caligrafiate frumos, în engleză: „Nu am mai văzut o asemenea Menajeră franțuzoaică de mai bine de treizeci de ani, la Amsterdam“ sau „Păreați răvășită în timpul superbei scene cu Asistenta medicală. Sper că totul e bine. Prezența dumneavoastră mi-a oferit o seară memorabilă. Al dumneavoastră devotat admirator.“ La club era un du-te vino de actori, pentru că, deși banii erau buni și condițiile satisfăcătoare, odată ce te obișnuiai că trebuie să ți-o tragi pe scenă, slujba devenea una foarte anostă. Iar povara plictiselii era din ce în ce mai greu de dus. Bineînțeles, te puteai alege cu alte oferte, dar asta însemna să faci aceleași lucruri în alte locuri și, oricum, acest gen de carieră e menit să fie scurt.
Cât am fost eu acolo, mai erau Christiana (luxembur-gheză, înaltă de 1,85, făcea față luptelor cu bodyguarzii), Nadia (rusoaică de douăzeci și doi de ani, dar părea de doisprezece), Severine (franțuzoaică, cu bustul de parcă alăpta doi copii deodată), Erika (suedeză, cu bustul ca un card de credit), Lou și Sue (lesbiene din Dallas), Marina (Elveția) și, în această legiune străină a fetelor fierbinți, trei spanioloaice - Lourdes și cele două Patricia (care erau identice, dar explodau dacă cineva îndrăznea să presupună că sunt surori sau dacă le confunda, și totuși nu puteau lucra amândouă în aceeași noapte, tocmai pentru că erau identice. Uneia i se spunea Plângăcioasa Patricia, celeilalte Superplângăcioasa Patricia. Plângăcioasa Patricia era în stare să se vaite jumătate de oră în legătură cu accesoriile pentru uscătorul de păr. Superplângăcioasa Patricia reușea

o oră și jumătate. Foarte puține dintre noi erau în stare să meargă până la capăt cu procesul de identificare a lor). Apoi, mai era, bineînțeles, cireașa de pe tort... Heidi (jumătate belgiancă, jumătate argentiniancă, blondă, perfectă, perversă). în prezența ei, chiar și cei mai vorbăreți bărbați se mulțumeau să îndruge ceva sau să dea din cap. Asta din cauza înfățișării. Heidi nu trebuia să facă nimic, doar să fie ea însăși; pe o scenă plină de femei goale, ea era singura care chiar arăta goală. Heidi își făcea apariția la sfârșit, când publicul era deja obosit de atâta came încinsă, și când dialogurile lâncezeau. în spatele scenei, se auzeau comentariile aprinse ale bărbaților care o mâncau din ochi. (ired că secretul ei erau sprâncenele, deși odată am trecut pe lângă ea în cabina de probă și am avut senzația că păsărică ei e un foc deschis. Până și băieții care lucrau cu noi, o adevărată colecție etnică - americani, unguri, italieni, polonezi și englezi -, despre care ai fi crezut că nu vor mai întoarce vreodată capul după blonde perfecte, se fâstâceau (ând era Heidi prin apropiere.

- bâțâiala
- transport
- bâțâiala
- nu
- zgârie-brânză
- isprăvi
- nu
- barcelona
- da
- barcelona
- micul dejun
- activități casnice
- sfaturi
- performanța e o minciună
- vânătoarea de melci
- noaptea

o Cealaltă mare distracție era să aflăm lucruri desp

- dans
- eu
- hotel

1
Sport de echipă, foarte popular în America de Nord și Canada (n. tr.).
2
Lovește și fugi (n. tr.).
3
Inițial berărie finlandeză (din 1873), devenită ulterior una dintre cele mai populare mărci de bere (n. tr.).
4
Membru al unei comunități medievale nordice (». tr.).
5
Hoț de suflete (n. fr.).

bâțâiala

Prima mea reacție când mi s-a oferit să lucrez într-un show cu conținut sexual, în direct, a fost să râd și să spun nu. Sau poate că am spus nu și abia apoi am râs când prietena mea Amber (care făcuse asta cu un an înainte, cu prietenul ei) mi-a propus să ne petrecem vara lucrând intr-un club din Barcelona. în general, preferau să angajeze cupluri, dar Amber mi-a spus că cei de-acolo îmi pot face rost de un partener. Ideea de a fi expusă pe scenă pentru demonstrație, ca un set de oale de bucătărie, mi se părea dizgrațioasă.

Apoi am început să mă gândesc la asta. Nu se putea spune că geografia mea nu fusese destul de explorată. Făcusem plajă goală de suficient de multe ori, spre deliciul unor perverși cum rar întâlnești. Ca dansatoare, într-unul din puținele mele angajamente profesionale, făcusem parte din distribuția unei producții nemțești, și rolul îmi ceruse să mă rostogolesc printr-un depozit din Darlington, complet epilată și acoperită numai de un strat de făină în chip de costum. Iar dacă era să iau în calcul experiențele mele anterioare, nu mă puteam preface că țin la intimitatea mea. Pe la petreceri practicasem și eu „mini-peținul“, un joc ce ducea, de fapt, direct în dormitor. N-am abuzat de jocul ăsta, dar nici nu pot spune că nu mi-a plăcut câteodată să mă bucur de fizică, fără să-mi fac griji pentru metafizică.

Mai mult chiar, mi-am dat seama că am oferit și reprezentații cu public, și nu doar o dată. Unul dintre foștii mei prieteni obișnuia să-mi ceară să ne jucăm de-a bâțâiala. Prima dată s-a întâmplat la o petrecere. M-aș putea scuza spunând că atunci am făcut-o din cauza amestecului de cola cu alcool și a iresponsabilității mele, dar nu-i deloc așa. Bâțâiala se desfășura în picioare, Dave mă ridica în brațe și apoi începea să alerge, ca și cum m-ar fi cărat în cârcă, doar că acum poziția era inversată și oferea infinit mai multă plăcere. Striptease original plus o doză importantă din cea mai plăcută activitate. Distracție pe fugă. Ne buluceam așa până în mijlocul ringului de dans, ce-i drept, în mai puține aplauze decât cred că și-ar fi dorit Dave.

Dar lucrurile nu s-au terminat aici. David avea o dubă, iar eu am învățat de-atunci să fiu foarte precaută în legătură cu dubele.

transport

E înțelept să refuzi de la bun început un tip care are o dubă. Fie sunt interesați de scule mai mult decât bărbații nbișnuiți, fie pur și simplu sunt criminali în serie. Dar în nici unul dintre aceste cazuri nu vor dori să meargă la spectacole de balet.

Să nu credeți că sunt o snoabă. Dar vă recomand cu tărie să spuneți nu dacă vă treziți că la miezul nopții un șofer îmbrăcat la patru ace vă sună la ușă și vă anunță că nu știu care celebritate vă așteaptă jos, într-o limuzină, fotul se va derula după următorul scenariu: o să fiți îndopate cu heroină și fundulețul vostru va fi nevoit să presteze și alte activități decât cele pentru care l-a hărăzit natura.

Limuzinele trebuie evitate, pentru că sunt puține șanse ca un tip care e în stare să cumpere un club de noapte să lie cu adevărat interesat de tine, în loc să-și caute parteneră chiar pe proprietatea lui, și probabil că nu va vrea să meargă nici la balet.

Mașinile scumpe trebuie de obicei etichetate cu NU. ( ) mașină scumpă înseamnă cel mai adesea că proprietarul e bogat, dar nu vrea s-o arate (complet diferit de cel care se plimbă cu limuzina), și nu se va însura cu tine pentru că bogății se căsătoresc între ei. Asta în afara cazului în care au 80 de ani și atunci cedează în fața unor tinere focoase. Dar nu e cazul meu. Se mai poate întâmpla ca mașina scumpă să aparțină cuiva care vrea neapărat să impresioneze, și ăsta nu e niciodată un semn bun; sau, la fel de grav, mașina scumpă e semn că tipul e obsedat de mașini, nu de femei.

Mașinile de nivel mediu, sau cele second-hand, ar trebui să fie OK, dar pot sugera că respectivul nu e dispus să facă vreun efort. Și, presupunând că ar fi dispus să meargă la balet, ar avea bani să plătească și pentru tine? Motocicletele sunt de obicei pentru zgârciți sau pentru donatorii de organe fanatici. Una peste alta, nu pot spune care formă de transport e cea mai dezirabilă.

bâțâiala

într-o seară, David a parcat undeva în spatele străzii Catford High și ne-am făcut numărul chiar pe stradă, trecând pe lângă o coadă la cinema și pe lângă un restaurant cu clienți amețiți, înainte să ne cocoțăm la loc în dubă și să ne vedem de drum. A fost o poantă care e mult mai simpatică povestită decât în realitate, la fel ca lucrurile alea pe care vrei să le faci când ești tânăr, cu cătușe și cu frișcă, și care până la urmă sunt o năclăială imposibil de curățat. Ideea fusese a lui David, dar în orice relație trebuie să știi să dai un pic și să iei un pic, și nu te-apuci de dansuri dacă nu-ți place să fii privit.

Am terminat-o cu bâțâiala într-o noapte de toamnă, la clubul de aüetism al lui David (când a alergat 400 de metri). Oricine poate face chestia asta pe o distanță de câțiva metri, dar ai nevoie de o forță incredibilă ca să reziști pe distanțe mari. Puterea e trăsătura cea mai atractivă a lui David, de fapt e aproape tot stocul lui de atractivitate.

A trebuit să sărim gardul ca să intrăm, așa că eu eram deja destul de prost dispusă, hainele mi se udaseră și se murdăriseră. Când am pornit pe pistă, nu am simțit cine știe ce plăcere sau distracție: energia lui David era remarcabilă, chiar demnă de admirație, dar era frig, ud și întuneric și clubul nu era cine știe ce, într-o zonă nu tocmai dichisită a Londrei. Există motive pentru care unele zone sunt nedichisite. Nu neapărat pentru că nu sunt la modă, asta e uneori diferit de a fi dichisit. Dacă nu ești la modă, înseamnă fie că stilul tău e expirat, fie că stai cuminte la rând așteptându-ți certificatul de deces, fie că nu te preocupă astfel de probleme. Lipsa de dichiseală nu e niciodată un accident. In timp ce ne vedeam de treabă, mă gândeam că mi-aș dori să fim în vreun cartier sclivisit, apoi brusc m-am gândit la Tina. Și m-am întrebat de ce oare mă gândeam la Tina?

Aproape că ajunsesem la linia de sosire, când am auzit mișcare în spatele nostru și pentru o clipă am înghețat la gândul că forțele de ordine sau cele ce păzesc morala publică sunt pe urmele noastre. Dar imediat am fost depășiți

de un negru imens, care gonea la o viteză atât de mare, încât David ar fi putut la fel de bine să se oprească. Negrul imens bâțâia o roșcată enormă care mi-a aruncat un „bărbații, eh?“ în timp ce zbura pe lângă noi.
— Nu iarăși, comentă David.
Ar fi trebuit să știu că, dacă ceva are nume, atunci în mod sigur are și o utilitate. David a mărturisit: antrenorul lui îi sugerase bâțâiala ca formă suplimentară de antrenament, pe care el, din motive de asigurare, n-o putea recomanda oficial.

nu

Ironia de moment, atunci când ești invitată la Barcelona, ca să-i zgudui viața de noapte, se îndulcește și se transformă în curiozitate: oare cum e? Amber făcuse deja un lur vara trecută și, cu cât auzeam mai multe, cu atât îmi suna mai bine. Totul e aranjat în cele mai mici detalii, de la rolul pe care-1 joci și până la cazare și masă. Oferta era chiar atrăgătoare, în comparație cu celelalte posibilități de angajare pe care le aveam, nici astea foarte precise: să însoțesc danezi de zece ani la Stonehenge sau să supraveghez cumpărători de paisprezece ani care desfac maldăre de pulovere pe care le-ai aranjat în prealabil ore în șir -toate la prețul unui luciu de buze de calitate. Nu-mi pierdusem complet speranța că voi mai dansa, dar din nu știu ce motiv cererea era acum foarte scăzută, plus că eram conștientă că dansatoare mai bune decât mine sau mai bine conectate ajung să tundă peluza în loc să obțină contracte. Amber vorbea cu căldură despre Barcelona, despre cât de prietenos era orașul, la fel și clubul.

Apoi, în situații din astea, stai să te gândești: cine poate ști? Aici nu există dovezi ca în alte ramuri ale comerțului cu sex. Când faci filme e altceva. Amber făcuse filme și toată înțelepciunea pe care-o acumulase se concentrase într- o concluzie: „Gândește-te la cinci cunoștințe, fie din familie, fie prieteni sau dușmani, care ți-ai dori din suflet să nu te vadă «arsă» pe toate părțile. Ei bine, ei vor fi primii cinci care vor vedea filmul.“ N-aveam chef să risc. Numi plăcea ideea de a fi la cheremul unor directori burtoși și bătrâni. Alte dansatoare pe care le știam încercaseră asta și, chiar dacă lucraseră în hoteluri de lux, se arătau suspect de entuziasmate. Iar la pomul lăudat nu te duci cu sacul. Când faci sex pe bani, ajungi cu nervii praf. Nu mă întrebați de ce, dar e un fapt dovedit.

Asta e unul dintre inconvenientele dansului. E doar o parte din universul acela închis al actrițelor-fotomodele-dansatoare în care poate intra oricine poartă o măsură suficient de mică, atâta timp cât nu are probleme să închidă ochii și să deschidă gura. Dacă ai cât de cât ceva experiență

într-ale dansului, e enervant să vezi câte o împiedicată transformată în dansatoare numai pentru că proclamă „da, sunt dansatoare“, și pe deasupra să observi cum pătează reputația profesiei prestând tot felul de activități care nu țin de dans.
Amber mi-a lăsat răgaz o noapte, iar a doua zi dimineață am refuzat Barcelona.
Primisem un mesaj prin care mi se oferea o perioadă <le probă cu o companie de dansatori din Norwich. Două zile mai târziu, eram cinci oameni adunați într-o sală, încercând să învățăm figurile. Când candidezi cu mai mulți pentru un singur loc, trebuie să-ți elaborezi o strategie. Și nu e ușor: în primul rând, atunci când responsabil e un bărbat, sunt șanse foarte mari să fie gay sau, dacă nu e, atunci în mod sigur are o ofertă atât de bogată de puicuțe, încât ai șanse mai mari să-l mituiești cu un lubrifiant decât cu o felație. Trebuie să-ți cântărești adversarii: vor cădea în genunchi, cu gura deschisă? Eram pe atunci încă destul de tânără și de bine intenționată ca să-mi țin gândurile astea pentru mine. într-o dimineață, ceilalți patru aspiranți la post s-au evaporat. Am presupus că bieții de ei primiseră ordin să-și vadă mai departe de drum și că acum eram în ultima perioadă de probă înainte de a semna contractul.
Am mai petrecut două săptămâni lucrând pentru această companie și mâncând bucățele de fructe și iaurturi, nu pentru că-mi făcea o plăcere deosebită, ci pentru că nu-mi puteam permite altceva. începusem să simt o răceală tot mai accentuată din partea lor, nici vorbă de perspectiva vreunui contract. în cele din urmă, când l-am prins pe director singur, l-am întrebat:
— Am primit postul?
— Nu e nici un post scos la concurs. Nu te-a anunțat nimeni?
Eram prinsă în capcană într-o pensiune, fără un ban în buzunar. Mă enerva cumplit situația asta. Stătusem în destul de multe pensiuni de unde mi-ar fi făcut plăcere să o șterg fără să las vreun ban, dar bătrâna proprietăreasă de aici era minunată. își dădea seama că mi-e foame, și-mi spunea mereu „mi-am făcut un sendviș și mă gândeam că ți-ar plăcea și ție unul“. Ca și cum nu mi-ar fi asigurat deja o

masă gratuită. Nu semăna deloc cu ceilalți zgârie-brânză la care locuisem în trecut.

zgârie-brânză

De exemplu, pensiunea din Blackpool unde, chipurile, micul dejun e inclus în preț. Când intrai în sala de mese, erai întâmpinat de un castronel cu o mână de fulgi de ponimb. Proprietarii te întrebau apoi dacă vrei cârnați sau șuncă lângă omletă, dar altceva în afară de întrebare nu vedeai de la ei. Eu am stat acolo o săptămână, timp în care n-am zărit urmă de cârnat, și nici pe cineva să primească vreun fel de mâncare gătită. Logica pe care se bazau proprietarii era simplă: majoritatea oaspeților erau grăbiți, și aveau să renunțe după zece minute de așteptare, mulțu-mindu-se cu o porție imensă de pâine prăjită. într-o dimineață, am plecat să-i vânez pe proprietari. Am mers până în spatele bucătăriei și de acolo în grădină: nici urmă de ei sau de cârnați, prăjiți sau nu. Probabil că aveau vreun coridor secret pe unde se ascundeau.

A doua dimineață m-au luat la bani mărunți:

— Unde-ai dispărut? Ți-am păstrat micul dejun cald ore în șir.

Făceau asta pentru că le dădea mâna. întotdeauna aveau expus un borcan enorm de gem de căpșuni, care era tot timpul plin, pentru că nimeni nu reușea să-l deschidă; sunt sigură că gemul era inaccesibil din cauza capacului fixat cu lipici. Era absolut evident că toate becurile și toate bucățelele de hârtie igienică fuseseră șterpelite. Problema cu pensiunile e că sunt conduse de oameni care n-ar trebui sub nici o formă să facă treaba asta. Oameni care-și urăsc semenii. Pentru care o feliuță de șuncă face gaură în cer. în mod sigur, pentru noi toți, cele mai mici lucruri pot ascunde măreții inimaginabile.

isprăvi

E ciudat, dar unul dintre lucrurile care mă încântă cel mai mult este un tricou pe care l-am primit într-un bar acum vreo zece ani. O fabrică de bere împărțea tricouri promoționale și eu am fost destul de norocoasă încât să primesc unul. Calitatea materialului e foarte proastă și nici modelul nu e cine știe ce, dar chiar și acum am un sentiment de satisfacție când mă gândesc ce bine stă împăturit în dulap. Am o grămadă de chestii de firmă acolo, dar pentru ele am muncit, le-am câștigat cu sudoare. Tricoul .ista e însă o sursă de entuziasm pentru că am ocolit regulile, pentru că din nimic m-am trezit cu ceva. Mai erau o grămadă de alți oameni în bar, dar eu am pus mâna pe tricoul gratuit. E ridicol, dar ceva ce în mod obișnuit costă un pic mai mult decât un sendviș mă ambiționează, pentru că l-am primit gratis, fără să fac ceva, numai pentru că am lost norocoasă.

nu

Am trișat și am împrumutat niște bani de la ai mei ca să plătesc pensiunea. Până în momentul acela, nu fusesem niciodată atât de disperată să mă angajez. De obicei, dacă faci un efort, descoperi că există ceva oribil, umilitor și de cea mai joasă speță pregătit special pentru tine. De data asta, nu găseam nimic. în cele din urmă, după zile în șir de vagabondaj, am văzut la standul de presă un anunț de angajare într-un bar.

— Bună dimineața, vă sun în legătură cu anunțul de angajare.

— Ce angajare?

— Barman?

— De unde știți de asta?

— Din anunț.

— Ce anunț?

— De la standul de presă.

— De unde aveți numărul ăsta?

— Din anunț. Nu sunteți Marco?

— De unde îmi știți numele?

— Din anunț.

— Sunt ocupat acum. Sunați mai târziu.

Barul era în apropiere, și, dacă n-aș fi fost pe culmile disperării, nu m-aș fi deranjat. După încă vreo câteva conversații dubioase, Marco a acceptat să fixăm o întâlnire. Mi-am făcut apariția, am sunat, am așteptat, am sunat și iar am așteptat, am sunat, am așteptat și am bătut cu pumnul în obloane. Nimic. Am plecat furioasă, dar o nouă zi de șomaj m-a calmat și mi-a făcut bucăți toată demnitatea. Am sunat din nou și am fixat o altă întâlnire. Din nou, nici urmă de Marco. A treia oară, Marco mi-a deschis ușa iritat:

— Sunt prea ocupat ca să stăm de vorbă acum.

Era ora prânzului. Barul era închis, gol și învăluit în liniște, așa cum numai un bar pustiu poate fi. Cred că Marco era într-un fel de transă, indusă de imaginația lui bogată.

A doua zi, spre surprinderea mea, m-am întors, conform înțelegerii, numai ca să-mi spună:

— Sunt prea ocupat. Aștept doi specialiști care scriu cronici

de restaurante.
Era ciudat și totodată enervant, din moment ce singura mâncare pe care o serveau era pâinea prăjită cu usturoi. Mi-a făcut vânt când au apărut doi norvegieni. Următoarele 24 de ore mi le-am petrecut blestemându-1 pe Marco și rumegând ideea de a mă întoarce, dar în următoarea după-amiază de șomeră băteam la ușa lui Marco afișând cel mai fermecător zâmbet. Unul dintre avantajele feminității c că te poți răzbuna printr-un zâmbet; dacă eram bărbat, ar li trebuit să-l pocnesc pe Marco.
Am fost condusă în biroul lui Marco, unde el s-a cufundat în fotoliul lui de director și și-a scos organul, oftând:
— Repede. Sunt foarte ocupat.
Am fost atât de revoltată, încât parcă mi-e și rușine să recunosc că nu am avut o reacție rapidă de spintecare. Dacă ar fi fost în discuție o poziție de conducere, trea-c ă-meargă, dar să pretindă un astfel de tratament doar pentru ca apoi să desfac sticle de bere și să ung pâine cu usturoi, pe un salariu de nimic?
Există un anumit stil de a pretinde favoruri sexuale în schimbul angajării, dar lui Marco îi lipsea cu desăvârșire. Era, ca să folosesc un eufemism, genul de bărbat care nu apare în visele femeilor: se dovedea ciudat, dar nu avea inventivitatea criminalilor în serie.
Știam că nu sunt nevoită să stau îngropată în datorii in Ir-o cameră ca o peșteră, studiind un obiect asemănător cu o șopârlă moartă, cu nori de ploaie pe fundal. Puteam să fiu în Barcelona.
Am plecat hotărâtă să dau două telefoane. Unul lui Amber și altul unei găști de motocicliști care m-au sfătuit să-i sun dacă vreau vreodată să bată pe cineva. Numărul lor nu l-am găsit.

barcelona

Până la vârsta de 21 de ani nu fusesem niciodată în străinătate.

Nu era vorba de dorința de a sta în Anglia, și nici de lipsa gustului călătoriilor.

Vacanțele din copilărie fuseseră întotdeauna distractive. Nerăbdători, săream toți în mașină. Tata se instala pe locul șoferului, mama ne așeza, pe mine și pe soră-mea, pe bancheta din spate. Julia stătea întotdeauna în partea stângă, eu în dreapta. Eram încărcate cu toată recuzita de vacanță (benzi desenate, muzică, ronțăieli, haine noi), cumpărate din vreme, dar puse în circulație chiar înainte de plecare. Ne făceam de lucru cu ele în timp ce părinții noștri se ocupau de ultimele verificări (întreruperea abonamentului la ziar și tot așa). Centurile de siguranță trebuiau fixate cu mare precizie.

— Gata? întreba tata, întors înspre locurile din spate, ca și cum contribuția noastră la deciziile familiei ar fi fost vitală.

— Gata, răspundea prima Julia, sora cea mare.

— Gata, confirmam și eu.

Atunci mașina pornea ușor, cu spatele, pe alee. Julia și cu mine jucam un rol esențial, trebuia să-l avertizăm dacă se apropie ceva. Tata aștepta ca drumul să fie liber înainte să întoarcă mașina. Motorul se domolea când învârtea de volan și urma o zdruncinătură atunci când apăsa hotărât accelerația, semn că am pornit pe drumul spre aventura vieții noastre.

Astfel de plecări aveau ceva profund primitiv: familia, cu mic, cu mare, deplasându-se nomadic, pregătită pentru orice situație neprevăzută (foame, sete, accidente, plictiseală). Cu toate astea, viteza a doua era limita maximă pe care o atingea tata, din moment ce avea numai două sute de metri de parcurs până la Hotelul Travellers' Rest[1], unde f amilia noastră își petrecea toate vacanțele. Când Julia și cu mine eram foarte mici, nu plecam niciodată în vacanțe, pentru că nu aveam bani, dar după ce tata a devenit șef de departament am început să plecăm o dată pe an. Dar niciodată în altă parte, ci numai la Travellers' Rest.

Mama nu era foarte încântată (cel mai greu suporta faptul că hotelul era pe aceeași stradă cu casa noastră), dar pe Julia și pe mine nu ne deranja și, oricum, tata n-ar li luat în considerare o altă variantă nici în ruptul capului. Argumentele pe care le aducea în favoarea acestei destinații erau, privite retrospectiv, nu nerezonabile, ci chiar convingătoare: de ce să pierzi timp și să risipești bani călătorind? Oare îi place cuiva să stea înțepenit într-o mașină trei sau patru ore, timp în care să fie stresat de necesitățile fiziologice? La Travellers' Rest puteai să citești meniul și să conversezi cu angajații întâmpinând doar puține dificultăți lingvistice. Pe deasupra, avantajul era că, dacă uitai c eva sau voiai să verifici poșta, puteai face o plimbare până acasă, ceea ce era imposibil de pe coastă sau din străinătate. Puteam să fim în vacanță și totuși să ne vedem prietenii.

Tata susținea că vacanțele sunt făcute ca să uităm de responsabilități. Mama nu trebuia să gătească, el putea să doarmă până târziu. Julia și cu mine nu eram obligate să ne facem paturile. Puteam toți să ne bucurăm de libertate. Hotelul era o casă veche, de familie, cu arcade și un ininiteren de golf, un teren de badminton (cu toate că se confunda cu spațiul verde din pădure) și un fel de piscină, mai mult pentru bălăceală. Dar când ai doișpe ani, lucrurile astea te încântă. La fel și băieții.

Mare lucru nu se întâmpla, pentru că era un hotel mic și clienții obișnuiți erau oameni de afaceri neimportanți și soți pândiți de divorțuri-surpriză. Uneori se mai și întâmpla totuși ceva. Intr-o vară, de exemplu, am cunoscut un egiptean pe care îl chema Mohammed.

— Pe toți îi cheamă Mohammed în Egipt, a mormăit el.

Mohammed era cu doi ani mai mare ca mine și Julia îl interesa mult mai mult. Nici ea nu era dezinteresată, dar tocmai din cauza asta îl ignora și făcea pe inabordabila, așa că Mohammed și cu mine petreceam foarte mult timp împreună, ceea ce o făcea pe Julia să turbeze de ciudă.

A fost ideea lui să jucăm șah pe dezbrăcatelea, și presupun că a ales șahul ca să elimine elementul noroc care conduce jocul de poker cu aceeași miză. Mohammed era convins că o

să câștige, pentru că era mai mare și eu eram doar o fetiță. Eu nu prea mai jucasem șah, dar l-am bătut de cinci ori la rând; s-a enervat atât de tare, încât a smuls un pisoar de pe peretele din toaleta bărbaților și n-a mai vorbit cu mine.
Mama nu renunțase la gândul de a călători în străinătate. Făcuse cursuri de spaniolă vreo doi ani, în speranța că-1 va putea șantaja pe tata cu nevoia ei de a exersa ce a învățat. Tata a fost de acord să plecăm în Spania, atâta timp cât ea era în stare să poarte o conversație cu un chelner într-un restaurant spaniol. A picat testul. Mulți ani mai târziu, tata s-a confesat.
— Nu trebuie să te surprindă că nu a înțeles o boabă din ce vorbea maică-ta în spaniolă. Era turc.
Tata nu înțelegea rostul călătoriilor. Fusese în străinătate numai o dată. Părinții maică-mii le făcuseră cadou un drum cu vaporul până în Franța. Debarcaseră în Boulogne și mama a fost nevoită să se cazeze la hotelul cel mai apropiat de port, unde au petrecut weekendul, au mâncat la cel mai apropiat restaurant, au băut la cel mai apropiat bar și cumpărăturile le-au făcut la cel mai apropiat magazin. Când trecuseră canalul, fusese ceață și tata, privind de pe punte, nu văzuse decât valuri neliniștitoare, în toate direcțiile.
— Al naibii ocean, spusese.
— Asta nu e oceanul, îi replicase unul dintre marinarii francezi.
— Știu să recunosc un ocean atunci când văd unul, a insistat tata.
Nouă luni mai târziu, am fost botezată Oceane. Așa că am fost în străinătate, în Franța, la o vârstă foarte fragedă, dar nu am văzut nimic și nici nu am amintiri pe care să le povestesc.
1
Odihna Călătorilor (n. tr.)

da

Am spus că înainte de Barcelona nu mai fusesem plecată, dar nu e chiar așa.

Am avut o tentativă ratată. îngustimea de care dădea dovadă tata mi se părea comică, asta până la 18 ani când mi-am dat seama că nu am plecat niciodată din Anglia. Am fugit pe furiș și am luat vaporașul până la Boulogne, să vizitez niște prieteni care campaseră lângă Dordogne. Dacă am ajuns sau nu în Franța e discutabil. Vaporașul a ancorat în Boulogne, dar eu n-am debarcat. Eram într-o barcă împreună cu un băiat fermecător care lucra într-un magazin duty- free, și m-am întors la Folkestone unde am slal o săptămână cu el.

Altă dată, unul dintre prietenii mei, Ganesh, s-a oferit să mă ducă la Bombay. Dacă excursia asta poate fi considerată ieșire în străinătate și asta e discutabil. Am aterizat noaptea și n-am apucat să văd mare lucru din taxi, în drum spre hotel, pentru că era prea întuneric și eram prea ocu-pală să îl dezlipesc pe Ganesh de pe mine (eram încă la începutul relației).

Când am ajuns la hotel, ne-am dat seama că rutina se instalează rapid. Obiceiurile noastre proaspăt dobândite ne țineau închiși în cameră. Dormeam până târziu, făceam sex (îndelung), comandam prânzul în cameră (în tihnă), lățeam sex (îndelung), comandam cina în cameră (în lilmă), ne uitam la televizor (în tihnă), făceam sex (îndelung) și dormeam (îndelung).

Ganesh era oarecum grăsuț, de parc-ar fi fost ultimul destinatar cunoscut al miilor de samosas[1], dar avea o energie debordantă și e oricum datant să știi că ești o sursă de inspirație. Orice-ar spune bărbații despre apetitul lor, cei mai mulți vor să termine repede ca să poată să o șteargă la bere cu prietenii sau să dea o tură cu mașina. Nu și Ganesh. Eu chiar voiam să ies - priveliștea din camera noastră era un zid de cărămidă -, dar Ganesh plătise pentru excursie și cine eram eu să-i stric distracția? A treia zi, am încercat să-l scot din starea de leneveală și să-l dau jos din pat:

— Nu vrei să te duci să-ți vezi rudele?

După ce a stat câteva secunde să-și cântărească îndatoririle,

mi-a răspuns:
— Nu. Sunt toți de rahat.
Am fi ieși din cameră pe la sfârșitul săptămânii dacă nu ne-am fi stricat la stomac. Ganesh își mai putea cheltui energia numai într-o direcție. Așa că am condus, prin întuneric, spre aeroport.
1
Mâncare specifică din sudul Asiei; aluat picant umplut cu I .ii loti sau mazăre și prăjit (n. Zr.).

barcelona

I-am spus lui Amber să mă treacă pe listă. Ea mai lucrase la club, deci cuvântul ei mi-a asigurat un loc fără să fiu văzută sau intervievată. Ar fi trebuit să călătorim împreună, dar până la urmă am plecat singură, pentru că partenerul lui Amber s-a umplut de bube. Eram un pic deprimată și neliniștită la gândul că o iau din loc de una singură, că mă așteaptă niște necunoscuți, dar mă consolam spunân-du-mi că majoritatea oamenilor fac asta în vacanță.

în avion am stat lângă un cuplu vorbăreț, Paul și Priscilla, care păreau să aibă în jur de 60 de ani. Eram fericită să pălăvrăgesc, pentru că îmi mai luam gândul de la ce urma să se întâmple în Barcelona. Paul povestea extrem de mult, mi-a arătat poze cu nepoții lor și a fost încântat să audă că voi lucra în Barcelona, deși nu i-am dezvăluit natura muncii pe care urma să o prestez.

— Noi avem o căsuță nu departe de Barcelona, acum că ne-am pensionat. Eu am lucrat pentm Consiliul Lambeth[1]. Dar acum ne petrecem majoritatea timpului în Spania. Avem o casă minunată, cu cinci dormitoare, cu piscină. Bineînțeles, doar pentru că am lucrat pentru consiliu nu trebuie să-ți imaginezi că învârt banii cu lopata...

— Bineînțeles că nu.

— Bine. Atunci când spui că ai lucrat pentru Consiliul I .ambeth se presupune automat că ești un nenorocit mincinos și hoț. E adevărat că departamente întregi nu erau chiar în regulă și că unul dintre colegii mei a pierdut 20 (le ani construind machete de nave de luptă, asta în timpul orelor de serviciu, a fost și scandalul din presă săptămâna trecută, dar nu e povestea completă. Trebuie neapărat să vii să ne vizitezi. Nimeni din familia ta nu lucrează la finanțe, nu?

— Nu.

— Atunci poți rămâne peste weekend și, cine știe, poate ți-ar plăcea o partidă în trei, cu mine și cu nevastă-mea?

— Oh, Paul, se trezi exclamând Priscilla.

I-am lăsat să-și recupereze bagajele. Poate că sexul în grup e acum ultima modă, mai tare chiar decât sendvișurile (ii

castraveți[2], și se mai poate și să-ți păstrezi aspectul plăcut la 60 de ani, dar pentru asta trebuie să-l ai de la început, că altfel n-ai ce păstra. Iar Paul arăta ca o morsă moartă care plutise prea mult timp în derivă în apele Atlanticului.
— Ar trebui să-ți trăiești fiecare zi ca și cum ar fi ultima! a strigat Paul după mine.
— Mersi de sfat.
In timp ce mă îndepărtam, am auzit-o pe Priscilla reproșându-i lui Paul:
— Ți-am mai spus, trebuie să le droghezi înainte.
Era prea întuneric ca să disting ceva în timp ce taxiul mă ducea spre clubul Babylon. Am târât ditamai valiza în sus pe scări, până la intrarea principală. Era duminică, în consecință închis și pustiu. După un interval ridicol de lung în care am tot cărat valiza, am găsit intrarea laterală, pe care a deschis-o o femeie cu părul roz.
— Bună, eu sunt Oceane.
— Nu, nu ești.
— Am o slujbă aici.
— Nu, nu ai.
Deja mă enervasem. Datoriile mele creșteau, dezvoltân-du-și propriul univers paralel. îmi vândusem singurul obiect de valoare, calculatorul, ca să-mi iau biletul de avion. Mă scandalizaseră pensionarii dornici de experiențe sexuale noi. Mă aflam într-un întuneric străin, cu o valiză de la care mă dureau mâinile și umerii. Am trecut pe lângă portăreasă și am plecat să-l caut pe șef.
într-o sală, în spatele unui birou, am dat peste un tip îndesat, bărbierit impecabil.
— Tu ești Jorge? l-am întrebat.
— Nu există nici un Jorge, mi-a răspuns din spate femeia cu păr roz.
Jorge s-a ridicat și a privit lung înspre coridor.
— Ah.
Jorge nu arăta ca un proprietar de club de noapte. Era doar cu un an sau doi mai mare ca mine și avea în el ceva neobișnuit. Mi-au trebuit câțiva ani să-mi dau seama ce era. Nu era calmul lui extraordinar - înainte să vorbească, fie în

engleză, fie în spaniolă, făcea o pauză lungă - din pricina căruia semăna mai degrabă cu o țestoasă drogată cu (himicale grele. Nu era nici costumul albăstrui ca o peruzea - singurul lucru care se potrivea cu clubul de noapte. Era pur și simplu fericit. Nu pentru că tocmai făcuse niște bani, sau pentru că primise niște vești bune, sau pentru că prizase niște prafuri. Era fericit și atât. Numai gândul la el mă binedispune încă și acum.
— Probabil că ți-e foame, mi-a spus deschizând o ușă simplă, într-o parte a biroului, în spatele căreia se întindea o bucătărie imensă, ametitoare, plină ochi de siluete în halate albe care se retrăgeau în grabă din calea lui Jorge în timp ce înaintam.
Lângă club era un restaurant enorm, spre care Jorge avea o intrare numai a lui, pentru momentele când i se făcea foame. Mi-a explicat că cele două afaceri se hrănesc una pe alta și se dezvoltă una dintr-alta. Clienții clubului pot li ademeniți cu o masă copioasă după spectacol, cei ai restaurantului pot li ispitiți cu un spectacol după masă. Restaurantul a fost cel mai bun din câte am încercat, și Jorge n-a fost zgârcit nici cu vinurile. La numai jumătate de oră după ce am făcut cunoștință, eram convinsă că e cel mai bun șef din lume și speram să mă mărit cu el. Era prea mult, prea dintr-odată: oare de ce zeii îți pun sub nas farfuria cu caviar când încă mai ai gustul de rahat în gură?
Am cerut detalii despre munca mea, pentru că eram încă neliniștită în privința asta, dar Jorge a evitat întrebarea.
— E totul foarte simplu. Nu am decât o avertizare pentru începătoare: atenție la sclavi.
La club veneau tot felul de bărbați, dornici să fie dominați, gata să se ploconească în fața Marelui Lux, până când locul se umplea și nici nu mai puteai trece de masculi legați, înlănțuiți și cu căluș pe gură, majoritatea fără vreun rost. Jorge a trebuit să ordone evacuarea după ce una dintre preferatele lui, o poloneză, și-a rupt piciorul împiedicându-se de un sclav care lingea înflăcărat podelele (dar tot Jorge a recunoscut că numărul ei cu bandajul din ghips a fost de departe cel mai bun).
— Avem cam 20 de actori în spectacol și ajunsesem la un

moment dat să avem vreo 30 de amatori de cătușe împrăș-tiați prin club. Veneau din toată Europa - politicieni, manageri de resurse umane, funcționari din administrația locală. Chiar, ce e cu administrația locală? Mai ales la tine în țară. Tipii ăștia își fac rezervări cu un an înainte. Pe vremuri era golful. Acum preferă lanțurile. Fură atât de mult și apoi vin aici să cheltuiască în cele mai dezgustătoare moduri. Nici un detaliu, oricât de secret, nu rămâne ascuns. A trebuit să înăsprim criteriile de selecție pentru sclavi. Primim numai membri ai parlamentului și editori de ziar, pentru că nu știi niciodată când ai nevoie de prieteni. Eu le recomand cu căldură și bordelul de mai jos, cu toate astea nu-ți vine să crezi ce listă de așteptare avem.
Sclavii erau o amenințare. Rareori făceau ceva util, de cele mai multe ori stăteau în drum. Cât am fost eu la club, numai trei au avut voie înăuntru. Unul dintre ei avea o figură de bunic, purta un fel de scutec și-și făcea de lucru pe la toaletă; era întotdeauna acolo când aveai nevoie la baie. Poate exagerez, dar nu cred că un vas de toaletă lins până strălucește e cu adevărat curat. Chiar dacă avem toți păsărelele noastre și distracțiile noastre bizare, nu sunt sigură că vreau ca unul ca el să fie responsabil de bunul mers al Europei.
Celălalt era obsedat de curățenie. Dar câtă curățenie poți să faci atunci când ești închis într-o minge imensă de cauciuc, din care îți iese numai capul cu o perie de praf încleștată între dinți? Cel puțin cu ăsta - Mingea - era mai simplu, dacă îți stătea în drum, îl puteai rostogoli.
Cel mai puțin deranjant era un omuleț slăbănog și veșnic gol, care se întindea cu fața în jos la intrare în chip de preș uman și te implora „calcă-mă“ sau „degradează-mă frumos“, dar nu era de mare ajutor la curățatul pantofilor.
— Oh, adăugă Jorge, mai am un sfat. Dacă unul pe nume Rutger îți spune că eu am spus să faci chestii perverse cu el, să știi că nu i-am spus. Tot ce spune Rutger e o minciună.
Actorilor li se oferea posibilitatea să închirieze o cameră iii spațiul de deasupra clubului, la un preț mai mult decât rezonabil. Camera mea era micuță, dar aerisită și veselă. M-am apropiat de fereastră și, cu oarecare greutate, am reușit

să dau deoparte jaluzelele, sperând să văd luminile Barcelonei noaptea. La doi metri de fereastra mea era un zid de cărămidă care se înălța până unde puteam ajunge (ii privirea.
M-am culcat mulțumită. Uneori, în viață, n-ai nevoie decât de o cameră bună și de speranță.
1
Consiliu ales o dată la patru ani, cu funcție executivă («. tr.}.
2
In epoca victoriană, sendvișurile cu castraveți erau în mod lurent asociate cu rangul înalt, cu pătura superioară a societății. Iii literatură și în filme au devenit un simbol al oamenilor bogați, snobi și înfumurați, descriși adesea într-o manieră ironică (w. tr.}.

micul dejun

Adusesem oare destulă autoironie la petrecere?
Dimineața, restaurantul funcționa și pe post de cantină pentru angajați. Am coborât pentru o cafea și un croasant și am stat cu Hamish, regizorul de scenă.
— Voiam să mă fac astronaut, mi-a spus.
Era obsedat de spațiul cosmic încă din copilărie. Pentru a fi candidatul perfect, Hamish se ocupase de atletism și de activități științifice încă de când era mic. Primise o bursă la universitate și terminase primul an de studii în ingine-I ie electrică. Apoi câștigase o competiție de design și primise ca premiu un weekend la Barcelona. O cunoscuse pe una dintre fetele de la club pe plajă, și în seara când vizitase duhul regizorul de scenă se electrocutase. Hamish intervenise prompt, rezolvând problema cu curentul, și-și descoperise noua carieră.
— Asta se întâmpla acum șase ani, îmi spuse privind < roasantul de parcă ar fi fost ficatul maică-sii. Nu m-am mai dus acasă. Ce rost avea? Orașul ăsta e cel mai frumos din lume, cu cei mai prietenoși oameni din lume, cea mai bună mâncare, și îți dai seama că, având slujba asta, nu e deloc greu să cunosc fete frumoase. Responsabilități? Să apăs câteva întrerupătoare și să le spun fetelor să-și pregătească sfârcurile. Dintr-odată, Edinburgh n-a mai existat. Viitorul rasei umane? O adunătură de coaie fleșcăite. De ce să-mi fac probleme cu dezvoltarea civilizației?
— îmi imaginez că ești foarte fericit aici.
— Nu sunt. Sunt ca vai de mine.
Deși mă adaptez ușor la situații inedite, mă întrebam dacă nu cumva aș face mai bine să mă mut în altă parte. Dar nu m-am mișcat destul de repede.
— Sunt îndrăgostit, a continuat.
— Asta e minunat.
— Nu e. Se spune că nu există dragoste. Din păcate, există.
Femeia despre care vorbea era cea pe care o cunoscuse pe plajă, cea care îi schimbase cursul carierei cu șase ani în urmă. Cu care se culcase o singură dată. Cu șase ani în urmă.

— E șomeră. E falită. Și pe drumuri. N-are prieteni și e bolnavă de cancer. Și tot nu vrea să aibă de-a face cu mine. Ce s-a ales de bărbații folosiți pentru bani? Folosește-mă. Disprețuiește-mă. Înșală-mă, dar de ce nu vrei să locuiești cu mine?
— Ai încercat să ieși cu altcineva?
— De atunci, m-am culcat cu peste 50 de femei. Femei minunate, generoase, nu doar femei al căror pelvis îți poate rupe mâna, femei care îți aleg cu grijă cadoul pentru ziua de naștere și care vor să discute despre călătorii intergalactice. Am fost și însurat timp de doi ani. Crezi că ești fericit, dar apoi îți dai seama că nu e așa. Există oameni care fac mereu greșeli și le repetă la nesfârșit, până când prietenii lor ajung să se întrebe de ce nu învață nimic din greșelile alea. Dar poți să înveți, să înveți și să tot înveți, I â nu te ajută cu nimic. Poți să te specializezi în greșeli. Nn sunt un tip slab. Alerg la maraton în 3:52. Am rezistat doi ani fără s-o văd, chiar fără să mă gândesc la ea. Apoi Hin văzut-o iar și a fost de parcă ar fi trecut două minute.
— Ai fi fost fericit dacă te însurai cu ea?
— Probabil că nu.
— De ce v-ați despărțit?
— Habar n-am.
— Un pas greșit?
— Nu. Asta mă enervează. Dacă aș fi greșit cu ceva, sau dacă aș fi supărat-o în vreun fel, atunci aș construi un altar din regrete.
Mă gândeam că n-o să mă mai așez niciodată lângă I lamisb, la nici una din viitoarele mese. Și-au făcut apariția 1 ,ou și Sue.
— Noi suntem Lou și Sue. Suntem în camera optișpe. ( )i icând, mi-au spus îndreptându-se spre müsli.
— Poate că nu sunt îndrăgostit, îmi spuse Hamish.
— Ce te-a făcut să te răzgândești?
— O cană de cafea tare e o chestie foarte periculoasă. Am crescut cu cafea instant. Eram fericit așa, până când într-o zi am intrat într-o cafenea și am băut un espresso. E suficient să bei unul ca să nu te mai poți atinge de cafeaua instant. Așa că dacă nu-ți poți permite espresso, sau dacă ți-

e incomod să ajungi să-ți cumperi, e mai bine să nu-1 fi băut și să rămâi cu instantul.
— M-ai pierdut.
— Plăcerea. Nu mă dau mare, dar am ceva experiență, și probabil că nu-mi pot scoate asta din cap. Atunci când ai avut ce e mai bun, nu te mai poți mulțumi cu mai puțin. Nn te gândești decât că asta nu e la fel, asta nu e la fel. încerci totul, dar nimic nu mai e la fel de bun. Plăcerea e moneda de schimb, pentru ce altceva muncim? Nu există nici un alt Dumnezeu decât plăcerea. Nu știu ce-a fost între noi... dar m-a întors pe dos rău de tot. Mai vrei un croasant?
L-am crezut. Bărbații, chiar dacă nu te așază la rând pentru viitorul foarte apropiat, te trec pe o listă de așteptare, plătesc un mic avans făcând un compliment, ca să asigure viitoarele tranzacții. Pentru Hamish, eu nu existam ca femeie, numai ca receptor pentru văicăreli.
— N-am mai spus nimănui toate astea, mi-a mărturisit. Apăru Jorge. Eram fericită. Există întotdeauna tentația de a arunca un sfat pe grămada de probleme a altcuiva, dar eu chiar nu știam ce să fac cu o confesiune ca asta. Hamish îmi amintea de cineva care bruschează un automat de cafea blocat pentru a-și recupera restul.

activități casnice

— Să-ți fac cunoștință cu partenerul tău, îmi spuse Jorge. M-au apucat iar emoțiile în legătură cu munca pe care o aveam de făcut, și cred că se vedea. Pe bune, era de-a dreptul stupid. Există vreo posibilitate să greșești când ți-o tragi? Eu eram convinsă c-o să fac vreo prostie.

— Treaba ta e foarte ușoară, Oceane. Fii extatică. Bărbații au partea cea mai grea... dar e genul de activitate pentru care inteligența și imaginația sunt de bază. Hai să-l cunoști pe Rhino. Cred că e sus.

Am început să urcăm scările. Peste tot era plin de cutii, într-una dintre ele, deschisă, am observat niște obiecte ciudate, din sticlă.

— M-am gândit să construiesc un lift, mi-a spus Jorge, clar urcatul până pe acoperiș e un exercițiu bun. Și toată lumea vrea să urce pe acoperiș.

( ) doamnă bătrână stătea cocoțată pe un scăunel încercând fără prea mare succes să spele geamurile; părea culmea cruzimii s-o lași să facă ceva atât de dificil și de peri-(nlos. Jorge a schimbat câteva cuvinte cu ea, arătându- și îngrijorarea, dar ea l-a expediat imediat. Ne-am văzut de urcat. Erau cele mai vesele scări din câte urcasem vreodată.

— Rhino a fost plecat. A trecut prin oraș o echipă de la I lollywood. Actrița principală avea o problemă, își tot înfigea ace în venă, așa că l-au luat pe Rhino să mai învioreze atmosfera în rulotă.

Am ajuns pe acoperișul transformat într-o terasă enormă, i n o piscină numai bună, pe a cărei margine erau mimoze splendid cultivate și tufișuri de dafin, sfidând soarele dogo-I ilor. Un bărbat enorm, musculos, cu spatele lat, gol - cu cx(epția unei măști de cauciuc, închisă cu fermoar-, stătea ini ins pe un șezlong. M-am convins, fetișismul și masochismul sunt intr-adevăr noile sendvișuri cu castraveți. Există (»are vreun manager de bancă să nu aibă în dotare un căluș și o pereche de cătușe?

— Que pasa, Rhino? întrebă Jorge.

Dați-mi voie să folosesc încă o dată cuvintele enorm și musculos pentru a-1 descrie pe acest Rhino. Era ca un zid

de mușchi și — ei bine, nu m-am putut abține să nu observ — mădularul lui ar fi putut câștiga detașat în orice competiție. Totul era perfect. Mușchi perfecți, pilozitate perfectă, până și pedichiura perfectă - mai bună ca a mea, cu unghiile rotunjite ca ferestrele de la biserică. Era perfect, încât părea ireal. Studiam cu atenție mimozele, ca și cum aș fi fost vreo autoritate în domeniu, dar asta numai ca să nu cad în genunchi de admirație.
— Are un vis măreț, dar fals, îmi spuse Jorge. Iar partea dificilă cu orice vis măreț și totodată fals e să convingi lumea să-i dea curs.
Mi-am dat seama că, adesea, iei o decizie și aștepți în zadar să se întâmple ceva. Uneori, iei o decizie și ești dezamăgit de urmări. Alteori, iei o decizie și constați că ai tras lozul cel mare. Iar de puține ori descoperi că ai luat cea mai bună decizie a vieții tale. Mă târâsem afară dintr-un tunel întunecat, ud, colcăind de paraziți și încărcat de probleme, și ieșisem la lumină într-un paradis de aproximativ treizeci de metri pe patruzeci.
Eram importantă? Ideea asta mă obseda. Oare cucerisem, în sfârșit, lumea? întrebarea asta reușea să mă buimăcească de fiecare dată când îmi venea în minte. Mâncasem până acum o grămadă de rahat. Iar în clipa asta nu știam ce să mai cred. Venise oare vremea să cred, pe bună dreptate, că sunt mai importantă și mai bună decât oricine altcineva? Sau era doar o nouă glumă a sorții? Cert e că nu te apuci de dans dacă nu crezi că ești cel mai bun. Iar cu mine problema era că, în ultimul timp, primisem destule semnale că n-aș fi chiar un as în domeniu.
Rhino mi-a întins mâna. Am răsuflat ușurată când mi-am luat-o înapoi întreagă. Mă simțeam de parcă dădusem mâna cu un robot.
Două gânduri mi se învârteau în cap. Unul, că vreau să mă mărit cu Rhino. Oricât de incompatibili am fi fost, oricât de prost s-ar fi îmbrăcat, chiar dacă mariajul ar fi durat numai o jumătate de oră, chiar dacă pe sub masca aia ar avea o piele oribilă și fleșcăită sau dinți inegali, chiar dacă ar avea abilitățile conversaționale ale unui dulap și indiferent de numărul femeilor care ar fi comentat „a fost așa de proastă“.

Ar fi meritat, pentru că m-aș fi putut lăuda tuturor spunând că e fostul meu soț și femeile de pretutindeni s-ar fi contorsionat de gelozie.
Al doilea, să-i fac o poză și să le-o trimit tuturor cunoscuților mei, cu mențiunea: așa aratăjobul meu. Mă simțeam ridicolă în recunoștința mea față de Rhino, care a avut bunăvoința să-mi strângă mâna. Nu-mi venea să cred că (ineva care arată atât de bine lucrează într-un club din Barcelona. De ce nu l-o fi luat echipa de la Hollywood în film? l i a coperta vie la care râvnește orice revistă. Mărimea intimida totuși un pic. Mă întrebam, în timp ce mângâiam o mimoză, dacă mi-ar încăpea cu totul în gură.
Jorge zâmbi.
— Și se spune că banii nu aduc fericirea. Ce minciună inventată de săraci!
Terasa de pe acoperiș era deasupra tuturor celorlalte I lădiri, dar era înconjurată de un zid înalt, ca să prevină privirile iscoditoare, amatoare de studierea prin binoclu a unor petice de piele goală. Speram să arunc un ochi înspre oraș, dar eram cu câțiva centimetri prea scundă. ( )ricum, nu priveliștea mă preocupa în mod deosebit acum.
— Mă duc să mă schimb și mă întorc, am spus.
Jorge a coborât cu mine și l-am întrebat care era treaba cu masca. Bănuiam că Rhino era o poreclă cu referire la comoara din pantalonii lui, dar Jorge mi-a explicat că Rhino poartă masca foarte des din cauza unei operații estetice și, mai ales, pentru că are o obsesie în privința nasului.
— Numai rinoplastia mă poate salva, Jorge, obișnuiește să spună. Nu vreau să ajung să-mi fie rușine de primele inele filme.
— O să apară în filme?
— Primește oferte săptămânal.
Dar Jorge se îndoia că va apărea în vreunul. Rhino era (el mai vechi angajat al clubului. Lucra la Babylon de cinci ani, după ce fugise dintr-un sătuc din Andaluzia, și de alunei primea constant oferte de la producătorii de filme pentru adulți. Nu apăruse în nici unul, pent™ că nu-și definitivase încă înfățișarea, și nici nu făcuse vreun ban, sau mai bine zis nu păstrase nimic, îi dăduse pe toți pe bisturie, nasul fiind

principalul obiectiv. Era scurtat, lungit, strâmtat sau lărgit cam la fiecare patru luni (se adăugau la operații pomeții, buzele și dinții).
M-am grăbit să ajung jos, unde m-am confruntat cu dilema cum-și-cât-să-port. Evident, pe acoperiș erau acceptabile costumele în care am venit pe lume, și mă tenta ideea unui bronz fără dungi, dar nu poți să-ți joci toate cărțile deodată, așa că am pariat pe partea inferioară. Apoi am stat o vreme să-mi aranjez părul astfel încât să nu pară aranjat și, după ultimele ajustări, m-am întors pe terasă, o jumătate de oră mai târziu.
Rhino dispăruse. în locul lui, stătea un tip creț, neîngrijit, într-un tricou ponosit, care părea îngrijorat.
— Mă urăști, nu-i așa? m-a întrebat cu accent englezesc.
— De ce spui asta?
— Nu știu.
Mă luase prin surprindere, dar pentru prima dată nu mi-a luat o zi întreagă să găsesc un răspuns adecvat. Poate că o dată în viață ai șansa să dai o replică în același timp spirituală și perspicace.
— Dă-mi întâi șansa să te urăsc.
Mi se părea că am fost destul de prietenoasă și de tolerantă față în față cu nebunia.
— Mă urăști, nu-i așa?
Mi-am întins prosopul, sperând ca pe viitor să întâlnesc numai spanioli.
— N-am nici cea mai vagă idee cine ești.
— Bine, o să-ți mărturisesc tot.
Aveam senzația că prin capul lui defilează un pumn de medicamente foarte tari. Speram să fie așa, pentru binele lui. Voiam să stau la soare și mă întrebam cât timp o să rezist fără să cer homari. Voiam soare, fără homari și fără mărturisiri. îmi aducea aminte de un tip în fața căruia stătusem odată, la cinematograf, și care îmi spusese în mijlocul filmului să nu-mi mai mișc capul.
— Cum m-ai găsit, Sandrine?
— Nu sunt Sandrine.
— Sandrine, de ce faci asta?
— Numele meu e Oceane.

A căzut puțin pe gânduri.
— Nu ești Oceane.
— Dacă zici tu.
— Te porți ca Sandrine.
Mă bătea gândul să mă întorc în cameră.
— Numele meu e Oceane și vreau să mă bronzez în liniște.
Când îmi spusese prima dată să nu-mi mai mișc capul, reacționasem prompt și politicos și-mi imobilizasem capul, pentru că am presupus că cineva ar fi în stare să vorbească atât de tare și să-i deranjeze pe toți ceilalți numai pentru o cauză nobilă. Apoi mi-am dat seama că, de fapt, capul meu nici nu făcea mare lucru, pur și simplu se mișca firesc, in ritmul respirației, și în plus nici nu sunt atât de înaltă.
< u alte cuvinte, era ca și cum mi-ar fi cerut să nu mai respir: imposibil și revoltător. Am ignorat remarca, dacă nu din alte motive, măcar pentru că nu aveam cum să nu-mi mai mișc capul dacă nu îl mișcasem deloc de la bun început.
< fierea mi-a fost adresată din nou, și mai tare. Era o situație dificilă, pentru că, dacă începeam să mă cert cu el, i-aș li deranjat pe ceilalți și mai tare. Pe de altă parte, dacă tăceam, dădeam de înțeles că sunt vinovată de cine știe (e răsuciri acrobatice. Nici nu mă puteam ridica să plec. Kram la mijlocul rândului, deci ar fi trebuit să deranjez câțiva oameni, în orice direcție m-aș fi îndreptat, ca să pot ieși. Am ales tactica puțin fericită de a mă concentra încercând să-mi imobilizez complet capul, motiv pentru care mi m-am putut bucura de restul filmului. Ba mai mult, n-am priceput o iotă, am auzit doar remarcile din spatele meu în legătură cu oamenii nesimțiți, care bineînțeles căi deranjau pe cinefilii bine intenționați. Mă gândeam numai la cât de bine ar ft să se întâmple lucruri din astea atunci când ești însoțită de un iubit de modă veche, bine făcut, cu înclinații spre violență la adresa cârcotașilor.
Problema de care mi-am dat seama abia mai târziu e că multe ființe umane nu sunt de fapt ființe umane. Din punct de vedere fizic, e imposibil să faci distincția, să spui cine e și cine nu. Imitațiile sunt fără cusur: constituție identică, vârfurile firelor de păr despicate, dimensiunea potrivită a aluniței, gingiile și dinții, poți să avansezi cu cercetarea

până la ultima moleculă și sunt fără greșeală, dar nu sunt ființe umane. Asemănarea e atât de mare, încât ar trebui să fii specialist ca să-ți dai seama de diferență. Vorbesc ca noi. E imposibil să-i distingi de noi, oricât de atent i-ai privi. Sunt viduri. Ce s-a întâmplat în sala de cinema nu avea nici o legătură cu mine. Era urmarea unei copilării trucate. După o anumită vârstă, nu mai poți învăța cum să fii o ființă umană; poți încerca, dar fără să reușești. Trebuie să fim educați să spunem mulțumesc. E una dintre cele mai importante lecții pe care le învățăm. Toți putem spune mulțumesc, dar trebuie să știi cum. Toți creștem, dar contează să știm cum o facem. Unii pot reuși pe cont propriu, dar aceștia sunt foarte, foarte puțini.
Dar cum îi testezi? Greu de spus. Nu-mi vine în minte un test mai bun decât așteptarea. Trece doar cel care, numai pentru că ai spus că vii, te așteaptă la colțul străzii, în frig, în ploaie chiar în arșiță, o jumătate de oră, sau chiar o oră.

sfaturi

Inutile. Informația e utilă. E o gaură mai încolo în gard, poți evada pe-acolo, asta e folositor. După colț găsești portocale la jumătate de preț, asta e util. Dar uite niște sfaturi despre cum să evadezi și cum să cumperi portocale, asta e complet inutil.

— Deci continui să susții că ești Oceane? mă întrebă crețul.

— Pentru că eu continui să fiu Oceane.

Eram atât de aproape de paradis. Simțeam cum mă inundă razele de soare, nu mai trebuia decât să scap de individul ăla. Se făcuse liniște.

— Vrei să-ți spun care e cel mai bun lucru de pe lume? m-a întrebat.

Se aștepta să-i spun că da, vreau. N-am făcut-o.

— Mersul la cinema.

Era convins c-o să întreb de ce. N-am făcut-o.

— Dacă te poți bucura de asta, e cel mai bun lucru de pe lume.

— Nu ești foarte pretențios.

Oare de ce nu-mi ținusem gura?

— Ba da. Sunt. Dar dacă te poți bucura de un film la cinema, atunci te poți bucura de orice, și dacă te poți bucura de un film la cinema, atunci trăiești în pace.

Mi-am închis ochii cu zgomot. Era și mai multă liniște.

— Să-ți spun ce e trist? Vrei să știi ce e trist? m-a întrebat.

Am ales o abordare mai directă:

— Nu.

— In povești, e trist atunci când doi piloți sunt într-un avion care se prăbușește și au o singură parașută. Dar adevărata tristețe e atunci când cei doi piloți au la îndemână cinci parașute, dar nu sare nici unul, pentru că sunt prea ocupați să se certe.

— De ce se ceartă?

— Au toate motivele la care te poți gândi. „Tu ți-ai luat parașuta mai bună“, „Ține avionul în echilibru până sar“, „le-am detestat dintotdeauna“, „Trebuia să mai iei combustibil“. Și pot s-o țină tot așa. Asta e adevărata nenorocire. Și când spun pace, nu mă refer la calmul de

după furtună.
Mi se părea că încep să mă bronzez. Mi-am adus aminte de lecturile mele mai vechi despre importanța comunicării cu ceilalți.
— Acum o să-ți mărturisesc.
Se aștepta să-l întreb ce-o să-mi mărturisească. N-am făcut-o.
— Prietena mea lucra ca au pair. Eu lucram într-un depozit. Ai lucrat vreodată într-un depozit? Mergi trei metri, ridici ceva de pe jos. Mai mergi trei metri până la masa unde se împachetează. îl împachetezi, îi pui o etichetă și-i dai drumul. Apoi mergi patru metri, ridici ceva de pe jos, te duci până la masă, îl împachetezi și treci mai departe. Uneori mergi și nouă metri. Unii dintre colegii mei lucrau acolo de șapte ani. Glumele proaste erau la ordinea zilei. La o jumătate de oră după ce începeam munca, aproape că leșinam de plictiseală. Abia dacă strângeam destui bani ca să trăiesc de pe-o zi pe alta. La fel și cu prietena mea, care lucra pentru o țipă foarte bogată. Făcea toată treaba prin casă și mai funcționa și ca alarmă umană antifurt. Gasa era mai întărită decât orice fortăreață, cu grilaje, sisteme de alarmă și ziduri antitanc. Și câinii? Câinii de unde or fi venit? Am văzut lei mai mici și mai potoliți. Nu mi-aș încerca norocul cu unul din ei nici măcar dac-aș avea pistol. Te și vezi împușcându-1, și el parcă n-ar da pe tine nici un lătrat.
— Al naibii câine, am comentat ca să mergem mai departe cu povestea.
— Nicidecum. Poate că n-ai avut prea multe de împărțit cu cei bogați, dar formula e simplă. Cu cât sunt mai bogați, cu atât sunt mai detestați. Există două modalități de a avea foarte mulți bani: să te naști cu ei sau să îi furi. Tu știi câți oameni nenorociți sunt pe lumea asta?
— Depinde cum privești nenorocirea.
— Nu-i adevărat. îți spun eu câți oameni nenorociți sunt pe lumea asta. Unul. Unul singur, ca un gândac, strivit dc toată lumea. Pentru că toți ceilalți au ocazia să se pișe pe altcineva. Nu contează cât ești de jos, întotdeauna cineva va ti mai jos. Până și tipul care spală wc-ul în cea mai de rahat țară din lumea asta are un asistent care are un asistent și

tot așa, în lanț, până când, la urmă de tot, există unul singur care nu mai are pe cine se pișa. Asta e nasol.
— Ești cinic.
— Firește, ăsta e răspunsul atunci când nu-ți place argumentația cuiva. Unde rămăsesem?
— La bogății detestați.
— Ah, da.
— Atunci ce zici de Jorge? El e drăguț.
— Jorge e drăguț. Asta pentru că nu e bogat. Jorge are hani destui, nu mă-nțelege greșit, dar nu-1 dau afară din casă. Te prinzi de asta imediat pentru că e generos; dacă ar li bogat, n-ar mai fi generos, sau mai degrabă pentru că e generos nu va putea fi bogat. Nici un sărac nu ține cu dinii i de o monedă, cum fac bogății ăia dați dracului. Ne-am hotărât să-ijefuim pe angajatorii Artemisei nu pentru bani, ci pentru că erau dezgustători. Au angajat-o numai pentru că nu avea permis de muncă și deci o plăteau cum aveau (lief și o amenințau c-o să aranjeze să fie expulzată. Fusese ideea Artemisei. O lăsau singură de multe ori, așa că într- o zi m-am prefăcut că am o livrare. Mi-a dat drumul înăuntru, pe cărarea îngrădită de sârmă ghimpată, pe lângă care se năpusteau câinii. Am înșfăcat colecția de timbre și apoi, ca nu cumva bănuielile să cadă pe Artemis, am legat-o și i-am pus și căluș, ca la carte. Proprietarii urmau să se întoarcă peste o oră. Planul nostru era să nu vorbim unul cu altul o săptămână. Poliția e foarte promptă atunci când bogății au vreo problemă, verifică telefoane, încep urmăriri și tot așa. Trece o săptămână și tot nu aveam vreo veste. Eu scă-pasem deja de chestiile furate înainte ca proprietarii să se întoarcă. Am așteptat și am așteptat, apoi am început să mă îngrijorez. Oare Artemis era doar precaută? Sau căl-casem pe gheață prea subțire? Așa că m-am întors și m-am urcat într-un copac din fața casei de unde, cu binoclul, vedeam chiar camera din față. Artemis era în continuare legată de scaun, pe podea.
Se întristase. Era firesc și o dovadă de decență să se întristeze în urma unei astfel de descoperiri. Ar fi fost de bun- simț să empatizez cu el. Dar era ca atunci când băbuțele alunecă și cad pe stradă. Bineînțeles, le ajuți să se

ridice, dar în sufletul tău îți dorești să fi așteptat până erai prea departe ca să le mai vezi. Voiam să se ducă în altă parte să fie supărat, îmi strica cheful de plajă.
— Am sunat imediat la ambulanță... dar deja știam. Bineînțeles, dintr-un motiv sau altul, proprietarii nu veniseră acasă. Am simțit că o iau razna și am plecat din țară. Am rătăcit o vreme, am lucrat ca instructor de scufundări, dar... sunt prea multe coji de banană în apă. E atât de nedrept. După câțiva ani m-am întors în Anglia și am mărturisit. N-am mai spus asta nimănui.
Am mai stat în soare o vreme. Avea sprâncenele foarte scurte și ascuțite; păreau două accente lipite pe frunte.
— Ai făcut închisoare?
— Nu.
Se aștepta să-l întreb de ce nu. N-am făcut-o. Era totuși foarte amărât, așa că am încercat, cu o oarecare ezitare, să-l consolez.
— Dar nu a fost vina ta.
— Nu. Presupun că nu. Adică, ideea a fost a ei. Dar încă mă surprind, din când în când, ciocănind pe la ușile azilelor la trei dimineața.
Bunătatea e o artă pe care puțini o dețin. își făcu apariția un tip mic și îndesat.
— Bună, Sandrine. Numele meu e Rutger.
Arăta destul de bine, era genul de frumusețe pe care multe fete o apreciază la un tip. Nu era gras, nu era păros, nici destul de puternic ca să lovească prea tare, și fața părea să nu fi suferit de pe urma impactului cu o bâtă de baseball. Purta ochelari de soare mari și favoriți subțiri - puteți să mă corectați, dar cred că pe planeta asta au ieșit din modă cam acum o sută de ani.
— Nu sunt Sandrine, Rutger, sunt Oceane.
— O caut pe fata nouă, Sandrine.
— îmi pare rău, n-o cunosc.
— Te ții de glume, Sandrine? Așa glumeață ești de felul tău?
— Nu, nu glumesc și nici nu sunt Sandrine.
— Dar ești fata nouă, nu?
— Da.
— Eu sunt directorul de resurse umane și mă văd nevoit să

iau niște măsuri educative speciale în cazul tău. Salut, Richard.
— Mori, Rutger, îi răspunse crețul.
— Negativismul tău nu face doi bani, îi spuse Rutger.
— Iar dispariția ta ar fi neprețuită, îl anunță un alt amator de piscină care tocmai apăruse în peisaj.
La început am crezut că e Rhino, care scăzuse brusc în înălțime. Dacă Rhino arăta ca fiul genialoid al unui homosexual țicnit, individul cel nou părea amenințător și puternic, dar în realitate era un tip destul de obișnuit - asta dacă bărbații obișnuiți sunt obsedați de mâncare și amatori de sporturi violente, rugbi, hochei pe gheață și box. Un corp și un zâmbet care sfidau orice reguli și care ar fi frânt pe loc orice inimă. Un băiat rău tare bun. Eram hotărâtă să nu mai plec de aici.
— îmi îngrădești libertatea, Janos, îi spuse Rutger nou-venitului.
— Vrei altceva, spuse Janos, plătești altceva.
— Osshan, spuse Rutger întorcându-se înspre mine, Jorge mi-a spus să mă ocup de educația ta.
— Nu-i adevărat, spuse Janos.
— Nu, spuse și Richard.
— Comentați pentru că partidele mele de sex au și o tentă politică, nu?
— Dispariția... neprețuită... repetă Janos, și Rutger își văzu de drum.
— OK, Richard, n-ai treabă jos? întrebă Janos, și Richard își văzu și el de drum.
După ce s-a prezentat, Janos s-a dezbrăcat în timp ce eu mă uitam fix în altă direcție. Apoi a scos o pipă dintr- un buzunar și a aprins-o. Nu era o narghilea, ci o pipă de modă veche. Cu tutun de modă veche. Ca acela folosit de bătrâni, de unchii complet neinteresanți din copilărie. Să fumezi pipă a fost îngrozitor de în afara modei în ultima sută de ani, și chiar dacă figura foarte masculină a lui Janos și caracterul lui puternic trăgeau destul de mult în balanță, tot arăta ciudat. Oare contează să fii în pas cu moda? Ei bine, da, contează. Dacă scopul nostru pe pământ nu e să fim admirați, atunci care e? Viața îți oferă ocazia să alegi între

rochia impecabilă și rochia ponosită, între muzica produsă de un muzician inteligent și pretențios și aceea produsă de un aiurit, cu note obosite și furate. Aceia dintre noi care fac alegerea corectă trebuie aplaudați. în mod sigur, sensul vieții constă în a face alegerile cele mai bune pentru a fi apoi aplaudat de oamenii cei mai buni. Ce altceva am avea de făcut? Mă întrebam dacăJanos are de gând să relanseze moda pipei, dar nu mă puteam convinge că așa e. Dar, la urma urmei, cine e perfect?
Janos inhală adânc și scoase afară un rotocol de fum.
— Numai bucăți bune pe-aici, spuse.
Nu înțelegeam foarte bine ce spunea, dar știam exact la ce se referă. Mi-am ridicat privirea spre cerul de un albastru ireal. Undeva, afară, șase miliarde de oameni se (ălcau în picioare. Dar eu eram fericită. Cu toată nebunia dinaintea plecării, căutând un loc de muncă, nu prea avusesem timp să mai ies și la agățat. Acum aveam nevoie să-mi țină cineva companie. Și pentru asta eram la locul potrivit.
— Eu... mie îmi pare rău de oamenii buni, murmură Janos.
— De ce?
— Pentru că mai devreme sau mai târziu cineva le-o trage.
Ținând cont de faptul că toți foștii mei angajatori încercaseră asta, am fost surprinsă, ba chiar dezamăgită, căjorge iui mi-a cerut ciudatul favor. Dar el era o specie rară: fericit în căsnicie.
— Cea mai mare invenție a istoriei nu este roata, nici scrisul, ci nevasta, remarcase el.
— Nu sunt foarte mulți bărbați de aceeași părere.
— Sunt și mai puțini cei care pot să iubească. Sper că Iu poți, Oceane.
— Toată lumea poate.
— Nu-i adevărat. Toată lumea crede că poate.
— Și dacă crezi că poți, nu e de ajuns? Cum îți dai seama când poți să iubești și când doar crezi că poți să iubești?
— O să-ți spun eu.
— Ce te-a atras la soția ta?
— Faptul că nu pune întrebări.
Am coborât cu Jorge spre scenă, să îmi explice ce am de

făcut.
— Scenariul e așa: Rhino e stăpânul casei, cu înclinații ciudate spre masochism; tu dai peste el în bibliotecă, acoperit de hamuri, așa ca un parlamentar frustrat sau vreun funcționar din administrația locală.
Aici Jorge se opri și se strâmbă dezgustat.
— In gură are o portocală și hamsterul lui, Santos, e în pericol de a fi supus unui abuz de neconceput, trimis într- o călătorie întunecată și singuratică, pe care ar prefera să nu o facă, și atunci apari tu, Menajera franțuzoaică, cu cârpa de praf, și te îngrozești când îți vezi stăpânul pradă practicilor celor mai murdare. Inima ta de aur te îndeamnă să-ți folosești farmecele feminine ca să-l salvezi de astfel de acte de adorație degradante, așa că el își face numărul cu tine și toată lumea e fericită.
în mod sigur, schimbul de fluide în fața unui public care mai și plătește pentru asta nu e chiar pentru toată lumea, dar eu aș recomanda această soluție pentru ieșirea din sărăcie.
Prima dată e un pic ciudat, ca de altfel toate primele dăți, fie că e vorba de condus sau de vorbit în public: i-ai văzut pe alții cum fac, dar ca s-o poți face și tu trebuie să scapi de sentimentul de stranietate.
Aproape că mă așteptam ca cineva din public să strige „Nu puteți face asta aici“ sau „N-arată destul de bine ca să și- o tragă cu el!“, dar n-a fost așa.
Mă uitam în gol. Muzica dată foarte tare completează o mulțime de activități. Rhino era de nădejde, la fel ca soarele, ridicându-se la timp. Două spectacole pe noapte cu mine, trei sâmbăta, și tot el se ocupa și de Marina. Dacă nici el nu era omul potrivit la locul potrivit, atunci nu știu cine.
Aplauzele erau măgulitoare, deși hamsterul rămânea de departe cel mai popular. După primele câteva nopți, a devenit o muncă oarecare; cei care par competenți și atotștiutori doar pentru că țin minte numele tuturor și locul unde se păstrează agrafele de hârtie nu sunt de fapt competenți și atotștiutori, pur și simplu au un avans de trei săptămâni în care au avut timp să învețe numele tuturor și locul unde se țin agrafele de hârtie. La început, te preocupă durerea din genunchi și arsura din covor, dar când actul e

consumat rămâne timp pentru contemplarea publicului și intuirea profesiilor: derbedeii (invariabil englezi), cuplurile (în general, pe fețele femeilor poți citi lie „o să plătești pentru asta“, fie „oare cum putem lua toată e< hipa în camera noastră de hotel?“), oameni de afaceri plictisiți care împăturesc fiecare chitanță și o așază cu grijă iu buzunar, traficanți de arme dintr-o fostă republică sovietică - aceștia îi lăsau lui Jorge o casetă plină cu bani și-i cereau să-i anunțe când se termină - și angajați din administrația locală, veniți în vacanță pe banii altcuiva. Și, inevitabil, adunătura de producători de televiziune care făceau „cercetare“. Jorge îi refuza sistematic.
— Dacă ai lăsat o echipă de televiziune înăuntru o dată, a doua oară să n-o mai faci. Mint, înșală, fură. Mult. Cel mai rău e că sunt plictisitori. Funcționarii publici sunt niște ticăloși și niște hoți, dar cel puțin sunt conștienți de asta. Producătorii de televiziune, nu. Mă gândesc serios să pun ( ) avertizare afară: „Fără funcționari din administrația locală, Iară reporteri“, dar unde tragi linia? Fără adepți ai cruzimii față de animale? Fără amatori de golf? Asta e o afacere. E aventura speculațiilor. Altfel, riști să te trezești în public numai cu vreo doi prieteni.

performanța e o minciună

Munca la Babylon a devenit în scurt timp obișnuință, la fel și micile porții de fericire servite pe tavă. Tranziția de la expunerea pe scenă, sub lumina reflectoarelor, spre spațiul strâmt al cabinelor de probă era dramatică. Acolo, uneia dintre fete îi curgea veșnic nasul și și-l sufla într-o batistă în timp ce vorbea la telefon cu un constructor care trebuia să-i repare acoperișul, alta avea ceva de împărțit cu compania de asigurări unde trimisese nenumărate formulare după ce fusese jefuită (și în același timp căuta o bonă pentru copilul de trei ani), o a treia încerca să mascheze un coș enorm care îi apăruse pe fund chiar înainte să intre pe scenă să și-l expună în toată splendoarea, iar a patra se lamenta că, deși e penetrată de două ori pe noapte (de trei sâmbăta), n-a mai avut un prieten de mai bine de un an. In tot acest timp, un comis-voiajor se plimba printre noi și spunea oricui avea chef să-l asculte că o să ajungă fără dinți, fără bani și în general fără speranță dacă nu-i donează lui toate încasările. In cele din urmă, Jorge i-a făcut vânt.

— E cumnatul meu. îi dau voie aici o dată pe an. Te descurci bine, Oceane. Ești aproape la fel de populară ca hamsterul.

— Da, i-am replicat. Simt că aici mi-e locul.

Spusesem asta pentru că era adevărat. Mă simțeam ridicol de confortabil.

— Nu, nu simți asta. Dacă spui că aici ți-e locul, înseamnă că te-ai întrebat deja: mă simt ca și cum aici mi-ar fî locul? Dacă te-ai întrebat asta, atunci nu aici ți-e locul.

Gândindu-mă la tot felul de lucruri înainte să adorm, mi-am dat seama că eram fericită. Eram mulțumită. Una dintre ciudățeniile fericirii e că, în adâncul sufletului, se lasă așteptată, exact așa cum mâncarea se lasă așteptată de stomac.

O piesă despre așteptarea unui autobuz care nu vine timp de o oră nu va fi niciodată la fel de mișcătoare ca așteptarea reală a unui autobuz care nu vine timp de o oră. Realitatea nu are competitor; ceea ce face, face impecabil. Aici e aici, nu poți nici s-o pui deoparte pentru mai târziu, nici s-o modifici în vreun fel.

In ciuda răcelii pe care mi-o arătase la început, Christiana era acum forțată de împrejurări să mă roage să-i cosmetizez coșul. Mă întrebam de ce trebuia să ne prefacem că acel coș nu există. Christiana oftă:
— De ce nu sunt atât de strălucitoare pe cât mi-aș dori?
Și ea. Mă întrebam de ce vrem să fim strălucitoare. Mă întrebam de ce mă întrebam.
Să te zvârcolești extaziată e o treabă mai grea decât ar părea la o primă vedere. Leneveam în pat până târziu, apoi ui cam pe acoperiș să mai prind niște soare. Jorge se trezea devreme în fiecare zi și își găsea câte ceva de lucru. într- o dimineață l-am surprins cărând o cutie cu obiecte din acelea de sticlă cum văzusem pe scări.
— Ce sunt alea?
— Capcane pentru viespi.
M-am gândit că n-am înțeles bine.
— Și la ce folosesc?
— Prind insectele alea mici și galbene care bâzâie.
— Ce faci cu ele?
— Le duc jos. Se vând bine. Un polonez care a lucrat aici mai demult mi-a lăsat o cutie, și eu voiam să le- arunc, dar le-am lăsat lângă chioșcul unde se vând programele. Și un client m-a întrebat „Cât vrei pe una?“. I-am zis că nu sunt de vânzare. El a insistat: „Ba o să-mi vinzi una“, și i-am răspuns: „Nu. Nu suntem magazin de obiecte de uz casnic.“ I)ar numai ce-1 văd că-și scoate portofelul. „Doar n-ai de gând să dai atâția bani“, îi spun. îmi răspunde că da, și-l întreb dacă lucrează cumva în administrația locală. M-am gândit, ei bine, n-o să mai vând încă una, când îl aud pe următorul cumpărător că vrea și el. In seara aia am vândut toată cutia. Adaosul e de 4000%.
Ochii lui Jorge străluceau plini de respect.
— Acesta e marele joc. Ultima aventură posibilă, pentru că niciodată nu vei ști ce-i face pe clienți să-și deschidă portofelele. Nu știi niciodată. Cea mai mare artă e să convingi un străin să-ți dea bani. Comerțul e cea mai înaltă i ul me pe care poate urca umanitatea.
Mi-a arătat o cutie lăcuită, din lemn de nuc, în care ar li trebuit păstrate capcanele pentru viespi.

— Când eram pe punctul de a crede că nimeni nu poate inventa ceva mai inutil, iată că apar și parfumuri pentru capcanele de viespi și un ghid despre viespile din Europa, asta în caz că vrei să fii documentat și să știi ce omori.
Apăru și Richard.
— Soarele e fantastic, am spus.
— Mda, merge.
— Nu-ți place?
— Prefer să nu-mi placă. Pentru că nu ține.
Nu mă oboseam să ajung la prânz, îmi luam sus niște fructe care se încălzeau și ele la soare. Aproape întotdeauna spuneam că ne vedem la amiază. Eu una, când spuneam asta, o și făceam. Și mereu ajungeam prima. Când ești punctual, ai mult de așteptat. Rând pe rând, apăreau și ceilalți, pentru porția de bronz. Richard era printre primii. Apoi Vlan, care începea să-și întindă catrafusele. Jorge apărea și el uneori, să socializeze cu echipa, să împartă unele mustrări sau pur și simplu să ardă gazul aiurea pe lângă noi. Lectura lui preferată era un album cu tăieturi din ziare vechi de zece ani care povesteau în detaliu cum cetățenii nemulțumiți i-au atacat pe reprezentanții administrației locale cu pumnii, cu sticle, cuțite, arme automate sau bombe. Citea cu voce tare și cu o enormă satisfacție povești despre nebuni care distruseseră cantoane întregi în Elveția.
Cei care locuiam la club ieșeam destul de rar, asta pentru că distracția venea ea la noi. Și orice altceva. După spectacol, dădeam boxele la maximum și dansam frenetic până spre dimineață. Aduceam pe acoperiș prieteni, rude și necunoscuți, care se amestecau printre noi.
— Nucleul meu e sincer, spuse Janos în întâmpinarea lui Richard.
Janos era plin de maxime gnomice, dar tot ce trebuia să faci era să dai din cap și să zâmbești. Richard citea și ne traducea un pamflet pe care îl primise pe stradă.
— Adam și Eva nu au fost creați, cum s-ar crede, în (Irădina Raiului. Studii recente au demonstrat că Adam și Eva au fost, indiscutabil, creați în Barcelona.
— Pe bune?

— E minunat. Dacă ne luăm după ăștia, știm exact locul unde au fost creați. Vila i Vila 35, etajul trei, se pare.
Deja eram convinsă că n-o să mai plec din Babylon. Apoi a apărut Rutger cu niște englezi pe care-i agățase pe plajă. Era ciudat că ajunseseră tocmai în Spania, pentru că, după ce-i ascultai cinci minute, aveai certitudinea că sunt incapabili de oricare din următoarele acțiuni, ca să nu mai vorbim de succesiunea acestora: să consulte o broșură, să facă rezervări, să ajungă la aeroport. După alte câteva minute în compania lor îți doreai să nu mai vorbești engleză și să faci o cerere pentru pașaport german.
Erau două cupluri din Huli -Jan și Ron, Bazza și Toni. Numai Dumnezeu știe ce se întâmplă în nordul Angliei. Jan și Ron aveau în jur de 50 de ani și comportamentul lor ar fi fost nepotrivit și pentru cineva la jumătate din vârsta lor. Erau un spectacol ambulant și scandalos. Ron și-a făcut intrarea sugându-mi energic degetul mare de la picior. Asta e o tactică de mare risc chiar și când ești un tip fermecător și plin de bani. Dacă ești un bărbat bătrân și șomer, cu toate problemele de piele la vedere și cu o respirație care duhnește de la o poștă, nu e cazul să te mai deranjezi. A trebuit să-mi folosesc celălalt picior ca să-l dau deoparte pe Ron, care s-a întors spre cele două Patricii.
— Gemene!
Dintr-o singură mișcare, cele două și-au strâns lucrurile și au plecat. Mă bucur de micile plăceri ale vieții ca oricine altcineva, dar era evident căjan și Ron voiau sex cu oricine. Poate e demodat să ai standarde, dar chiar nu reușeam să înțeleg de ce Rutger era prieten cu ei, pentru că, și dacă ai pune la cale cele mai perverse și bolnăvicioase activități de pe lume, ele tot ar fi de neconceput cujan și Ron. Ideea că învățăm câte ceva pe măsură ce înaintăm în vârstă e foarte seducătoare, dar complet neadevărată.
Toni era o femeie trecută de 40 de ani, obsedată de piercing-uri și al cărei corp rămăsese întreg numai pe alocuri, care înțelesese foarte bine că orgasmele sunt numărate și că nu trebuie să rateze vreo ocazie înainte de moarte; era clar că nu se putea abține să ne arate inelele labiale, suficient de grele cât să ancoreze o barcă. Era ușor de presupus că

stătea cu Bazza numai pentru că era cu 20 de ani mai tânăr și, în consecință, capabil să reacționeze mult mai prompt decât un bărbat de vârsta ei. Nimic altceva nu-1 recomanda. Erau foarte mândri că transportaseră ilegal băutură și se furișau cu ea în baruri, fericiți că se pot face praf fără să plătească. înțeleg cum e să nu ai bani, dar nu chiar în halul ăsta.
Bazza purta mustață, dar nu la modul o-mustață-mă-face-să-par-mai-elegant, ci mai degrabă la modul părul-ăsta-de- pe-față-demonstrează-că-sunt-bărbat. Ca mai toți bărbații slăbănogi, mici și neimpunători, habar n-avea cât e de hodorogii. Janos l-ar fi putut termina numai atingându-1 cu un deget, și, sinceră să fiu, îmi doream s-o fi făcut. Pentru că trecusem prin multe încăierări între bărbați pe care, în cele din urmă, a trebuit să-i despart, am fost șocată când Bazza a vărsat bere pe Janos, după ce Janos îi spusese să aibă grijă cu berea, când i-a lovit pipa care a aterizat în piscină, deși Janos îl avertizase, și când s-a așezat pe ochelarii de soare ai lui Janos, strivindu-i, deși Janos îl atenționase. Asta în timp ce Janos era în piscină, recuperându-și pipa.
— Oricum, erau niște porcării de ochelari, îi spuse Bazza în loc de scuze.
De-acum părea destul de sigur că Janos o să-i facă cunoștință cu tăria unui pumn unguresc, dar, în schimb, Janos și-a împăturit prosopul și a plecat. Punctul culminant al show-ului oferit de Bazza a fost să se pișe pe frunzele de dafin, chestie pe care și Toni ar fi cenzurat-o.
— Nu poți face una ca asta.
— N-o să se prindă nimeni, i-a replicat Bazza.
Intre timp, apăruse Jorge.
— Administrația locală?
— Nu, i-am răspuns.
Jan lucra ca recepționeră la oficiul pentru forțe de muncă, Toni vedea de copii, iar Ron și Bazza erau produ-< ălori de spermă cu normă întreagă.
— Ah, da, societatea post-creier.
S-a întors și a plecat, eșuând lamentabil în exercitarea autorității de care dispunea și care i-ar fi permis să-i zboare pe paraziți.

Eram la un pas de bronzul care mi-ar fi permis să conduc lumea, dar a trebuit să plec. în timp ce-mi împăturem prosopul, Bazza s-a aruncat în piscină. Dacă n-aș fi văzut, probabil n-aș fi crezut. A sărit în piscină, dar a ratat-o, la distanță foarte mică, și s-a izbit cu capul de margine. S-a auzit o pocnitură înainte să alunece în apă, dar ceilalți continuau liniștiți să trăncănească. Am așteptat să apară la suprafață. N-a apărut. Există un dezavantaj dacă nu ești Iu cel care se îmbată, își crapă craniul și aproape moare înecat în piscină. Trebuie să intri și să-l scoți pe cel care a făcut chestia asta.
Bazza părea extrem de liniștit în apă. Sângele umplea piscina cu o viteză fenomenală. Eram furioasă că mă aruncasem înăuntru. Dacă aș fi reușit să mă prefac că nu văd, un minut sau două, ar fi fost suficient. în mod sigur, printr-o eroare de proporții, Bazza și cu mine am ajuns să locuim pe aceeași planetă. L-am târât afară, în timp ce restul se uitau șocați. Presupun că Bazza avea mereu în program mici cascadorii din astea.
Richard s-a apropiat și a început să-i facă respirație gură la gură, și asta a fost o ușurare, pentru că eu nu știam cum se face și nu aveam nici un chef. în câteva clipe, Bazza scuipa, vomita și sângera în toate direcțiile.
— Ar trebui dus la un spital, am spus.
— O să fie bine, comentă Toni.
— Trebuie să ajung la un spital, bolborosi Bazza.
— Du-te și caută-ți unul, îi răspunse Toni.
Așa nu ajungeam nicăieri. Bazza era incapabil să găsească un spital chiar clacă ar 11 răsărit în fața lui, și asta în Anglia. Bazza nu era în stare să-și găsească nici scula pe întuneric. Eram pe punctul de a-i compara cu animalele, dar apoi mi-am dat seama că animalele au anumite abilități, uneori șarm, și că în turmă sunt preocupate unele de celelalte. Aș fi bănuit că hobby-ul lor comun, acela de a fi loaze, le-ar putea întări sentimentul de camaraderie. în timp ce unele maimuțe sunt deosebit de inventive, altele țopăie de colo, colo și se schimonosesc. Richard l-a lăsat pe amețitul de Bazza deoparte, iar eu mă gândeam că singurul succes pe care și l-ar fi putut dori Bazza, pe termen lung,

era să fertilizeze într-o manieră neconvențională un strat de trandafiri. Mi-a fost rușine de gândul ăsta. Cine eram eu să judec oamenii?
— Aproape că ai mai aranjat unul, strigă Rutger în urma lui Richard.
Eram pe-atunci prea tânără să-nțeleg de ce Rutger își adusese companie. Pentru că-i dădea ocazia să facă pe importantul. Dar îi mergea numai cu începătorii. Popularitatea trebuie să înceapă de undeva, și cel mai simplu e să fii uriaș printre pigmei. Fără îndoială, odată întorși la Huli, aveau să povestească despre Rutger și, chiar dacă aveau să-i spună „curva de Rutger", tot l-ar fi făcut vedetă, pentru moment: Rutger era strălucirea showbizului.
N-am văzut mai nimic prin Barcelona. Eu am vrut, dar, să spun drept, nu am văzut chiar nimic în afară de blocul de lângă club. Timpul liber mi-1 petreceam cel mai adesea pe acoperiș sau în restaurant și am ieșit la cumpărături o singură dată, la magazinul de alături, să-mi iau o pereche de pantofi. La club aveau vederi de vânzare. La un moment (lat, m-am hotărât să fac un tur al centrului orașului. Stația de autobuz era chiar lângă club, dar am ajuns o secundă prea târziu, așa că după încă 15 minute de așteptare, în (are autobuzul n-a apărut, am decis că centrul poate să mai aștepte.
Au mai existat două ocazii când am fost aproape de o escapadă:
Mă gândeam să merg la cursuri de dans, așa că i-am (Ci ut lui Jorge o recomandare, am pierdut bucățica de hârtie pe care era scrisă adresa și apoi mi-am dat seama că nu țineam morțiș să merg la cursuri de dans (există momente când nimeni nu mai are ce să-ți facă). La club era o sală mică pentru repetiții, cu oglinzi pe pereți și cu o bară la (are puteam exersa.
într-o altă seară, eram pe punctul de a ieși cu Rhino. Rhino cunoștea Barcelona și e foarte distractiv să mergi cu cineva care știe ce să-ți arate. In plus, îmi surâdea ideea ca populația feminină a Barcelonei să mă vadă la brațul lui Rhino (de unde să știe ele că avea abilitățile conversaționale ale unui felinar și că relația noastră era pur fizică?). Rhino

renunțase la mască și fața îi arăta ciudat - pentru că mi eram obișnuită cu ea și pentru că era atât de șocantă -, cumva, parcă nu-ți venea să crezi. Fusese de acord să iasă cu mine nu din dorința de a fi cu mine, cred, ci pentru că voia să-și exerseze engleza, să se pregătească pentru viitoarea lui carieră la Hollywood. Vorbea o engleză în cea mai mare parte corectă, dar neinteresantă și cu pauze lungi. Era duminică, ziua noastră liberă. îi propusesem întâlnirea la prânz și stabiliserăm să ieșim pe la șapte, să mâncăm și să explorăm orașul.
Nu sunt o începătoare într-ale balsamului de păr, și m-am lăcut vinovată de ore prelungite petrecute în baie și de îndelungi deliberări în privința vestimentației. Poate că ți se întâmplă o singură dată în viață, dar când m-am privit în oglindă m-am întrebat: cine-i cea mai frumoasă din țară? Bineînțeles, când te uiți în oglindă, descoperi mereu că ceva lipsește, că ai trecut peste vreun detaliu sau că vrei o rochie mai nouă, mai scumpă sau mai roșie, un pic mai mult bronz, un pic mai puține kilograme și o curea nouă pentru ceas. Dar imaginea mea din oglindă îmi zâmbea și îmi ura o seară plăcută. Nu numai că eram perfectă, pe deasupra mai eram și fericită.
La 7:05 m-am așezat pe pat și am așteptat să apară Rhino, dar mi-am pierdut răbdarea după zece minute de așteptare și m-am furișat până în camera lui, să-i spun să se grăbească. Rhino abia ieșea de sub duș, cu un prosop înfășurat în jurul taliei, în dâre de aburi; îl auzisem intrând în baie cu patru ore în urmă.
— îmi fac griji din cauza mușchiului pronator, îmi spuse.
— Eu cred că arată bine.
— Spui asta doar așa.
— Nu.
— Lite mușchiul ăsta de aici, îmi spuse apăsându-1. Mi se pare că e cam atrofiat.
Am intrat în cameră. Nu-i văzusem interiorul niciodată; mi-am aruncat un ochi și am descoperit mai multe cosmetice și loțiuni decât există în majoritatea magazinelor de specialitate. Era o întreagă istorie a produselor cosmetice, și un pat lângă. Pe un perete atârna un afiș cu anatomia

corpului uman, pe care erau evidențiate toate grupele de mușchi. Femeile se plâng de lipsa de atenție a bărbaților față de propria imagine, dar mi-am dat seama acum că un bărbat care nu face altceva decât să se aranjeze e la fel de rău, dacă nu chiar mai rău. îmi dădeam seama că o să mai dureze ceva până să fie gata, pentru că, și să fi avut cele mai bune intenții din lume, tot i-ar fi fost dificil să aleagă dintre sutele de creme și sticle de aftershave. M-am întors la mine în cameră.
Când Rhino s-a declarat în sfârșit satisfăcut de propria divinitate, vreo două ore mai târziu, mi-era foarte foame și mă plictisisem îngrozitor de la atâta nefăcut nimic. Să nu Iaci nimic e uneori foarte plăcut, dar să nu faci nimic pentru că aștepți pe cineva poate deveni enervant. Apariția lui Rhino, în cele din urmă, mi-a risipit plictiseala ca prin farmec.
Purta un costum scump, nou-nouț, care îi venea ca lui nat, o curea de piele naturală nou-nouță, un tricou de un alb orbitor nou-nouț și o pereche de pantofi italieni, din piele, cusuți de mână, al căror luciu l-ar fi făcut gelos și pe cel mai exigent sergent-major. Aproape că voiam să lac sex cu hainele lui. Rhino însuși prezenta un interes destul de ridicat; toate vrem un bărbat care se poartă ca și (iun ar fi capabil în orice moment să izbucnească într-un acces de violență, dar nu unul care se și dedă la astfel de activități, asta în afara cazului în care-ți place în mod deosebit să stai pe la secțiile de poliție cu orele sau să te rănești iu bucăți de sticle sparte. Afacerea era aranjată.
Am ieșit afară, trecând peste Preș. Problema cu Preșul, unul dintre reprezentanții Italiei în Parlamentul European, era că încerca să răspândească în jurul lui înțelepciune și maxime exemplare, în mai multe limbi, și nu-i reușea. Dacă sar fi limitat la a livra, cu bun-gust, citate standard ca „înve-seliți-vă, s-ar putea să nu se întâmple“ sau „e o noapte numai bună pentru asta“, ar fi avut un anumit farmec, dar el trebuia să încerce mai mult și eșua: „Fiecare sărut e ca atingerea tandră a unui xilofon.“ Preșul îi dădea dureri de cap și lui Jorge, pentru că devenise sumbru și începuse să- și întrebe utilizatorii dacă în ultima vreme își făcuseră testele

pentru depistarea cancerului.
— Bună seara, tineri porumbei, ne spuse Prețul, în timp ce ieșeam. Plăcerea nu e garantată, durerea da.
Inima îmi urla că ăsta e unul dintre cele mai senzaționale momente din viața mea, MOMENTUL.. Noaptea care mă aștepta nu avea să fie una nesemnificativă, care pur și simplu să treacă. O noapte caldă, de vară, într-un oraș străin care mi se întindea la picioare, lumea din afara Ini fiind doar o suburbie a Barcelonei, și toate astea în compania fratelui mai tânăr și mai arătos al lui Dumnezeu. Trecusem pe dieta de triumf pur.
Voiam o masă bună, să mă amețesc ușor și să dansez toată noaptea, uimindu-i pe Rhino și pe cetățenii Barcelonei cu mișcările mele. In sfârșit, viața îmi prindea din urmă visele.
Rhino a dat din cap.
— N-are nici un sens. Nu pot merge.
M-a îngrijorat întunecarea de pe fața lui. Datorii ucigătoare? Luase vreo boală îngrozitoare? îi murise familia în chinuri înfiorătoare?
— Trebuie să-mi lucrez mușchiul pronator.
Ne-am întors, cu Prețul comentând în urmă:
— Toată lumea e o tragedie.
Rhino îmi spusese că avea nevoie de numai douăzeci de minute pentru tonifiere și de un duș rapid, dar nu știu cât de mult i-a luat, în realitate, și nici dacă a bătut la ușa mea după aceea, pentru că mie îmi ajunsese. Am ieșit și am stat pe trotuar cinci minute. Nu mă puteam hotărî unde să merg. Erau prea multe alegeri. Așa că restaurantul nostru era soluția cea mai simplă și cea mai bună.

vânătoarea de melci

Ar putea părea o minciună ridicolă, dar nevoia de a ieși nu era chiar atât de mare. în primele săptămâni am fost agitată în legătură cu rolul meu, pe care trebuia să-l fac cât mai bine. Rutina nu era neapărat dificilă, dar era nevoie de mult exercițiu și, chiar dacă toată viața îmi scosesem hainele de pe mine, a trebuit să învăț câteva șmecherii despre cum să fac asta profesionist.

Tot ce-ți puteai dori în timpul liber ni se oferea pe acoperiș. Dacă v-a trecut vreodată prin cap să vă cumpărați o narghilea gigantică și s-o umpleți ochi cu iarbă, sau chiar dacă nu v-a trecut așa ceva prin cap, recomandarea mea este aceeași: n-o faceți. Este o cale fără de întoarcere. Am descoperit că fumul de marijuana este înțepător dintr-un motiv întemeiat: să-ți taie pofta de a trage prea mult în piept și de a-1 ține îndelung în plămâni, caracteristică pe care narghilelele uriașe nu o au.

Sesiunile de fumat, în urma cărora toți am fi putut fî etichetați drept veritabile amenințări pentru mediul înconjurător, se desfășurau pe acoperiș. Narghileaua era cât un fotoliu, și Vlan, șeful echipei de distruși, făcea pe maestrul de ceremonii în jurul ei, cu filtre speciale, importate, și cu iarbă specială, tratată. Ținea discursuri impresionante despre cum narghileaua a fost inventată de unul a cărui familie lucrase la modele de narghilele mai bine de 300 de ani și care locuia pe un vârf de munte în Liban, unde nu se putea ajunge decât călare pe măgar (da, sigur, vorba lui Richard). Era totuși un lucru bun că piața de desfacere pentru narghilele era atât de mică, fiindcă, dacă aș li reușit să-mi procur una și s-o iau acasă, acesta ar fi fost sfârșitul. Narghileaua asta îți tăia bucăți din viață cu precizia unui chirurg. Zile întregi erau pur și simplu șterse. Aveam și bere, ca să spălăm și ultima urmă de ambiție din noi. Marea consolare a apatiei e, bineînțeles, că nu-ți faci probleme din cauza ei.

Vlan era genul paranoic, dar el făcea toată munca grea și semna facturile pentru combustibil de orice fel. Era ca spărgătorii de chefuri care apar neinvitați și preiau comanda

sistemului audio; atâta timp cât o fac bine, nu se supără nimeni. Dă-ne ce vrem și n-o să ne intereseze cine ești.
Eu n-am fost niciodată o mare fumătoare de iarbă pentru că, atunci când dansezi, nu-ți permiți să renunți la ceva, dar cu narghileaua singurul lucru la care nu voiai să renunți era mușțiucul.
— Nu drogurile sunt problema, ci viața, spunea Richard înainte să se prăbușească într-un fotoliu.
— Nu contează ce fumezi, ci cu cine fumezi, îl contra Vlan.
— Sedus de droguri și abandonat tot de ele, murmura Richard când Vlan era prea departe ca să audă.
Discuțiile pe acoperiș erau multe și de tot felul. Uneori, se întâmpla să nu fie deloc. Timpul era în altă parte.
Mă întrebam dacă aș vrea vreodată să plec din locul ăsta. Nu se auzea decât sunetul bronzului. Și Marina, care-și făcea de lucru cu un tub de loțiune pentru plajă.
— Cine au fost lăcătușii celebri ai secolului al XVII-lea? întrebă Vlan.
— Nu știu, îi răspunse Richard.
— Nici eu nu le știu numele, dar îți pot spune cine au fost. In orice moment, în orice țară, există un grup de succes. Brutarii celebri ai secolului al XIV-lea italian se cunoșteau între ei. Celebrii îmblânzitori de cai din secolul al XVIII- lea din Mongolia se cunoșteau între ei. Există întotdeauna un cerc închis. Și o funie de catifea.
— Mai mult ca sigur că și ei cunoșteau necunoscuți.
— Poftim?
— Cunoșteau anonimi, pierde-vară. Probabil că marii întreprinzători se cunosc între ei, dar în același timp cunosc și oameni făliți și hoți. Biografii nu se mai deranjează cu astfel de detalii, asta e tot. Uită-te lajorge, știe o grămadă de baștani prin Barcelona, dar pun pariu că știe și mulți indivizi fără rost.
Vlan fusese pe vremuri geolog, dar nu făcuse progresele la care sperase. Punctul lui forte era să le cumpere băuturi geologilor de renume, pe la diverse conferințe, dar nu reușise să se facă invitat în vacanță cu ei, și ăsta era testul suprem de acceptabilitate.
— Ar fi trebuit să le cumpăr și mai multe băuturi. Și mai

mari, ăsta era verdictul.
Deși, ținea să adauge, un tip mai în vârstă, care lucrase în administrația locală și care avea o nevastă grasă, îi propusese la un moment dat o partidă în trei.
Mă uitam foarte mult la melc. In narghilea era un melc de apă uriaș, și, chiar dacă nu fumai, era fascinant să-l privești patrulând, cu antenele întinse. Eram convinsă că încerca să-mi spună ceva. Dacă așa era, ar fi trebuit să încerce mai mult. Pe marginea piscinei, zumzăia un aparat de forma unei cupole, pentru purificarea apei, și era și asta foarte relaxant, dar nu cred că încerca să-mi spună ceva.
Nu toți eram împătimiți ai narghilelei. Polonezii, Ewa și Piotr, care erau căsătoriți, stăteau în colțul serios al acoperișului. începuseră munca la scurt timp după mine și îi deosebea de noi energia de care dădeau dovadă în afara programului. în timp ce majoritatea pierdeam timpul alergând după melc, ei făceau pachete în care îndesau adeziv pentru proteze dentare, încărcătoare de baterii pe bază de energie solară și țevi de cupru, pe care le trimiteau acasă. Sau stăteau cu niște manuale enorme în față, studiind. Ewa își dădea doctoratul în creșterea animalelor și Piotr în falsificarea dolarilor americani. Știam aceste lucruri pentru că ne informaseră în cele mai mici detalii.
— Problema nu e cu hârtia, ci cu cerneala, ne explicase Piotr.
Ewa aproape terminase cu al ei, dar dezvoltase o alergie violentă la animalele domestice. Tot ea era și sursa principală a tensiunilor născute pe acoperiș, pentru că nu făcea un secret din disprețul ei pentru risipitorii care se lăfăiau toată ziua în soare fumând iarbă și dezbătând nimicuri. E posibil să fi avut dreptate. Ee avea și ea pe ale ei - înghițea întruna pastile. Nu că aș avea eu vreo calificare în medicină, dar mă îndoiesc că pastilele sunt mai eficiente dacă strigi în fața colegilor tăi „îmi iau medicamentele“. Dacă era doar o încercare de a atrage atenția, în așteptarea unor întrebări despre starea ei de sănătate, a ratat.
— O poveste cu înecați, Richard, ceru insistent Janos.
— V-am zis-o pe aia cu japonezul?
Richard lucrase peste tot prin lume ca instructor de

scufundări și avea în repertoriu nenumărate povești despre înecuri. Variau de la cele înfiorătoare până la cele foarte amuzante. înecurile nu se întâmplau niciodată din cauza lui Richard - nu m-am îndoit niciodată de sinceritatea poveștilor -, ci, mai degrabă, anume pentru a-i face în ciudă. Poveștile macabre erau despre îndrăgostiți de 19 ani sau despre copii, cele distractive despre americani lacomi sau japonezi care făceau pe deșteptții. Toți încălcaseră regulile.
— Nu încălca regulile, și nu te vor călca nici ele în picioare, insista Richard.
Multe povești implicau scufundători care uitaseră să-și pună centurile și fuseseră trași în jos, spre cufărul lui Davy Jones[1]. Odată, un japonez se încărcase foarte tare, și Richard îl avertizase că și-a pus prea multe pe el, dar cu clienții nu te poți contrazice la nesfârșit.
— A vrut să ajungă repede acolo jos. Și a ajuns repede, foarte jos. Nu i-am mai găsit cadavrul.
Americanul înotase până la o epavă, în ciuda avertizărilor. Richard credea că pentru pradă. L-au găsit așezat pe epavă.
— Nu ne-am dat niciodată seama ce s-a întâmplat.
— Am mai auzit toate astea, spuse Piotr.
— V-am zis și despre atacurile rechinilor?
— Știi și din astea?
— Sunt foarte rare. Rechinii sunt lași și, dacă respecți regulile, atunci le respectă și ei.
In ciuda faptului că atacurile sunt foarte rare, Richard reușise să asiste Ia jumătate dintre cele mortale.
— O tânără era la prima ei lecție. Ne aflam la vreo trei metri adâncime, la vreo șase de mal, într-o zonă unde rechinii sunt aproape necunoscuți. Nu sângeram sau ceva de genul ăsta, îi arătam principalele măsuri de siguranță, când .1 apărut un rechin, un lemon shark[2], o specie neagresivă, și a mușcat-o de piciorul drept.
— A supraviețuit tipa?
— S-a dus înapoi pe plajă. Abia după aceea am aflat (ă un idiot arunca de pe ski-jet, în fiecare dimineață, bucăți sângerânde de pește, să vadă dacă poate atrage rechini. Așa că noi ne făceam exercițiile în sala de mese a rechinului. Nu

poți să-l învinovățești. Imaginează-ți că te duci intr-un restaurant și ceri un hamburger, și când să muști din el începe să țipe: „Vin cu gânduri de pace.“
— Richard, ești mortal.
Rutger ni se alăturase, pentru a ne oferi o porție de imbecilitate de înaltă calitate. Căra sub braț o pisică tărcată, căreia îi dădu drumul în piscină. Pisica sări din apă și, urlând, făcu un salt dincolo de marginea acoperișului.
— Ce naiba faci? îl întrebă Janos.
— învăț mâța să facă surf.
— Nu ești un profesor foarte bun, nu-i așa? îi spuse Richard.
— Ai dreptate. Pe următoarea o antrenez sub duș.
— De ce-ai vrea să înveți pisica să facă surf? Participi cumva la campionatul mondial de surf pentru pisici?
— Nu, dar am convingerea că trebuie să-mi diversific activitățile manageriale, și o mâță care face surf ar fi un loz câștigător.
Stăteam cu Hamish într-un colț, mai departe, și urmăream schimbul de replici.
— Crezi că primim ceea ce meritǎm? mă întrebă.
— N-am trăit destul de mult ca să pot răspunde la întrebarea asta.
Eram foarte încântată de această replică.
— Problema cu intersecțiile, continuă Hamish, e că nu arată ca niște intersecții.
Toți ceilalți îl fugăreau pe Rutger în jos pe scări, probabil ca să-l supună vreunei torturi sub apă.
— Dar cum arată?
— Arată de parcă nu sunt intersecții.
Hamish fusese destul de vesel în ultima vreme, iar în lumina soarelui părea de-a dreptul atrăgător.
— Intersecțiile ar trebui să arate ca niște intersecții, ca să știi sigur, când ajungi la una, că asta e.
— N-ai de gând să-mi mărturisești ceva, nu?
— Dacă tot ai deschis discuția, am o apăsare pe suflet. Iarna.
Iarna fusese foarte aspră în anul ăla...
Oare de ce, atunci când oamenii încearcă să spună ceva, în general nu prea reușesc? După ce Hamish mi-a explicat cât de grea fusese luna ianuarie, am intrat în pâine.

— Aveam o prietenă foarte plângăcioasă, care nici nu prea avea noroc. Chiar nu avea. Dacă ieșea să cumpere gogoși, la gogoșerie era închis, începea să plouă și, până să se întoarcă acasă, era jefuită și se alegea cu un început de pneumonie. Și știi cum e, la un moment dat până și suferința prietenilor devine foarte plictisitoare. Ești drăguț o dată. De două ori. De multe ori. îndeplinești întreg ritualul drăgălășeniei. Atunci când e vorba de cineva apropiat, poți face chiar mai mult. Dar când e vorba de una cu care ți-ai I ras-o de câteva ori, parcă nu-ți mai vine să faci pe galantul. E șomeră, stă acasă, o ia razna și se molipsește de zeci de boli ciudate. Intr-o vineri, ajung acasă și găsesc un mesaj pe robot, îmi spunea s-o sun înapoi. Eram obosit. Ce crezi, aveam chef să o aud debitând despre durerea ei de cap < are i-a dezarmat pe toți doctorii națiunii? Nu. Am auzit povestea, de mai multe ori chiar, și sugestiile pe care i le-am lăcut, din seria „ieși un pic la aer, fă ceva cu viața ta“, au lost aruncate la coș. In dimineața următoare, mă trezesc - vreau să aud prostiile despre durerea de cap și despre cine șl ie ce problemă cu genunchiul? Nu, mă duc la fotbal. Revin acasă după-amiază, un alt mesaj. Vreau să aud cum c < ii durerea de cap și cu conspirația intergalactică pusă la cale ca să nu ajungă ea la biroul forțelor de muncă? Nu. I iescoperisem ce puteam face cu timpul meu: altceva. Noaptea am ieșit, când m-am întors, mesaj. Trebuie să vorbim. Trei zile după, primesc un telefon de la poliție, și aflu că...
— S-a sinucis?
— Pe mine mă sunase ultimul.
Am auzit de la distanță niște țipete care păreau să fie ale lui Rutger. Ceilalți s-au întors și ne-au informat că Janos il atârnase pe Rutger de picioare peste una din ferestrele de la etajul trei. După distracție, morala era și ea bine-ve-nită. Mă simțeam foarte în largul meu. Cât aveau să țină prie-leniile astea? Puteau intra în remisie?
Narghileaua era pe terminate. Vlan și-a sunat dealer-u\, dar era ocupat. Vedeam toți stele verzi, dar voiam să mai fumăm. Totuși, nimeni nu avea chef să iasă afară, să producă ceva. Rutger a fost propus ca voluntar, să asigure

marfa pentru toți cei de pe acoperiș. Am fost destul de surprinsă că s-a lăsat convins.
— Și repede, îi spuse Janos, ținând în jos niște glezne imaginare.
Lui chiar îi plăcea să fumeze. Și mie, dar eu îmi puteam stăpâni dorința. Oare exista vreo logică în tot ce făceam?
Rutger nu s-a mișcat repede. Vlan curăța narghileaua pe bucățele, cu un aer filozofic. Privea din când în când spre soare.
— Ce e mai înfricoșător? Să fim singuri, o eroare a cosmosului, sau să nu fim singuri, ci o civilizație printre alte milioane, prea insignifiantă ca să poată spera să ajungă măcar pe lista de așteptare a celor neînsemnați?
Iubea chestiile astea.
Mi-am dat seama că, nu foarte departe de acoperișul nostru, la distanță de o oră sau două cu avionul, bărbați cinstiți erau torturați, femei erau drogate, la comanda cuiva, până mureau, țări întregi erau bântuite de foamete. Era suficient de departe ca să nu mă obsedeze, dar destul de aproape încât să pot merge până acolo în câteva săptămâni sau câteva luni.
Piotr i-a răspuns:
— Depinde ce te sperie mai tare, să fii singur sau să fii în mulțime.
Janos spuse că ar face sex cu extratereștri, atâta timp cât ar arăta bine. Vlan voia să dezbată problema și să afle ce înseamnă „a arăta bine“, dar l-am ignorat. Rutger nu s-a întors deloc, și nemulțumirea s-a văzut în spectacolul din seara aceea.
1
Expresie idiomatică desemnând fundul mării, folosită ca eufemism pentru moartea pe mare. Davy Jones este porecla dată de marinari spiritului rău al mării (w. tr.).
2
Specie de rechini întâlnită în Marea Caraibilor; la maturitate pot ajunge la dimensiuni de 5 metri («. Zr.).

noaptea

Rutger chiar își purta ochelarii de soare tot timpul. își făcea numărul cu ei. Mânca tot cu ei și la trei dimineața mi-a apărut în cameră, purtând numai ochelarii și nimic altceva.
— Oceane, am o erecție masivă.
— Rutger, aia nu e o erecție masivă.
M-am alarmat un pic pentru că intrase atât de ușor în cameră, dar la urma urmei Rutger nu era periculos, și |anos era în camera de lângă, foarte dornic să aibă o discuție cu Rutger despre cum dispăruse mai devreme și cum nu apăruseră ierburile de fumat.
— Bijuteria asta e pentru tine, îmi spuse.
Sincer, am o mare admirație pentru sistemul de învățământ german.
— Pleacă Rutger.
— Nu vorbești serios.
— Cred că sunt mai îndreptățită ca tine să-mi interpretez vorbele.
— Nu vreau să-ți fac rău.
— Vino-ncoace, Rutger.
L-am pocnit atât de rău, că a-nceput să mă înțepe palma, fam fost foarte recunoscătoare lui Rutger, pentru că toată viața îmi dorisem să plesnesc un bărbat, înfuriată peste măsură, dar totuși nu fără motiv. Rutger s-a prăbușit pe podea.
— Banii ar schimba situația?
— Nu.
Rutger a început să plângă.
— Dacă-ți dau bani, vrei măcar să spui că te-ai culcat cu mine?
— Nu.
A trebuit să-l târâsc de-o ureche afară din cameră. Dacă vrei să faci pe cocoșul, depune măcar un minimum de dort. M-am dus în birou la Jorge. Rutger era rahatul care plutea în piscina noastră. Trebuia să se poată face ceva.
— Ai un minut, Jorge?
— Ai întârziat, dar da, am.
— Am întârziat?

— Da. Asta e discuția despre Rutger, nu? Fetele noi vin de obicei după prima săptămână.
I-am expus câteva mostre rutgeriene.
— Pe toți ne calcă pe nervi. Ar trebui să-l dai afară.
— L-am dat. Acum șase luni.
— Și ce mai caută aici?
— Nu vrea să plece.
— Lucrează fără bani?
— Nu chiar. Mă plătește el pe mine. E o afacere.
Intră Ewa.
— Jorge, putem vorbi între patru ochi?
Jorge închise ochii și-și duse mâinile la tâmple.
— Lasă-mă să ghicesc... Rutger.
— Jorge, nu pot lucra cu el. E un nesimțit.
— Stai să-nțeleg: lucrezi cu un nesimțit. Nu asta e definiția standard a serviciului?
— Jorge, ne umple piscina de rahat.
Nu mi-era ușor să fiu de aceeași parte a baricadei cu Ewa.
Jorge oftă.
— Poate e momentul să-i dăm lui Rutger ocazia să-și folosească talentul în altă parte.
Am urcat cu Ewa pe acoperiș, urându-1 în continuare pe Rutger. După vreo oră, mi-era teamă că avea să-mi fie cea mai bună prietenă. M-a pus pe jar apoi spunându-mi:
— Trebuie să-ți mărturisesc ceva.
— Nu, i-am spus.
— Cred că mi-am distrus căsnicia.
— Ce-ai făcut?
— I-am făcut pe Piotr să spună mulțumesc. înainte să plecăm, mama ne-a făcut o prăjitură specială, s-o mâncăm pe drum, dar am fost atât de ocupată cu pregătirile că am uitat s-o aduc. Știam însă că mama se așteaptă la niște laude, așa că l-am rugat pe Piotr să-i trimită o vedere în care să-i spună cât de mult i-a plăcut prăjitura. Mi-a spus că nu vrea să mintă și să-i spun mamei că am uitat prăjitura. Dar mama pierduse două zile s-o facă, trebuia să-i scrie. Așa că a scris.
— Și care-i problema?
— A mințit atât de bine. A mințit cu atâta ușurință. A scris

vederea dintr-un foc, spunându-i mamei că bucățelele crocante i-au plăcut cel mai mult. A fost atât de convingător, încât am sunat-o pe soră-mea să mă asigur că prăjitura e încă în apartament. El n-a mințit niciodată. Și mă deranjează, pentru că acum nu mai pot avea încredere în el.
— Tu l-ai pus.
— Dar nu trebuia să se prefacă atât de bine.
Merv era unul dintre barmani. Nu genul de barman care așteaptă să devină altceva; el ajunsese pe culmile gloriei. Avea să rămână barman pentru tot restul vieții și pentru tot restul vieții avea să arate ca un butoi de bere cu perucă. Mergea la sală în mod regulat, dar, indiferent dacă petrecea o zi acolo sau lenevind în hamac, tot ca un butoi arăta. Era cu puțin mai înalt ca mine, dar patru ca mine ar fi încăput lejer în pantalonii lui. Specialitatea lui Merv era votca.
Ii ei sau patru tipuri nu erau suficiente. Avea peste 50 de mărci expuse și vorbea despre ele mai mult decât ar fi vrut clienții să audă.
— Nu sunt sigur că ar trebui să vă vând asta. N-o pot descrie decât ca pe o băutură dăunătoare, care arde de nerăbdare să vă ruineze. Nu păreți în stare să-i faceți față.
Jorge mi se confesase odată:
— Ai zice că e simplu să angajezi barmani, nu? Nu trebuie decât să deschidă sticle.
Piotr îi vânduse lui Merv un pont: un amic polonez venise în Barcelona cu o provizie de votcă, majoritatea tipurilor ilegale, foarte rare și foarte periculoase. Cu aromă de măceșe, de gumă de mestecat, de whisky și una poreclită „hoț de suflete“, care-1 entuziasmase pe Merv în cel mai înalt grad.
Merv era în Barcelona de zece ani și a lost de acord să-mi arate împrejurimile într-o duminică dimineață, în drum spre marea întâlnire. Am stat în foaier, așteptând autobuzul, și am pălăvrăgit.
— îmi place în Wales, bineînțeles, mi-a spus. Dar la un moment dat obosești de atâtea incesturi și atâta violență. Barcelona e orașul meu și nu vreau să fac altceva decât să fiu barman. O dată, am încercat și altceva.
— Ce?

— Am fost corespondent de război. Dar n-a mers bine.
— Serios? Cum ai lăcut față?
— Am folosit o tehnică druidică de controlare a minții, tehnică transmisă din tată în fiu de-a lungul secolelor, pe care neinițiații o iau drept minciună. „Ai experiență de corespondent de război?“ „Da“ „Vorbești arabă lluent?“ „Da“ „Ai contacte de încredere în Beirut?“ „Da.“ Nu a fost un serviciu nasol, dar nu era pentru mine. Obosisem să inventez lucruri. Asta se întâmpla pe vremea când Beirutul era ca o junglă. Am plecat după povestea cu câinele-medium.
— Ai spus cumva câine-medium?
— Un tip din armată avea un câine-medium, care le dădea sfaturi pentru bursă. Făceau o avere și cumpărau tot felul de arme. Eu stăteam într-un taxi, într-o suburbie oribilă, îl așteptam pe șofer, care se dusese să aranjeze un interviu cu câinele, și numai ce se opresc niște trecători și încep să-mi vorbească în engleză. Eram îmbrăcat cu jerseul Cardiff. De obicei, când îl port, femeile îmi spun „Nu poți ieși îmbrăcat așa“. îmi spun „Te rog, pentru numele lui Dumnezeu, poartă orice altceva, fac orice pentru tine, chiar și chestiile grețoase“, iar eu le răspund „Port jerseul ăsta pentru că mi-a salvat viața“. Aflu până la urmă că tipul stătuse în Cardiff vreo cinci ani, studiase management hotelier într-o sărăcie lucie. Era destul de trist: industria hotelieră din Beirut fusese oarecum zdruncinată, așa că acum locuia într-o gaură sub pământ, în sărăcie lucie, și, din ce spunea, reieșea că la fel de bine ar fi putut să-și petreacă acei cinci ani îndesându-și cartofi în fund. Apoi mi-a spus: „Nu e treaba mea, dar să știi că taximetristul te-a scos la licitație în armată.“ Eram furios. îi dădeam șoferului bani grei. Nu mă deranjează să fiu furat pe față, toți suntem în cursa asta. Mă furi, înseamnă că ești mai tare ca mine, dar nu-mi place să fiu vândut ca un cuptor cu microunde furat unei adunături de mucoși și să fiu ținut într-o cușcă zece ani. A trebuit atunci să iau cea mai dificilă decizie din viața mea. Să-l aștept pe șofer să se întoarcă și să-i sparg fața? Nevoia de a-i face cunoștință cu pumnul meu era foarte intensă, dar s-ar fi putut întoarce cu boxerii după el. Așa că a trebuit să mă

mulțumesc să-i conduc taxiul până la hotel, să-i dau foc și, înainte să-mi fac bagajele, să răspândesc o grămadă de zvonuri despre șofer, în urma cărora probabil avea să fie linșat. Dar mă bântuie. Uneori, noaptea, îi văd fața și-mi dau seama că unul dintre puținele mele regrete e că nu i-am sărit la gât. Nu știi niciodată dacă ai luat decizia corectă, nu? Și avem cu toții poveștile noastre cu taximetriști.
— Păcat că nu l-ai cunoscut pe câinele-medium.
— Nu, dar toată povestea se întâmplase din vina mea, pentru că făcusem pe ziaristul. Eram deja de câțiva ani în beirut, inventând povești sau furându-le, trăind în cel mai bun bar și făcând ce puteam pentru libanezi - îi învățam cum să prepare vodka martini. Singura dată când am prins și eu un subiect tare, era să sfârșesc tragic. Dar cel puțin eu știam ce se întâmplă. Nici un alt jurnalist nu a scris vreodată despre câinele ăla. Și nu era genul de câine care să latre o dată pentru da și de două ori pentru nu. Fără porcării dintr-astea. Nu, dădea instrucțiuni detaliate, în scris, despre prețurile la vânzare și cumpărare. Tot felul de experți spun că războiul civil din Liban a fost nucleul răului levantin în jurul căruia gravitau atomii intrigilor internaționale; eu cred că ar trebui să privim cu atenție datele. Cincisprezece ani. Ciudat, exact atât trăiește un câine bine îngrijit. Să spun mai mult? Ce crezi că făceau israelienii și sirienii acolo? Toți voiau câinele. înțelegi de ce l-au ținut secret. Cine crezi că ar vrea să organizeze o conferință de presă și să anunțe: invadăm o țară pentru că urmărim un câine care într-un an ne-ar putea returna însutit investițiile? O afacere îngrozitoare. N-ar fi trebuit să mă duc. Am multe chestii pe conștiință.
— N-ai de gând să-mi povestești ceva nasol, nu?
— Nu știu. Nu știu dacă e nasol. Chiar înainte de interviul ratat cu câinele, am fost invitat acolo de unul dintre militari. Ospitalitatea era admirabilă: cafea și taj el malek[1]. Vezi tu, dacă i-aș spune unui străin „Salut, numele meu e Mervyn, nu vrei să-mi iei ceva de băut și să-mi spui cum i-o tragi nevesti-tii?“, aș lua o bătaie să n-o pot duce. Dacă îi spun „Salut, numele meu e Mervyn, sunt jurnalist, nu vrei să-mi iei ceva de băut și să-mi spui cum i-o tragi nevesti-tii?“,

atunci probabil se va gândi serios la asta. Majoritatea oamenilor, mai ales cei care nu au avut de-a face cu jurnaliști, sunt gata de orice pentru ei. Trăiesc cu senzația că cineva le-a remarcat în sfârșit importanța. Așa că mă bucur de ospitalitate și se oferă mândri să-mi arate noua lor artilerie în acțiune. Mă gândesc că și-așa n-am văzut artilerie pe viu, atât de aproape, așa că le spun: „De ce nu?“ Trag de câteva ori, mă lasă și pe mine să încerc. A naibii gălăgie, și poți chiar să vezi proiectilele cum se pierd în înaltul cerului.
Apoi încă niște cafele, niște dulciuri, țigări bune: suntem prieteni la cataramă și ne distrăm. Abia acum îmi trece prin cap că proiectilele alea au ajuns undeva la distanță. „Unde au explodat proiectilele?“ „într-un sat, mai încolo.“
— Cred că a fost cumplit.
— Nu. Nu cunoșteam pe nimeni în satul ăla. Și nici nu știu să fi fost cineva rănit. E posibil să-mi fi spus chestia asta în glumă. Și, dacă într-adevăr era unul dintre sate, atunci probabil că știau că sunt în raza de acțiune, deci își luaseră măsurile de protecție necesare. Nu, eu mă simt prost pentru altceva. Tot povestind, am ajuns să vorbim despre muzica dance și despre succesul moderat al unei trupe de negri care făcea un amestec excentric de ritmuri dance cu coarde puternice și inflexiuni psihedelice, parcă aducând omagii modelelor SF. Albumele lor au devenit piese de colecție mai târziu. Cred că ăsta e secretul: ca să faci carieră, nu trebuie să ai succes chiar de la început. Abia dacă auzise cineva de ei pe vremea când cântau, abia dacă știe cineva de ei acum. Să nu audă lumea de tine când vrei să devii celebru e dezastruos, să nu te știe foarte mulți la douăzeci de ani după ce ți-ai încheiat cariera e minunat pentru un cult și pentru a-ți fixa statutul. Gazda mea mi-a împrumutat albumele lui preferate, trei la număr și toate bootleg-ur'i[2], ale artiștilor pomeniți mai înainte.
„Ești singurul jurnalist care a stat de vorbă cu noi“, mi-a spus, sărutându-mă. Nu mă lăsa inima să-i spun că nu eram jurnalist, că nici măcar nu știu să scriu (angajatorilor mei le spusesem că sunt dislexic) și că nu aveam nici o intenție să scriu despre el, nici măcar ficțiune. Dacă ajungi vreodată în

momentul singur-într-o-toaletă-publică-față- în-față-cu-lostul-intervievat-și-cu-cei-trei-bodyguarzi-de-încredere, și de cele mai multe ori ajungi în momentul ăsta, trebuie să insiști că ai scris un text superb, care îl cita cu exactitate, dar editorul l-a retras de la publicare în ultima clipă. Aș 11 fost chiar impresionant dacă eram jurnalist pe bune.
După faza cu câinele, când trebuia s-o șterg, n-am mai putut să returnez albumele. M-am simțit tot timpul foarte vinovat. Pentru că toți iubim bootleg-urüe și nimeni nu vrea să stea afară, în ploaie, cu plebea, ci toți vrem să fim în spatele scenei, cu formația.
— Ai avut noroc cu jerseul, altfel erai tot în Beirut și acum.
— Toți avem nevoie de ajutor, dar trebuie să vină la momentul potrivit: n-are nici un sens să-i iei unui înecat ceva de băut, nu?
Jorge îi făcea morală Preșului când am ieșit:
— Nu te poți comporta în halul ăsta. Ești exagerat chiar și fără să le spui clienților că o să moară curând loviți fie tren.
— Probabil că n-a auzit bine.
— O să mori curând lovit de tren. Ție a ce-ți sună? O să zbori curând purtat de-un ren?
Autobuzul a oprit în față. De cum ne-am urcat, Merv și-a tras o palmă peste frunte, gestul clasic pentru „am uitat ceva“, și așa era.
— Am uitat să-mi sun fiul. E ziua lui.
N-am mai pierdut vremea așteptându-1 pe Merv. Știam că n-o să ies nici acum. M-am dus pe acoperiș.
Observasem că în fiecare zi Vlan citea un ziar maroniu și șifonat. Intr-un târziu, am căzut în cursă.
— Cred că ziarul ăla e fascinant. îl citești de câteva săptămâni.
— Citesc întotdeauna același ziar, ca să-mi amintesc că nu se întâmplă nimic, mi-a spus, explicându-mi că nu vedea rostul cumpărării acelorași știri în fiecare zi. Să iei ziarul în fiecare dimineață e un moft. Nu e vorba că vrei să știi ceva, pentru că din ziar nu afli nimic. Declarația pe care o Iaci cumpărând un ziar este: sunt genul de persoană care cumpără ziare.
în același fel, mă gândeam, atunci când citești același ziar

doi ani la rând, declarația pe care o faci, dacă ai noroc să te asculte cineva, e că citești același ziar de doi ani.
— Dar eu descopăr mereu lucruri noi, adăugă Vlan.
(ihiar dacă ziarul e același, eu mă schimb. Sau poate eu rămân același și ziarul se schimbă? Poate că am penetrat niveluri noi ale textului. Să nu mai spun că e periculos să cumperi ziare.
— Cum adică?
— Haide, Iii serioasă. Știi câte povești tragice încep cu „ieșise să cumpere un ziar"?
— Am o zi proastă, ne anunță Rutger, cărând după el ceva ce semăna cu un defibrilator.
— Excelent, spuse Richard.
— Trebuie să aud lucruri despre nefericirea altcuiva, insistă Rutger.
— Am aici un reportaj despre mineri blocați în subteran, la întuneric, fără aer, la o temperatură foarte scăzută, în apă înghețată până la gât, care mai sperau să scape, dar au fost salvați prea târziu, se oferi Vlan.
— E un început.
— Firește, continuă Vlan, toți suntem blocați în întuneric, stăm în apă până la gât, sperăm să scăpăm, dar suntem salvați prea târziu.
Am izbucnit toți în râs.
Atunci apăru Heidi. Venea foarte rar pe acoperiș. Avea undeva în apropiere propria vilă de dimensiunile unui palat. Nu era clar de ce continua să lucreze la club. Primea în mod regulat cadouri de o valoare enormă, și nu trebuia să facă nimic pentru ele. Admiratorii ei cheltuiau într-o manieră pur speculativă. Nu trimitea cadourile înapoi niciodată.
S-a dezbrăcat complet, și acoperișul parcă s-a îndoit. O navă portavion plină de senzualitate se oprise într-un sat de pescari. Cele mai multe dintre fete erau pierdute fără machiaj. Marina, de exemplu, părea bolnavă în stadiu terminal, iar Ewa arăta ca un mamifer de noapte hăituit. Heidi făcea față oricăror situații fără să depună vreun efort. Sexul ei emana o asemenea atracție, încât până și eu, care nu fusesem vreo clipă interesată de asemenea chestii, mă gândisem să mă dau la ea.

Era cu Walter. Partenerul ei fusese concediat și acum Walter, băiatul cel nou, lucra cu ea. Toată lumea îl plăcea pe Walter, și eu cel mai tare. Nu era un pachet de mușchi, ba un observator foarte fin ar fi putut spune că era plinuț, chiar durduliu, și era mereu foarte prost îmbrăcat. Dar era neverosimil de puternic, după cum am descoperit mai târziu, când l-am rugat să mă tragă afară din piscină și aproape că m-a propulsat pe orbită cu o singură mână, și după cum a descoperit și Rhino, pe care l-a bătut de cinci ori, fără să clipească, la skandenberg.
— De ce nu arată puternic? bombăni Rhino. Nu e corect.
Era mereu tăcut, și nu mă băga în seamă, iar tehnica asta e devastatoare când e aplicată de aproape. N-are nici un sens să taci și să mă ignori într-o baie la două blocuri distanță. Avea darul rar întâlnit de a fi prietenos cu toată lumea și de a rămâne totuși închis în sine.
Se știa că Walter fusese implicat în niște chestii dubioase. Cu el nu-ți permiteai reacții de genul „La ce te holbezi?“ sau „Vrei și tu un pic?“. Te-ar fi pocnit fără avertizări prealabile și ar fi uitat că exiști înainte să apuci să te prăbușești. Dar nu vorbea despre asta. Era insuportabil de excitant. In ciuda faptului că era, poate cu excepția lui Janos, durul în decorul nostru, că era incurabil masculin, că stătea noaptea să joace poker, că mânca din conserve, parcurgea distanțe enervante numai ca să vadă un meci și fura mașini de lux, își suna mama cu regularitate și nu uita de ziua surorii lui.
— Uite-aici ciudățenie de noroc. Spălător de geamuri toarte muncitor, din Nordul Angliei, lucrează douăspe ore pe zi, șase zile pe săptămână, ca să economisească pentru mașina visurilor lui, un Rolls-Royce.
Tonul lui Vlan deveni sumbru.
— în prima dimineață cu Rolls-ul, a ieșit să-și cumpere un ziar, l-a cumpărat și la întoarcere a fost călcat de propria mașină, căreia nu-i trăsese frâna de mână cum trebuie.
— Ha, ha, izbucni Rutger.
— Asta ți se pare ciudățenie de noroc? interveni Richard. Stai că-ți zic eu una.
într-adevăr, Richard avea câteva poante bune, dar prea le spunea mereu. Cu Walter ar fi trebuit să stai ani întregi

până să ai măcar o idee despre ce se întâmplă cu el.
— Dă-i drumu', îi spuse Vlan.
— Ce zici de unul omorât de o balenă?
— Ai rămas în pană de rechini?
— Balenele sunt atât de mari, că e firesc să omoare oameni. Ne-am săturat de poveștile tale cu scufundări ghinioniste.
— Asta nu e cu scufundări ghinioniste. Ce zici de unul omorât de o balenă într-un restaurant fițos?
— Otrăvirea nu e foarte ciudată.
— Nu spun că a mâncat o balenă. A fost ucis cu violență de o balenă într-un restaurant fițos, la 200 de metri de orice întindere semnificativă de apă. Imaginează-ți o balenă venind după tine, alegându-te pe tine din mulțime, în timp ce tu agonizezi deasupra listei de vinuri.
— Balenele n-ar trebui să fie agresive.
— Ucis cu violență de cea mai pașnică balenă din lume. Asta se întâmpla în Thailanda. Amicul meu Suwat - al dracului bogătan - își construise un hotel luxos - numai costurile lenjeriei de pat erau înfricoșătoare - și pe plaja fantastică de lângă, un restaurant-cu-școală-de-scufundări.
— Câți dintre elevii tăi s-au înecat?
— Nici unul. Școala de scufundări a fost deschisă numai trei zile. Am avut o ceremonie de deschidere fastuoasă, cu tot felul de vedete locale. în dimineața următoare, când trebuiau să sosească primii oaspeți, am văzut o balenă pe plaja aceea superbă. O balenă moartă. Balenele nu miros bine nici în momentele lor cele mai bune, dar asta îți întorcea stomacul pe dos. Și îi întorcea pe dos și afacerea lui Suwat, rău de tot. Așa că-și cheamă băieții s-o tragă înapoi în apă. N-o să meargă. Mai bine s-o îngropăm. Perfect, o îngropăm, și Suwat sună firma de construcții să-i trimită un buldozer. Cum se întâmplă de obicei, atunci când îți trebuie un buldozer, n-ai cum să faci rost de el. Suwat a tunat și a fulgerat, dar a făcut greșeala de a-1 plăti pe constructor, așa că nu prea i-a rămas loc de-ntors. Constructorul i-a spus că nu-i dă buldozerul, dar îi face un serviciu și-i trimite niște dinamită. Suwat nu e înnebunit după plan, dar vrea să scape de balenă.
Până la punctul ăsta, am avut niște mici scăpări.

— Scăpări?
— Da. Una dintre clientele restaurantului murise. înghițise o viespe și probabil era hipersensibilă la înțepătură și s-a înecat. Suwat stătea ca pe ace. Pe plaja lui aterizase o balenă albastră, chestie care a surprins pe toată lumea, tot felul de cercetători voiau să zboare până acolo să vadă ce s-a întâmplat și una dintre clientele lui cele mai importante fusese omorâtă de o insectă altfel destul de inocentă. Aproape că făcea pe el la gândul de a dinamita împrejurimile. Sincer să fiu, nici eu n-aveam chef să fiu în zonă. Așa că Suwat și cu mine ne-am retras în restaurant, la 200 de metri de balenă, și Suwat s-a asigurat că are cea mai bună colecție de vinuri franțuzești pentru momentul exploziei.
Poate c-ar fi trebuit să știu mai multe despre explozibili, >i.m poate ar fi trebuit să știe tipul care ne-a dat dinamita, ilar mie mi s-a părut o explozie nucleară. Toată plaja a fost proiectată pe cer. Vă dați seama că e nasol, nasol de tot. Și apoi am auzit niște sunete înfundate, venind tot mai aproape. Alerizau bucăți de untură în flăcări. Suwat a prins una din plin. I-a pus cruce o balenă, sfâșiindu-1 între o sticlă de pinot noii și una de cabernet. Toate camerele hotelului au fost văruite cu sare și cu ulei, dar balena a rămas, în cea mai mare parte, intactă. Se mutase doar vreo trei metri mai încolo. Mi-am căutat de lucru în altă parte.
Eram un pic dezamăgită să-i văd pe Heidi și pe Walter împreună. Nu eram chiar geloasă. Sau poate eram. încercasem să fiu drăguță cu amândoi, dar nu intrasem în cine șl ie ce intimități, și, oricât te-ai strădui, tot e o chestie delicată să încerci să construiești o prietenie în ochii tuturor. (iei mai mulți dintre noi, și Vlan e exemplul cel mai bun, ar fi fost la fel de fericiți să sporovăiască într-o cameră plină i u străini care vorbesc în altă limbă. Pentru mine, însă, contează cu cine vorbesc.
La Babylon nu duceai lipsă de companie, dar eu nu-mi găsisem o umbră. Nu avea cine să joace rolul celui mai bun prieten. Studiind grupul de pe acoperiș, am încercat să ghicesc cu cine voi păstra legătura după întoarcerea la Londra. Mă gândisem să-mi caut de lucru ca dansatoare în

Barcelona, dar nu cunoșteam pe nimeni. Știam deja că, fără o recomandare, nu avea nici un sens.
Heidi nu se prea amesteca de fapt cu noi. Despre ea se bârfea că fusese lăsată în grija bunicilor și ani la rând fusese tratată ca un copil nedorit, sărac, o neplăcere costisitoare. Asta până când anatomia a venit s-o salveze.
Psihologii sunt imbecili, făiă discuție. Ideea că poți pescui din trecutul cuiva niște particule disparate, în baza cărora să prezici totul, e cea mai mare inepție, dar în cazul lui Heidi era evident că o fetiță țâfnoasă de șase ani preluase controlul și lumea din jur avea să plătească cu vârf și-ndesat. Walter era mai accesibil, deși el nu avea niciodată inițiativa vreunei conversații. Iar de la el primeai înapoi doar o fracțiune din ceea ce investeai.
Richard se străduia să înveselească atmosfera numindu-1 pe Vlan încrezut franțuzit. A rectificat după ce-a mai stat puțin pe gânduri: un încrezut franțuzit arogant.
— Oare să vrei să înțelegi e o dovadă de aroganță? replica Vlan. Ce rost are să fii dotat cu inteligență dacă nu ești făcut să înțelegi? Și ce-i așa de arogant în a înțelege? Pot înțelege cum funcționează un avion fără să fiu în stare să construiesc unul. Pot înțelege ce e un cutremur fără să pot face ceva mai mult decât o minge de ping-pong.
— In-cre-zut, continua Richard. Sunteți toți îmbrăcați ca dracu', purtați genți, și la ce naiba vă trebuie legiune străină? Pentru că nimeni în Franța nu e destul de tare.
L-am auzit pe Walter povestindu-i lui Heidi cum de ani de zile caută un CD obscur cu muzică reggae, pe care îl auzise demult într-un taxi. Se oferise să-l cumpere pe loc, dar nu căzuse la învoială. Luase la rând magazinele de muzică, dar nu găsise un exemplar. Spunea că nu înțelege de ce îl obsedează atât de tare - pentru că era într-adevăr atât de bun pe cât își amintea sau pentru că nu-1 mai găsea?
Am stat să mă gândesc la următoarea mișcare. Aveam CD-ul cu mine. Nu mi se părea nici obscur, nici rar, pentru că fusese în colecția soră-mii ani la rând până să mă autoservesc eu. Și da, era foarte bun. Era clar un semn că între noi se lega ceva. Nu mi s-ar fi ivit o asemenea ocazie ca o simplă coincidență. Bineînțeles, sexul era o nimica toată la

Babylon, dar prieteniile chiar erau ceva. Am fost tentată să aduc CD-ul chiar atunci și să i-1 dau. Apoi mi-am dat seama că ar fi mai bine să-l prind pe Walter singur, ca să-și poată manifesta recunoștința. Apoi m-am gândit să nu i-1 mai dau deloc. Walter fusese mereu foarte corect față de mine, dar nu făcuse nici un efort să mă cunoască. Dacă nu-1 interesam, atunci ce rost avea să încerc să-i cumpăr prietenia?
Făceam ce știam noi cel mai bine când a apărut elicop-lerul poliției. Ne urmăreau regulat, deși era un mister de re le stârneam curiozitatea. Dacă le plăcea să tragă cu ochiul, alunei plajele erau pline de carne goală să satisfacă toate poftele. Dacă erau în căutare de materiale pentru activități solitare, magazinele erau pline de produse de cea mai bună calitate, în formate diferite, la prețuri rezonabile, de care se puteau bucura oră de oră în intimitatea căminului. în plus, taxa de intrare la club nu era chiar așa de mare, dacă țineau morțiș să ne vadă în acțiune.
Dar elicopterul era atras de ceva de pe acoperiș. Lent și asurzitor, ne dădea târcoale aproape zilnic. Poate că fac-lorul-cheie era înălțimea, faptul că puteai vedea acoperișul numai din aer. Vederea mea nu e strălucită, dar până și eu puteam distinge, în carlingă, priveliștea aceea pe care femeile o știu atât de bine, a bărbatului care se satisface singur.
— Privirea, Heidi, privirea, îi spuse Richard, în spectacol, numărul lui Heidi era mereu la timp.
Uneori, alte cupluri mai aveau probleme, preț de câteva minute, și ca femeie, pe scenă sau în afara ei, e obositor să ai parte de o sculă care nu funcționează, dar Heidi se mândrea că poate, la comandă, să facă orice bărbat să-și dea drumul în mai puțin de treizeci de secunde. Și avea dovezi pentru asta; îți puteai fixa ceasul în funcție de reprezentația ei, care se termina întotdeauna pe muzică și dura zece minute și 40 de secunde în fiecare seară. Nu conta cu cine lucra (și, în general, băieții ne arătau tot atâta interes ca ziarului de săptămâna trecută), numărătoarea inversă era fără greșeală.
— Nu trebuie decât să-i privesc, spunea.

Speculații existau nenumărate în legătură cu modul în care făcea asta, dar nu m-am luminat nici după ce i-am luat la întrebări pe Rutger și pe Rhino.
— Vrei să știi secretul? m-a întrebat Rutger. OK, îți fac o favoare, Oceane, și îți spun. Secretul e-n privire.
— Rutger, știu că e în privire. Dar cum funcționează privirea?
— O să sune ciudat, dar e ca și cum șase femei fac sex cu tine în același timp.
— De unde știi tu cum vine asta?
— Tu ai întrebat, Oceane.
Când l-am întrebat pe Rhino, s-a uitat în gol atât de mult, încât am crezut că a uitat întrebarea sau că nu vrea să răspundă.
— Te face să te simți cel mai important bărbat care a trăit vreodată, a fost concluzia lui.
Heidi îl privi pe pilotul elicopterului și, dacă n-aș fi fost acolo să văd scena, în mod sigur n-aș fi crezut.
Elicopterul viră brusc și dispăru din fața noastră. Se auziră apoi niște pocnituri scurte, înainte de o bubuitură ca un tunet, și, la sfârșit, un nor de fum negru și unsuros se întinse la orizont.
Nimeni nu spunea nimic. Ca și cum, dacă nimeni nu spunea că Heidi a făcut elicoptenil să se prăbușească, acesta nu s-ar fi prăbușit. Nimeni nu se mișca. Nu ești pregătit niciodată pentru o chestie din asta. Știi cum să reacționezi în caz de atac de cord, de mușcătură de șarpe, în caz că te atacă ursii, că are loc un cutremur, și în tot felul de situații- limită, dar nu și atunci când o blondă prăbușește un avion. Asta nu scrie nicăieri.
Heidi își căută tubul de cremă protectoare cu factor 30 și își mai întinse un strat pe mâini. Mă întrebam dacă nu cumva stă prost cu auzul. Aș fi vrut să spun ceva, dar m-am abținut, pentru că, dacă spuneam presupun că elicopterul s-a prăbușit, era clar că elicopterul chiar se prăbușise. Iar aici nu era vorba de un accident minor într-o clădire apropiată sau de un motor supraîncălzit.
Ne așteptam să urmeze niște investigații, dar n-a fost așa. Spre ușurarea noastră, zilele se scurgeau pe acoperiș fără

să primim vreo vizită de la poliție. Ce-am fi putut să le spunem? „Prietena mea Heidi e atât de perversă că poate dărâma un elicopter dintr-o privire“? Ce-o fi spus pilotul în ultimele secunde: „SOS, am o erecție mortală“? Și la ce concluzie ar fi putut ajunge în urma investigațiilor? „Ofițerul Diaz a murit așa cum și-a dorit, cu bărbăția în mână.“ Era perfect logic să nu se pună astfel de întrebări.
Așteptam momentul potrivit să-i dau lui Walter CD-ul obscur cu reggae, dar împrejurările conspirau împotriva mea. Stăteam ore în șir lângă piscină așteptând să-l prind intre patru ochi, în timp ce Lou și Sue turuiau neîntrerupt despre cum numai femeile pot satisface alte femei și ce multe pierdeam. Era o campanie de racolare, și înțelegeam de ce în unele case cântă găina, pentru că femeile, atunci « ând vor, pot face ceva la nesfârșit. Ajunsesem în punctul in care eram gata să le spun că le dau o jumătate de oră, numai să tacă odată. Principala mea obiecție în legătură « ii lesbienele e că nu pot vorbi despre altceva. Uneori, trebuia să fac figurație într-una din reprezentațiile Christianei, și să fiu nevoită să-i ling sfârcurile câteva minute. Era la fel de excitant ca și cum aș fi lins un fotoliu, și dați-mi voie să adaug că nu mă excit absolut deloc dacă ling un fotoliu.
— N-ai cum să fii lesbiană, interveni Vlan.
— Poftim? răspunse Lou.
— N-ai cum să fii lesbiană dacă ești lesbiană, continuă Vlan, numai un hetero poate fî gay.
Vlan a fost salvat de accesul de furie safică de Christiana, « are a sărit în piscină. îl observase pe Hamish pe fundul piscinei, era acolo de atâta timp, încât sigur făcea ceva mai mult decât să inspecteze pardoseala. Plecase dintre noi. Vocea Christianei nu-i era de mare ajutor. Țopăia de colo, colo și ne arăta piscina, dar nu în felul în care te-ai aștepta să reacționeze cineva în caz de urgență.
Am căzut de acord că Hamish exagerase cu ceva stimu-lenți. Totuși, nu s-au găsit urme de alcool sau de droguri în sângele lui. Mă rog, bineînțeles că s-au găsit, dar nu într-o cantitate care să fi putut avea vreo contribuție semnificativă. Nu existau nici indicii că ar fi fost o glumă proastă, era ca și cum s-ar fi hotărât să tragă un pui de somn pe fundul apei.

Nimeni nu remarcase nimic, nimeni nu-și amintea să-l fi văzut pe Hamish intrând în piscină. Fusesem prea ocupată cu predicile ca să am ceva notabil de declarat.
Jorge m-a rugat să-i adun lucrurile lui Hamish. La început, te onorează o misiune atât de delicată, pentru care cineva te consideră suficient de matur și responsabil, dar foarte repede devine iritant că ai fost împovărat cu asta.
Cutia cu șervețele, încălțămintea, cafeaua pe jumătate băută, cuvântul „armăsar" gravat în lemn, mai erau o cutie cu șervețele, o pereche de pantofi, o cafea pe jumătate băută, și nu un cuvânt de lemn, ci Cutia, încălțămintea, Cafeaua, Cuvântul unui bărbat mort, dobândind astfel o aură sumbră, imposibil de îndepărtat.
De cafeaua plină de zaț era cel mai simplu să scap. Am aruncat-o în chiuvetă. Să scap de celelalte era mai greu, și mă nelinișteam pe măsură ce pregăteam îndepărtarea lui Hamish din peisaj. Majoritatea hainelor erau atât de purtate, că nu puteau ajunge în altă parte decât la coș. Nu-mi dau seama dacă bărbații păstrează tricourile timp de 20 de ani pentru că sunt foarte loiali sau pentru că le e frică de cumpărături.
Hamish nu avea decât o valiză, ceea ce m-a determinat s-o încarc cu lucrurile de valoare și s-o trimit familiei. N- am găsit nici poze compromițătoare, cu Hamish sodomizând travestiți, nici casete cu marșuri naziste, nici organe ale foștilor iubiți puse la murat. Erau nenumărate oferte de cărți de credit și fotografii cu Hamish în camere, în baruri și pe plaje, înconjurat de cunoștințe, zâmbind spre aparat, agitând țigări și pahare. Fotografii a căror valoare crescuse enorm. Unul din motivele pentru care acceptasem să fac ce făceam era că-mi doream să-l prind pe Hamish cu pantalonii spirituali pe vine. Cum ar fi dacă am putea vedea în ceilalți ca prin sticlă: șocant, deprimant sau pur și simplu plictisitor? Oare profunzimile ascunse sunt de povestit? Oare loată șmecheria e că ajungem să ne cunoaștem unii pe alții foarte repede?
Camera îl aștepta pe Hamish, ca și cum ar li ieșit numai pentru un minut. Am dat peste niște pagini unsuroase, tipărite într-o limbă străină și prinse cu o agrafă uriașă.

Erau însoțite de o scrisoare în engleză, scrisă probabil de o femeie bătrână (se vedea din ordine și din formalitate) care îi spunea lui Hamish că poate va găsi pe cineva în Anglia interesat de aceste scrisori ale străbătușii ei. Scrisoarea fusese trimisă cu patru ani în urmă.
— Ușor de spus, greu de trăit, am murmurat.
Am ținut paginile deasupra coșului de gunoi. Habar n-aveam ce să fac cu ele. Nici de unde să-ncep, nici dacă merită să mă ocup de ele. Nimeni nu vrea să dezamăgească o băbuță care scrie frumos. Oare pe paginile astea era o listă de cumpărături indescifrabilă, sau cele mai bune cuvinte puse laolaltă vreodată?
Rutger intră cărând o buturugă. Am fost pe punctul de a-1 întreba, dar fața lui Rutger parcă prea cerșea o întrebare.
— Se întâmplă și ceva bun? m-a chestionat, înclinând ostentativ buturuga, parcă spunându-mi de-ce-nu-mă-nUebi-despre-buturugă.
— Nu te poți abține, nu?
— Nimănui n-o să-i trebuiască ăsta, îmi spuse, ridicând tubul de spumă de ras al lui Hamish.
Se jucă o vreme cu forfecuța de unghii, apoi culese o cutie de pastile împotriva răului de mașină.
— Le iau pe astea, îmi spuse.
— Pleci undeva?
— Nu, dar poate o să plec.
își ridică buturuga cu o afectare exagerată. Se uita la mine confuz, neînțelegând de ce nu l-am întrebat nimic.
— Am buturuga asta, îmi spuse.
Am zâmbit.
— Face istorie, continuă.
Am început să cotrobăi printr-unul din dulapurile lui Hamish.
— Cu asta a început muzica, a continuat Rutger. E sursa tuturor percuțiilor. Va fi primul meu album.
— Credeam că vrei să apari în filme.
— Da, dar vreau un imperiu de creație. Posibilitățile de expresie ale buturugii vor fi un pas crucial.
— Deci cânți la ea?
— Nu.

Am examinat cuvântul armăsar. Parcă era rupt în trei bucăți: ar-mă-sar, cu un elastic la mijloc, care-1 ținea la un loc. Rutger era încă acolo. Scormonea printre niște tricouri. Mă gândeam cât de enervat ar fi Hamish să vadă cum îi caută Rutger prin lucruri.
— Asta roșu e bun.
— Nu poți să-i iei tricourile.
Eu nu mi-aș dori hainele cuiva mort, mai ales mort în felul ăsta. Abia apoi mi-am dat seama că, din moment ce in i- am cumpărat chestii la mâna a doua, probabil că am cumpărat și hainele vreunei femei moarte. Dar cel puțin nu știam.
Rutger s-a dezbrăcat:
— Oricând ai poftă de dragoste, cheamă-mă.
își puse tricoul lui Hamish: mult prea mare pentru el.
— Ți-e mare, i-am spus.
— Dar e roșu și e gratis.
— Ar trebui donat.
— Nu există cauză mai nobilă decât mine.
Am încercat tehnica terorii:
— Nu ți-e frică de ghinion?
— Nu. Oceane, de ce nu mă place nimeni?
— Toată lumea te place, Rutger. Acum dispari.
— Vrei să fii prietena mea, Oceane?
— Prietena ta îți spune la revedere, Rutger.
— Trebuie să-ți mărturisesc ceva.
— Nu-mi mărturisi nimic.
— Trebuie. Știi de ce îmi place de tine?
— Nu.
— Pentru că tu ai înțeles că în adâncul sufletului sunt un ordinar.
— Hmm...
— Oare de ce nu sunt destul de popular?
Am căzut pe gânduri. Când cineva te întreabă „de ce nu mă place nimeni?“, ce întreabă de fapt? Speră să primească o asigurare că e plăcut, oricât de fals ar suna, sau e sincer interesat de motivele pentru care nu e popular? Oare îl dezamăgisem pe Rutger? Oare îi zdruncinasem și mai tare neliniștile din suflet?
Mă uitam la lucrurile lui Hamish. Trecuseră deja două ore și

nu făcusem mare lucru, dacă nu punem la socoteală faptul că turnasem cafeaua în chiuvetă. Am găsit și un tub mare de pastă de dinți, folosit pe jumătate. Nu mă puteam convinge să-l iau pentru mine. Nici nu-1 puteam dona. In mod sigur, pasta de dinți și-ar fi găsit un cămin, dacă nu-i dezvăluiam istoria. Dar nu știam cum să-i găsesc unul. Am aruncat-o la gunoi.
Eram cu Constance, pe acoperiș. Constance era o profesionistă într-ale țepelor, care deținea două case în Londra, închiriate unor pictori francezi pe perioada șederii ei în Barcelona. O agățase Janos pe plajă. Munca nu era pentru ea o necesitate, dar începuse să-i placă să lucreze la club.
Janos și Sergio se învârteau și ei prin apropiere. Deveniseră aproape inseparabili. Sergio nu vorbea nici o altă limbă în afară de italiană, iar Janos, care avea o idee vagă despre limba asta, devenise legătura lui cu lumea exterioară. Janos era mereu binedispus; făcea ce-și dorea. Primea bani buni ca să le-o tragă unor femei frumoase. Rhino era și el profesionist, dar mereu avea ceva de comentat. Janos nu voia decât o soție frumoasă și blondă, o casă mare și o mașină mare. Destul ca să fie fericit. N-ar fi vrut o soție și mai blondă, o casă și mai mare sau o mașină și mai mare. Poate că și-ar fi făcut de cap uneori, dar e genul care apare acasă la cină fără urme de ruj pe guler. Era energie pozitivă pură.
Sergio era deranjant. Nu, chiar foarte deranjant. Slăbănog, mai mic chiar și decât Rutger, punctul lui forte era disponibilitatea. Ar fi făcut orice, oricui, oricând. Dați-mi voie să repet. Orice, oricui, oricând. Văzusem poze.
Avea succes în branșă pentru că în vocabularul lui nu existau cuvintele „nu pot să fac asta“. într-un fel, era admirabil, dar nu puteam să nu fim de acord cu Vlan că tipul care și-o trage cu toată lumea nu și-o trage de fapt cu nimeni. Problemele de sănătate erau privite cu cea mai mare seriozitate la Babylon, dar eu mă hotărâsem că, indiferent de rezultatele analizelor, n-o să lucrez niciodată cu Sergio. Fusese crescut cu multă grijă și apoi sedus de instructorul lui de înot, când avea doisprezece ani.

— E groaznic, am încercat să fiu empatică.
— Nu, mi-a explicat Sergio, a fost fantastic. Și el mă iubea, și îmi făcea multe cadouri.
Ce mă deranja la Sergio era că nu făcea diferența între întrebări ca „Nu mergem la o bere?“ și „N-ai vrea să răpim pe cineva și să-l legăm, să se asfixieze încet, până când bem noi o bere?“. Când am avut discuția despre cum să scăpăm de Rutger, abilitățile lingvistice ale lui Janos n-au fost la înălțime, așa că Sergio, neînțelegând ce însemna „să scăpăm“, ne-a sugerat calm, mimând, să-l ținem sub apă în piscină. Janos a râs, dar noi toți ceilalți am înghețat de frică, pentru că Sergio nu glumise. Nici unul din noi nu-1 putea privi. Asta se întâmpla cu puțin înainte de moartea lui I famish.
— Sunt atât de dezgustători și de lacomi, spunea Constance.
Nu-mi aduc aminte despre care politicieni vorbea. Politica nu prea avea căutare pe acoperiș, dar, dacă totuși se ajungea la asta, și mai era și Constance de față, nu se mai termina. Nu exista politician, de la putere sau din opoziție, din orice țară de pe lume, care să nu fie rău, lacom și dezgustător sau - calificativul ei preferat pentru conducători -demn de dispreț. Bătea apa în piuă și în legătură cu „sistemul“ și „autoritățile“. Pentru cineva cu un lanț de proprietăți, care avea o singură grijă dimineața - ce bikini să pună pe ea -, era foarte nervoasă. Sexul era celălalt subiect pe care-1 îndrăgea. Cumva, nu am foarte mare încredere într-o țipă care, la câteva minute după ce a fost prezentată, anunță că s-a culcat cu 178 de bărbați. Ce rost are numărătoarea? Și ce mă interesează? Poate că și coapsele mele .iu fost mai deschise decât ar fi trebuit, dar, pentru o amatoare, la douăzeci și ceva de ani, e o treabă.
Și la urma urmei, dacă vrei recorduri numerice, echipe întregi de rugbi sunt la un telefon distanță.
Sergio și Janos dezbăteau iar problema Rutger. Sergio și Janos apăreau în multe filme, și Rutger încercase să se strecoare, dar pe el nu-1 voiau nici măcar la departamentul de cherestea. Rutger îl însoțise pe Janos la o filmare și-i ceruse insistent regizorului să-i pună la dispoziție două sau trei femei, pentru că „una n-ar fi de ajuns“. Remarca lui

Janos:
— Avea dreptate. O femeie nu era de-ajuns. Era prea mult. N-a primit nici un contract, pentru că, în fața camerei, nu i s-a mai sculat. A zburat din Europa în America, din platou de filmare în platou de filmare, apărând mereu cu alte identități și cu alte peruci, dar niciodată, atunci când ar fi trebuit, nu i s-a sculat. în mod surprinzător, deși nu apăruse vreodată pe ecran, era cunoscut în branșă, și detestat. Atât de tare, încât un regizor publicase pe un sfert de pagină într-un ziar comercial o poză cu Rutger și o listă cu toate identitățile lui sub titlul „De ce nu trebuie să lucrați vreodată cu acest om“.
De cum am ajuns la club, Rutger m-a prostit să-i urmăresc filmul de prezentare.
Prima secțiune, de vreo trei minute, avea numai două cadre cu Rutger. Juca rolul prietenului scandalizat al unei cosmeticiene răvășite de plăcere în brațele băiatului care livrează pizza. Această primă parte ilustra foarte clar de ce Rutger înclina spre o carieră în acest sector al cinematografiei. Era un antitalent. îi storcea și pe ceilalți de talent. Toată treaba lui era să privească, dar fața îl ajuta să pară exact ceea ce era: un tip încercând săjoace rolul unui prieten scandalizat, dezamăgit de viață.
Janos ne-a explicat mai târziu că Rutger obținuse acest rol numai după ce-1 plătise pe regizor și cumpărase pizza.
Următorul clip era și el scurt, din fericire. O femeie septuagenară, purtând numai partea de sus a unei rase călugărești, se chinuia să îndese în Rutger un suport de prosoape, în timp ce Rutger se străduia să pară satisfăcut. Purta o mască de gaze și asta contribuia mult la performanța actoricească. Femeia-pejumătate-călugăriță părea dezamăgită de viață.
Apoi Rutger apărea în chip de porcar, în timp ce o femeie destul de trecută, care în mod evident nu-și pusese vreo clipă problema regimului, a sportului sau a operațiilor estetice, călărea de zor porcul. Porcul părea dezamăgit de viață.
Ultima secvență era cu Rutger legat de o mașină de Formula 1, în timp ce o blondă plictisită, cu un scorpion tatuat prost pe fund, își făcea nevoile pe el.

Se pare că Rutger primise acest rol numai pentru că făcuse rost de mașină. Janos ne explicase că tatăl lui Rutger era secretar de stat la nu știu ce minister în Germania și că-i trimitea regulat bani, convins că fii-su ia droguri.
— Mă duc să înot, am spus în timp ce intram în piscină, asta în caz că uitau de mine și din cauza asta mă duceam la fund. Piscina era mică și deloc adâncă, așa că părea imposibil să ți se întâmple o nenorocire în ea, și totuși oamenii se înecă și în cadă. Speram să pot înota liniștită, dar n-a fost să fie. Nu-mi trecea prin cap decât că eu mă bălăcesc fericită în soare, și Hamish nu. E inutil să fii sumbru, dar uneori nu te poți abține.
O priveam pe Constance râzând cu Janos și Sergio. Eram un pic invidioasă pe ușurința cu care se apropia de alți oameni. Eram prea tânără ca să-nti dau seama că mulți oameni preferă compania unora pe care nu-i cunosc foarte bine pentru că în general nici ceilalți nu-i cunosc pe ei foarte bine. Asta e farmecul necunoscuților. Trebuie să fie mulțumiți cu informația pe care le-o oferi și nu te pot nega pe tine prin tine. Nu e mereu o mare înșelăciune. Nu e ca și cum ai spune că ești pilot pe-un avion de lupte sau a cincea femeie bogată din Spania. E vorba mai degrabă de omisiuni, de reevaluări ale trecutului, prezentat într-o lumină favorabilă. E ca și cum ai spune „Iubesc New Yorkul“ și nimeni nu ar comenta „Dar urăști New Yorkul și cinci ani cât ai trăit acolo te-ai plâns fără oprire“. O viață nouă pentru urechi noi.
Mă gândeam la cei 178 de bărbați ai Constancei și, prin opoziție, mi-am amintit de Tina. Tina și cu mine ne împrietenisem la școală, pur și simplu pentru că stăteam în ultimele bănci la mate. Ea cu mine și cu Azra. Altfel, Azra și cu mine nu ne-am fi deranjat să-i vorbim. Tina s-a măritat la 19 ani cu primul bărbat cu care s-a culcat, Phil, un pilot de elicopter complet inocent. Era jenant. Voiam să-i spun „nu face asta“, dar ar fi fost groaznic, pentru că ea era atât de fericită. Azra a avut parte de mai multă acțiune decât ea și asta într-o singură vineri seară („Stătea și fratele lui cu el. Și m-a rugat frumos“). Bănuiesc că Phil a fost și primul bărbat cu care Tina s-a sărutat. Nu era neatrăgătoare, dar avea

părinți foarte severi și era destul de introvertită. Ne-a plăcut la nuntă, întotdeauna așa e la nunți, dar ne-a părut rău pentru ea. Era ca și cum sub ochii noștri cineva ar fi murit de cancer. Terminată la 19 ani. Sau mutat în Malta.
Cu Azra n-am ținut legătura. Sunt foarte puține lucruri mai triste decât o prietenie care se sfârșește. Și, chiar dacă eram prea tânără ca să înțeleg, tristețea venea tocmai din faptul că nu mai era nimic de făcut. Nu că n-am fi vorbit destul la telefon sau că felicitările de Crăciun nu erau destul de scumpe. Am descoperit că poate, la urma urmei, am fost prietene doar pentru că stăteam împreună la mate. Azra nu avea nevoie de nimeni. Avea sâni. Votați ca fiind cei mai mișto din școală. Evident, ca orice persoană cu supremație mamară, nu se putea abține să nu-i expună; mă gândesc că atunci când se uita în gol în timpul orelor încerca, de fapt, să inventeze un pretext plauzibil pentru a-i scoate la vedere în timpul teoriei numerelor .
Toată lumea pierduse legătura cu ea. La scară mai mică, fusese, întocmai ca și Heidi, suprema conducătoare. Bărbați respectabili începeau să se foiască de îndată ce apărea ea. Și ce-și poate dori o femeie care are tot ce-și dorește? Proprietatea altor femei. Toate suntem avertizate în legătură (ii bărbații însurați, dar nu ține. Toate suntem avertizate iu legătură cu aventurile la birou, dar nici asta nu ține.
Apoi, desigur, Azra s-a înfuriat pe bărbatul ei însurat pentru că era însurat. N-a luat nici una dintre măsurile standard. N-a sunat-o pe soție, nu i-a turnat acid pe mașină. N-a aranajat o livrare de animale moarte, greu de îndepărtat, în fundul grădinii lui. Și nici nu s-a consultat cu criminali în serie. A plecat în vacanță.
Aflase detaliile despre vacanța lui în familie, și atunci când Dl însurat, soția și copiii se pregăteau de îmbarcare, Azra era în spatele lor, cu o valiză elegantă. Dacă începi să zbieri cât te țin plămânii și să arunci lucruri lângă poarta de îmbarcare, se prea poate să obții satisfacții (și neplăceri pentru ținta abuzului tău), dar comportamentul tău e deranjant pentru cei de la compania aeriană. Dacă stai cuminte in spatele unui soț vinovat de adulter, ca toată

lumea de la rând, nu au de ce să apeleze la forțele de ordine.
Dl însurat o vede pe Azra și simte cum se sufocă într-un costum al terorii care-1 închide ermetic. Ce-are de gând? F doar o coincidență bizară? Nu știe ce să facă. Liniștea lui e pe cale să fie pulverizată. Știe că nevestele inventează pedepse nenumărate. Statul la rând a devenit brusc cea mai grea tortură de pe lume. Fața i se umple de broboane de sudoare și se concentrează atât de tare să nu leșine, încât, atunci când soția îl întreabă ce are, nu poate îndruga nici măcar un „nimic". Femeia din spatele tejghelei se gândește serios să nu-1 lase să urce, atât e de transfigurat. Oare prezența Azrei e numai o avertizare? Privind înapoi, o vede prezentând actele și acceptă că va fi o zi foarte proastă. Totuși, îl înmoaie tăcerea Azrei. Dacă vrea să-l denunțe, de ce așteaptă? Se simte rău și se gândește să renunțe la vacanță. Soția îl privește cu suspiciunea și lipsa de înțelegere de care numai o soție poate da dovadă. Dacă vrea să scape acum, va fi acuzat că își lasă baltă familia ca să stea mai mult timp cu amanta, pentru că soția, inevitabil, știe.
Nu știe că e Azra, dar știe. Anularea vacanței ar însemna bani duși pe apa sâmbetei.
Asta e partea cea mai proastă cu bărbații căsătoriți: n-au bani. Se tot chinuie cu ipoteca și cu lecțiile de balet ale copiilor, încât în final ajungi să-ți plătești singură consumația.
Zboară toți spre Ibiza, Dl însurat torturat de propriul viitor. Nu câștigă cât ar vrea, dar familia soției are câțiva pomișori în Perthshire, care în douăzeci de ani se vor transforma în pomi în toată regula și într-o sumă frumușică. Altă sursă de confort nu există. Pe aeroport în Ibiza, Azra dispare și Dl însurat se prăbușește în camera de hotel.
A doua zi dimineață, când familia ajunge pe plajă, Azra se instalează lângă ei și se prezintă soției:
— Eu sunt Azra, sunt sigură că ți-a spus totul despre mine.
Familia se mută la un alt hotel, de cealaltă parte a insulei. După 15 minute, Azra află unde stau, iar Dl însurat își potolește criza într-o cameră întunecată, fumând țigară

după țigară și oftând, în timp ce doamnele discută nonșalant lângă piscină. După patru zile, Azra nu mai e de găsit. Se presupune că a obosit să lupte.
înapoi acasă, Dl însurat se consolează cu gândul că în 50 de ani va fi mort și că oricum lucrurile nu pot merge mai prost de-atât, când primește o vizită de la poliție, în legătură cu dispariția Azrei. Din camera ei de hotel nu lipsea nimic. Ultima dată fusese văzută în hotel.
M-am înfășurat în prosop și m-am întors lângă Constance. Umerii mi se relaxaseră într-un mod plăcut după înot. Janos și Sergio plecaseră să-l momească pe Rutger. Mole-șeala după-amiezii începea să mă prindă și pe mine. Am auzit-o pe Constance că-și drege glasul. De două ori înseamnă că-și drege glasul pe post de introducere.
— Oceane, toată lumea spune că se poate vorbi cu tine.
— Da...?
Nu știam asta. Presupun că era un compliment. „Toată lumea spune că e imposibil să stea de vorbă cu tine“ nu era chiar o mare realizare.
— Am ceva pe suflet.
— N-ai să-mi mărturisești ceva, nu?
— Nu, dar vreau să-mi spui că sunt proastă.
— Dacă insiști.
— Nu, ascultă-mă întâi. Mama mea m-a născut foarte târziu, și de fiecare dată când era vorba de vârsta ei pretindeam că e cu zece ani mai tânără. După un timp, am făcut această fixație - că, dacă spun cuiva ce vârstă are în realitate, o să i se întâmple ceva oribil. Apoi a împlinit 65 de ani.
— Și de ce-mi spui asta dacă ți-e frică să nu pățească ceva?
— Pentru că am spus deja altcuiva.
— Și s-a întâmplat ceva?
— A murit. Vreau să-mi spui că sunt ridicolă crezând că e vina mea.
— Ești ridicolă.
Sistemul audio al clubului era extrem de puternic, așa că în seara aceea, când ne comparam lacul de unghii în spatele scenei, n-am auzit că Mervyn a fost împușcat. Trep-lat, am observat că publicul era invitat afară și că în față se întâmplau niște chestii ciudate. Am aflat că la primul

spectacol apăruseră niște libanezi foarte vorbăreți care intraseră în vorbă cu limbutul Mervyn. Au schimbat amabilități despre Liban. Unul dintre ei l-a întrebat pe Mervyn la ce oră ieșea din tură, pentru că voia să continue minunata conversație, dar mai avea niște treburi înainte. Mervyn i-a spus că lucra până târziu. Apoi libanezul a hoinărit patru ore prin cele mai dubioase cartiere ale Barcelonei până a găsit pe cineva care să-i vândă o armă. A plătit încă o dată biletul de intrare și l-a împușcat pe Mervyn de cinci ori, apoi a ieșit ca în transă și l-a împușcat pe Preș în fund, strigându-i „idiotule!“ înainte să se piardă în noapte.
— Ai auzit?
O săptămână mai târziu, Christiana a găsit-o pe Plângăcioasa Patricia pe fundul piscinei. Starea de spirit se înrăutățea. Eram în septembrie. Plănuisem să mă întorc la Londra după trei luni. Apoi mă răzgândisem și hotărâ-sem că un moment mai prielnic ar fi Crăciunul. Acum, mă gândeam serios să sun pe loc la o agenție de turism. Jorge era năucit.
— Zece ani. Și nici o bătaie. Nici un client care să leșine. Abia dacă s-a vărsat vreo băutură. Și acum asta.
S-a pus problema închiderii clubului pentru o săptămână. Era cea mai de bun-simț soluție. Nimeni nu voia să lucreze, dar nici dacă stăteam degeaba nu ne era mult mai bine. Și pentru asta nu primeam bani. Nu m-ar fi deranjat o săptămână liberă, dar trebuia să plătim facturile și aproape toată lumea i-a cerut lui Jorge să meargă mai departe.
Mai urcam pe acoperiș la soare, dar singurul care înota era Rutger. Ne stropea ostentativ, în timp ce noi ne lăsam bântuiți de gânduri sumbre. Nici unul dintre noi nu fusese apropiat de Patricia, dar era revoltător să vezi că cineva atât de tânăr, atât de enervant și cu niște sâni atât de atrăgători nu mai era. Moartea ei fără circumstanțe clare ne-a făcut să inventăm noi câteva. Fără să avem cea mai mică pregătire medicală, am început să emitem scenarii mortale din ce văzusem la televizor și din frânturi de conversații.
— Se întâmplă, pur și simplu. Cuiva tânăr, sănătos și fără griji. Și ultimul gând e: oare trebuie să mă spăl pe cap în seara asta?

Simțeam nevoia să fac ceva pentru toată lumea. Vlan avea mereu grijă de catrafusele tuturor, Janos și
Sergio mergeau pe plajă căutând tinere frumoase și bune de împărțit, mama lui Rhino trimitea bucăți de șuncă și niște (bestii ciudate din nuga care treceau pe la toată lumea, sora Plângăcioasei făcea afaceri cu vinuri, așa că aveam mereu carafe surprinzător de bune de lichid roșu-aprins.
M-am oferit să gătesc duminică pentru toată lumea. La același etaj cu noi era o bucătărie micuță, dotată cu strictul necesar. M-am hotărât să gătesc pui cu sos curry, pe de o parte din cauza posibilităților limitate, dar și pentru că îmi strecurasem în valiză un săculeț mic cu mirodenii, în caz că ajungeam vreodată să gătesc. în plus, dacă un pui cu sos curry minunat e greu de făcut, un pui cu sos curry e greu de stricat. Nu aveam în plan și desertul, pentru că acasă eu făceam mereu felul principal și Julia era responsabilă t u desertul. Din fericire, sărăcia bucătărioarei mi-a oferit o scuză să nu mă aventurez spre un sufleu de ciocolată.
Invitasem cincisprezece persoane, inclusiv pe Rutger. I'e el chiar nu voiam să-l invit, dar nu avusesem cum să evit asta, deși cel puțin opt din cincisprezece credeau că ar fi o măsură mai mult decât dezirabilă. Cumva, speram sa nu-1 văd în următoarele cinci zile. Uneori, când stai foarte aproape de cineva, se întâmplă un fenomen ciudat și nu-1 vezi cu zilele. Dar Rutger îmi tăia calea la fiecare cinci minute. Rugându-mă să aibă ceva aranjat dinainte, i-am făcut invitația, pe un ton cât am putut de neprietenos.
— Splendid, mi-a răspuns. Dar sper să fii bună. Sunt un mâncător foarte pretențios. Dar potența mea orectilă e mai mult decât satisfăcătoare.
— Ce?
— Potență orectilă. Hei, pe limba ta vorbesc.
Duminică dimineață, în timp ce-mi făceam de lucru cu plantele aromatice, mi-am dat seama că nu-mi mai pot ascunde nervozitatea. Când gătești, inconvenientul e că ajunge un singur calcul greșit sau câteva secunde în care nu te concentrezi ca să te trezești că ți se lipește eticheta klutz[3] în frunte. Cum se întâmplă de obicei, dacă nu exersezi, îți

pierzi îndemânarea și, pentru că până atunci nu gătisem pentru atâta lume, învățam acum tainele cântarului.
In curând, nu-mi mai puteam ascunde teroarea. îmi spuneam că și dacă puiul o să fie negru și sosul bun numai pentru scuipat, tot nu va conta. Am putea toți să ne distrăm pe tema asta. îmi tot repetam asta, dar nu credeam. Mergeam des la baie, torturată de spaima că invitații mei n-o să apară, sau, dacă o să apară, n-o să se poată forța să mănânce.
De ce făcusem asta? N-aveam nici o obligație. Și nu era un nimic. Era un test, mergeam pe sârmă. Orice spuneam eu, orice spuneau alții, totul era despre mine. Mă puneam și pe mine pe cântar. Oricât de insignifiant era momentul, spunea totuși ceva despre cât valoram.
Știam că mă puteam baza pe Janos și pe încă vreo câțiva. Cu un cuțit destul de ascuțit, Janos ar fi mâncat și un cauciuc. încercam să-mi potolesc paranoia gândindu-mă la Janos croindu-și drum prin mâncarea gătită de mine. Sosi ora prânzului. Care erau normele cu un grup atât de multicultural? Aranjasem totul la mine în cameră și acum așteptam. Auzeam mișcare în camerele vecine și am presupus că-și finisau apetitul. Eu stăteam lângă tigăile de curry și orez și așteptam. Mi-am pus o porție mică. Nu era minunat, dar era OK. Grija asta mi-o luasem de pe inimă.
în sfârșit, un invitat. Rutger, cărând o cutie cu cadrane pe ea. N-aveam de gând să întreb. L-am servit cu o porție și a început să înfulece apreciativ. Conversația lâncezea, așa că, în ciuda instinctului, l-am întrebat despre cutie.
— E un contor Geiger.
Sigur că da, nici nu-mi trecea prin cap să merg mai departe. Am tăcut o vreme, după care Rutger mi-a spus:
— Am putea face sex până așteptăm.
— Am putea.
I-am mai pus o porție, pe care a înfulecat-o oftând și gemând de plăcere. Intenționasem să scap de Rutger cât mai repede, dar acum aveam nevoie de el, trebuia să rămână. Simțeam cum mă învelesc într-un strat de eșec, ca la împachetările cu noroi. Un invitat e un real succes față de nici unul. îi auzeam

pe ceilalți, la distanță, dar nimeni n-a venit. în zilele dinainte le reamintisem de câteva ori.
— Puiul ăsta e cel mai bun din câți am mâncat, îmi spuse Rutger.
Asta e groaznic. Un compliment, probabil nesincer, din partea cuiva pe care-1 disprețuiești. Și te-ai dus dracului.
Rutger a mai stat încă vreo jumătate de oră, presupun că din milă. Chiar mi-a cerut o a treia porție. Nimeni altcineva n-a mai apărut. Am așteptat încă două ore până să dau puiul la gunoi, pentru că știam că n-o să-l mănânc mai târziu.
Firește, e o chestie măruntă. Mai ales după evenimentele din săptămâna aia. Dar și acum mă arde rușinea. Pentru că am învățat ceva. A fost prima dată când am descoperit că adevărul nu e bine-venit. Adevărul se bucură de publicitate multă, dar, la fel ca majoritatea celebrităților, e în stare de un comportament nasol. Chiar nu voiam să aflu că prietenia mea însemna atât de puțin, încât nu puteau face câțiva pași pentru o masă gratuită.
M-am gândit și la spiritul de grup. Mi-am dat seama că Janos și Sergio își împărțeau prada pentru că erau amândoi marginali. Rhino împărțea nugaua pentru că nu voia să se îngrașe. Vinul Superplângăcioasei nu costa nimic.
Era o cale pe care nu voiam s-o apuc, pentru că știam că nu duce nicăieri. îi auzeam pe ceilalți urcând și coborând scările, discutând ceva mai încolo. Erau toți pe-aproape, dar n-au apărut. Speram să vină unul câte unul să- și ceară scuze, sau să se înființeze toți ca să îndulcească lucrurile, dar n-a fost așa.
Sunt convinsă că n-a fost un plan elaborat. Nu se consultaseră, nu mă boicotau. Doar câteva decizii individuale. Mi- am analizat comportamentul. Uitasem să-i dau cuiva înapoi uscătorul de păr? Bârfisem pe cineva? într-un fel, atitudinea asta era mult mai dureroasă. Dacă mi-ar fi dat peste nas intenționat, atunci furia mea ar fi fost justificată. Dacă cineva te calcă pe bătături și o face intenționat, ești liber să te răzbuni, dar dacă cineva face un pas neglijent în spate și îți strivește piciorul, nici dacă e foarte grav nu poți - sau cel puțin eu nu pot - să cauți răzbunare. Unul din motivele pentru care n-am bătut

apropouri a fost că nimeni n-a știut că Rutger a fost singurul meu invitat. Prân-zul-fantomă putea trăi liniștit mai departe dacă nu punea nimeni întrebări.
— Nu-ți face griji, îmi spuse Rutger la plecare, vor exista în viața ta unul sau doi prieteni care să nu te trădeze. Cei pe care îi vei trăda tu.
Ai numai două variante când prietenii te trădează. Să ții minte sau să uiți. E clar care variantă e mai sănătoasă. Sau nu? Ai aflat un adevăr neplăcut. Dacă descoperi că vreo haină sau vreun obiect casnic are un defect, le poți returna sau schimba, dar foarte puțini suntem dispuși să ne schimbăm prietenii, chiar dacă suntem foarte hotărâți. Nu putem ieși din cutiuțele noastre. Unii dintre prietenii mei de acasă spuneau că ar veni să mă viziteze, dar nici chiar cu un etaj întreg la dispoziția lor n-au făcut-o. Ajungi să te întrebi dacă nu cumva greșești undeva. începeam să descopăr că nu eram ca majoritatea oamenilor: aveam sentimente.
Mă gândeam la ce-mi povestise Piotr despre un falsificator bătrân care stătuse zece ani în pușcărie și care îi spusese: „Universul e vechi de milioane de ani, dar într-o secundă totul se poate schimba. Zece ani de rahat și, dintr-odată, gata.“
Câteva zile mai târziu, am urcat pe terasă și am văzut un .ilt echipaj de la ambulanță. Richard și Vlan erau îngroziți. Marile nenorociri au o aură imposibil de confundat. Se citește și în felul în care stai.
Rutger era la fel de agitat ca de obicei. Vlan a făcut un gest spre piscină și a mormăit „Marina“. Credeam că echipajul făcea un exercițiu. Tot n-am înțeles până nu mi-a explicat Rutger. Oare când se transformă panica în teroare? Sau teroarea înflorește în chip de panică?
Simțeam c-o luăm razna. Rezistasem până la un punct, ne felicitaserăm pentru curajul de până atunci, în mare parte pentru că nici unul dintre noi nu fusese foarte apropiat de I lamish sau de Patricia. Eram toți prietenoși, dar nimeni nu era aici de chiar atât de multă vreme și, în plus, există o doză de rezistență morală pusă bine pentru momentele nefaste; la ultimul nivel, te mai poți bizui doar pe rezervele de egoism si de dezinteres față de ceilalți. Dar deja era prea

mult.
Verdictul a fost același. Nici urmă de violență, de abuz de alcool sau de droguri. Patricia și Marina nu reușiseră să stea treze în piscină.
[orge a închis definitiv piscina, ca și cum i-ar mai fi trecut cuiva prin cap, în afară de Rutger, să mai intre în ea. Nu știam ce să facem. Ne tot spuneam că spectacolul trebuie să continue, și prima dată asta am făcut. Problemele noastre nu erau toate legate de simpatia față de Marina. Numai o mică parte din ele.
— îl concediezi pe Richard? îl întrebă Ewa pe Jorge.
— Acum pe Richard? Săptămâna trecută ați semnat toți o petiție împotriva lui Rutger.
— Lucrează pentru moarte.
— Poftim? întrebă Jorge.
— A venit aici pentru că toți elevii lui s-au înecat.
— Nu. Nu uita de atacurile rechinilor. Și doi au murit de decompresie.
— întâi elicopterul prăbușit. Apoi Hamish. Merv. Patricia. Acum Marina.
Ewa dădea din mâini ca o apucată.
— Și cum a făcut Richard toate astea? A tras de o sfoară și a dărâmat elicopterul? Nici măcar nu era aici când sa înecat Hamish.
— Aduce moarte aici. Ori el, ori eu, mai spuse Ewa.
— Nu fi prostuță.
Oricât de ciudat ar părea, Ewa nu suna a prostuță. Ni se cerea dintr-odată să suportăm o doză mult prea mare de realitate.
— Ce să fac? Să mă port ca o babă? spuse Jorge dând și el din mâini.
N-am înțeles niciodată chestia asta: experiența mi-a demonstrat că babele sunt niște ființe dure, hrănite cu istorie, cărora nu le e frică de nimic. Deci analogia ar trebui să fie o pușcoaică sau un moș.
Timpul încetinise, parcă se lichefiase. Nu m-am oferit să ajut la strângerea lucrurilor Marinei. Există adevăruri pe care le știi, dar pe care nu le simți. Toți știm cum e cu moartea, dar una e să știi și alta să o vezi că-și face de lucru în fața ta.

— Soția mea vă va fi recunoscătoare pentru orele suplimentare, spuse detectivul la plecare.
— Facem o echipă grozavă, îi răspunse Jorge.
E posibil ca sistemul audio să fie culmea progresului umanității. înainte, dacă aveam clubul numai pentru noi, muzică tare și halucinogene, era suficient ca să intrăm în cele mai bune stări. Acum, nu erau îndeajuns ca să ne bine-dispună măcar. De data asta, spectacolul n-a mai continuat.
— îmi place să cred că au ajuns în Rai și-și fac numărul în lata lui Dumnezeu, ne informă Nadia.
Ewa și Piotr și-au dat demisia. Discutaseră (la nesfârșit) dacă să mai stea încă șase luni, să strângă destui bani ca să cumpere o mănăstire dezafectată din munții Tatra și să o transforme în club pentru swingers[4].
— N-am de gând să mor cât încă sunt vie, a spus Ewa și toți am înțeles.
Ne felicitam unii pe alții pentru curajul de a rămâne. Nimic nu te face să te simți mai curajos ca decizia cuiva de a o lua la fugă. Lou și Sue, care discutaseră (la nesfârșit) despre plecare, au rămas și au mai primit zece minute din spectacol în care să folosească și un mixer de bucătărie.
Simțeam în continuare frica răsuflându-ne în ceafa.
Câteva zile a fost liniște. Am avut câteva numere foarte reușite și ne-am mai relaxat puțin. Am urcat cu Nadia pe acoperiș, să ne bronzăm. Jorge aranjase ca piscina să fie umplută cu pământ și plantase deasupra niște puieți. Nadia și cu mine am înghețat când am ajuns sus pentru că lângă ceea ce pe vremuri fusese piscina era acum o vacă Holstein enormă, culcată pe-o parte. Nu sunt expertă în vaci, cu atât mai puțin în afara contextului pășunii, dar asta chiar părea foarte mare. Picioarele fără vlagă care ieșeau de sub vacă erau destul de mici. Am recunoscut sandalele portocalii, uzate. Erau ale lui Vlan.
— E o vacă, am spus.
— Asta îți puteam spune și eu, îmi răspunse Nadia.
N-o să intru în detalii, dar nu era nici un dubiu că nici vaca și nici Vlan nu mai trăiau. Eram atât de șocate, încât abia am putut da alarma.

Tremuram de spaimă. Făceam baie în apă de doi centimetri ca nu cumva să mă înec. Mânuiam forfecuța de unghii cu cea mai mare atenție, să nu mă împiedic și să mă înjunghii. Anunțasem pe toată lumea că trebuie să mă întorc în Anglia să-mi văd de cariera de dansatoare, ceea ce era adevărat, dar mă bucuram că am o carieră la care să mă gândesc. Fusese distractiv, însă tot ce aveam de arătat legat de șederea mea la Babylon erau niște brațe mai bine definite, de la pozițiile în care stătusem cu orele pe scenă.
N-am aflat niciodată mai multe despre vacă. Vlan avusese un ghinion fulgerător. Vacile care cad din cer sunt o raritate. Nimeni nu s-a plâns că a pierdut o vacă; pe de altă parte, dacă ai arunca o vacă peste Barcelona și ea l-ar face afiș pe unul, te-ai grăbi să ieși în față? Janos a venit cu teoria că poliția se răzbuna pentru elicopterul prăbușit și ne bombarda cu bovine. N-a găsit nimeni o explicație mai plauzibilă.
In mijlocul nopții, Rutger a bubuit în ușa camerei mele.
— Repede! Richard a încercat să se sinucidă!
M-am ridicat în picioare, dar nu mă țineam chiar bine. Aveam în stomac un ghem de groază. Mi se cerea ceva imposibil: să fac față altor nenorociri. încercam să-mi adun gândurile, când l-am auzit pe Rutger:
— Nu, glumeam doar.
Mi-a luat câteva secunde să-i trântesc ușa în față și să gro-hăi ceva înainte să mă arunc înapoi în pat și să las pedeapsa pentru o altă criză de conștiință.
Rutger bătu din nou.
— Nu. OK. Chiar glumeam. Constance a încercat să se sinucidă.
înghițise un pumn de pastile, vomitase, umblase de nebună, fusese descoperită, dusă la spital unde fusese desfundată de pastile și înfundată cu altele și trimisă acasă. Există prejudecata că dacă doi oameni vin de pe aceeași insulă trebuie să aibă un simț al responsabilității unul față de celălalt. Din nou, eram flatată să fiu eu persoana de încredere când toți ceilalți sunt la ananghie, dar n-a durat mult.
Au instalat un pat de campanie și pe Constance în c amera

mea, ca să o pot îngriji.
— Depresie?
— Nu.
— Atunci de ce-ai luat pastile?
— Eram foarte fericită. M-am gândit - de ce să te sinucizi când te simți groaznic?
Constance se temea de întuneric, așa că dormeam cu lumina aprinsă. Mă rog, ea dormea în timp ce eu mă străduiam să adorm. Toți avem micile noastre fobii. Ei bine, cu n-am. Totuși, mulți oameni le au. Azra se temea de untul lopit. Avea grijă întotdeauna să pună pachetul de unt înapoi în frigider după ce-și tăia o fâșie. Posibilitatea ca untul să ajungă la temperatura camerei o traumatiza.
înțeleg să-ți fie frică de întuneric. Nu înțeleg cum poți spune cuiva chestia asta. Dar îi făceam pe plac. In plus, < instance mirosea urât. Am bătut câteva apropouri, apoi m-am gândit că e necesară o abordare directă.
— Ai nevoie de un duș.
— Normal. Spune-mi ce să fac. De ce femeilor li se spune întotdeauna ce să facă? Fă asta, fă aia. Sau, dacă nu ni se spune ce să facem, ni se spune ce să nu facem. Nu face asta, nu face aia. De ce nu avem libertate deloc?
Bărbații .m voie să nu facă dușuri.
Singura modalitate de a o scoate din cameră a fost să-i împrumut bani pentru cumpărături, asta pentru că aventura ei cu pastilele îi slăbise reflexele de a-și folosi cârdurile. Am făcut față o vreme, pentru că o întâmplare ca asta chiar mie amuzantă: viața e sacră - asta ne-a fost explicat foarte dar. După vreo trei zile, toată compasiunea dispăruse și-mi doream sincer să-i fi reușit sinuciderea. Bănuiam chiar că fusesem numită s-o îngrijesc nu pentru că străluceam de compasiune, ci pentru că eram idioată. Nimeni nu-ți mulțumește și, oricum, mulțumirile nu sunt decât niște sunete rapide. In a patra zi, când și-a stins țigara pe săpunul meu, m-am dus la Jorge și i-am explicat că trebuia mutată în altă cameră până nu-i provocam vreo leziune.
Am năvălit înăuntru, i-am făcut scandal lui Jorge și abia apoi l-am observat pe băiatul cel nou care stătea într- un colț.
— El e Jüan, mi-a spus Jorge. Ai fi dispusă să-i faci un tur?

Jorge știa foarte bine că sunt. Nu-mi plac băieții drăguți, dar Juan era o excepție. Arăta prea bine ca să lucreze la Babylon, de fapt arăta prea bine ca să lucreze oriunde. Ar fi trebuit să i se dea un premiu pentru că era Jüan. Mă fâțâiam de pe-un picior pe altul, mă jucam cu o șuviță de păr și mă înjuram în gând că nu-mi aplicasem cel mai spectaculos machiaj. Era mai tânăr ca mine. Eu aveam 21, el numai 19 — numai bun de joacă.

L-am plimbat peste tot, străduindu-mă să nu-mi curgă balele. Am presupus că Jorge nu-l încărcase cu informații despre morți, așa c-am pus accentul pe alte aspecte de la Babylon.

— Ce e sus de tot? m-a întrebat.

Voiam să evit acoperișul, dar nu puteam risca să spun că nu e nimic, pentru că era posibil să aibă o aversiune puternică față de minciuni.

— Terasa de pe acoperiș.

— Haide să aruncăm o privire.

Să urc pe acoperiș era ultimul lucru pe care mi-l doream, dar trebuia să-i fac pe plac lui Jüan și să petrec mai mult timp cu el decât oricine altcineva de la club, până când aveam certitudinea că îi demonstrasem că sunt cea mai bună partidă.

Când l-am văzut pe Richard pe acoperiș, am început să tremur aproape isteric. Noi, supraviețuitorii, îi spuneam de-acum Sfârșitul. M-am surprins înaintând un pic cocoșată, parcă pentru a mă apăra de vaci căzute din cer, și mergeam pe mijlocul acoperișului, în caz că ar fi izbucnit din senin vreo rafală de vânt care să mă dărâme.

— Trebuie să vorbesc cu tine, Oceane, mi-a spus Richard.

— Mai târziu.

— Nu, spuse Jüan făcând cale-ntoarsă. Nu-ți face probleme pentru mine.

Galant până-n vârful unghiilor. Mi-am jurat să-l fac să geamă de plăcere.

— Așa? l-am întrebat, încercând să-i sugerez că sunt ocupată, dar fără succes.

— Ai urechi de nădejde, mi-a spus Richard. Nu mai pot continua așa.

— Așa cum? am reușit să spun aproape indiferentă, ca și cum n-aș fi știut despre ce vorbește.
— Totul e din vina mea.
— Totul e din vina ta? Cum ar putea să fie vina ta?
Am spus asta numai pentru că asta era de așteptat să spun. Vorbele mele n-au reușit să sune însă convingător, pentru că ceea ce voiam de fapt să-i spun era: da, ai dreptate.
— Nu vreau să fiu eu. Aș da orice ca să nu mai fiu eu. Oriunde mă duc... vreau să plec.
Aș fi vrut să-i spun ceva drăguț, dar nu mi-a ieșit nimic mai bun decât:
— Ei, haide...
— Sunt prea laș.
— Nu vorbi prostii, am spus, pentru că asta era de așteptat să spun.
— Trebuie să găsesc o metodă bună. Ceva memorabil. Ca de exemplu să mă leg de un agent de asigurări și apoi să mă arunc în apă adâncă. Ceva despre care să se vorbească.
N-am mai stat foarte mult cu Richard. A șters-o în aceeași zi, fără să-și ia rămas-bun, fără măcar să știm c-a plecat. Și-a lăsat acolo cele mai multe chestii, dar împachetase totuși câte ceva. Lou și Sue aveau acum la dispoziție o jumătate de oră pe scenă, ca să mai întrețină spectacolul. Au descoperit conceptul de „invitat special“ și se foloseau de acest statut ca să meargă pe plajă și să-i inițieze pe tineri în tainele favorurilor orale. Fie erau foarte mulți doritori, fie erau ele foarte stăruitoare. Performanța e singura întreprindere care-ți permite să plătești mai puțin cu cât primești mai mult.
Înainte să plec, am schimbat adrese cu toată lumea, mai puțin cu Walter (de care mi-a fost în continuare dor) și cu Rutger. Am avut norocul să nu dau nas în nas cu Rutger înainte să plec, deci n-a trebuit să mă confrunt cu dilema săi las adresa/să nu-i las adresa. In mod ciudat, în timp ce le dădeam adresa mea, scrisă cu multă grijă, supraviețuitorilor, aveam senzația că n-o să-i mai văd, dar eram convinsă că pe Rutger o să-l întâlnesc iar. Rutger apărea din senin, orice-aș fi făcut.
N-am primit vești de la nimeni. E dezamăgitor să nu știi

nimic despre cunoștințe vechi. Iți tot repeți că e din cauza stresului zilnic, a cumpărăturilor, a plăcilor de faianță din baie care se mișcă și care tot amână un răspuns la vederea ta, la scrisoare sau telefon. O schimbare de adresă, o geantă pierdută - sunt scenariile clasice care-ți reduc la tăcere corespondenții, dar tot ți-e ciudă că nu meriți nici un efort sau, mai rău, că meriți efortul de a nu-ți răspunde.
Deși nu-mi dădeam seama, trăiam sfârșitul unei era semnificative. Erau ultimele zile ale pierderii legăturii. Ce s-a întâmplat oare cu cele mai umane sentimente: abandonul și curiozitatea? In peșteri și în cluburi, amicii te puteau părăsi lăsându-te cu sentimentul apăsător al lucrului neterminat. E încă posibil. Numerele de mobil și adresele de email se schimbă, dar în afara cazului în care chiar te ascunzi, poți fi găsit cu ușurință. Până și majoritatea hamsterilor au acum propriul site. Atunci, mai puteai încă să alegi dacă vrei să păstrezi sau să pierzi o legătură, într- un mod în care azi n-o mai poți face. Acum, cel puțin, știi ce înseamnă sfârșit și poți alege să privești intr-acolo sau nu. Să fii uitat e mult mai greu și, în consecință, mai dificil de suportat.
Mi-am cumpărat perechea scumpă de pantofi. Eram sigură că vânzătoarele o să râdă de mine în magazin (două uși mai jos de Babylon) pentru că am dat atâția bani pe o pereche de pantofi, dar au rămas serioase. în timp ce-i împachetau, mi-am dat seama că eram pe muchie. Vedeam cum mi se împuținează banii și mă apucau amețelile. A doua zi, am oscilat între exaltare la vederea pantofilor și rușine, știind prețul. Mi-am mai dat seama că-mi plăceau atât de mult, încât, ca să-i protejez de uzură, n-aveam să-i port, probabil, niciodată.
fi văzusem în vitrină cu câteva luni în urmă. Mi se întâmplă foarte rar să văd vreun articol de îmbrăcăminte care să mă obsedeze. Dar pantofii ăștia aveau să mă facă o persoană mai bună, mai importantă pentru univers. în acești pantofi, aveam să fiu mereu mulțumită de mine. Era cumpărătură la prima vedere. Numai că n-a fost chiar așa. Am tras de timp ca să mă bucur și mai mult. îmi plăcea să mă prefac că n-o să cheltui atâta. Dar extravaganța... extravaganța a fost

întotdeauna pe gustul maselor. O sticlă de vin de 200 de lire nu e de zece ori mai bună ca una de 20: nu vinul îl plătești, ci plătești actul de a plăti.
Există oameni care spun că hainele sunt frivole, că nu contează. Se înșală. Spun că stilul nu face decât să-ți alimenteze sentimentul că ești invincibil și plin de succes. Dar dacă chiar face asta, oare nu e deja de-ajuns? Ce e mai simplu: să cumperi haine sau să fii invincibil și plin de succes? Bonusul când tu te simți invincibil și plin de succes este că ceilalți chiar te cred așa.
îmi împachetasem bagajele. Sunasem după taxi. îmi retușasem machiajul. Eram gata să plec și-mi părea rău să mă duc acasă. Mi-era dor, dar aș fi vrut să mai stau.
Mi-am adus aminte de Jüan. Ii strecurasem adresa mea pe sub ușă și îl invitasem, cu un zâmbet larg, să mă viziteze, dar mă temeam că nu fusesem destul de explicită. De ce să aștept o posibilă vizită la Londra? Tipul era sus. Nu știam în ce cameră, dar puteam să-l întreb pe Janos.
Am dat nas în nas cu Constance. Speram să aud măcar niște lucruri elementare. Să-mi fi mulțumit că i-am ascultat balivernele și că m-am străduit s-o fac să se simtă mai bine. E mai ușor să prăvălești un elefant din vârful dealului decât să scoți pe cineva din depresie. Și, una peste alta, nici n-avea de ce să se plângă. Evident, nu te îndopi cu o cutie de pastile dacă ai toți boii acasă, dar, în mare, nu avea motive serioase să se plângă, Era tânără, sănătoasă, mai atrăgătoare decât multe femei și nu suferise nici o traumă. N-avea vreo boală dureroasă. Nu suferea de foame. în lumina rezultatelor de la Babylon, acțiunile ei erau de-a dreptul obscene.
— N-ai plecat? mă întrebă Constance, care-mi purta una din bluze.
— A-nceput numărătoarea inversă. în ce cameră ejuan?
— Nu știu. Dar, oricum, e plecat pentru câteva zile.
Dacă ai minte, spui mulțumesc. Durează o secundă, nu costă nimic și te face și mai greu de urât. Nimeni nu-ți poate reproșa „nici măcar n-ai spus mulțumesc“. Enervată pe propria-mi prostie de a nu mă fi pus pe tavă pentru Jüan, mi-am luat bagajul. Apoi mi-am dat seama că-i puteam scrie un

alt bilet, ca să nu existe dubii legate de primirea lui în Anglia, explicându-i și care sunt cursele cele mai ieftine. Am scris un bilet cu multe sublinieri și semne de exclamare, ceea ce mi se pare prostesc, dar nu era momentul pentru cenzură.
Janos îmi spusese care era camera lui [nan și, în timp ce-i strecuram biletul sub ușă, am auzit un zgomot și ușa s-a deschis, iar în spatele ei stătea Jüan, fără vreo haină care să-l incomodeze.
O jumătate de oră mai târziu, incapabilă să merg drept, mi-am luat rămas-bun, mi-am înșfăcat bagajele și le-am îndesat în taxiul care aștepta în față. îmi lăcrimau ochii, ceea ce era destul de penibil, pentru că nu sunt o persoană emotivă, deci ceva îi irita. M-am uitat în oglindă și mi-am văzut pleoapele umflându-se cameleonic.
— La aeroport? m-a întrebat șoferul.
Nu i-am răspuns. Mă gândeam numai la scula lui Jüan, odihnindu-se pe burtica lui ca un mascul splendid pe o plajă de carne. în general, dotările bărbaților sunt o sursă inepuizabilă de ironie sau de deziluzie: te saturi de melci sau de arici de mare în primejdie. Transpirația lui Juan era de asemenea senzațională. Chiar și acum îmi doresc să pot da o fugă la supermarket să-mi iau un borcan. Cu mare greutate, m-am uitat la ceas. Mai aveam cam o oră s-ajung la aeroport.
— Cinci minute, am spus, urcând înapoi spre camera lui Jüan.
Știam că o să dureze mai mult de cinci minute, dar nici taximetriștii nu vorbesc serios când spun că vin în cinci minute.
Jüan arăta mult prea bine ca să pot spera la o relație pe termen lung. Când te descurci formidabil în a le ajuta pe femei în experimentele lor sexuale, e clar că n-ai de gând să te așezi la casa ta. Nici o femeie n-are dreptul să devină proprietară de drept, ci numai temporară. în plus, lui chiar îi plăceau femeile. Lui Rhino, de exemplu, nu-i plăceau. Rhino îl plăcea numai pe Rhino. Lui Janos îi plăceau doar blondele foarte sexy, cu păr mult, care erau repede de acord să i-o ia-n gură. Pentru mine, Juan era o pradă poate prea ușoară. E

ca atunci când dresezi câini. Vrei să te asculte, dar nu poți să respecți un câine care te ascultă de fiecare dată. Vrei un câine care uneori sare gardul și-l mușcă pe poștaș fără să-ți fi cerut acordul; vrei să-ți amintești că e un animal supus, dar în același timp sălbatic, nu o târâtoare. Un bărbat ar trebui să fie destul de puternic încât să te poată omorî cu mâinile goale. Cu toate acestea, îmi trecuse prin cap ideea mariajului și a întemeierii unei familii cu Jüan. Când m-am urcat înapoi în taxi, să prind avionul devenise o chestie de noroc. Nu știam ce să fac dacă-1 pierdeam. Economiile se duseseră pe pantofi, iar aparatul de taxat mă înspăimânta deja.
N-am fost niciodată genul care pune bani deoparte, dar să pun speranțe deoparte, asta da, e una din trăsăturile mele fundamentale: de-asta am așteptat până în ultima zi să-mi iau pantofii, de-asta am așteptat zece minute până săi spun taximetristului să întoarcă și să meargă înapoi la Babylon. Amânarea venea și cu o porție de plăcere, îmi imaginam încă o tură cu Jüan. Imaginația e totid: și nimic nu te ajută să-ți imaginezi că faci dragoste cu cineva mai bine decât chiar să faci dragoste cu acel cineva.
în timp ce urcam pe pipăite spre camera lui Jüan (îmi lăcrimau ochii atât de tare, că abia vedeam), făceam un calcul că pe la ora aia ai mei și soră-mea erau deja în drum spre aeroport, pentru marea întâmpinare. își făceau loc prin trafic pe undeva. Asta mă neliniștea un pic. Nu mă deranja să-i trag țepe Juliei, e parte din înțelegerea tacită atunci când mai ai frați. Dacă Julia s-ar fi dus singură, mi s-ar fî părut chiar amuzant. Dar să le întind alor mei o cursă, asta era altceva.
Mă înțelegeam foarte bine cu ei. îmi luase destul de mult timp să observ că nu era chiar ceva obișnuit să ai doi părinți. Majoritatea au un singur părinte și un personaj episodic în rolul celuilalt. în al doilea rând, ai mei nu mă puneau să fac nimic din ce nu voiam. N-am fost niciodată pe punctul de a le repeta greșelile. Nu m-au făcut niciodată de râs. Maică-mea nu pierdea vemea în compania vreunei sticle de gin, și nici tata nu-i întâmpina pe prietenii mei cu scula pe-afară. Aveau grijă de mine și numai de câteva ori am avut

conflicte din motive de disciplină. Eram ciudați.
Odată, la Crăciun, când un prieten de-al meu venise în vizită, mașina familiei, încărcată cu cadouri, dispăruse de pe alee. Nici mașina și nici cadourile nu valorau foarte mult, dar era enervant. A doua zi, tata a condus de colo, colo, încercând să depisteze mașina, ceea ce evident nu s-a întâmplat. Căutarea lui nu era determinată de vreun acces de masculinitate rănită și nici de devotamentul fanatic față de lege și ordine, ci de dorința de a-i recupera cadourile fiică-sii.
Consecința teribilă a creșterii într-un mediu civilizat și iubitor este că te trezești foarte puțin pregătit pentru tot ce se întâmplă afară. Egoismul, în schimb, nu te dezamăgește niciodată.
— Te-ai și întors? comentă Jüan.
Ca prin ceață, am văzut că nu era singur. Intre picioarele lui se deslușea coama blondă a Constancei. Dădea încet din cap, cu o îngâmfare care sugera că era singura deținătoare a trofeului. Jüan chiar avea nevoie de un băț cu care să țină femeile departe.
— Ai plâns, mi-a spus.
Nu era cazul să-i spun adevărul. Arătam de parcă îmi crescuseră două piersici în loc de ochi, și în mod normal aș fi vrut să mă ascund într-o cameră întunecată cu o pungă pe cap, dar parcă prinsesem rădăcini.
— Oare există ceva mai bun pe lumea asta? salivă Constance, întrerupându-se din ce făcea.
Desigur, nu asta era întrebarea, în realitate. Și nici nu cred că se aștepta la răspunsul ăsta:
— Da, spuse Jüan fără ezitare, cel mai bun lucru pe lumea asta e să mergi la plimbare cu un prieten.
Mi-am luat poziția în timp ce Constance se îndrepta spre ieșire. Nici unei femei nu-i place să se pregătească pentru o felație de cinci stele și imediat să fie pusă pe liber. Sexul oral e capitolul la care vrem toate să fim experte. Nimeni nu se supără dacă nu se pricepe foarte bine la ceva, și cele mai multe putem glumi despre eșecurile noastre în bucătărie, pe ringul de dans, la birou sau la vreun examen. Dar nimeni nu va spune „Nu te obosi să mă iei acasă. Nu merită“.

Iresponsabilitatea era noua lege după care mă guvernam. De ce făceam asta? Toate problemele adunate în ultima vreme mă cam scoseseră din pepeni, așa că și acum, ca de obicei, făceam ceva pentru că așa voiam. Cred. Chiar și așa, nici măcar cea mai intensă plăcere nu te acaparează cu totul; lasă un pic de loc și pentru alte gânduri. Oare la ce semafor o fi tata? îmi scosesem bluza, altfel s-ar fi șifonat. (La urma urmei, nu era chiar o problemă. Trei în mașină, măcar unul avea mobilul la el.)
în timpul acestui ultim rămas-bun, Superplângăcioasa a bătut la ușă încercând strategia „am rămas fără pastă de dinți“, dar a auzit că nu era chiar cel mai bun moment să-i ceară ceva lui Jüan.
Coboram spre taxi pentru ultima dată, când l-am văzut pe Rutger sprijinit de el.

— Pa, Oceane! mi-a strigat. Voiam doar să-ți spun că i-am anunțat pe toți că puiul cu sos curry a fost contramandat.
N-am putut să văd cine știe ce în drum spre aeroport. Ochii îmi erau în continuare umflați, mintea o nebuloasă.
Acum, că pierdusem avionul, nu mai simțeam nici nevoia să mă-ntorc pentru încă o porție de Jüan. încercam să- mi pregătesc discursul. întotdeauna sunt tentată să spun adevărul, fie pentru că nu-mi place să mint, fie pentru că nu mă pricep să mint. Nu pot să-mi dau seama. Un lucru e cert, nu-mi place să mint, dar asta pentru că nu mă pricep.
Și, în mod sigur, trâmbițând adevărul, cu multă candoare, tot ai de câștigat. Nu mai fusesem atât de iresponsabilă niciodată. Din păcate, comportamentul ireproșabil al ultimilor 21 de ani nu avea cum să mă scape acum. Nu puteam să spun „N-am dezamăgit pe nimeni în viața mea, așa că acum am pretenția la zborul meu gratuit. Uitați certificatul care demonstrează că nu sunt, de obicei, cu capu-n traistă. Vă mulțumesc pentru înțelegere“. Ar fi trebuit să spun: „Știți, a trebuit să-mi domolesc instinctele de dimineață“, și să fiu înțeleasă, pentru că toți suntem uneori controlați de dorințe carnale și, atâta timp cât nu-ți faci un obicei din asta, ar trebui să fie scuzabil“.
Mă hotărâsem să aplic tehnica femeii fragile care izbucnește în lacrimi. In situații-limită, bărbații pot recurge oricând la amenințări și la violență. Ei încep să se agite, noi începem să plângem. Cu fața în halul în care-mi era, am născocit un scenariu cu un jaf în drum spre aeroport, în consecință fără bani și bilet de avion. Mă gândeam să pomenesc în treacăt și de o vizită la spital (un prieten în comă) sau o înmormântare (soră-mea), dar până la urmă am renunțat.
M-am târât până la tejghea și, când i-am explicat femeii că pierdusem avionul pentru că fusesem jefuită, mi-a spus:
— Sunteți foarte norocoasă.
Credeam că vrea să spună ghinionistă, dar ea chiar vorbise serios. Nu pierdusem avionul. Ratasem o prăbușire.

IUGO

Nu era cine știe ce test, în comparație cu ce urma să facă Audley, dar trebuia să facem un test.

Ne-am dus la o plimbare pe Insula Scufundată. Seamănă cu o peluză întinsă și prost întreținută, netedă, unde nu se întâmplă nimic. Estuarul Humber arată destul de neprimitor în dimineața asta. Poate că așa e tot timpul. Mlăștinos și umed din abundență, din cauza râului sau a norilor mustind de ploaie. Nici griul nu e de mare ajutor în îmbunătățirea imaginii. Dar, după cum spunea Audley, e mai tot (impui la fel de gri.
— Până la șase ani, n-am văzut soarele.
De ce-ar vrea cineva să trăiască aici? Bineînțeles, e liniște, și dacă vrei să fii fermier, pământul e tot pământ. Dar e la kilometri distanță de cel mai apropiat magazin, unde găsești numai douăzeci de pachete de țigări, zece conserve de fasole, cinci batoane de ciocolată și un tabloid.
Audley îmi arată, dincolo de apă, bărcile de salvare.
— Tatăl meu a lucrat pe o barcă de salvare.
— Cred că ești foarte mândru de el. Să salveze vieți.
— Sunt. își riscă pielea de fiecare dată ca să scape de la moarte niște nebuni. Tata a scăpat câțiva inconștienți, dar sunt foarte mândru de el pentru ăla pe care l-a aruncat înapoi.
— L-a aruncat înapoi?
— Fuseseră chemați de urgență, vreo zece. Un bancher care ignorase toate avertismentele se răsturnase cu tot cu iaht. De câteva ori chiar porniseră spre el. Tata îmi povestea că fusese cea mai nasoală cursă. Când l-au scos pe idiot din apă, tot ce-a putut să spună a fost: „De ce-a durat atâta? Abia aștept să depun o plângere.“ Atunci, tata i-a spus: „Ai o singură ocazie să spui mulțumesc. Și nu am pretenția să fii sincer.“ „Mulțumesc? Pentru ce?“ „Ai dreptate“, i-a spus tata, aruncându-1 înapoi.
— Și nu l-a mai scos?
— Nu.
— Nu s-a simțit prost după aia?
— Nu. Vorba lui, de ce să te simți prost că ai aruncat pe cineva în apă? E treaba Mării Nordului ce face mai departe.
înaintăm spre sanctuarul păsărilor. E relaxant să privești păsările. Câteva minute. Probabil că aerul e foarte plăcut, dacă aș putea să respir.

— E foarte liniște.
— Nu întotdeauna, răspunse Audley. Uneori, e nebunie. Odată m-a jefuit un pensionar.
Am izbucnit în râs.
— Vorbesc serios. Mergeam spre casă, noaptea târziu, când apare moșulică ăsta. Mă gândeam compătimitor că n-ar trebui să umble așa, de unul singur. Cred că avea vreo 80 de ani și nici nu era în cea mai bună formă. Se oprește în fața mea și-mi spune: „Dacă-ți cunoști interesul, dă-mi acum toți banii.“ Am crezut că e nebun. L-am ocolit și mi- am văzut de drum, când am simțit că și-a înfipt mâinile în buzunarele mele. L-am împins, ca să scap de el. „Dacă numi dai banii“, îmi zice, „sun la poliție și le spun că m-ai jefuit“. Nu era chiar o situație plăcută: trei dimineața, eu, un tip tânăr și zdravăn, cunoscut ca un cal breaz de poliția locală, și un bătrânel leșinat. Pe cine ar fi crezut? Și dacă scăpăm basma curată, tot trebuia să stau peste noapte la poliție. Am luat-o la fugă, dar după ce făcusem tot felul de figuri pe ringul de dans glezna îmi juca feste și nu mă puteam mișca repede. Boșorogul alerga după mine, strigând: „Am o lamă și nu mi-e frică s-o folosesc. Oprește-te sau mă tai.“ M-am gândit că ar fi mai simplu să-i dau ceva, așa că-i întind o bancnotă de cinci, dar el îmi ripostează: „Asta e tot, sărăn-tocule?“ M-a obligat să-i dau și pantofii.
— Cred că a fost penibil.
— Am avut parte și de chestii mai rele.
Aud o lovitură cu pumnul și Audley înjură.
— Ce-ai pățit?
— E un tic nervos.
— De cât timp îl ai?
Audley respiră adânc.
— De mult timp.
— A-nceput de la sine?
— Nu. Eram acasă și mă pregăteam să iau al doilea prânz.
— Cum de-ai căpătat un tic gândindu-te la mâncare?
— Mă lași să termin? Aveam optișpe ani atunci și eram disperat să pun ceva mușchi pe mine. Fusesem întotdeauna un slăbănog, dar mă rugam ca atunci când o să cresc să mai pun și ceva kilograme. N-a fost așa. Mă

îndesam cu fier, mergeam la karate, făceam totul și, la naiba, tot slăbănog eram. Mușchii îmi erau acum ca metalul. Dar tot slăbănog eram. Voiam nu numai să fiu puternic, ci să și par. Mâneam. Mâneam și iar mâneam. Toți cei pe care-i cunoșteam cheltuiau pe femei, alcool și haine. Eu îmi cheltuiam și ultimii bani pe mâncare. Mă trezeam devreme pentru un mic dejun uriaș. Apoi o gustare. Apoi un prânz uriaș. Și alte gustări. Apoi o cină uriașă. Și încă niște gustări. Zi după zi. Detestam mâncarea. Detestam să văd ciocolată. Nu mai voiam să văd nici un cârnat, pentru tot restul vieții. După un an de regim din ăsta, m-am îngrășat un kilogram jumate.
— Și așa ai dobândit ticul?
— Nu. Eram acasă, gândindu-mă la al doilea prânz, dar mă îngrijora faptul că pierdeam războiul. Era primul război ca lumea, știi tu, băieții buni cle-o parte, băieții răi de alta, cu lupte serioase, știi, jocul complet. Un război pe care- 1 puteai înțelege. Și care se desfășura pe pragul nostru. Când am văzut primele imagini nu mi-a venit să cred. în Europa. Un război în Europa. Mă gândeam că războaiele se mai întâmplă numai prin rahaturile de țări din Lumea a treia. Nu în Europa. într-un fel, aveam dreptate.
Toată lumea vorbea despre sfârșitul istoriei, și eu mă gândeam că acum chiar e ultima dată. Deja dura de câteva săptămâni și diplomații începuseră să golească minibarurile hotelurilor. Voiam să ajung acolo în cea mai mare viteză, dar aveam probleme. De exemplu, unde dracu' e Iugoslavia? Ce e aia Croația? Pe deasupra, n-aveam nici bani. în ziua când au început luptele, îmi cumpărasem un aparat de vâslit, pentru că mi-am dat seama că trebuie să- mi mai lucrez mușchii superiori. Am ajuns acasă cu scumpetea aia de aparat și l-am găsit pe Scargill uitându-se la știri.
— Fratele tău e-n trupele de elită?
— Da. „O să fie nasol", mi-a spus. „Pe bune? De ce?", l-am întrebat. „Pentru că sunt exact la fel", mi-a răspuns. „E ca în Irlanda de Nord. încearcă să-i explici cum stă treaba acolo unui barman din Belize care nu știe nimic despre asta. Locuitorii vorbesc aceeași limbă, au același Dumnezeu, sunt la fel de încăpățânați și nu se mai satură să vadă cum mor,

pentru că unii vor ca taxele, pe care oricum nu le plătesc, să intre în buzunarul unor paraziți din Dublin, care nu dau doi bani pe ei, iar ceilalți vor ca taxele, pe care oricum nu le plătesc, să intre în buzunarul unor paraziți din Londra, care nu dau doi bani pe ei.“ S-a ridicat, a tras un vânt și a ieșit din cameră. Amintirea asta e încă foarte vie. Ca de obicei, avea dreptate. Mersese direct la țintă. întotdeauna am vrut să fiu ca Scargill. Nici măcar ca Scargill, voiam să fiu Scargill.

— Ziceai c-a fost în războiul pentru insulele Falkland?

— Dar nu vorbea niciodată despre asta. Odată am mers într-un bar cu el și cu mulți prieteni de-ai lui și, când Scargill s-a dus să se pișe, s-au aplecat toți spre mine, cu un aer complice, de parcă aveau ceva important de comunicat, și mau întrebat șoptit dacă frate-miu îmi spusese că el câștigase bătălia de la Goose Green[5]. Totul mergea foarte prost, erau înconjurați, când Scargill s-a ridicat și a strigat „Cine e cu mine?“. Nu m-a surprins. Există oameni pe care i-ai urma oriunde. I-am întrebat de ce nu i-au dat o medalie. Prietenii lui au izbucnit în râs.

— Nu e de mirare că voiai să fii ca el.

— Dar tocmai aici e problema. Vrei să fii ca cineva tocmai pentru că nu ești. Scargill nu putea să greșească. Mereu știa ce să le spună fetelor, n-ar fi cumpărat niciodată o porcărie de aparat de vâslit care să nu meargă. Avea cămăruța lui acasă; era minunat să te uiți înăuntru. Totul era împăturit impecabil. Scargill putea călca o cămașă în mai puțin de două minute, și arăta ca ieșită din fabrică. Până și sergenții erau invidioși pe cutele perfecte. Pleca de-acasă cu lunile, și nici un fir de praf nu se depunea la el în cameră. Mergeam înarmat cu o lupă și cu o torță, și tot nu găseam fir de praf. Până și praful îl respecta pe Scargill.

— Tu de ce nu te-ai înrolat?

— De ce nu m-am înrolat? Asta îmi dorisem toată copilăria. Mă jucam de-a cadetul. Mărșăluiam prin fața ministerului. Iubeam tot ce ținea de armată. Nu numai armele, dar sentimentul de apartenență. Ordinea. Dar am abandonat trupele de elită.

— De ce?
— De fapt, ele m-au abandonat pe mine. Eram candidatul cel mai bine pregătit. Știam cântecele regimentului pe dinafară. Speram să mă alătur lui Scargill. Apoi au descoperit că aveam numai un rinichi.
— Ce se întâmplase cu celălalt?
— Nimic. Dezertase. Am picat examenul medical. Puteam să fiu în rezervă, dar nu voiam locul doi. Eram furios. Mă concentram să obțin certificatul de instructor de fitness când a început războiul. Brusc, mi-am spus că e genul de război de modă veche, în care băieții buni au nevoie de ajutor. N-aveam nici cea mai vagă idee cum să ajung acolo, și n-aveam nici bani. Nu știam cu ce să mă îmbrac. Ce se poartă la război? Dacă apari în uniformă, atunci pe care o alegi? Atunci mi-am spus: nu așa ar trebui să fie. Ar trebui să fie simplu. Hai odată!
— Cum ai ajuns acolo?
— Cu autostopul. Am făcut autostopul și am mers mult pe jos. Partea cu autostopul n-a funcționat foarte bine.
Alor mei le spusesem că plec să muncesc într-o tabără din Franța. Am stat 18 ore în Birmingham, așteptând în ploaie să mă ia cineva, vedeam mașini oprind pentru fete atrăgătoare și fete neatrăgătoare, până la urmă m-a dus un tip până în Austria. încerca să mă convingă să intru în Partidul Comunist Peruan.
— Era peruan?
— Nu. Ceva ofițer prin nordul Londrei. Se pare că cea mai mare parte din Partidul Comunist Peruan e acolo. în Austria, am mers cam 150 de kilometri pe jos, în cea mai mare parte prin ploaie, fără să mă ia cineva. Bineînțeles, ceva nu făceam bine, dar nu-mi dădeam seama ce. Dar nu sunt genul care renunță.
Am intrat într-un bar. Audley și-a comandat o halbă, eu am luat ceainicul și mi-am pus de ceai. Când m-am întors, un roșcovan insista să-i mai ia lui Audley o halbă, deși de-abia se atinsese de prima.
— Vreun prieten?
— Nu. Unul pe care l-am bătut odată.
— Nu-nțeleg.

— Stai să vezi. Ne întoarcem la război. Stăteam într-o cafenea îmbâcsită prinU-un oraș obscur din Ungaria, uitându-mă la probabil singurii trei copii din oraș adunați în jurul singurei motociclete, nu una foarte mare. Mă dureau picioarele de muream, eram pe punctul de a-mi mânca și ultimii bani, dar nu eram departe de graniță. Nimeni nu vorbea engleză, eu nu pricepeam boabă de maghiară, dar îmi dădeam seama după imaginile de la televizor că se mai întâmplau chestii cu armata. îmi studiam ghidul de călătorie când cineva mă întrebă: „Mergi spre sud?“
Un tip din Liverpool, trecut bine de 40 de ani, cu pantaloni și geacă de camuflaj, cu părul vraiște, părea să fi fost în armată. „Da“, i-am răspuns. „Ești ziarist?“ m-a întrebat. „Nu“. „Bine. Urăsc ziariștii“, mi-a spus, așezându-se. „Eu sunt Adevăratul John. Sunt mulți de John, dar eu sunt cel adevărat. Ești în vacanță?“
„Nu“, i-am răspuns, neștiind ce să spun, pentru că „am plecat la război“ suna idiot. Apoi mi-a picat fisa că glumea. A râs și mi-a dat una peste umăr, spunându-mi: „Nici eu. Nu-ți fie teamă, englezii sunt aici.“ Era clar că avea aceleași planuri ca și mine.
Eram încântat să am companie. După atâtea zile de singurătate, nu m-a deranjat nici că Adevăratul John a hărțuit-o pe chelneriță. îi tot trecea mâinile peste cicatricile lui, inclusiv cele de sub haine, spunându-i „Kolwezi“, „Belfast“ etc. Chelneriță era scârbită.
„Ești pe mâini bune, fiule“, mi-a spus. „Ai noroc că m-ai întâlnit pe mine.“ Și chiar simțeam asta. Adevăratul John avea o mașină pe care o închinase în Viena; după povestea mea cu autostopul, era ca-n paradis. Totul. Era soare, aveam muzică, conduceam spre un război. Ne-am oprit la un bar micuț să bem ceva și un american a venit să
ne întrebe dacă vrem să trecem granița. Avea un nume biblic... Jeremiah, îl cunoșteam de cinșpe minute și deja știam o grămadă de chestii despre el. Venise din Florida, St. Petersburg, și vindea ace spitalelor. Era foarte mândru de asta. Transportase mai multe ace decât oricine din Florida. „Dar am mai multe talente, acum explorez arta fotografică.“ E simplu să devii fotograf. îți iei un aparat și pleci la război.

Deja nu mă mai simțeam atât de original ducându-mă în Iugoslavia. Mă așteptam să găsesc autobuze întregi la graniță. Nu m-am bucurat când Adevăratul John s-a oferit să-l ia și pe Jeremiah, pentru că ne strica imaginea, dar în fond era mașina lui și s-ar fi putut ca Jeremiah să-mi trimită poza pe la ziare.
Mergeam cu viteză când Jeremiah ne-a spus că trebuie să se pișe. Coboară, se îndreaptă spre un tufiș și Adevăratul John o ia din loc, încet. Jeremiah fuge după noi, forțându-se să râdă, de parcă gluma i s-ar părea bună. Adevă- ratuljohn oprește la câteva sute de metri, dar cum se apropie Jeremiah, cum pleacă din nou. Am făcut chestia asta de câteva ori, până când Adevăratul John a călcat accelerația și ne-am tot dus. Toate lucrurile lui Jeremiah erau în mașină. Nu știu eu multe despre fotografie, dar recunosc o căruță de bani atunci când o văd. Adevăratul John râdea ca un ticălos, și eu cu el. Ajungem la graniță, ne oprim să mai bem ceva, și fiecare îl imită pe Jeremiah, în disperarea lui.
— Mi se pare groaznic să te amuze o chestie din asta, l-am întrerupt.
— Să te amuze? Am râs o oră, cred. Atât de mult, că ne-am urcat în mașină și ne-am dus să-l vedem încă o dată pe Jeremiah. Era mai mult sau mai puțin în același loc iuide-1 lăsasem, fără bani, fără pașaport, plângea pe marginea drumului. Ne-am oferit să-i dăm pașaportul în schimbul pantalonilor. „Vreți să mă jefuiți iar“, a-nceput. „Nu, dă-ne pantalonii și-ți dăm pașaportul înapoi.“ Așa că ne-a dat pantalonii și-am plecat. „îi facem un serviciu. Ar putea, dracului, să ne mulțumească“, a spus Adevăratul John. „N-ar rezista nici cinci minute în Iugo.“ Spunea asta pentru binele meu sau pentru că adevărații ticăloși nu-și dau seama niciodată cât sunt de ticăloși?
Am ajuns la graniță. Cele mai multe mașini ieșeau, abia dacă se încumeta cineva să intre. îmi rumegam replica pentru graniță: „Am auzit că e un război în zonă. Mai aveți nevoie de un om?“ Adevăratul John mi-a spus să- l las pe el. Fluturând ghidul meu, le-a spus: „Suntem critici culinari. Am venit să vă analizăm restaurantele.“ S-au uitat cam strâmb la noi, dar ne-au lăsat.

în Zagreb, Adevăratul John a vândut imediat mașina -era luată pe cartea de credit a soacră-sii - și aparatele de fotografiat și mi-a dat o parte din încasări. II iubeam pe Adevăratul John. Am mers să vizităm niște clădiri mari, care pentru câteva zile au părut și importante, încercând să găsim pe cineva cu funcție de conducere, dar nimeni nu ne băga în seamă. Puteam cumpăra ziare în engleză și numai așa știam că situația se înrăutățește, altfel era doar o vară fierbinte.
Stăteam într-o cafenea, eu mâneam înghețată de zmeură. La masa de lângă noi era unul care se plângea că nu mai au înghețata lui preferată și peste drum trei băieți aveau o dispută despre cum trebuie așezată o placă de surf pe capota mașinii. Asta a fost prima lecție: când o țară e în război, totul se reduce la câțiva oameni delegați să mănânce rahat în contul ei.
„Ajunge“, a spus Adevăratul John. „Ajunge cât am tras mâța de coadă. Nu de-asta am venit.“ A oprit un taxi.
„Du-ne la război, amice!“ A durat o vreme până să ajungem la Osijek, unde era asediul. Un ofițer care vorbea ceva engleză ne-a îndrumat către un sătuc din apropiere unde se forma o legiune străină. Taximetriștii sunt de obicei de rahat, dar ăsta ne-a dus direct la țintă.
Baza era în fosta școală a satului. Afară era un tip dezbrăcat până la brâu, cu un Kalașnikov atârnat pe el, ca un gardian foarte dezorganizat. Avea un tatuaj cu „Fuck U“ pe frunte, deci era de presupus că vorbea măcar puțină engleză.
„Am venit voluntari“, i-a spus Adevăratul John.
„Prea târziu“, a răspuns U. „E plin. Plecați.“
„Nu mă face să râd“, i-a spus Adevăratul John trecând pe lângă el. „Unde-i șeful?“
Dacă n-ar fi fost și Adevăratul John acolo, probabil că aș fi plecat cu coada-ntre picioare. Eram dezamăgit să văd că planul meu nu era deloc original. Erau zeci de voluntari împrăștiați peste tot, și păreau toți destul de retardați. în afară de U, care fie avea un bagaj emoțional impresionant, fie fusese victima unei glume proaste la vreo petrecere a burlacilor, calibrul grupului era exprimat de Rico, un yankeu. Zburase mai întâi la Belgrad, unde ceruse să fie

primit în audiență de un general de la Ministerul Apărării pe care îl asigurase, îndelung, că „îi urăște pe sârbi“ și că vrea să omoare „cât de mulți sârbi îi cad în mână“ pentru că „îi urăște pe nenorociții de sârbi“. Asta spune totul despre Rico, redirecționat cu politețe spre Croația, unde le povestise tuturor aventura lui. Nu spun că eu aș fi știut de la bun început că Belgradul e capitala Serbiei, dar înainte să-ți iei biletul de avion arunci măcar o privire pe o hartă.
Comandantul se instalase într-unul din birourile din școală. Când am intrat, am găsit doi țipi serioși, profesioniști, îmbrăcați în negru, și un tăntălău umflat, genul de copil pe seama căruia toată lumea face glume în școală și care ajunge, invariabil, portar la salonul de masaj. Adevăratul John i-a salutat pe bărbații în negru și a anunțat că ne-am prezentat la datorie. Bărbații l-au dat pe mâna umflatului.
„Numele meu e Roberto Diaz“, a spus tăntălăul.
„Ești spaniol?“ l-a întrebat Adevăratul John.
„Ungur“, a răspuns unul din bărbații în negru.
„N-are de ce să-ți fie rușine“, a spus celălalt.
„Spaniol“, a sărit Roberto, uitându-se urât. „Am pașaport spaniol.“
„Numai unul?“ a întrebat Primul Negru. „Eu am cel puțin vreo șase.“
Apoi a început să vorbească stâlcit cu Negrul Doi în croată, cred. Erau încruntați de concentrare și se jucau nervos cu un ceas de mână.
„Spuneți-mi“, începe Roberto, „ați cunoscut vreodată vreun bogat sau vreun om de succes care să fie de treabă? Care chiar să vă fi plăcut?“
Adevăratul John și cu mine am căzut o clipă pe gânduri. Ce vrea să audă, care e răspunsul la întrebarea asta?
„Nu vă faceți probleme, nu e un test. îmi place să pun întrebarea asta.“
Așa că am fost recrutați. A doua zi a sosit un camion cu provizii și Adevăratul John și cu mine am primit echipament. Judecând după înțelepciunea militară care plutea deasupra taberei, sârbii nu aveau nici o șansă. Datorită experienței mele, am fost numit responsabil cu antrenamentele, și îi alergam pe toți pe deal în sus cu canistre pline cu apă în

brațe. Și eram nemilos cu cei care trișau. Mă simțeam ca acasă. Eram un erou, mă bronzam și eram în siguranță. Nu se întâmpla nimic în apropiere. Era ca și cum am fi fost într-o stațiune, cu singura diferență că nu existau cluburi, femei, baruri, piscine, mâncare decentă, iar conversațiile se învârteau toate în jurul unghiurilor celor mai bune în lupta cu cuțitele. Am făcut cunoștință cu ceilalți: trei agenți de pază din Gosworth, Bazza, Gazza și Lazza, un controlor de bilete din Inverness, o grămadă de scandinavi și un neamț care își adusese și câinele și care locuia singur într-un cort cu toate accesoriile imaginabile, inclusiv dispozitivul de tăiat roșii în forme ciudate.
Motivele erau felurite. Bazza, Gazza și Lazza aveau nevoie de o pauză departe de neveste. Unul sau doi erau evident nebuni, și-ți dădeai seama de asta și fără să ai studii de specialitate sau cunoștințe aprofundate de psihiatrie. U, de exemplu, sau Dr Moarte, care lucrase la un xerox în Lille și care nu putea să facă nici zece flotări, și pe care toată lumea îl bătea când ne antrenam fără arme.
Nu mi-am dat seama imediat, dar am înțeles destul de repede că ne aflam unde ne aflam pentru că nu puteam face nici un rău. Adevăratele lupte erau la Vukovar și la Osijek, adică în orașele mari. Pe nimeni nu interesa sătucul nostru greu de reperat, și dacă ne atacau sârbii le-am fi putut ține piept vreo cinci minute. Croații, Negrul Unu și Negrul Doi, nu erau acolo ca să asigure coeziunea, erau ca educatoarele care au grijă să nu se întâmple nimic rău. Adevăratul John a întrebat despre bani.
„Nu se dau bani“, a spus Roberto. „Ce e bine în locul ăsta e că poți face ce vrei.“
Și asta s-a dovedit a fi adevărat. într-o dimineață, au fost aduși șase prizonieri sârbi. Se zvonea că Roberto îi cumpărase în schimbul cataloagelor cu hiturile Stax[6]. Prizonierii au fost apoi îndesați într-un elicopter, pe care Roberto îl închinase pe niște mașini de spălat. Adevăratul John, eu și încă vreo câțiva am primit ordin să-i însoțim. Prizonierii nu erau foarte veseli, dar nici prin cap nu le trecea ce zi zdruncinată îi așteaptă.

„E o chestie științifică“, îmi spuse Roberto. „Se spune că ban la ban trage. Și mulți cred că bogăția aduce și avantaje. Eu susțin că bogăția e numai o chestiune secundară. Din altă parte vin avantajele.“
Roberto ne-a explicat apoi că cinci din cei șase prizonieri erau niște ratați, dar al șaselea era Regele Patiseriei din Novi Sad. Conform teoriei lui, universul îi protejează mereu pe cei bogați. în timp ce spunea asta, l-a aruncat pe unul din prizonieri din elicopter. Eram la vreo 20 de metri înălțime, așa că existau vagi șanse de supraviețuire, deci nu pot să spun că mi-ar fi surâs o încercare.
„Ce vrei?“ a chițăit unul din sârbi, crezând probabil că e la un interogatoriu cu metode extreme.
„Vreau să văd cât sunteți de norocoși“, a spus Roberto, în timp ce Adevăratul John îl ajuta să mai expedieze unul. începeam să mă îndoiesc de Roberto și de Adevăratul John. Eram pe timp de război, și sârbii făcuseră chestii dezgustătoare, dar... Nu puteam face nimic, aș fî putut măcar spune ceva, dar am tăcut.
Roberto a fost încântat de rezultate. Cei cinci ratați se făcuseră terci, dar bogătașul aterizase într-o piscină. își rupsese amândouă picioarele, însă fusese salvat de două adolescente la bustul gol.
„Trebuie să existe un Premiu Nobel pentru teoria mea“, repeta Roberto.
Negrii Unu și Doi erau furioși. în cădere, unul dintre ratați distrusese mașina tipului care ne aducea baghete proaspete. Au avut cu Roberto un schimb dur de replici în vreo patru limbi.
— Să înțeleg că mâncarea nu era atât de rea? l-am întrebat.
— Ba da, era. De cele mai multe ori primeam spagbete și caviar. Oprisem un camion sârbesc, plin cu caviar, ca pradă de război. La început, întârziații ca mine și ca Adevăratul John nu primeau nimic, dar apoi s-au săturat până-n gât și au insistat să împartă. Chiar și acum am alergie la cuvântul caviar.
Apoi am avut primele victime. Unul din țipi, un portughez, susținea că face piercinguri. Ca un fel de semn distinctiv al

regimentului, ne-am pus toți câte un cercel în sfârc. După două zile, patru dpi au murit din cauza unei infecții în sânge. Arătau ca și cum cineva le-ar fi pompat purpură[7] sub piele. Ne-am luat rămas-bun în timp ce erau transportați spre Zagreb, dar la cât erau ei de conștienți pe-atunci, am fi putut la fel de bine să fim niște prințese japoneze.
Eram „pe poziții“, termenul militar pentru a sta degeaba. Blocasem drumul, construisem bariere de beton cu țevi de fier pe care localnicii ne-au pus să le dăm jos. Sătenii ne priveau ca pe o pacoste care le strica roșiile și nu avea nici un sens să le explicăm că suntem acolo ca să-i apărăm. Problema era cu liniștea. Era mult prea multă liniște. Petreceam foarte mult timp încercând să-i reparăm ceasul lui Guillermo. Guillermo venise de la Madrid, dar îi pocnise cureaua de la ceas pe aeroportul din Zagreb. Noțiunea timpului e foarte importantă într-un război, așa că Guillermo își cumpărase altă curea de la aeroport.
Cureaua născuse controverse violente. Unii spuneau că Guillermo a fost tras în piept de vânzătoare și cumpărase cureaua greșită. Ceilalți susțineau că nu cureaua e de vină, dar că e nevoie de o unealtă specială. Cureaua ar fi trebuit prinsă de ceas cu un ac cu capete retractile, și deși acul părea să aibă dimensiunea potrivită, nimeni nu-l putea prinde de ceas. Pentru că mare lucru nu aveam de făcut, Guillermo stătea ore în șir jucându-se cu cureaua. Era insuportabil, pentru că părea atât de simplu. Ne lăsau nervii rapid, luam ceasul de la Guillermo și ne înnegream de furie pentru că nici noi nu reușeam. Nimănui nu-i place să fie învins de o curea de ceas.

1
Prăjituri libaneze din făină, untși zahăr, umplute cu fistic (w. tr.).

2
înregistrare care, în general, este produsă în exemplare puține, fără a fi distribuită publicului larg (n. tr.).

3
Cuvânt preluat cel mai probabil din limba idiș, desemnând o persoană neîndemânatică sau predispusă la accidente (re.

tr.).
4
Persoane care se angajează în sex promiscuu; cupluri care-și schimbă partenerii sexuali. (N. ed.)
5
27-28 mai 1982, una din bătăliile de mică importanță strategică în războiul dintre Marea Britanie și Argentina pentru supremația în insulele Falkland și sudul Georgiei (w. tr.).
6
Casă de discuri britanică (n. tr.).
7
Termenul argotic purple se referă fie la o specie de marijuana, foarte puternică, cu nuanță purpurie și miros de fructe, fie la codeină (n. tr.).

Cealaltă mare distracție era să aflăm lucruri despre Roberto. Toți cei pe care-i întrebam despre el aveau o altă poveste. Se vorbea de servicii militare în Israel, Spania, Ungaria și Uruguay. Lucrase pentru ruși. Lucrase pentru americani. Roberto avea numai vreo douăzeci și cinci de ani, deci numai un sfert putea fi adevărat. în mod sigur lucrase pentru ziarele spaniole. Sub una dintre identități, semna regulat povești sumbre despre celelalte identități. Nimic nu se compară cu a te intervieva de unul singur. Mai scria și cronici despre restaurantele din Berlin, folosind un ghid vechi și cerând restaurantelor să-i trimită meniul. Intrai la el în birou și te întreba: „Ce crezi despre dicke Bohnen mit Rauchfleisch1?“
Roberto arăta ca un copil obez care încă face pe el. Dar era autoritar. Marcel, neamțul care locuia în cort, se dădea mare cu trucurile pe care le știa câinele lui. In timpul unei astfel de demonstrații, Roberto, care trecea pe- acolo, i-a strigat:
„De ce vorbești nemțește cu câinele? Toți câinii vorbesc ungurește.“
Și a mormăit ceva. Câinele s-a rostogolit, a mers cu spatele, a stat pe picioarele din spate. Marcel pălise, pentru că se tot lăudase cu câinele lui care ascultă numai de el. Mă temeam pentru soarta câinelui.
Tocmai când începeam să ne plictisim, am aflat că sârbii se puseseră în mișcare. Opt dintre noi am fost trimiși să patrulăm. U era responsabilul. De cum am ieșit, m-au luat frisoanele. Pentru asta venisem, iar acum, că primisem ce căutam, nu mai voiam. Una e să fii omorât în luptă, pentru că așa ți-a fost norocul, și alta să fii omorât pentru că te comandă unul care nu-și deosebește cotul de fund. Asta îmi spuneam, dar tot îmi era teamă. Până la urmă, nici nu conta dacă U știa ce face sau nu, era vorba despre mine.
Am mers vreo două ore și ne-am relaxat. E reconfortant să vezi că ești în viață. Apoi am trecut printr-un sat care fusese șters de pe fața pământului. Tot timpul mă întrebam dacă sunt într-o poziție destul de sigură. Poți dezbate asta la nesfârșit. Dacă treci pe o stradă unde crezi că se ascunde un țintaș de elită, vrei să fii primul? Nu. Țintașul poate fi

pregătit. Vrei să Iii al doilea? Nu. Dacă țintașul nu era gata, până acum sigur s-a trezit. Vrei să fii al treilea? Nu. Țintașul e gata, în mod sigur. Vrei să fii al patrulea? Nu. Poate că țintașul vrea să împartă echipa în două. Vrei să fii al cincilea? Nu. Țintașul a avut timp să-și pregătească obiectivul, în esență, nu vrei să fii acolo. Teama era atât de puternică, încât devenise dureroasă.
N-o să-ți spun ce am văzut în sat, nu vrei să știi. Am intrat într-o pădurice când, deodată, a izbucnit. Toată lumea trăgea cu disperare. Nu vedeam nimic în afară de niște bucăți de copaci care zburau pe lângă mine. Am căzut la pământ cu atâta putere, că mi-a intrat țărână în gură. Am apăsat pe trăgaci. Pistolul se blocase. Golesc încărcătorul, iar se blochează. încerc iar să-l curăț când văd că toată lumea aleargă cu disperare.
Există un anumit stil de a o lua la sănătoasa dintr-o luptă. Vrei să fugi repede, ca să scapi, să nu fii lovit sau luat prizonier. Dar nici nu vrei să ai așa viteză încât să-i lași pe toți ceilalți în spate, înecându-se cu praful stârnit de tine. în retragere, am ajuns pe vârful unui deal. Deși am fost ultimul care a luat-o la fugă, n-am fost ultimul care s-a oprit. Ne-am regrupat pentru că restul nu mai puteau fugi. Frankie, un yankeu, se pierduse. Nu-1 văzuse nimeni. Nimeni n-avea idee de ce am început să tragem. Nimeni nu recunoștea că ar fi tras primul. Văzuse cineva dușmanul? Nu.
„Ce facem cu Frankie?“, ne-a întrebat U, complet lipsit de aerul de comandant. Aștepta să vadă dacă propune cineva să ne întoarcem. N-a propus nimeni. Probabil că fusese doar o încurcătură stupidă, dar nu se știe niciodată. Ne consumaserăm mai toată muniția, deci dacă într-adevăr era cineva acolo, se știa de noi. In al doilea rând, o încurcasem, și fuga e sănătoasă. Curajul constă tocmai în a avea puterea să nu fugi.
Am căzut de acord să ne întoarcem și să le spunem tuturor că Frankie dispăruse, pentru că părea prea neconvingător că-1 lăsasem în spate. Am mai pierdut vremea câteva ore înainte de întoarcere, ca să putem susține că l-am căutat, asta în caz că Frankie mai era în viață. Cât am așteptat în

satul ars din temelii, am avut parte de cea mai bună băutură din viața mea. Apă stătută din bidonul din dotare, dar eram viu și mi-era sete și nu m-am bucurat niciodată mai mult de o băutură.
Mă gândeam serios să plec. Mi-era deja clar că nu eram Scargill. Scargill ar fi rezolvat totul în cinci minute. Foarte simplu. Mă întrebam cum aș putea să ies din asta. Era război în toată țara, și să ieși era probabil la fel de periculos ca și să rămâi. îmi plăcea să mă ascund într-o casă arsă, unde nu eram o țintă sigură, dar eram convins că, de fapt, îmi doream să mă ascund într-o casă dintr-o țară unde nu era război, unde puteam să merg prin baruri fără să mă împuște cineva. De exemplu, Anglia. Eram într-o țară de rahat și voiam să plec.
Când ne-am întors fără Frankie, ne gândeam că Roberto o să explodeze. Era foarte calm.
„Ce s-a întâmplat?“ l-a întrebat pe U.
„Am fost înconjurați. A trebuit să tragem ca să scăpăm.“
„Câți sârbi?“
„N-aș putea spune.“
„Militari? Rebeli?“
„N-aș putea spune.“
„Unde l-au lovit pe Frankie?“
„N-aș putea spune.“
„S-ar spune că n-ai văzut prea multe.“
„Sunt doar sincer.“
„Ba nu ești. Ești un ratat care nu e-n stare să-și ascundă ratarea.“
Veștile erau proaste. Croații pierdeau. Până și Negrii Unu și Doi, care își petrecuseră cea mai mare parte din timp jucând cărți, erau ghemuiți într-un colț, cu cele mai solide căști pe cap, cu mâinile încleștate pe arme și apărând o cutie de portocale pe care nu păreau dispuși s-o-mpartă cu cineva.
Am pus mâna pe o hartă și am început să memorez drumul până la graniță. Singura noastră consolare era că, fiind atât de neînsemnați, probabil nimeni nu se va deranja să vină să ne omoare.
După-amiază, o mașină a oprit în piața din centrul satului. A coborât un italian. Am fost surprins că n-a căzut împușcat,

erau vreo 30 de puști îndreptate spre el.
„Bună ziua. Buon giorno. Gutten Tag“, ne-a spus cu un zâmbet imens.
Avea prostul obicei de a spune totul în trei limbi. Era un pârlit de comis-voiajor. Voia să ne vândă armuri. L- am primit cu căldură pentru că ne-a spus că vine de la Osijek, ceea ce însemna că drumul era liber și nu eram complet rupți de lume.
Apoi a devenit nasol. Stăteam la coadă să ne luăm porția de caviar, și eram pe punctul de a mă întinde după sticla de ketchup. Il întrebasem mai demult pe Scargill care e cel mai important sfat pentru un soldat, secretul pe care ar vrea să i-1 încredințeze unui novice. „Ketchup“, îmi spusese. Mă gândeam că o fi vreun cod pentru „nu te lăsa strivit și fii mereu cu ochii în patru“, dar nu, el chiar vorbea despre pasta de tomate. „Să ai întotdeauna pliculețe de ketchup cu tine. Cu ketchup poți mânca orice. Lăcuste, șobolani, legume arse. Orice.“ Mă întind după sticla de ketchup când îl văd pe finlandezul masiv de lângă mine la pământ. M-am gândit că are o zi proastă, dar apoi am văzut că îi curge sânge dintr-o gaură enormă din spate. E război și, într-un târziu, îmi pică fisa. Vreau să strig „lunetist“ cu o voce bărbătească, de soldat, dar nu reușesc decât ca o fetiță de șase ani. Roberto preia controlul, spunân-du-ne să nu ne mișcăm și să nu tragem până nu localizăm lunetistul. Avea abilitățile naturale ale unui lider criminal. Până la urmă, i-a scos pe toți afară la grămadă. Am rămas cu finlandezul. Toată farmacia noastră consta din aspirine și niște bandaje. Manualul de prim-ajutor spune să vorbești cu rănitul și să încerci să-l liniștești, ceea ce era greu de făcut din moment ce finlandezul era pe ducă. Și să fi fost împușcat în cel mai bun spital din lume, tot ar fi fost terminat.
— Cred că a fost îngrozitor, încerc să-l consolez.
— Nu, nu chiar. Nu-mi plăcea prea tare de el.
„Nu-ți face probleme“, i-am spus, „o să fie bine.“
„O să mor, idiotule“, mi-a răspuns finlandezul.
„Ba nu, nu, o să fii bine“.
„Ești o pacoste. Cară-te dracului“, mi-a spus.
S-au întors și ceilalți și Roberto m-a privit, spunându-mi:

„Ești spion, nu?“ M-am întors să văd cu cine vorbește, dar nu era nimeni în spatele meu. M-am gândit pe urmă că ăsta o fi umorul lui de războinic. Dar toți mă priveau foarte serioși.
— De ce-a crezut că ești spion? l-am întrebat.
Audley a înghițit în sec. Era clar că nu-i plăcea să vor bească despre asta.
— N-avea nici un motiv. Era rândul meu să fiu spionul, asta-i tot. M-am uitat la adunătura din spatele lui Roberto și mi-am dat seama de ce nu mă împrietenisem cu băieții. Pentru că erau toți de rahat.
„Ce-ar fi să vedem armurile alea?“ a întrebat Roberto. O clipă am sperat că a renunțat la acuzația de spionaj.
Mă înșelam amarnic. Mi-au potrivit una din armuri și m-au legat de gardul școlii.
„Pentru cine lucrezi?“ m-a întrebat Roberto. Inima îmi bătea atât de tare, că o vedeam mișcându-se. Aș fi spus orice, aș fi făcut orice ca să scap. Mă ploconeam și imploram.
„De ce ai așa o părere proastă despre mine? Nu te-aș trăda niciodată.“
„N-am o părere proastă despre tine“, a fost replica lui Roberto. „Loialitatea e simplă. Loialitatea e pentru leneși. Trădarea cere un efort.“
Mă gândeam chiar să mărturisesc, dar eram prea speriat ca să fiu convingător. Roberto a îndreptat arma spre mine. Măcar știam că trage bine. A nimerit mai degrabă vesta, nu pe mine. Deși nu m-a lovit niciodată un cal, presupun că asta e senzația. Comis-voiajorul avea tot felul de veste, ieftine, medii și scumpe. îl îngrijora testul nu din cauza mea, ci pentru că se uza marfa. Când m-au îmbrăcat cu aia scumpă, eram deja gata, dar am reușit totuși să înregistrez ce se întâmpla.
Italianul negocia cu Roberto făcând slalom printre limbi. încă părea să creadă că are șanse să vândă ceva.
„De ce nu vorbești ungurește?“ a întrebat Roberto.
„E foarte greu. Muy difficile."
„Și câinele ăla vorbește ungurește“, zise Roberto și puse câinele să facă o demonstrație.
„Ongrois pas utile. Nu e utilă.“

„Ba nu-i adevărat. E foarte utilă. Eu nu împușc oameni care vorbesc ungurește“, spuse Roberto golindu-și arma în italian. Eram în Croația, nu era timp pentru strategii de marketing.
Credeam că se terminase. M-au târât într-un fost depozit al școlii și m-au încuiat acolo. Mă durea atât de tare, încât aproape că voiam să mor. Mi-am dat seama că dacă într-adevăr era un spion în tabără n-ar fi avut decât un lucru de raportat: „Lasă-i singuri o lună și se omoară între ei“.
A doua zi, Roberto a venit să mă vadă.
„Numai două calități sunt importante: curajul și umorul. Nu prea ai curaj, dar poate ai umor.“ Mă studia de parcă eram un șoarece de laborator.
Era numai vina mea. Eu alesesem să vin. Mă speria cel mai tare perspectiva de a fi pus într-un sac. Eram sigur că o să mor, și nu mă interesa ce o să se întâmple cu corpul meu, atâta timp cât nu ajungeam într-un sac de plastic, ca gunoaiele.
„Cei mai mulți oameni nu sunt oameni“, mi-a spus. „Au convingerea că au caracter. Nu au. Nu e nevoie să torturezi pe cineva ca să-l poți manevra. Lasă-1 fără somn două zile și e moale ca untul. în armată, toți sunt obsedați de forma fizică. De alergatul kilometri întregi cu rucsacul în spate. Oricine poate fi antrenat să facă 50 de genuflexiuni, 100, 200. Dar asta nu contează. întrebarea interesantă e cu ce rămâi atunci când nu ți-a mai rămas nimic.“
„De ce-mi faci asta, Roberto?“
„Pentru că-mi ești simpatic.“
Incuietorile ar trebui să fie simplu de manevrat. Ușa din spate a depozitului dădea în curte. Dacă puteam să descui, să apăs clanța și să mă strecor afară în noapte, erau șanse destul de mari să scap. Nu mă percheziționaseră cum trebuie, și aveam o centură secretă cu tot ce-mi trebuia pentru supraviețuire. Toate obiectele pentru supraviețuit trebuiau puse în joc. Dar și cârligele de pescuit, și acele și chibriturile erau inutile dacă rămâneam încuiat.
Mă întrebam dacă aș putea pur și simplu să izbesc ușa. Era foarte veche, dar destul de țeapănă. Dacă n-aș fi fost atât de slăbit și cu coastele rupte, poate că aș fi reușit s-o dărâm.

Dar și dacă mergea, zgomotul m-ar fi dat de gol.
în cameră era o grămadă de mobilă. Unul dintre birouri, foarte vechi, avea un sertar micuț și greu de observat.
L-am tras și am găsit un set de chei. Nu, m-am gândit, ar fi ridicol să mă încuie într-o cameră cu un set de chei. Când s-a lăsat noaptea, am strecurat prima cheie în încuietoare și s-a răsucit fără efort, ca unsă. Am privit cu atenție în noapte. Depozitul era în partea din spate a școlii. Auzeam destul de slab zgomotele din față. La 20 de metri în față era gardul, și apoi câmp deschis. în câteva zile, dacă aveam noroc, puteam ajunge la graniță. Santinela noastră era departe, și numai din biroul lui Roberto puteam fi văzut, deci, dacă nu făceam gălăgie, era destul de greu să fiu depistat.
— Și ai scăpat?
— Nu. Mă uitam la ușa deschisă. Și am stat așa destul de mult. Viitorul meu de prizonier nu se anunța strălucit. Eram foarte norocos să fiu încă în viață, dar situația mea era fără ieșire. Probabil că aveau să mă împuște. Dar dacă era să fiu prins cățărându-mă peste gard, atunci în mod sigur aș fi părut vinovat și la fel de sigur aș fi fost împușcat. Mi-am petrecut cea mai mare parte din noapte uitându-mă afară. Există doze limitate de curaj. Eu mi-o consumasem pe a mea. Am închis ușa și am încuiat-o. în schimb, am început să mă gândesc la Scargill și la colegii lui care vor sosi să mă salveze. Nimeni nu știa unde sunt și, chiar dacă ar fi știut, tot n-ar fi avut voie să mă ajute, dar nu-mi păsa că scenariul e imposibil. îmi doream asta atât de tare, încât credeam că e suficient ca să se și întâmple, și dacă mă gândeam la asta mă simțeam mai bine.
A doua zi a venit Roberto. A luat cheile din sertar și mi-a spus să nu mă judec prea aspru.
„Războiul ăsta e o dezamăgire pentru toată lumea. Pe vremuri, te făceai soldat de dragul aventurii, al călătoriilor, al prăzii. Acum ți-e mai bine dacă ești contabil. Călătorești în toată lumea la clasa întâi, ai tot felul de beneficii, te joci cu propriile taxe. Rareori trage cineva în tine. Și mai bine, te faci economist. Contabilii trebuie totuși să fie atenți la calcule. Câtă vreme noi suferim aici, în Zagreb, un... un... care e cuvântul pentru un linge-blide dezgustător, impotent,

parazit împuțit? Fie, să-i spunem simplu economist; în Zagreb, un economist care nu știe nimic despre țara asta, nu vorbește limba, care probabil a citit zece articole din ziar despre Croația, fură tot ce prinde."
„Nu prea-ți plac economiștii, nu?"
„Nimănui nu-i plac economiștii. Nici măcar altor economiști. Asta e una dintre slăbiciunile noastre: avem toți impresia că putem trăi mai bine viețile altora. Tu îți imaginezi că ai fi un Roberto mai bun, eu că aș fi un Audley mai bun. Toți credem că putem trece ața prin urechea acului, până când încercăm. Trebuie să ne ajutăm unii pe alții."
„Pot să mă duc acasă, Roberto?"
„Asta e o întrebare foarte profundă" mi-a spus și a plecat. Și apoi au intrat doi tăntălăi. „Suntem din Norvegia. Suntem jurnaliști. Ni s-a spus că mâine vei fi acuzat de spionaj și împușcat. Ce crezi despre asta?"
Apoi mi-au mai pus niște întrebări la fel de geniale în timp ce mâncau sendvișuri cu salam. Nu mi-era foame, dar mă gândeam că ar fi cazul să-mi păstrez forțele. Adevăratul John i-a lăsat pe jurnaliști să iasă și când l-am întrebat dacă pot să mănânc un sendviș mi-a spus că e ultima mea masă. I-am auzit pe norvegieni întrebând când o să fiu executat.
— Și ce s-a întâmplat?
— N-am fost împușcat.
— Ai evadat?
— Aș prefera să nu-ți spun.
— Nu te poți opri aici, pe punctul de a da piept cu o adunătură de mercenari nebuni.
— Am spus destul.
— V-au luat sârbii prin surprindere?
— Nu. Deși asta era încă una din fanteziile mele preferate. Să ajungă sârbii și să-i oblige pe Roberto și pe ai lui să-și mănânce organele genitale înainte să-i execute. Partea nasoală a fanteziei era că sârbii urmau să mă găsească, eu le- aș fi spus „Spionez pentru voi" și ei mi-ar fî spus „Nu-i adevărat".
— Roberto ți-a spus că era o glumă?
— E jenant.
— Nu văd cum ar putea ti mai rău.

— Asta e altă treabă. Să nu te gândești niciodată că mai rău nu se poate. Să-ți spun cum s-a terminat. A doua zi dimineață a venit maică-mea. Minunat, nu numai că o să fiu împușcat, o omoară și pe maică-mea.
— Și ce s-a întâmplat?
— Mă înșelasem. Roberto și ceilalți nu știau cum să fie mai drăguți. Marcel îi tot făcea ceaiuri. Dintr-odată, toată povestea cu spionajul și cu execuția s-a evaporat. Ne-am urcat într-un taxi și am plecat înapoi la Zagreb. Aproape că ne-au făcut cu mâna la despărțire.
— Cum de te-a găsit?
— Când mă urcam în taxi, în Zagreb, cu Adevăratul John, unul dintre vecinii noștri, care venise în Zagreb pentru afaceri, a strigat după mine, dar eu nu l-am auzit. Când s-a întors, i-a spus maică-mii ce surprins a fost să mă vadă în Zagreb. Prin ziare se scria despre voluntarii străini, așa că a venit să mă caute.
— Și te-a găsit în plin război?
— N-a fost atât de greu pe cât pare. Așa stăteau lucrurile pe-atunci în Iugo. Ieșeai dimineața și-ți omorai vecinul pentru că nu-ți plăcea de el, pentru că asta credeai că ți-e datoria sau pentru că ți-era teamă că te-ar putea omorî el înainte. Apoi, după-amiaza, scoteai cea mai bună față de masă și le ofereai vizitatorilor din Anglia cel mai bun gem, pentru că voiai să meargă vorba despre ospitalitatea din țara ta.
— De ce te-a lăsat Roberto să pleci?
— Nu știu. Cred că i s-a părut amuzant. Nu m-am iertat niciodată că m-am dus acolo. De-aici ticul. îmi mai dau câte una peste fund. A fost pur și simplu o nebunie. Dar oricum ai judeca legiunea de jucători a lui Roberto, nedoriți și săriți de pe fix, au fost singura apărare pe care a avut-o satul ăla. Am ținut-o așa vreo cinci ore. Totul merge cum trebuie. Sunetul, în special, e un real succes. Aud până și pământul scrâșnind moale sub pantofii lui Audley. Să sperăm că sistemul funcționează la fel de bine în Chuuk.

CHUUK

Audley ia trenul până la Londra, pentru un ultim test. Odată ajuns în Chuuk, mă îndoiesc că va avea la îndemână

mijloacele tehnice necesare. Audley se așază, când o femeie înaltă urcă și începe să se fâțâie cu bagajul. Scoate un țipăt și se agită de colo-colo. îi lipsește bagajul de mână. Are o valiză pe roți și bagajul de mână fusese prins pe ea. Și-a pierdut biletul, banii, sendvișurile, cheile. Li se plânge lui Audley și celorlalți pasageri. E chemat conductorul și i se plânge și lui. Audley nu spune decât „o, Doamne“. Și-a pierdut până și ce avea de citit, și e o călătorie lungă. Audley caută ceva în buzunarul de la scaun și scoate o carte despre Micronezia.
— Poftim, îi spune.
Trenul pornește. Zece minute mai târziu, îi întinde cartea lui Audley și-l întreabă:
— Ceva mai bun n-ai?
Cineva îi cumpără un sendviș.
Audley are un avantaj în fața mea: el are un punct de pornire. într-o călătorie, trebuie să pornești de undeva. Poate că insula scufundată e dezolantă și goală, dar are un mare avantaj: permanența. Fermele și colibele sunt acolo de generații întregi și acolo intenționează să rămână. Numele locului unde am crescut încă există; dar locul în sine a dispărut. Majoritatea străzilor sunt tot acolo, dar orașul e în ruină. A lost distrus sistematic, zi de zi, dezmembrat bucată cu bucată. Oamenii au reușit asta în 20 de ani. Majoritatea suburbiilor sunt așa, probabil, reconstruite din amintiri. Ultima dată când am fost acolo, habar nu aveam unde să găsesc ceva. Ironia e că în multe feluri a rămas neschimbat: aceleași servicii, dar totul redecorat și mutat din loc. Cinci sau zece case mai încolo. Cineva mi-a aruncat cât colo tinerețea. Nici dacă locul ar fi rămas intact nu mi-aș fi dorit să mă întorc acolo foarte des, dar e trist să vezi cât de reciclabil îți e trecutul.
M-au plictisit întotdeauna rudele bătrâne care se plângeau de schimbare, dar iată-mă, la mai puțin de jumătate din vârsta lor, făcând același lucru. De lucrurile mărunte ți-e adesea cel mai dor: scările pe care ai căzut, aleile pe care te-ai sărutat, banca unde ai stat cu prietenii. Vrei să te poți agăța de ceva, chiar dacă e o dărăpănătură. In afara marilor atracții, Londra a devenit fluidă: o supă imensă unde carnea

și legumele rămân neschimbate, dar totul plutește de colo-colo. Companiile se mută, angajații se mută, totul se mută, numai traficul nu. Responsabilitatea, de orice fel, pare din altă epocă. Am devenit cel mai stabil lucru pe care-1 știu. Tot ce poți face e să privești.
Walter avea obiceiul să întârzie. Asta era destul de rău, dar mai avea și-un fel de-a spune, de cum ajungeam, făcând un semn cu capul înspre mine: „Ne pare rău că am întârziat. Vă dați seama a cui e vina." Preferam să sosesc singură, ca să nu pot fi acuzată de întârziere. într-o noapte, la o petrecere, mă făcusem mică de rușine, pentru că Walter întârziase mai mult de o oră. Când a apărut, ne-a explicat că poliția îl reținuse din cauza unei case care ardea vizavi. Am ieșit toți să vedem. Focul era prea departe ca să ne pună în pericol, nu era nimeni în casă și oricum nu puteam face nimic, așa că am continuat să ne bem șampania în timp ce pompierii se luptau cu flăcările. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de impresionant - o casă în flăcări e o priveliște terifiantă: flăcările izbucneau de pe ferestre cu violență, aproape că le distingeam zgomotul. Uneori, tot ce poți face e să privești, deși am simțit că gazda noastră se bucura de spectacol un pic prea mult.
A doua scrisoare de la Walter a sosit trei zile mai târziu. La fel ca prima, era trimisă din Londra, fusese expediată cu o zi înainte, deci nu se punea problema să fi fost livrată cu întârziere de opt ani, ceea ce nu e o întâmplare chiar rară.
Dragă Oceane,
Ești surprinsă, nu ?
Atunci când vei citi asta eu voi fi într-adevăr... nici nu vreau să scriu cuvântul, e o prostie, nu ?
O să te enervez, așa-i ? Se pare că enervarea face bine la inimă. E bine să mai faci câte un test, din când în când. Lucrez în întuneric, așadar iartă-mă dacă din când în când mă împiedic.
Va urma,
Walter
Mă enervasem la prima scrisoare. Era o farsă? O glumă? O greșeală? Am trecut prin multe stări. Perplexă. Supărată. Furioasă. Dar, cel mai mult, emoționată.

Poate că e vina mea, poate că așa sunt, dar în viața mea de până acum nu au fost prea multe momente cu încărcătură emoțională.
Nu-ți dai seama imediat. Pe moment, nu vezi golul. Din păcate, cu cât îmbătrânești, cu atât se vede mai bine. Când mă gândesc la toți bărbații care m-au călărit în tinerețe, am impresia că am doborât recordul la distracție, și atunci asta mi se părea de importanță globală. Și, într-un fel, chiar e: satisfacția de ambele părți e un rezultat.
Dar aproape orice bărbat cu pielea sănătoasă, cu o politică strictă de curățare a dinților și cu mașină ar fi putut ajunge în pat cu mine în adolescență. Atunci, dai pe-afară de afecțiune și copleșești obiectele cele mai apropiate. în cele din urmă, înțelegi că majoritatea pachetelor sunt goale. Cele pline sunt rare.
Iți dai seama totuși că singura activitate demnă de atenție e să ajungi pe culmile plăcerii. Prietenii te pot părăsi, banii pot fi furați, casele se pot prăbuși, dar plăcerea rezistă atâta timp cât rezistă și memoria. înăuntru și afară, singura modalitate de a-ți petrece timpul liber. Timp pe care-1 poți considera fără rezerve ca fiind petrecut cu folos. Lucrurile dinainte, lucrurile de după, le regreți, dar vă spun sincer că actul, chiar dacă nu până la ultima notă, e în general satisfăcător. E păcat că nu poți face asta tot timpul, oricât de atletic ai fi; aici încep dezamăgirile și certurile. Plăcerea n-a fost niciodată o problemă, ci emoțiile și logistica. N-ar fi indicat să te încui într-o capsulă a plăcerii, nici dacă s-ar putea. Nu trebuie să devii sclavul nimănui, chiar dacă lumea e construită pentru a-ți face pe plac.
Asta e pariul pe care-1 pui când păstrezi legătura; e trist când cineva care obișnuia să-ți guste coapsele gemând de plăcere nu mai face efortul să traverseze o cameră ca să te salute; dar, uneori, e trist atunci când o face.
Totuși, nimic nu e mai plăcut decât să fii încântat să vezi pe cineva și acel cineva să fie încântat să te vadă; nimic mai emoționant decât să vrei să ții legătura cu cineva care vrea să țină legătura cu tine.
Dar Walter chiar mă enerva. Dacă mă gândesc bine, dintotdeauna m-a enervat. Veneam acasă și-l găseam

inconștient pe podea. Ridicam telefonul să sun la salvare, și-l auzeam pe Walter chicotind. Bineînțeles, e un fenomen cunoscut: băiețașul de cinci ani deghizat în om mare. Și nu e neapărat un lucru rău. E o păcăleală. In mod sigur, nu vrei în permanență un bărbat care se poartă ca un copil, cu atât mai puțin când se smiorcăie și vrea să ai grijă de el, dar când devine jucăuș e amuzant. Și, într-un fel, e un compliment. Pentru că băiețașul de cinci ani e întotdeauna încuiat în ultima cameră, cel puțin la tipii care merită atenție, și uneori e bine să știi că a rămas nepăzit.
Walter era și cel mai amuzant dintre prietenii mei. Din mai multe motive. în primul rând, mă lăsa să-l lovesc. Dacă se abătea în vreun fel de la legea spălării corecte a vaselor, sau dacă mergea la cumpărături și uita să ia ceva, cumpăra ceva aiurea sau aducea fructe sub standarde, într-o manieră tipic masculină („Tu te-ai uitat la asta înainte so cumperi?“), se apleca și-mi spunea: „Două șuturi.“ Și dacă nu-i nimeream fundul bine, îmi spunea: „Mai ai dreptul la unul.“ Satisfacția era fantastică.
înțelegea și ce înseamnă să inventezi limbaje. Sunam la ușa lui, deschidea pentru o fracțiune de secundă, mă privea din cap până-n picioare și spunea: „Nu. Nu mă interesează.“ Și închidea ușa. Patru bătăi. Redeschidea și mă lăsa să intru. De fiecare dată. Săptămână de săptămână. N-a fost prea distractiv prima dată, dar nici nu trebuia. Era gluma perpetuă, era salutul nostru.
Adevărata structură de rezistență a unui cuplu e felul în care se comportă când sunt singuri. Gradul de amuzament al lui Walter se măsura într-un joc pe care obișnuiam să-l jucăm. La început, pe bani. Când făceam drumuri lungi sau aveam mult de așteptat, Walter paria că nu mă pot uita fix la el, fără să-mi schimb expresia de pe față, timp de treizeci de secunde. Spre surprinderea mea, nu puteam mai mult de o secundă sau două. Nici măcar nu se strâmba, nu făcea mutre, nimic prostesc. Ajungea să se uite la mine și izbucneam în râs. La început am pierdut o grămadă de bani pentru că nu-mi venea să cred că nu pot rezista 30 de secunde dacă-mi golesc mintea (și mă concentram la boli, moarte, varză rece, enumerăm florile din grădina maică-mii

sau mă gândeam la toiagul lui Aaron, la respirația de copil, la ostatici etc.). Secretul lui Walter era că nu încerca niciodată să mă facă să râd, pur și simplu era ceva poznaș în mușchii feței lui, încrederea că mă poate face să râd, și chiar mă făcea să râd; în cele din urmă, era atât de ridicol, că nu mă mai puteam abține și izbucneam.
Eram în Soho cu prietena mea, Amber, ne jucam de-a agenda telefonică. Jocul e așa: stai într-o cafenea și câștigătorul e cel care are o cunoștință care, fiind în trecere prin zonă, se oprește să schimbe două vorbe. învinsul plătește băuturile. E recomandabilă o dezbatere anterioară cu privire la reguli și o stabilire fermă a lor. Stătusem acolo toată după-masa, când a apărut Walter și mi-a spus:
— Oceane, te căutam.
Amber a refuzat să creadă că nu era un aranjament, și îi atârna limba de-un cot la vederea lui Walter. Eu nu l- am recunoscut din prima, pentru că era îmbrăcat, pentru că nu eram în Barcelona, pentru că băusem absint și pentru că nu mă așteptam să apară. Asta se întâmpla la câteva luni după întoarcerea mea din Barcelona și încă regretam că nu-mi luasem rămas-bun de la Walter.
Ajunsese în Londra în dimineața aceea.
— Nimeni nu avea adresa ta în Barcelona, mi-a spus, dar voiam oricum să vin.
Pornise spre centrul Londrei și mă ochise în cafenea, cu Amber. Care sunt șansele să se întâmple una ca asta? E genul de întâlnire de care ai parte o dată în viață, dar poate că o dată e suficient.
Mă simțeam acasă cu Walter. Poate că asta e calitatea care contează cel mai mult, relaxarea. Să poți fi tu însuți, să-ți permiți să greșești și să nu fie nici o problemă.
— De ce-ai venit după mine? l-am întrebat.
— Pentru că așa am vrut.
— Dar de ce?
— Mă gândeam la tine.
— Abia dacă mă cunoșteai.
— Știam destul.
— Nu ți-e dor de Heidi?
— După ce-ai avut-o de cinci sute de ori, îți piere tot cheful.

N-am făcut bine că am venit să te caut?
Ba da. Făcuse bine. Mă încântase optimismul lui nesăbuit, și continua să mă surprindă. Majoritatea aventurilor încep de sus și apoi o iau la vale. Cu Walter, cu cât vedeam mai mult, cu atât îmi plăcea mai mult.
Scrisorile lui mă impresionau mereu. Avea un scris frumos, lucru rar la un bărbat. Mai degrabă desena decât scria. Scrisoarea de adio mă supărase îngrozitor. In primul rând, pentru că venise pe neașteptate. De obicei, ai ceva probleme înainte de despărțire. Cu noi, totul fusese bine până am deschis scrisoarea. Problema cu oamenii care au un impact major asupra vieții tale e că impactul poate fi în egală măsură și negativ.
Mă enervase pentru că scrisese „E din cauza mea, nu a ta“. Ca să vezi clișeu. Nu-mi venea să cred că ar putea, de fapt, să fie adevărat. I-am judecat scrisoarea și plecarea ca pe cele mai mari lașități. în realitate, faptele lui, oricare-ar fi fost, numai dovezi de lașitate nu erau. Observasem că slăbise în ultima vreme, dar, cum era un împătimit al sălii de fitness, m-am gândit că poate exagerase.
La cinci luni după ce-mi scrisese adio, am fost înștiințată de moartea lui. Mai era o scrisoare, și o frază m-a marcat:
O să-ți vină să strigi și să plângi: când o să se întâmple asta, aș vrea să fiu lângă tine.
Poate că decizia lui fusese cumva egoistă, dar e cea mai curajoasă faptă pe care am întâlnit-o. Să alegi să mergi din lumină în întuneric de unul singur, într-un moment când aproape toată lumea ar vrea să aibă pe cineva alături. Sincer, o parte din mine se bucura că nu a trebuit să trec prin chinul de a păzi un pat de spital. Bărbații adevărați sunt greu de găsit. Walter a fost singurul pe care l-aș putea descrie ca pe un bărbat adevărat. Poate că sună stupid, dar nu mă pot gândi la ceva mai bun. Sunt atâția ratați și idioți care se bucură de atenție și de laude fără să merite. Dar am văzut cum arată curajul. Să păsești în întuneric singur, dezarmat, fără să te plângi, perfect conștient că ești învins - astea sunt cele mai importante valori ale unui războinic. Rare, dar există, dând a plecat, n-am alergat după el, dar am făcut-o mai degrabă din mândrie decât din tărie. Uneori îmi

doresc să fi alergat. Nu se știe niciodată.
Am jelit mult. Jelitul n-are nici un rost, dar tocmai ăsta îi e rostul.
Walter a fost singurul cu care m-am gândit să am copii. Încă mă mai gândesc la asta, dar aș ezita și dacă lucrurile ar fî cum trebuie. Nu doar pentru că se întâmplă tot felul de oribilități pe lume, dar mai e și problema educației. Ce să-ți înveți copiii? Să fie politicoși, cinstiți și muncitori? Asta e o pierdere de timp. Ar fi necinstit și crud să-i crești cu speranța că un astfel de comportament le poate aduce afecțiune sau succes. îi poate transforma doar în prești.
Și acum, alte scrisori. Habar nu aveam de unde veneau scrisorile postume. Probabil că i le încredințase cuiva. Mă îndoiam că ar putea fi vreunul dintre prietenii lui: erau prea delăsători. Poate doar dacă Walter intenționase să le trimită acum cinci ani. Atunci da, putea fi unul dintre prietenii lui. Nu, trebuia să fie un avocat, sau o bancă, o instituție, oricum, cineva care primise bani ca să le dea mai departe.
Am primit a treia scrisoare.
Dragă Oceane,
Am atâtea să îți spun.
Povestea începe cu fratele meu. A plecat într-o vacanță, la scufundări, și nu s-a mai întors. E groaznic să te ocupi de repatrierea corpului fratelui tău. N-o să insist. Când eram în Chuuk, am aflat despre ghinioanele care îl urmăriseră pe Richard. O grămadă din lucrurile fratelui meu, mai ales hanii, dispăruseră. Știu că nu e în firea hanilor să stea prea mult într-un loc, dar devenisem suspicios.
Și așa am ajuns în Barcelona. Ii dădusem de urmă lui Richard. Nu eram sigur în privința accidentelor. Toți avem impresia că putem face pe detectivii, nu ? Voiam să îl prind pe Richard și să-i servesc o răzbunare cu propriile arme. Asta ne încrâncenează cel mai tare, nu, lipsa noastră de putere“?
In caz că aveai dubii, Richard nu a avut nici o legătură cu înecurile. Prima dată era la dentist, a doua oară cumpăra picături de nas. Pot să garantez asta pentru că am pierdut ore în șir urmărindu-l. La început nu am crezut că e nevinovat, dar a trebuit să recunosc până la urmă că nu

avea cum să comită două crime imposibile. Părea doar că e cel mai mare ghinionist în viață.
Abia mai apoi mi-am mai dat seama de ceva. Obișnu-iam să stau până târziu, să monitorizez orice mișcare, făceam rondul. Poate că din cauza asta conversațiile cu mine lăsau uneori de dorit. Intr-o noapte, ceva s-a întâmplat, totuși. Camera ta era numai la două uși distanță de a lui Richard. Am auzit pe cineva plimbându-se în vârful degetelor și strecu-rându-se la tine în cameră. Eram convins că era Richard, și nu cu gânduri curate, altfel aș fi așteptat să văd ce se întâmplă. Am făcut un pas în față, să-l provoc. Dar nu era Richard. Era altcineva. Și partea ciudată era că știa că a fost surprins.
— O vizitezi pe Oceane? l-am întrebat.
— Nu, a spus închizând ușa.
Mințea, și era o situație aiurea, eu știam că minte și el știa că știu și totuși nu îl deranja, iar eu nu aveam cum să dovedesc asta. Era ciudat săfiepe hol la ora aia, aproape de ziuă, dar la fel de ciudat era săfiu și eu. Până la urmă, putea oricând susține că era în căutarea unei partide.
— Mi s-a părut că am auzit alarma de incendiu, mi-a spus. Ai auzit-o și tu?
— Nu. N-a fost nici o alarmă.
— Poate a testat-o cineva din greșeală.
— Nu. N-a fost nici o alarmă.
— Totul e testat, din când în când.
— Nu alarma de incendiu.
— Poate că am visat.
Mi-am dat seama că aveam de-a face cu răul în stare pură. E ca și cum te-ai duce la grădina zoologică și i-ai vedea numele scris pe plăcuță, și dintr-odată creatura răsare în spatele tău, de undeva de sub pământ, dincolo de. gratii, și tu te gân dești că așa trebuie să arate. Nu știam ce să fac. Să fii răul în stare pură nu e, din câte știu, o infracțiune criminală, și mă cam îndoiam că vorbele mele ar conta mult. Ai studiat răul în stare pură? Ce calificări ai? Și cu ce spui că te ocupi? Incaleci blonde? Și vrei să te credem pe cuvânt ? Am avut o discuție cu forge, dar nu vedea lucrurile ca mine. Știu foarte bine ce am văzut. Am senzația că ți-am salvat

viața. Nu ți-am spus asta niciodată, ca să nu crezi că mă dau mare sau că încerc să te fac să te simți atât de recunoscătoare, încât să-mi speli rufele un an întreg. S-ar putea să mă înșel, dar știu ce am văzut. I-am tras una în stomac și i-am spus să te lase în pace. E și asta un fel de împlinire, cred, să pocnești răul în stare pură.
Poate că deja știi toate astea. Poate că acum are cazier și e cel mai mare, criminal în serie. Poate că tu dai interviuri...
„L-am cunoscut în Barcelona. “ L-am mai căutat... dar n-am ajuns nicăieri. Arfi trebuit săfac mai mult? Nu aveam nimic ca să continui.
Am tăcut până acum pentru că e o povară. O spaimă. Presupun că după atâta timp vei putea lua o decizie înțeleaptă. Mai e o scrisoare, și în ea sunt toate informațiile. Trebuie să mergi în Chuuk, asta e în Micronezia, apropo, nu e vreo apă curgătoare prin Louisiana, și să-l cauți pe Bruno. Bruno are scrisoarea. Dacă nu vrei să mergi, e de înțeles. Orice ai decide, sper că ești învelită în multe straturi de fericire.
Cu dragoste,
Walter
PS. Pii atentă la sicriele confortabile.
Pe cine găsise? Probabil că fusese Rutger, într-o încercare timpurie sau (cine știe) târzie de a-și face loc în mine. Rău în formă pură? Imbecilitate în formă pură.
Walter fusese mereu foarte activ. Era genul de om care se dădea jos din pat complet treaz, care părea îngrijorat că pierde ceva important dacă mai doarme la șapte dimineața. Mă privea mustrător dacă leneveam în pat.
— Ai fi fericită să stai acolo tot timpul, îmi spunea.
Mă gândeam la remarca lui și ajungeam la concluzia că nu era în întregime adevărat, nu poți avea o carieră de dansatoare stând în pat, dar, dacă s-ar fi putut, mie mi-ar fi convenit de minune.
într-o seară, când m-am întors de la un spectacol, Walter schimbase așternuturile (era foarte șmecher cu micile atenții ca asta) și m-a întâmpinat cu sursa de euforie a casei. Zăceam în pat, în așternuturi proaspete, fericită până-n măduva oaselor, și Walter m-a întrebat:

— Se poate mai confortabil de atât?
Mi-am dat seama că nu. Eram întinsă pe un pat foarte confortabil, salteaua era exact cât trebuie de moale, pluteam în miros de pânză curată, temperatura era perfectă, lumina era perfectă. Pur și simplu nu se putea ceva mai confortabil. Seninătate și plăcere, mână-n mână. Nici o echipă de experți în confort, oricât de mult ar fi cheltuit, n-ar fi putut să ajungă la rezultatul ăsta. Nici un despot nebun, cu ani de experiență în pat, n-ar fi fost la fel de fericit.
— Știi care e partea tragică? îmi spuse Walter. în două minute va trebui să te muți.
Nu știu dacă au fost exact două minute, dar a trebuit să mă întorc. Confortul pare să fie ceva care se tot rostogolește, ca o minge pe o suprafață înclinată. Trebuie să te miști ca să-l prinzi, să-l reașezi și, bineînțeles, cum este și cazul meu, confortul te poate împiedica de la orice fel de mișcare.
Trebuia să merg după ultima scrisoare. De fapt, nu trebuia să merg, dar voiam. Mai bine zis, Audley putea merge în locul meu.
Trebuia să aflu ce e Chuuk. Nu auzisem de locul ăsta niciodată. Unul din motive era că se află în cealaltă parte a Pământului, și că e ceva mai mare decât niște limbi de nisip în Pacific. Mi-am adus aminte de Walter, luându- mă peste picior apropo de incapacitatea mea de a vizita ceva prin Barcelona: „N-ai fost..„N-ai văzut...“ De ce-o fi ales Chuuk ca să-și ascundă ultima scrisoare, nu știu, dar unul dintre motive trebuie să fi fost dorința de a mă face
să călătoresc.
Populația din Chuuk putea să încapă cu ușurință pe un stadion. Am studiat harta insulei principale, Weno, care are un singur drum. Dintr-o singură privire, o știam ca pe propriul buzunar. Poate că e atât de mică încât nu te simți aiurea dacă intri intr-un bar și întrebi: „îl cunoaște cineva pe Bruno?“
Care e populația lumii? Mult mai mică decât populația din Chuuk. Nu poate fi mai mare de o mie sau cam pe- acolo, pentru că, practic, mai mulți nu încap în materia cenușie din dotarea unui om. Chiar dacă ai agenda de telefon plină, câte numere sunt acolo? Două sute, trei sute? Chiar și dacă ești

foarte popular și te învârți într-o grămadă de cercuri, câți sunt? Două, trei mii? Dar cu câți ajungi să te vezi? Patru sute, cinci? Și dacă ai o familie numeroasă, asta ce înseamnă? O sută? Două sute?
Richard îmi spusese mai demult că una din ciudățeniile de început ale scufundărilor e că de la suprafață poți vedea kilometri întregi, dar odată ce te scufunzi, în funcție de apă și de lumină, vezi doar cinci, zece, douăzeci de metri sau, în apele englezești, câțiva centimetri. Oceanul e format din piscine mai mici. Te muți dintr-una în alta. La fel e și cu lumea: rareori vezi mai mult de cinci sute de oameni deodată. Mă întreb dacă se poate să ai experiențe emoționale profunde cu mai mult de o mie de oameni într-o viață. Restul sunt controlori de bilete, trecători, privitori. Scenariul e repetitiv.
Dansam pentru că-mi plăcea, dar și pentru că voiam să am succes. Succesul însemna, în cele din urmă, să am câțiva specialiști care să mă aprecieze. Câțiva ziariști care să mă iubească. Alți câțiva colegi care să-mi recunoască recunoașterea. Câțiva prieteni și cei din familie să fie mândri de mine. Și câțiva dușmani să-și roadă unghiile de ciudă.
Banii sunt grozavi. Și cred că e fascinant să mergi într-o țară pe care nu ai văzut-o, într-un oraș necunoscut, unde să te aștepte o mulțime de oameni. Dar, una peste alta, nu cred că e atât de important că un vânzător de îngrășăminte din Gabon știe cine ești (în afara cazului în care ați fost colegi de școală sau vrei să te culci cu el). Totul se bazează pe admirația unui grup mic.
Am senzația că am cunoscut destui oameni. E unul din semnele îmbătrânirii, ca primele labe de gâscă. E valabil pentru toată lumea, până la un punct. Chiar și cei super-bogați și supercunoscuți, care au stadioane pline cu admiratori, au grupul lor stabil. Lumea emoțională va avea mereu mărimea unui sat.
Prăjitura. E una dintre cele mai mari probleme. începi, sau cel puțin așa fac eu, cu sentimentul că e infinită. Nu eram geloasă pe celelalte dansatoare talentate, pentru că aveam senzația că va fi destulă prăjitură să treacă pe la toată

lumea. Bravo lor. Oare toată decența se întemeiază pe convingerea că până la urmă îți va fi bine?
Dacă la cinci ani ți s-a demonstrat că n-o să te ajute nimeni și că o să eșuezi în tot ce e important pentru tine, ai mai avea dorința să-i ajuți pe alții? După cum se vede, prăjii ura e foarte mică, și sute de oameni aleargă după o felie de fericire, deci îți trebuie o putere extraordinară ca să mai dai dovadă și de bunătate. înainte ca tendonul să-mi cedeze și să-mi pună pe butuci cariera, o dansatoare pe care o cunoșteam a murit într-un accident de mașină. Dacă m-ar fi întrebat cineva „Vrei să moară?“, aș fi fost oripilată de o astfel de idee. Dar mi-e rușine să recunosc că, undeva în adâncul sufletului, am avut o sclipire de satisfacție, pentru că se mai redusese din competiție.
Când m-am întors din Barcelona am avut un moment de plăcere enormă. Unul dintre portarii de la Babylon, Curro, fotbalist înrăit, mă rugase să aflu dacă vreo echipă din Anglia e interesată de un transfer. Am spus c-o să încerc. Nu știam nimic despre fotbal, habar n-aveam cum să încep un astfel de proiect. Nici nu fusesem foarte prietenoasă cu (iurro, abia dacă mai schimbam două vorbe în afară de salut. Intr-o dimineață, mă gândeam ce să fac; mă vedeam dând nenumărate telefoane, irosindu-mi zile bune din viață pentru o chestie care nu mă interesa, pentru cineva pe care abia îl cunoșteam. Apoi am avut o revelație: n-o să fac asta. Poate este evident, dar toată viață mi s-au cerut ajutorul, mici favoruri, și m-am străduit cât am putut. A fost singura dată în viață când am dezamăgit pe cineva și m-am bucurat sincer.
E puțin deprimant să te gândești că ajutându-i pe alții nu te ajuți pe tine cu nimic. Poți să stai toată viața să faci favoruri, dar n-o să primești nici măcar un pahar cu apă sau cinci minute pauză pentru asta. Poate că așa
trebuie să fie, dar nu încape îndoială că egoiștii și nepăsătorii au cele mai ușoare vieți; nu neapărat cele mai fericite sau mai pline de succes, deși se întâmplă adesea, dar în mod sigur cele mai ușoare. Uneori, am senzația că bunul- simț e o păcăleală inventată special pentru mine. Sau, la urma urmei, o problemă de stil, la același nivel cu a-

ți picta pereții și a alege între culoarea mustarului și a magnoliei.
Mă uit la ceas. Audley ar trebui să ajungă în Chuuk din clipă-n clipă. O să fiu cu el imediat.
Diurnul până în Micronezia e foarte lung. Chiar și dacă nu aș avea o problemă cu plecatul de-acasă, tot aș ezita înainte să călătoresc așa departe. Am prieteni care zboară foarte mult și care îmi spun că după unsprezece ore, sau ceva de genul ăsta, te dai bătut și-ți accepți soarta, ba chiar începe să-ți placă și nu mai vrei să te dai jos din avion.
E absurd că l-am trimis pe Audley în loc să merg eu. Ar li mult mai simplu să ies pe ușă și să fac asta singură, dar n-am de gând. Șmecheria e să rezolv problema și, chiar dacă soluția e un pic mai încurcată, nu sunt singura persoană care a străbătut distanțe neobișnuite ca să rezolve probleme simple.
Poți să urăști ceea ce devii, te poți lupta ca să eviți asta, dar tot acolo ajungi, chiar dacă te împotrivești cu toată voința din lume. Fără un pic de noroc, suntem nimic. M-am gândit să cer ajutor dar, una peste alta, nu cred că lumea merită efortul ăsta. Afară e doar dezamăgire. Nici un doctor nu poate schimba asta. Nici un argument nu e destul de puternic. E ca și cum ai lovi un perete cu fire de iarbă. Odată ce ai fost în culisele teatrului, teatrul nu mai e la fel. Odată ce ai observat crăpătura din vază, vaza nu mai e la fel. Odată ce ți-ai văzut un prieten făcând ceva dezgustător, prietenia nu mai e la fel. Asta nu înseamnă că nu mai mergi la teatru, că nu păstrezi vaza sau prietenia. Ai de ales.
Se vede Audley.
— Cum a fost zborul? îl întreb.
— Plictisitor. îți vine să crezi? Asta nu e un aeroport, e o șură.
înțeleg ce spune. Aeroportul din Chuuk e la fel de mare cât un hangar.
— Mersi că ai dat un semn. Totul funcționează, nu? Ce-ar li să te duci la un hotel și să te odihnești? începem munca mai târziu.
— Cum să ajung la un hotel? Nu e nici urmă de taxi. Ăștia sunt așa de relaxați, că nici măcar nu se înghesuie să te

jefuiască.
E adevărat că singurii care stau degeaba prin zonă sunt cei care-și așteaptă prietenii sau rudele și sunt extenuați de efortul de a sta degeaba.
— Mă duc la o plimbare, poate găsesc ceva. A dracului distanță pentru o scrisoare.
— Știu. îți sunt recunoscătoare.
— înțeleg. Curiozitatea. Poate fi foarte puternică. Chinuitoare. Ți-am povestit vreodată de amicul meu Martin? Lucra pentru o firmă care făcea orgi. Odată, a trebuit să livreze una la o biserică în Ipswich. Ipswich, după cum probabil știi, e un loc liniștit - hai să fim sinceri -, plictisitor. Era în fața bisericii, într-un cartier care până și pentru Ipswich e liniștit și ferit, descărca orga, când simte o lovitură peste fund, ca și cum cineva l-ar fi pocnit cu o bâtă. Se întoarce, nu vede pe nimeni, cu nici o bâtă, apoi constată că s-a prăbușit. E ultimul lucru la care te-ai aștepta, așa că-i ia o vreme să-și dea seama că a fost împușcat în fund. N-a fost foarte rău, era o armă de calibru mic, a pierdut puțin sânge și a ieșit din spital în câteva zile. A rămas cu o cicatrice și mai are din când în când câte un junghi, dar în rest e bine, fizic. Ce nu poate înțelege e de ce a fost împușcat în fund. Nimeni nu a găsit un motiv plauzibil. El locuia
în Newcastle și acceptase livrarea în ultimul moment, pentru că un coleg era bolnav. Deci, dacă cineva îl urmărea pe el, n-avea de unde să știe că o să fie acolo, în plus, nimeni nu-și putea imagina de ce ar avea cineva ceva cu Martin, să nu mai vorbim de împușcat. Nimeni nu fusese împușcat în Ipswich de 20 de ani. Nu era nici un poligon de tragere și nici vreun club de pistolari amatori în apropiere. Singura explicație era fie că cineva își curăța arma care se descărcase din greșeală, fie că cineva avusese dorința perversă de a împușca în fund un tip care livrează orgi. O singură împușcătură. Nici un incident similar după. Martin era scos din minți. Voia doar să știe. A dat anunțuri în ziarul local, rugându-1 pe făptaș să ia legătura cu el.
— Trebuie să fi fost frustrant.
— Am o vagă idee, dar...

— Ce?
— Nu, nu, să nu intrăm în detalii.
Ținând cont de ce mi-a mărturisit deja despre trecutul lui, reticența asta e ciudată, dar am convingerea că povestea se va materializa curând.
— Vreau să dorm acum, mi-a spus.
Asta e marele avantaj al călătoriilor din fotoliul de acasă. în timp ce Audley bântuie în căutarea unui hotel, eu pot face o baie sau pot să-mi prepar cina. Acum zece ani, numai un guvern ar fi putut pune pe picioare o asemenea misiune. Acum eu stau acasă, cu ochii în monitorul meu cel mare, în timp ce Audley îmi livrează Chuuk pe tavă, cu echipament ce abia depășește mărimea unei camere de luat vederi. Audley nu atrage atenția, pare că ascultă muzică în casca micuță. Calitatea imaginii nu e splendidă, și nici a sunetului, dar pot părăsi Chuuk oricând am chef și imediat pot adormi în propriul pat.
1
Fasole grasă cu afumătură (lb. germană). (N. erf.)

dans

Cariera mea de dansatoare s-a terminat la puțin timp după ce m-am întors din Barcelona. Mă uitam la televizor, dintr-unul din fotoliile mele foarte confortabile, când am auzit un sunet slab, ca și cum ceva s-ar fi rupt. Era tendonul meu stâng. Și asta a fost tot. Apoi am petrecut un an încercând să mă ocup de partea administrativă a dansului. Am trimis sute, și vorbesc serios, sute de scrisori de intenție. Am fost chemată la un singur interviu, în Bristol. M-am trezit înainte de răsăritul soarelui ca să fiu acolo la nouă, și am plătit scump. Alți douăzeci de candidați erau în așteptare. Primiserăm toți aceeași scrisoare, în care ni se spunea să venim la aceeași oră. Era clar că administrația avea nevoie de ajutor. Apoi ni s-a explicat că persoana cu care aveam interviul era ocupată, deci să revenim la ora două. Fără scuze. Fără cafea. Ne-am întors toți la două și ne-am înghesuit într-o cămăruță cu două scaune. Fără scuze. Slujba era o non-slujbă pe un non-salariu. Știau că vor pune mâna pe cineva ca mine, care vrea cu orice preț să rămână în branșă. După o jumătate de oră de așteptat, fără ca vreunul din noi să fie intervievat, am plecat. Au fost două sau trei priviri admirative, vreo doi au răsuflat ușurați. Privind înapoi, nu reușesc să-mi dau seama dacă am făcut bine sau nu. Intr-un fel, am fost arogantă - pe mine nu mă tratați așa. Am ieșit pentru că-mi dădea mâna să fac asta: voiam slujba, chiar foarte tare, dar nu aveam nevoie de ea. Poate nu o meritam pentru că nu eram dispusă să înghit atâta rahat, poate că trebuia să o primească cineva care ar fi făcut orice. Dar, judecând după ce am văzut, nici nu cred că era vreun post pus la bătaie.

Mi-a fost greu să renunț la dans. O vreme, m-am uitat la dans: dacă era prost, mă enerva. Dacă era bun, iar mă enerva. Așa că m-am oprit.

eu

Nu sunt ca ceilalți oameni. Sau poate că sunt. Sunt oare mai sensibilă decât cei mai mulți? Sau oare toată lumea simte la fel, dar majoritata trec peste asta? Stau în casă pentru că pot. Dacă nu aș putea, evident, nu aș sta.

Am renunțat și la cumpărături. Pe vremea când ieșeam, abia dacă găseam haine care să-mi placă. Londra e un oraș mare, dar treceau zile în șir fără să găsesc ceva pe gustul meu. Erau o mulțime de lucruri cu care m-aș fi descurcat, dar hainele care să mă facă să vreau să le cumpăr atunci, pe loc, erau rare, și când le găseam aveam impresia că sunt o greșeală. La fel era și cu mâncarea. De cum apărea un tip nou de orez, un nou sendviș, biscuiți noi sau sosuri noi care să-mi placă, dispăreau în câteva săptămâni. începusem să cred că-mi sunt monitorizate cumpărăturile și orice luam cu regularitate era imediat retras de pe piață. Aproape toți ne dorim să fim celebri, să fim importanți, admirați, să ieșim în față, dar se presupune că pentru a avea toate astea trebuie să fii diferit sau mai bun. Nu. Cel mai bun lucru este să fii celebru, să fii răsfățat de public, dar să fii ca toată lumea. Nu pot da vina pe ai mei. Dar se spune că dacă ești crescut cu dragoste și cu atenție ești prost pregătit pentru viață. Eram o familie, și chiar dacă pe-atunci nu înțelesesem asta, asta ne făcea să fim ciudați.

Mă nit pe fereastră. Vreo două prostituate așteaptă la colț. Nu e foarte evident că sunt prostituate. Sunt urâte, prost îmbrăcate, se poartă stupid și cele mai multe parcă sunt înconjurate de aura morții. Totuși, cei interesați știu că pe strada asta le găsesc. Ideea că mai au clienți mă șochează și în același timp mă dezgustă. Se știe că bărbații sunt dispuși să și-o bage și într-o gaură de cheie, dar aceste femei, în afară de faptul că îndeplinesc criteriul biologic, nu au nimic care să le recomande. Prostituatele care lucrează prin hotelurile londoneze pot fi frumoase și sofisticate. Femeile de la colțul străzii nu au nimic, nici măcar o cameră unde să lucreze; dar bărbații vin în mod constant, și ele își oferă serviciile prin spatele unui tufiș. Bărbații nu sunt pensionari, incapabili să aibă acces regulat la carne tânără. Cei mai

mulți sunt tineri și, în comparație cu ele, strălucitor de arătoși. E șocant să vezi că bărbații și-o bagă oriunde, și că umflătura din pantalonii lor nu are nici o legătură cu tine. Recunosc că e foarte simplu să-ți dai viața peste cap. Un moment de neatenție, sau poate chiar nici unul, și te-ai dus. Dar trebuie să spun că le urăsc pe femeile astea pentru că sunt răul în stare pură. într-o dimineață, m-a trezit soneria. O femeie mi-a explicat că era de la „casa din capăt“ și că avea nevoie de bani pentru curent ca să încălzească o sticlă cu lapte pentru copil. M-am uitat la ceas. Era patru și jumătate dimineața. Dacă suni la două, e posibil să dai peste unii care stau treji până târziu. Sună la patru jumate, ca să știi sigur că ai distrus noaptea cuiva.
Povestea femeii era o minciună gogonată. E patru jumate, nu mai sunt clienți. Spui că ești de la „casa din capăt“; așadar, nu un oarecare, un simplu trecător, ci un vecin, cu șanse destul de mici de a fi cunoscut. Nu vrei banii pentru tine, ci pentru copil. Nu poți să întrebi pe cineva la tine în casă, m-ai găsit pe mine. Eram 99,9% sigură că minte, dar, la urma urmei, casa din capăt avea destul de mulți chiriași fără speranță și văzusem femei cu copii care o luaseră complet razna și care făcuseră lucruri mult mai ciudate decât să sune pe la ușile oamenilor la patru jumătate dimineața. Voiam să mă întorc la un somn bun. l-am dat niște bani pe care a spus că mi-i va returna imediat. N-a făcut-o. Am avut măcar satisfacția că am dreptate.
Răul în stare pură este egoist și nepăsător, chiar dacă efectele îi sunt uneori puțin dramatice, cum ar fi să strice somnul cuiva.

hotel

Mă reîntâlnesc cu Audley, care a găsit un hotel. Clădirea e atât de prost îngrijită și părăsită, încât pare a fi încă în construcție. Audley ajunge la recepția goală. Salută cu voce tare. Nici un răspuns.
— Arată cam dărăpănat, îi spun.
— Dar e o dărăpănătură lângă aeroport. Vreau să dorm, îmi spune Audley.
Strigă încă o dată. încep să-mi dau seama că nu avem nevoie permanentă de această legătură la distanță. Oare pot să- l dresez pe Audley să mă sune numai când se întâmplă ceva important? Audley se învârte de colo-colo căutând pe cineva din personalul hotelului. Clădirea e imensă, dar goală. Cantitățile enorme de praf se observă chiar și în ciuda calității proaste a imaginii. Dintr-o cameră de undeva din spate apare un omuleț. Aveam să aflu că pentru cei din Chuuk înălțimea chiar nu este importantă.
— Aș vrea o cameră, spune Audley.
Bărbatul își joacă rolul f oarte bine. Stă și se gândește.
— Aveți rezervare? întreabă.
— Nu, răspunde Audley, evident prea obosit ca să mai poată fi sarcastic.
Bărbatul consultă un registru.
— Vă pot da camera șapte. Câte nopți?
Audley își scoate cârdul să plătească.
— Dacă aveți obiecte de valoare, vă sugerez să le lăsați aici, la recepție. Vreți să luați și lecții de scufundări?
— Nu, nu vreau nici o lecție de scufundări.
— Dați-mi vă rog valiza, am s-o duc în camera dumneavoastră.
Bărbatul dispare în camera din spatele tejghelei. Audley urcă în camera șapte și se chinuie cu încuietoarea.
Sună telefonul. Când mă întorc, Audley e la recepție.
— Ce se întâmplă?
— Nu știu.
Audley strigă înfuriat după cineva.
— Nu pot să intru în cameră și recepționerul e în pauză. Vezi, asta e problema în țările astea. Că nu poți să-i

deranjezi. Și-o trag unii altora și se supără apoi că sunt în rahat până-n gât.
Audley sare peste tejghea și intră în camera din spate. Nu e nimeni și camera e goală.
— Nu-mi vine să cred, șuieră Audley. A șters-o cu lucrurile mele. Mi-a tras-o, nenorocitul!
Audley a rămas fără pașaport, fără cartea de credit, fără bilet, aproape fără bani și fără rucsac. Tot ce mai are sunt hainele de pe el și echipamentul meu.
— Bine, o să mă enervez mai târziu. Acum mă duc să dorm. înhață de pe raft cheia prăfuită de la camera opt și se îndreaptă într-acolo.
— N-ar fî cazul să suni la poliție? îi sugerez.
— Că vorbesc cu ei sau cu fabricanții de lumânări mi-e totuna. O infuzie de capital. Trimite-mi urgent niște bani. Asta ar fi cazul să faci tu.
Clădirea e complet lipsită de viață. Camera opt mai are un opt pe ușă, dar asta e cam tot ce are. Audley forțează încuietoarea. începe să înjure-n barbă. îmi sună telefonul. Când mă întorc la monitor, îl văd pe Audley zbierând și lovind ușa.
Să te uiți la cineva care încearcă să deschidă o ușă e foarte plictisitor, dar simt că trebuie să-i fiu alături.
— Audley, nu-ți folosește la nimic să te enervezi.
De cum spun asta, îmi dau seama că e o greșeală. Audley explodează. Nu există ceva mai rău decât să încerci să le bagi mințile în cap bărbaților. Opresc monitorul și mă duc să mănânc ceva. O oră mai târziu, redeschid linia. Audley se luptă acum cu broasca de la camera 30. Minunea se produce și Audley intră în cameră. Dar nu pentru multă vreme.
Imaginile sunt neclare la început, dar îmi dau seama că Audley a căzut prin podea. Se scutură de bucăți de tencuială și de așchii.
— Bun venit în camera șapte, spune. Știam de la început că nu am ce căuta aici. De-asta nu merg în străinătate. O să mă urc în următorul avion, chiar dacă trebuie să-l deturnez. Noapte bună, stimați telespectatori.
Audley se deconectează.
Mi se pare important că nimeni nu pare să mai aibă

Speranță. Există, încă, speranțe aiurea. Că se va opri ploaia, că vei primi slujba, că vei câștiga la loterie, că vei ieși cu cineva atrăgător. Dar credința în viitor pare să nu mai aibă nici un viitor. Perfectibilitatea e o mișcare în impas.
Mă uit pe fereastră. Cearta e destul de departe, dar suficient de tare ca să aud detaliile. Doi albanezi negociau o felație cu una dintre prostituate. Ea voia de la fiecare contravaloarea a două sendvișuri. Albanezii încercau să scadă prețul - două sendvișuri pentru amândoi. Atunci i-a întrerupt peștele scandalizat:
— Crezi că o face pentru atât? Ce crezi că e?
— O prostituată, răspunde unul dintre albanezi.
— Nu, nu sunt, răspunde prostituata. Pur și simplu primesc bani pentru sex.
Peștele îl înjunghie pe unul dintre albanezi în picior. Suntem toți la fel. Pe toți ne scandalizează câte ceva, dar e vorba de lucruri diferite. Ridic telefonul să sun la poliție, dar nu-mi răspunde nimeni.
Mă conectez periodic. A doua zi, Audley e tot la recepție, probabil căutând ceva de furat sau de mâncat. îl informez că i-am făcut o rezervare la alt hotel și că am plătit tot. Pare mai binedispus după somn.
La recepție năvălește un african enorm.
— N-am de gând să fiu jefuit, spune agitând un deget spre Audley, care e în spatele tejghelei. Sunt o persoană importantă. Tu, de-acolo! Să nu-ți dea prin cap să mă jefuiești. Vreau cea mai bună cameră la cel mai bun preț. Fără șmecherii. Pe mine nu mă tragi în piept.
— Sunt sigur că vă putem ajuta, spune Audley zâmbind.
— Nu face asta, Audley, îi spun.
Mă aude, dar nu mă ascultă. îi face africanului o reducere de 70 % din prețul camerei, îi vinde pachetul de lecții de scufundări cu 40 % reducere și aranjează 10 % reducere pentru o felație, dar îi ia una dintre valize.
— De ce-ai făcut asta? Hainele lui sunt prea mari pentru tine și nici pașaportul nu cred că te-ajută prea mult.
— N-are altceva de făcut decât să aștepte zborul de mâine, îmi spune Audley târând după el valiza pe mijlocul drumului. Unde ziceai că e hotelul ăsta al tău?

Drumul e un conglomerat de gropi. Din când în când, mai trece zgâlțâindu-se câte o mașină încărcată până la refuz cu chuukezi.
— Ce-i aia, pe dreapta? îl întreb.
E o statuie. O statuie de bronz, un bărbat în mărime naturală. Nu știu mare lucru despre statui, dar recunosc una ieftină atunci când o văd. E foarte ciudat să apară pe marginea unui drum uitat de lume.
— Care-i problema? mă întreabă Audley. N-ai mai văzut statui niciodată?
Intrăm într-un bar. Audley pălăvrăgește cu un localnic, Kangichy. Kangichy îi oferă lui Audley lecții de scufundări, într-o engleză cu accent american. Kangichy a fost la facultate în State. După el, Chuuk nu e într-o situație prea bună. Administrația locală e slabă și coruptă. Investițiile sunt intermitente.
— Investitorii străini sunt deranjați de faptul că aici principalele preocupări sunt berea și distracția.
— Ea fel ca acasă, spune Audley.
— Apoi, cei mai tineri, așa ca mine, pleacă în străinătate la studii și cei care se întorc se enervează, pentru că aici principalele preocupări sunt berea și distracția.
Mai departe, Kangichy explică și că liderii din Chuuk vorbesc o limbă proprie.
— La fel ca acasă, remarcă Audley.
— N-ai vrea să întrebi despre Bruno? insist eu.
— Abia ne-am așezat să bem.
Osk, barmanul, e din Birmingham. Vorbește mult. La început, ai impresia că face conversație, dar după câteva ore îți dai seama că și dacă ar rămâne singur în bar tot mult ar vorbi. Spre deosebire de majoritatea limburilor, el e destul de amuzant, deși după vreo trei ore în bar ne apropiem de sfârșitul ciclului.
Osk a fost vânzător de mașini. Însurat, un copil, bani puțini. într-o seară, a ieșit să bea ceva cu niște prieteni. A luat un taxi până la Londra, a cumpărat un bilet la Concorde, a zburat până la New York și și-a făcut de cap trei zile într- un hotel cu prețuri moderate pentru oferta din New York, dar piperate rău pentru salariul unui vânzător de mașini cu

succes moderat din Birmingham.
— Cred că aș fi scos-o la capăt cu nevasta. Știi tu, douăzeci de ani împreună. Dar a trebuit să mă opresc să-mi iau un burger.
Osk s-a oprit să-și ia un burger în drum spre aeroport. A fost servit de o chelneriță fermecătoare, care muncea ca să se întrețină în facultate. Emoționat de farmecul și de stângăcia ei, cu ultimele resurse de pe card, i-a lăsat un bacșiș de trei ori mai mare decât costul burgerului.
— Până și asta ar fi fost în regulă, dar am intrat în vizorul presei.
Așteptându-și ingrata întoarcere, în stația de autocar din Londra, a văzut la știri un reportaj despre un englez generos care îi lăsase unei chelnerițe din New York un bacșiș nemaipomenit.
— Chiar și așa aș fi putut trece neobservat. De ce nu erau și războaie? De ce nu mureau oamenii de foame pe undeva? Ce se întâmplase cu inundațiile și cu cutremurele? Nu, trebuia să fie pace, a naibii, exact în ziua aia. Așa că tot grupajul a fost despre o girafă care schia pe apă și despre mine. Puteam să fiu un tip misterios, galant, dispărând spre apus. Dar nu, am fost pus în lumina reflectoarelor. „Tot ce știu e că îl cheamă Osk, e vânzător de mașini în Birmingham, și soția lui e o femeie extrem de norocoasă“, a declarat chelneriță.
Așa că trebuia să iau cea mai grea decizie a vieții mele. Mă duc acasă sau nu? Oare statutul meu de vedetă trecuse neobservat de nevastă-mea și de toate cunoștințele ei? Una e să te cațeri pe un munte de datorii și să-ți faci de cap; orice femeie se așteaptă la asta de la soțul ei, e parte din contract. Să îmbogățești o chelneriță dotată cu niște sâni superbi e deja altă poveste; cu totul altă poveste, mai ales după ce, cu numai două săptămâni înainte, ai explodat de nervi că nevasta a cumpărat o pâine mai scumpă și ți-a dat impresia că neglijează fondul de economii.
Mulți bărbați însurați au tendința să spună „nevastă-mea o să mă omoare“, dar asta se traduce prin suferințele de zi cu zi. Li se aruncă în cap cu tot felul de obiecte, sunt puși să doarmă pe canapea, trebuie să cumpere vreo haină scumpă.

în cel mai rău caz, primesc o palmă sau o mușcătură. Dar știam că, dacă nevastă-mea aflase, cu siguranță avea să mă omoare.
E o femeie cu principii. Asta îmi plăcuse cel mai mult la ea. De-asta mă însurasem cu ea. Ar fi făcut calculele, s-ar fi gândit cât ia dacă într-un moment de furie înjunghie un soț bețiv și risipitor. Ar fi aranjat cu soră-sa să aibă grijă de copil în cei cinci până la zece ani pe care ea i-ar fi petrecut la răcoare, făcând niște cursuri. N-ar fi vrut neapărat să ajungă la închisoare, ar fi preferat să nu mă omoare, ar fi vrut ca lucrurile să fie altfel, dar m-ar fi omorât.
— Haide, spuse Audley.
— Nu, vorbesc foarte serios. Când am cerut-o în căsătorie, m-a refuzat de câteva ori. Până la urmă mi-a spus „Osk, eu nu sunt ca alte femei“. Eram alarmat. Dădusem peste vreun travestit care-mi pusese imaginația pe jar?
Avea nevoie de cinci bărbați ca să fie satisfăcută? Mi-a spus „Osk, nu suport să fiu dezamăgită“. „Nimănui nu-i place să fie dezamăgit.“ „Nu, Osk, nu mă asculți. Ascultă-mă cu mare atenție: nu suport să fiu dezamăgită. Nu suport. Aș vrea să pot, dar mi-e imposibil. N-ai decât să mă enervezi, dar dacă mă dezamăgești, te omor. Și nu mă pot scuza destul pentru asta, Osk. Dacă mă înșeli sau mă dezamăgești, te rog fă în așa fel încât să nu aflu. Pentru că, dacă aflu, te omor. Pe bune. în sensul că-ți iau viața.“
— Așa că ai venit aici?
— Nu din prima. întâi m-am dus la Barcelona. Dar era prea aproape de casă. Și știam că, cu cât trece mai mult timp, cu atât mă caută mai îndârjită. Mi-ar fi plătit datoriile, apoi ar fi economisit destul ca să angajeze niște detectivi și niște criminali. Asta e unul din motivele pentru care m-am însurat cu ea. E o țipă foarte stabilă, foarte muncitoare, știam că ea o să aibă succes și eu nu. Abia așteptam să aibă grijă de mine. Să nu mai am nici o urmă de mândrie. Probabil că până acum e plină de bani. Și că a pus oameni pe urmele mele.
— De unde știi că pe mine nu m-a trimis nevastă-ta? l-a întrebat Audley.
— Vrei lecții de scufundări?

— Nu. Știi unde îl găsesc pe Bruno?
— Bruno? Bruno Munday. Nu vrei să iei lecții de scufundări de la el.
— Ai dreptate, nu vreau. Știi unde-1 pot găsi?
— Nimeni nu știe, îl întrerupe Kangichy. E pe-aici. Dacă mai ai răbdare, apare el. Când își împușcă echipajul.
— își împușcă echipajul?
— Aproape săptămânal. E aici de douăzeci de ani; a muncit peste tot prin insule. A angajat udotezi, dublonezi, umanezi. Oamenii sunt destul de relaxați pe-aici, principalele lor preocupări sunt berea și distracția, dar chiar și ei se satură să fie aruncați peste bord. Mai ales când Bruno împușcă oameni și-i aruncă în mare. Acum își aduce echipaje din Filipine și Malaysia. Unii spun că e mână-n mână cu liniile aeriene.
— Dar de ce-i împușcă?
— Există două școli de gândire. Cea a lui Bruno, care spune că el este ultimul căpitan de modă veche, care chiar știe cum să se organizeze și cum să conducă un echipaj, și că restul sunt niște leneși cu obrazul gros, ignoranți și hoți. Școala de gândire a echipajului, pe de altă parte, spune că Bruno e un nebun rău și periculos pe mâna căruia nu trebuie lăsată o navă portavion.
— O navă portavion?
— Da. Dar e una mică și veche.
— E cineva de acord cu Bruno?
— Numai Bruno.
— De unde-a avut bani pentru o navă portavion?
— I-a cumpărat-o maică-sa.
îl văd pe Audley în oglinda din spatele barului. Are părul atât de scurt, încât pare doar o umbră. I-ar sta mai bine dacă l-ar lăsa să crească (din adâncul meu, o coafeză vrea să se facă auzită). Deși a respins tot ce ține de armată, ar putea fi confundat cu ușurință cu un soldat îmbufnat. Are mereu cele mai ieftine haine și cel mai ușor de spălat, de parcă se așteaptă să-și petreacă noaptea într-un șanț.
— Ce face cu o navă portavion? cercetează mai departe Audley.
— Vacanțe de scufundări. Dar eu nu m-aș lăsa pe mâna lui.

— De ce?
— Există două școli de gândire. A lui Bruno, pentru care turiștii care vin la el sunt o adunătură de smiorcăiți cu chef de senzații tari, pe care nu dă nici doi bani, și a turiștilor, care cred că Bruno e un nebun rău și periculos pe mâna căruia nu trebuie lăsată o navă portavion. De exemplu, majoritatea căpitanilor preferă să evite taifunurile, care apar frecvent în regiunea asta. Bruno se avântă spre ele, ca turiștii lui să aibă parte de o experiență de neuitat.
— Și ei cum reacționează la astfel de experiențe?
— De obicei, cad în genunchi și-l imploră să-i salveze, oferindu-i sume enorme ca să îi ducă la cel mai apropiat aeroport. De ce te interesează Bruno?
— Avem un prieten comun. Nu mai știi și alți Bruno care să nu fie nebuni și periculoși?
Osk, Kangichy și alți tipi care par de-ai casei dau din cap.
— Dacă te invită la cină, să mergi, insistă Kangichy. Masa lui de căpitan e legendară.
Audley povestește de bunurile pierdute la hotel. Unul dintre petrecărești, un britanic înalt, se agață de un detaliu.
— Spui că tipul ăsta era foarte scund.
— înalt nu era, răspunde Audley.
— Și apoi s-a evaporat?
— A fugit.
— L-ai văzut tu fugind?
— Nu. E posibil să fi mers foarte repede.
— Crispin, intervine Osk, las-o baltă. Crispin caută pigmei invizibili, deși toată lumea îi spune că nu există așa ceva.
— Nu toată lumea.
— Probabil că sunt greu de găsit, spune Audley. Micuți și invizibili.
— Râdeți cât vreți, spune Crispin sigur pe el. Există povești.
— Asta pot să cred.
Audley îi anunță că se mută în alt bar. Osk îi spune că ar trebui să poată da de Bruno. Și el, și ceilalți, îl avertizează să fie atent. Aici, în Weno, centrul e sigur, dar nordul și sudul sunt riscante. Orice se poate întâmpla. într-un bar din nord, îl asigură pe Audley că totul e în regulă, dar să aibă grijă în centru și în sud. Acolo orice se poate întâmpla. în

sud, îi vor spune că e OK acolo, dar că sfatul lor e să nu hoinărească în centrul sau în nordul insulei.
în ultimul bar, Audley dă peste un homosexual rotofei și grizonant, pus pe divagații lirice despre NewYorkul anilor ’70, despre depășirea limitelor plăcerii.
— Au încercat din răsputeri și în trecut, și drogurile le aveau de pe-atunci, dar nu aveau tehnologia.
îi povestește lui Audley despre Cartea ținută sub tejghea într-unul din cluburi. Celui care venea cu ideea unei noi practici sexuale i se oferea o sumă suficientă pentru a cumpăra jumătate din club.
— Veneau foarte siguri pe ei, povestea ultimul supraviețuitor al supradozei de euforie, iar barmanul ofta și le arăta paragraful relevant din carte, și aspiranții se târau înapoi în Iowa cu tot cu roboții lor de bucătărie.
O generație care a murit de plăcere naște admirație, și nu poți să nu te întrebi dacă nu cumva ai reușit să învingi Cartea. Un cuplu de englezi bătrâiori se îndreaptă spre Audley.
— Am venit pentru scufundări. E incredibil de scump, dar merită.
— Nu-i așa? răspunde Audley.
— Ai făcut Fujikawa Maru?
— Bineînțeles.
— Ne gândim să mai stăm o săptămână. Dar e atât de scump, și noi suntem pensionari. Trebuie să ne calculăm și ultimul bănuț. Eu am lucrat pentru Consiliul Lambeth, și toată lumea presupune că dacă ai făcut asta atunci... știi tu...
— Nu.
— Știi tu.
— Nu.
— Corupție? Mânării?
— N-am auzit niciodată de asta.
— Trebuie să fi auzit. Lambeth era faimos pentru corupție.
— Nu.
— Lambeth era o cloacă. Ineficiență, nebunie, era tot timpul în ziare.
— N-am văzut nimic.

— Sunt sigur că ai văzut. Cum să-ți fi scăpat?
— Nu știu.
— Oricum, e foarte enervant să spui că ai lucrat pentru Lambeth și imediat ceilalți să presupună că ești un hoț nenorocit care se bucură de vacanțe tropicale în timp ce băbuțele suferă în mizerie în Lambeth.
— Așa o fi.
— E o ușurare să găsești pe cineva care înțelege că nu toți cei care au lucrat pentru Lambeth au fost corupți sau hoți. Nimic nu e mai departe de adevăr. N-ai vrea o partidă în trei cu mine și cu nevastă-mea?
— Nu-1 pocni, Audley, și vezi-ți de băutură, îi spun.
Audley se scuză și pleacă. Barmanul îl asigură că-i poate transmite un mesaj lui Bruno. Pe un raft sunt expuse niște vederi, făcute de mână. Oricât de proastă e imaginea, îmi dau seama că sunt scoase la vânzare de multă vreme. Audley îmi citește una în loc de noapte bună: „Tu spui că ești totul. Lumea spune că nu ești nimic.“ Pune vederea la loc și îmi mai oferă o mostră: „Depresie: hobby-ul care fascinează la nesfârșit și e milostiv cu buzunarul tău.“
Toată lumea susține că poate da de Bruno, dar nu se întâmplă nimic. Audley e pe plajă. în apropiere nu mai e decât un cuplu în vârstă de chuukezi; își fac treaba de bunici cu un băiețel pe care îl bagă cu blândețe în apă.
— De ce nu iei niște lecții de scufundări? îl întreb pe Audley. De lângă apă, orizontul e cumva dezamăgitor. E perfect tropical, cu palmieri, cu plaja curată, găurită pe alocuri de crabi singuratici. Dar are ceva care dezamăgește. Și cred că e foarte greu să-ți imaginezi că ești pe o plajă tropicală atunci când chiar ești pe una.
— Să-ți dau un singur motiv: nu vreau, se apără Audley. Sunt un înotător prost.
— E surprinzător, dacă ținem cont unde ai crescut, îi spun gândindu-mă la Humber și la marea atât de aproape.
— Nu. Sunt un înotător prost pentru că am un stil ca vai de el, dar și pentru că nu îmi place foarte mult să înot. Am avut mai demult o prietenă care era înotătoare de performanță și mă tot sâcâia cu tehnica ei corectă. „Trebuie să ai încredere în apă“, îmi spunea, și mi-am dat seama care era problema.

Eu nu aveam încredere în apă. Nu aveam încredere absolut deloc. Și nici nu aveam cum s-o dobândesc. Nu mă păcălea ea pe mine. Și o piscină e, până la urmă, o conspirație de ape în așteptare. Apa care abia așteaptă să-ți vină de hac. Chiar și în cadă, tot asta așteaptă. Nu vrea decât să aluneci. Pare inocentă, dar așteaptă să te termine. Iar în apa rece... apa rece e cea mai nasoală, nu contează cât de bine înoți, cât ești de tare sau de hotărât, apa rece te omoară în câteva minute.

Și uită-te aici, îmi spune, arătându-mi Pacificul, încearcă să zbori peste asta. Ore întregi fără să vezi pământ. Și, când îl vezi, e cât un teren de fotbal. Valurile sunt cât casele. Și partea cea mai proastă e că ascunde lucruri. N-ai cum să vezi ce e dedesubt. Rechinii și amicii lor nesuferiți. Nici vorbă să mă bag.

— Toată lumea spune că epavele sunt superbe.

Laguna Chuuk era cunoscută pentru epave. Japonezii își făcuseră aici una din bazele navale principale în cel deal Doilea Război Mondial, făcută praf de americani. Ce-a rămas a devenit o atracție pentru scufundătorii din toată lumea.

— Explică-mi asta. Dacă ai avea o bucată imensă de metal ruginit pe pământ, ar fî ori ignorată, ori o problemă de care se plânge toată lumea, ori pur și simplu mutată. Nu sunt un fan al muniției ruginite sau al scheletelor. Astea sunt genul de atracții pentru ăia care habar n-au ce-i aia război. Nu mai vreau să văd arme câte zile oi mai avea.

Aproape orice te poate ucide. O pernă. O friptură. O alună. O tigaie. Un fir de ață. Un sutien. Dar perna și sutienul mai au și alte scopuri. O armă are un singur scop. E o declarație înfiorătoare.

— Și peștii?

— Locul peștelui e la mine în farfurie. Acolo mă bucur de întâlnire în orice moment.

— Nu-i același lucru.

— S-a găsit agorafobica să-i țină teorii despre fobii hidrofobicului?

— Nu sunt agorafobică.

— Atunci de ce nu ești aici?

— E o fobie diferită. Nu cred că au botezat-o încă. Camera

se întoarce concomitent cu privirea lui Audley, deci probabil că vedem sânii în același timp. O femeie se plimbă pe plajă cu sânii dezgoliți. Sunt formidabili, dar pe măsură ce se apropie îți dai seama că sunt sânii formidabili ai unei femei care nu mai are chiar tot timpul din lume și se grăbește să-i folosească atâta cât mai poate. Recunosc sânii înainte să o recunosc pe ea. E Azra, sau cineva care arată exact ca ea, după mai mulți ani. îi zâmbește lui Audley. Știu ce înseamnă zâmbetul acela. Și știe și Audley.

— Cum e apa?

Apare Audley.

— Suntem pe val. M-a sunat însuși Căpitanul Bruno.

Răsuflăm amândoi ușurați. Audley se învârte pe-acolo de mai bine de o săptămână și cred că i-a ajuns. Și, oricum, mai are de așteptat și la debarcader. Nu e genul care să aștepte. După o jumătate de oră, se întrezărește o mișcare la orizont. își ia viteză spre debarcader, ceea ce mă face să cred că individul care conduce nu e și proprietarul. Iese și-l întreabă pe Audley:

— Nee-tude?

— Da, după Omnitude stau.

Conducătorul face un semn înspre orizont.

— încolo. Dar eu nu mă întorc.

Și-și vede vesel de drum.

— Ei bine? întreb.

— Tu crezi că-mi fac de lucru pe ocean în cutia aia de conserve?

— Bine. Putem să încercăm altă dată.

Audley a tăcut. Mai ia o gură de bere.

— E timpul pentru o infuzie de capital.

— Cât?

— Un bonus dolofan. O să merg o bucată, și dacă văd vasul, merg mai departe.

— O navă portavion e destul de greu de ratat.

— Ție ți-e ușor să spui asta. De câte ori ai fost în fața unui pluton de execuție?

— De ce tot repeți asta?

— Pentru că eu am fost.

— Mă îndoiesc că se pune problema aici. Sunt șanse să te

îneci, să fii mâncat de rechini, dar bag mâna-n foc că nu sunt plutoane de execuție.
— Nu e întotdeauna așa evident. Dacă ar fi, nimeni n-ar mai fi împușcat, pentru că toată lumea ar putea prevedea.
— Cum adică?
— Nu-mi place să vorbesc despre asta.
— Dacă nu vrei să vorbești despre asta, poate că ar fi fost bine să nu deschizi discuția.
— Cred că e vina mea. Din cauza mea, tata a murit de câteva zeci de ori. Obișnuiam să folosesc scuza cu înmormântarea de fiecare dată când aveam câte o treabă de tot rahatul pe șantiere, și asta numai pentru o zi liberă. Cred că șefii bănuiau, într-un fel, că inventez totul, dar se gândeau că e imposibil, nimeni nu ar face ceva atât de morbid numai ca să scape o zi de la muncă. Poate de asta tot ajung pe muchie de cuțit.
— De câte ori?
— Iugo a fost prima dată. Apoi am fost rugat să merg în Las Vegas după niște rochii. Am ezitat un pic, dar mam gândit că e Las Vegas, nu un război.
— Rochii?
— O prietenă a unei prietene trecea printr-un divorț încurcat. Am fost trimis să-i aduc o parte din lucruri. Cel mai mare risc la care mă expuneam era să-mi zgârii degetul în vreo paietă. Următorul lucru pe care mi-1 amintesc e că mă aflam în Cambodgia, săpându-mi groapa.
— Cum ai ajuns din Las Vegas în Cambodgia?
— Nu comentez.
— Și a trebuit să sapi o groapă.
— Eram patru prizonieri. Ne-au spus să ne săpăm gropile, dar ne-au promis că îl cruță pe ăla care sapă mai cu spor. Eram convinși că așa va fi. Cât de proști crezi că eram?
— Și ce-ai făcut?
— Am început să sap ca un maniac.
— Nu prea aveai de-ales.
— Ba nu, aveam. Poate că de multe ori nu-ți plac lucrurile între care trebuie să alegi, poate că opțiunile sunt atât de îngrozitoare, încât ți se pare că nu ai de unde alege, dar întotdeauna ai de ales. In loc să sap, aș fi putut să dau

drumul la toate înjurăturile care-mi veneau la gură și să fiu împușcat pe loc. întotdeauna ai de ales. întotdeauna. E ca și cum te-ai trezi dimineața, șomer; poți să te ridici, să te speli, să te bărbierești și să te lași umilit cât e ziua de lungă de niște idioți, sau poți să te întorci pe cealaltă parte și să dormi.
— întotdeauna e mai bine să faci ceva.
— Nu și atunci. Fratele meu, Kold Hard, și cu mine eram amândoi șomeri. Eu mă trezeam și bântuiam toată ziua și mâneam rahat. Kold Hard sforăia de zor când eu am plecat și mi-am șoptit, idiot leneș, până la sfârșitul zilei eu o să am o slujbă. în timp ce eu mâneam rahat, o superbă realizatoare de emisiuni l-a sunat pe Kold Hard să meargă la Londra, pentru un interviu despre șomaj. A fost cazat într-un hotel de lux, i-a tras-o realizatoarei toată noaptea, a furat un Ferrari și a primit o slujbă bine plătită chiar a doua zi de la un telespectator emoționat. întotdeauna ai de ales, dar nu afli mereu dacă ai făcut alegerea corectă.
— Și săpatul a fost alegerea corectă?
— Poate că nu. Poate că ar fi trebuit să le spun să se ducă dracului, pentru că poate așa pistolul s-ar fi descărcat atunci, pe loc, în loc de mai târziu, când terminasem de săpat și când aveam satisfacția că sunt cel mai tare.
— Un pistol? Asta nu e un pluton de execuție.
— Erau doi. Copii. Fără antrenament corespunzător, în armata engleză, prima lecție pe care o înveți e să-ți porți arma ca și cum chiar vrei să o folosești. Nu te sprijini pe ea când te scobești în nas, pentru că poți să fii terminat într-o secundă.
— I-ai omorât?
— Nu. Dar, ca să zic așa, nici n-au mai îmbătrânit. Eu n-am omorât pe nimeni. Deși am avut o ocazie minunată odată. Eram acasă, curățându-mi pușca de vânătoare. In ultima vreme fuseseră destul de multe jafuri și tocmai mă gândeam cât de amuzant ar fi să încerce cineva să mă jefuiască tocmai atunci, când un tip a împins fereastra în spate și a intrat. într-atâta de idiot era: stăteam cu o pușcă de vânătoare la vedere, și el tot a intrat. Ba chiar i-au trebuit câteva secunde ca să mă depisteze în cameră. Apoi m-a

privit iritat, ca și cum eu intrasem la el în casă. Eram cu pușca în mână, și mă tenta foarte tare să pun degetul pe trăgaci, și m-am abținut. N-avea nici o treabă cu moralitatea sau cu respectul față de viață, sau cu vina pe care mi-ar fi găsit-o poliția. Nu încăpea nici o îndoială că tuturor ne-ar fi fost mai bine fără el.
Dar mi-am dat seama că eram pe punctul de a trece o linie sensibilă peste care n-aș mai fi putut călca înapoi.
Puteam să fiu și pe lună după ce-i zburam creierii, că tot nu mai aveam ce să fac. Așa că l-am pus să rămână doar în chiloți și l-am prins cu cătușe de gratiile de-afară. Era ianuarie, ploua și era înghețat. A stat acolo patru ore până să vorbesc cu poliția. Nu voiam să-l las decât o oră, dar știi cum e cu polițiștii, nu răspund niciodată la telefon și de venit oricum n-au venit decât a doua zi.
— Și cum rămâne cu plutoanele de execuție?
— N-am mai vrut să ies din țară după episodul Las Vegas - Cambodgia. Dar am primit o altă slujbă - să duc o fetiță la școală. Fiica femeii care m-a angajat chiulea din greu, așa că am fost angajat să o duc la școală, să mă asigur că ajungea măcar până acolo. Părea un angajament fără riscuri, banii jos. Fetița avea numai unșpe ani și era micuță. Școala era chiar după colț. Cât de mare putea să fie deranjul? De-acolo am ajuns în Somalia.
— Cum ai ajuns acolo?
— Chiar nu m-ai crede. Față de cum am ajuns în Cambodgia, e mult mai simplu, dar tot nu m-ai crede.
Audley scoate ambarcațiunea în larg.
Spre ușurarea lui, Audley vede aproape imediat Omnitude.
— Pe nebunii din Iugo i-ai mai văzut vreodată? l-am întrebat.
— Da.
— Pe Roberto?
— Nu. Nu pe Roberto. Nici n-aș vrea să-l mai văd.
— Pe Adevăratul John?
— Da, mi-a răspuns pe tonul de nu-vreau-să-vorbesc-despre-asta.
Omnitude nu pare să devină mai mare.
— La dracu, cât de departe e chestia aia?

Barca înaintează preț de câteva minute, până când Audley începe să vorbească:
— Ani la rând m-am gândit ce i-aș face Adevăratului John dacă m-aș întâlni cu el. Era singurul pe care chiar îl uram, pentru că, deși fără îndoială nu-mi fusese camarad, simțeam că mă trădase. Ar fi putut să spună ceva în apărarea mea. Să miște un pai. Ceva. Puteai spune multe împotriva lui Roberto, dar era un tip direct, și există două tipuri de oameni: cei care pot fugi spre o mitralieră care trage în ei și cei care nu pot, și eu îi admir pe cei care pot. Poate că Roberto era un nebun rău și periculos, dar avea tupeu și nu mânca rahat. Adevăratul John era numai un ratat.
Nu știam cum să dau de el. Se spunea că numele lui real e Smith, dar era evident o minciună. M-am dus la Liverpool de vreo două ori, dar după o oră de privit chipurile de pe stradă m-a luat o durere de cap cumplită. Așa că m-am gândit: dacă apare, apare, și atunci pot să-l omor. Și eram hotărât să-l omor. Nici măcar nu eram furios. Era ceva dincolo de asta. Ca și cum m-aș fi hotărât să mănânc paste la cină. Doar o altă decizie. Ea început, m-am gândit mult cum să fac asta. Pe urmă, m-am gândit tot mai puțin. Nouă ani mai târziu, făceam niște aranjamente pentru nunta unei celebrități când l-am văzut pe Adevăratul John, care lucra la firma furnizoare de servicii. Nu m-a recunoscut, mă schimbasem destul de mult, și oricum nu cred că se străduise prea tare să mă țină minte.
— Și ce-ai făcut?
— In primul rând, m-am dus la baie și am tras o porție zdravănă de plâns. Apoi m-am calmat și mi-am făcut un plan - să aștept până se termina totul și să lămuresc lucrurile.
— Nu l-ai omorât?
— Nu. Am așteptat să se termine totul și să strângă vasele. Era momentul perfect. Era singur, în spate, încărca o dubă. Le-am șutit unul din cuțitele de friptură. Am verificat să nu fie nimeni în preajmă, m-am dus la el și i-am spus: „Salut, Adevăratule John. Nu-ți aduci aminte de mine, nu?“
S-a uitat lung. „Nu, frate, îmi pare rău.“ „Iugo“, i-am spus. „Te-ajută?“ „Nu. Dar oricum, Iugo a fost o mare porcărie, nu?“ „Sunt eu, Audley“. „Mă bucur să te revăd, Audley, îmi

pare rău că nu mi-am amintit de tine.“
— Făcea pe prostul.
— Nu, chiar nu-și mai aducea aminte. Dacă și-ar fi adus, ar fi fugit mâncând pământul. Nu era un tip înalt, nici puternic nu era, și nici nu avea un cuțit de friptură.
— Și ce s-a întâmplat?
— Mi-a luat cuțitul din mână și mi-a spus: „Mulțumesc. Pe astea le pierdem tot timpul.“ Am leșinat de nervi. Când mi-am revenit, dispăruse. Aș fi putut să-i dau de urmă, dar nu mai vedeam rostul.
Omnitude se făcea tot mai mare.
— Tu crezi că lucrurile se schimbă? m-a întrebat Audley.
— Ce vrei să spui?
— Crezi că poți sparge tiparul?
— Ce tipar?
— Tiparul. Nimic nu se schimbă. Pe vremea când credeam că o să intru în armată, învățam foarte multă istorie, ca să impresionez. Ia cea mai subțire felie de istorie, tiparul e acolo. Știi despre cel mai scurt război din istorie?
— Nu pot spune că da.
— A fost atât de scurt, că nici măcar nu are un nume. In 1896, englezii i-au măcelărit pe zanzibarieni. A durat vreo 40 de minute. Unii spun că a fost chiar mai scurt. Aproape toată lumea e de acord cu momentul când a început. Cu exactitate la ora nouă, când a expirat ultimatumul dat șeicului.
— Care era ultimatumul?
— Mai contează? Poate că a durat numai 40 de minute pentru că, în plin bombardament, nu i-au auzit pe arabi strigând că se predau. Există câteva elemente ale acestui episod care îi sunt familiare oricui a fost la război. Idioțenie crasă. Șeicul și oamenii lui știau că flota britanică era la țărm, așa că s-au adunat toți la un loc, în palat, mai lipsea să-și pună și niște indicatoare. Clarvăzătorii spuseseră că englezii vor trage numai pe apă. In războaie, există mereu modalități de a te distanța de realitate. îți pierzi capul, și ceva pe deasupra. Nu cred că știe cineva ce s-a întâmplat cu ghicitorii, dar eu aproape că aș paria că nu erau în palat. Numai palatul a fost turtit. Clădirile din jur au rămas

neatinse. Când au început să tragă de pe iahtul șeicului, au fost atât de anemici, încât comandantul britanic i-a ignorat o vreme, și abia când au crescut în intensitate i-a scufundat. Morala: profesioniștii nu se obosesc să omoare, și tehnologia câștigă.
în timp ce iahtul șeicului lua apă, au ridicat Union Jack[1]. Morala: cei mai mulți luptători nu vor să fie unde sunt și nu pot capitula destul de repede. De-asta sunt atât de celebre poveștile despre eroism în război, pentru că sunt atât de puține.
Audley se cațără la bord. E întâmpinat de Bruno, care nu arată ca un nebun rău și periculos, dar presupun că asta e chestia dintotdeauna cu nebunii răi și periculoși. Nu arată nici ca un lup de mare. Arată mai degrabă ca un dirijor de cor pe care l-am cunoscut și care era foarte iritant pentru că tot anunța, la fiecare optsprezece luni, sosirea lui Mesia. Are părul cărunt și cârlionțat și poartă un pulover groaznic.
— Unde-i Tommo? întreabă cu un rânjet imens.
— Cine?
— A venit după tine.
— A, el. A zis că-și dă demisia.
Bruno s-a făcut vânăt. E aproape ireal. Ca și cum ai privi o șopârlă exotică într-o demonstrație curtenitoare. De la miere la fiere în mai puțin de două secunde. N-am văzut niciodată pe cineva care chiar să se învinețească. E dezgustător.
— Găsește-1, îi strigă unuia din membrii echipajului.
Găsește-1 și spune-i că e concediat. Că l-am concediat ieri. Nu, mai bine spune-i că nu a fost niciodată angajat.
Un malaysian sare în barcă făcând dovadă de un entuziasm pe care eu l-aș descrie ca suspect, în ciuda calității nu foarte bune a imaginii.
— Numai barca aia o ai? întreabă Audley.
— Nu, patru. Poți să o alegi pe care-o vrei pentru scufundări.
Fața lui Bruno și-a revenit, cu excepția a două pete micuțe.
— Excelent.
— Și dacă vrei să joci tenis, avem singurul teren pe o distanță de 1500 de kilometri. Și singura pistă de bowling pe 2000 de kilometri.

Omnitude e într-o stare foarte proastă. Cam la fiecare cinci minute mai vedem câte un membru al echipajului ascuns în umbră, parcă implorându-1 pe Audley din priviri să-l împuște. Trecem pe lângă un număr impresionant de lăzi pentru împachetat, care sunt depozitate peste tot.
— Cred că a fost o investiție serioasă, comentează Audley.
— Am făcut o treabă bună.
— Am auzit că ți-a cumpărat-o maică-ta.
Audley nu face pe diplomatul astă-seară.
— Stai să-ți aduc ceva de băut, spune Bruno.
Deschide o doză de cola și i-o întinde lui Audley.
— Altceva n-ai? întreabă Audley.
— Nu. Vrei o pungă de chipsuri?
— Cu aromă de struț la grătar? Din astea n-am mâncat niciodată.
— Nu se mai fabrică de patru ani. Eu am ultimele baxuri.
Audley se oprește din molfăit.
— Și, Bruno, cum ai ajuns în afacerea cu portavioane?
— înainte am fost consilier. Apoi am reușit să adun ceva avere și mi-a venit ideea. Marele câștig când trăiești într- un loc ca ăsta e că poți sta ani întregi fără să pleci.
— Dar de ce-ai face asta?
— Voiam să văd cum e să înnebunești.
— Și cum e?
— Foarte neplăcut. O pacoste. Foarte, foarte, foarte neplăcut.
— Și de ce-ai făcut-o?
— Că așa am vrut. îl știam pe unul care a vrut să fie executat în public. Tu n-ai vrut niciodată să faci ceva ce altora li se pare o nebunie?
Audley își soarbe cola.
— Cealaltă chestie mișto, dacă ești aici, e că poți face absolut orice vrei.
Audley soarbe mai departe din cola.
— N-ai mulțumit pentru băutură. Muritorii ar trebui să fie atenți. Știi povestea Omului Etern?
— Nu.
— O poveste a localnicilor. Marele Șef a murit și a mers să-l vadă pe Tipul din Cer. „Ești foarte norocos să mă ai. Sunt

cea mai importantă persoană pe care o s-o ai în rai.“ „Ai dreptate“, a spus Tipul din Cer. „Ești cea mai importantă persoană pe care o s-o avem aici. Trebuie să te avem întreg. Du-te și adu-ți corpul.“ Așa că Șeful se întoarce, își ia corpul și bate la poartă. „Am venit“, spune. „Lăsați-mă înăuntru.“ „Nu, nu, nu“, spune Tipul din Cer. „Te lăsăm numai când o să te avem întreg.“ „Dar sunt aici cu totul“, insistă Șeful. „Nu, nu ești. Trebuie să aduci fiecare fir de păr, fiecare bucățică de piele, fiecare vârf de unghie, fiecare picătură de salivă.“ „Dar va dura o eternitate“, spune Șeful. „Atunci ar fi bine să începi, nu?“ spune Tipul din
Cer. Așa că Omul Etern trebuie să caute tot pământul după urmele de mătreață și asta îl enervează foarte tare. Dar pentru că încă vrea să meargă în rai, se răzbună pe cei răi. Ii testează pe oameni și, dacă nu trec testul, îi pedepsește, de obicei cu moartea.
— Mersi pentru băutură. Ce-avem la cină?
— Mai vrei o pungă de chipsuri?
— Niște pește n-ai?
— Nu m-aș atinge de el.
— De ce?
— Ciguatoxine. Paraziți. Stai să-ți spun cum e cu para-ziții. Dacă de ei scapi, atunci mai e poluarea. E incredibil Am trimis o scrisoare la guvern despre asta. Uite, să-ți arăt scrisoarea.
Bruno dispare vreo cinci minute. Nu-mi dau seama dacă Audley e ușurat sau nu. Bruno se întoarce cu un teanc de scrisori.
— Aha, înțeleg, spune Audley, citind în diagonală.
— Nu se poate să fi citit cum trebuie.
— Am prins ideea.
— Citește scrisorile cum trebuie, spune Bruno învine-ținduse.
Audley ridică scrisorile și lasă să mai treacă vreo câteva minute. Trebuie să-l ținem pe Bruno de partea noastră.
— Da, asta numesc și eu proză, spune Audley. Că veni vorba, tot despre o scrisoare vreau și eu să discutăm.
— Care ți se pare cea mai bună? întreabă Bruno.
— Aăă... prima.

— Ești un tip sensibil, Audley?
— Nu.
— Atunci dă-mi voie să-ți spun că ești foarte prost. N-am fost nici măcar pe-aproape cu prima scrisoare.
— Da, cred că ai dreptate. Voiam să te întreb despre o scrisoare...
— Citește-le cu atenție, spune Bruno, care a scos între timp un pistol.
— Iar începem, spune Audley.
Bruno are o grămadă de scrisori. Plângeri adresate liniilor aeriene care nu au reușit să atragă mai mulți scufundători de calitate în Chuuk. Plângeri adresate autorităților maritime în legătură cu vasele mici pescărești care se tot izbesc de Omnitude. Plângeri către producătorii de chipsuri care au retras de pe piață sortimentele lui preferate. Plângeri către liderii mondiali, descriind efectele deciziilor lor asupra turismului în Pacific. Și plângeri adresate autorităților poștale din mai multe țări, despre scrisorile lui care în mod sigur s-au rătăcit pe undeva, pentru că plângerile lui au rămas nesoluționate.
— Ar fi bine să întrerupi transmisia, rămâi fără baterie, îi spun. Am încredere în tine, Audley. Spune-i că există oameni care știu unde ești.
— Dar eu mă distrez atât de bine aici, mersi. Și când te gândești că în Anglia oamenii se duc la culcare.
Cu Audley nu mai e de glumă acum. Fac rost de numărul stației de poliție din Chuuk și îi sun, dar nu răspunde nimeni. Sunt neliniștită să-l știu la mila unui nebun periculos și înarmat, dar nu am mare lucru de făcut, pot doar să-i ofer o infuzie majoră de capital. în apărarea mea, pot spune că am dormit prost.
Audley apare pe monitor.
— Salut!
îmi dau seama după tonul lui că situația s-a îmbunătățit, îl văd pe Bruno legat și, în ciuda calității proaste a imaginii, deslușesc doi ochi negri. Unul din membrii echipajului pare că se ușurează pe el. își încheie fermoarul și e înlocuit de un altul, care țintește parcă picat pe gânduri.
— Ce s-a întâmplat?

— Poate că nu sunt un tip dur, în comparație cu tai-că-miu. Sau cu frate-miu. Sau cu unul ca Roberto. Poate că nu sunt atât de dur pe cât mi-aș dori, dar în comparație cu alți oameni, ca învățătorii, florarii, flautiștii, frizerii și, să spunem, consilierii, sunt cu adevărat un dur.
— Cum l-ai dezarmat?
— L-am lăudat. I-am spus că e genial în folosirea virgulei și că vreau să mai citesc și alte scrisori. Am devenit cei mai buni prieteni. Au curs cutiile de cola și pungile de chipsuri. De cum a pus arma jos, l-am bătut de-a făcut pe el. Poate că e un nebun periculos și rău, dar nu e un dur. Asta e marele avantaj al unui loc unde poți face orice, sau poate constrângerea vine tocmai din faptul că oricine poate face orice.
— Ai reușit ceva cu scrisoarea?
— Nu încă. Mai avem câteva mii de baxuri de chipsuri și cola de aruncat peste bord, poate că așa Bruno va dori să ne fie de ajutor. îmi pare rău, îmi spune Audley privind direct în cameră.
Abia acum văd cât de tare s-a bronzat.
— N-am găsit-o. Nu cred că a fost aici. Cred că ai fost trasă pe sfoară.
Sunt dezamăgită. Oare ce a putut Walter să scrie și de ce să fi lăsat scrisoarea cu Bruno? De la Walter mă puteam aștepta la orice - scrisoarea putea conține de la rășină parfumată la o fotografie cu fundul lui.
— Ai făcut tot ce se putea. Nu știu dacă altcineva s-ar fî descurcat mai bine.
Audley merita să fie lăudat.
— Nu înțeleg de ce Walter a încredințat scrisoarea cuiva atât de neserios.
— Nu cred că Bruno știa. Ține minte, să vorbești cu Bruno e ca și cum ai vrea să împingi apa să curgă la deal.
Audley se întoarce la bar, pentru că mare lucru nu mai are de făcut. Mai stau cu el, pentru că nici eu nu am altceva de făcut. Chuuk e genul de loc unde te ocupi singur de propria distracție. Kangichy îl întreabă pe Audley cum s-a descurcat cu Bruno.
— Am fost testat, cum s-ar spune aici, în Chuuk.

— Ce vrei să spui?
— Povestea cu Omul Etern?
— Ce poveste?
Kangichy neagă să fi auzit povestea vreodată. Osk își povestește iar epopeea. în bar e un australian care, în ciuda calității foarte proaste a imaginii, mă sperie. Are genul de siguranță de sine pe care numai nebunia o emană. A petrecut o grămadă de timp în locuri nu foarte la îndemână, ca Insulele Solomon și Papua Noua Guinee. Nu mă surprinde. Eu nu m-aș aventura să-i scotocesc mașina.
— înainte să devii celebru, explică, trebuie să ai armata de lingăi și de fani pregătită.
Nu glumește. Dar în apropierea lui nu sunt nici lingăi și nici fani.
— Ține-te departe de australian.
Vânătorul de pigmei invizibili se uită fix în bere. Pare în încurcătură. Este evident că n-a făcut nici o captură și că ar trebui să meargă acasă, dar nu vrea. în acest moment, e totuși un explorator, chiar dacă e considerat un idiot de unii dintre apropiații de acasă; când se va întoarce, va fi un clovn cu acte-n regulă. Deja devine neinteresant și mă pregătesc să închid când australianul sugerează ca fiecare să spună povestea celui mai nasol lucru pe care l-au făcut vreodată. Am impresia că el a mai jucat jocul ăsta, dar bineînțeles că vreau să aud ce urmează. După câteva fapte de seamă deloc spectaculoase închid și mă duc să-mi fac un ceai.
Mă întorc mai târziu. Dau peste un francez despre care aș putea jura că e Vlan. Mai puțin păr, mai multă grăsime, la fel de neobosit, aceeași vorbărie insignifiantă. Se potrivește perfect cu dorința nestăvilită a lui Osk de a cheltui.
— Un vagabond cu care mă conversam mi-a spus această poveste. într-o zi, mergea din ușă în ușă, și nu-i ținea de urât decât propria urină, când a oprit o mașină și un tip i-a întins un plic gras. „Pentru tine“, i-a spus și a condus mai departe. Tipul a fost un pic suspicios, pentru că vagabonzii nu sunt tocmai populari, și l-a deschis cu grijă, așteptându-se să fie plin cu rahat de câine. Dar nu. Plicul conținea o sumă uluitoare. Un an de muncă pentru un muncitor calificat. Ar fi putut să-și ia haine noi, o cameră și mâncare pentru un an.

Și știți ce-a făcut? într-o vineri după-amiază s-a dus la cel mai scump hotel și a dat iama în minibar. Până luni dimineața, când și-a reluat mersul din ușă-n ușă, a profitat de toate serviciile puse la dispoziție, inclusiv de cele oferite de două blonde letone. întrebarea mea e: ce e asta, chef-d'oeuitr[A] a școlii ratării sau un cârpe diem?[2] [3] exemplar? Părerile au fost împărțite, dar concluzia generală a fost că individul ar fi trebuit să-și drămuiască banii între indulgență și prudență. Audley l-a etichetat drept risipitor, iar vânătorul de pigmei a insistat că era dreptul lui să-și cheltuiască banii cum avea chef.
Dar bineînțeles că pe francez nu-1 interesau alte păreri.
— Nu, ați grești cu toții. Răspunsul e că nu știm.
— Stai puțin, spuse Audley întorcându-se spre australian, nu ne-ai spus care a fost cel mai nasol lucru pe care l-ai făcut. Nu mă surprinde.
— OK, spune australianul, până astă-seară, cel mai nasol fusese să conving o țipă să-și pună o pungă pe cap înainte să i-o trag. Nu știu pentru voi cum e, dar pe mine femeile mișto nu mă incită foarte tare. Le prefer pe alea nasoale. Trebuie să fiu în situația în care să-mi spun „Nu te duci în pat cu chestia asta, nu?" ca să pot să mă pun în mișcare. Eram cu una, arăta ca o morsă, și fornăia toată, și eu la fel, dar am vrut să văd cât e de disperată și i-am spus că o s-o fac numai dacă-și trage o pungă pe cap.
Minte, a făcut lucruri mult mai rele.
— Și astă-seară?
Scoate brusc un pistol de la brâu și i-1 înfige în gură lui Audley.
— Cel mai nasol lucru pe care l-am făcut vreodată a fost să împușc pe cineva cu numele Audley.
Așteaptă o secundă și apoi îndepărtează pistolul, îl pune la loc și începe să râdă de unul singur. Mă aștept ca Audley să-l pocnească. Audley pleacă și australianul începe să strige:
— Ce-i cu tine, nu suporți o glumă?
Audley se împleticește în noapte. Calitatea imaginii noaptea e foarte bună, față de cât e de proastă ziua.
— Ești bine?
— Da, îmi spune, fără să fie prea convins.

Nu am ce să-i fac, dar sunt hotărâtă să rămân cu el. în drumul spre hotel, observ iar statuia. Mai mult de dragul conversației, îl întreb:
— Vezi a cui e statuia aia?
— E prea întuneric, îmi răspunde.
— Bine, lasă. Azi ai făcut o treabă minunată. Te las.
— Da, de data asta am făcut ce trebuia. A trecut o vreme de când am pocnit pe cineva. Ultima dată, am făcut-o latră.
— Ce-ai făcut?
— Eram într-un bar și-mi plângeam de milă. Eram șomer, singur și mă gândeam la fata frumoasă de la școală pe care nu o invitasem în oraș. în fiecare școală există fata aia absurd de frumoasă. Eu am pierdut ani la rând încercând s-o invit, apoi, într-o zi, a mers spre casă pe același dnim cu mine. Eram singuri, nu trebuia decât să pun întrebarea. Și așa am făcut. Sau am vrut. Am deschis gura, a rămas deschisă, dar n-a ieșit nici un sunet. Nu eram emoționat, am vorbit cu ea, dar mi-am pierdut vocea când să o invit în oraș. Așa că n-a ieșit nimic.
îmi plângeam deci de milă când l-am văzut pe un sclifosit lângă bar, vreun bancher în costum fițos, râdea cu două fete și se uita înspre mine. S-a tot uitat, gândindu-se probabil la săracul de mine, un ratat cu halba lui băută pe jumătate. M-am holbat urât și am menținut contactul vizual. M-am enervat și mai tare gândindu-mă la costumul fițos și la fete. M-am ridicat să plec, era clar că nu mai avea ce să-mi placă, și l-am văzut că iar se uita după mine. Mie rușine să spun, dar m-am dus la el și l-am întrebat „Ea ce naiba te holbezi?“ - replica aia genială, strălucită, înainte să dau în el ca într-un sac.
— Evident, o reacție exagerată.
— Mai ales că a bolborosit, înecându-se în sânge:, Audley, tu ești?“ Era fratele mai mic al fetei frumoase. Era șomer, dar împrumutase costumul pentru un interviu, și cele două fete îi cumpăraseră de băut ca să-l înveselească pentru că-1 părăsise prietena. Se uita la mine pentru că nu era sigur că mă recunoscuse. Se pare că fata frumoasă întrebase despre mine cu o zi înainte.
— Probabil că te-ai lins pe bot.

— Nici vorbă. Asta a fost partea proastă. A fost foarte binevoitor. „Audley, i se putea întâmpla oricui.“ Fața îi era un mare cheag de sânge și costumul era praf. Dar am obținut o întâlnire la cină cu fata frumoasă. „Nu-ți face probleme, Audley, o să-i spun că am fost atacat și că tu m-ai salvat“, mi-a spus. Vestea proastă era că tipa emigra a doua zi în Australia. Dar m-am gândit că o noapte poate fi suficientă. O visasem ani întregi, iar ideea de a avea acces la ea măcar o noapte mă consola la gândul emigrării. Știi și tu ce înseamnă când o femeie te invită la ea acasă la cină.
— Că nu trebuie să-ți faci probleme cum ajungi acasă.
— Da. Dar ar fi trebuit să-mi dau seama că nu o să meargă când am văzut elicopterele poliției.
— Elicoptere?
— Mergeam spre casă și elicopterele astea bâzâiau în împrejurimi. Părea ciudat, pentru că ea locuia chiar lângă Insula Scufundată și nu e chiar o zonă unde să vezi mașini de poliție, ce să mai vorbim de elicoptere. Când mam apropiat, am văzut că se învârteau chiar deasupra casei ei. Drumul era blocat, și polițiștii mi-au spus să o șterg, pentru că tocmai încercuiseră niște hoți înarmați. „Bineînțeles“, am spus înainte să o iau pe scurtătura din câmp. Numi păsa de nici un hoț. Și nu mi-a păsat până când, la câțiva metri de ușa ei, cineva mi-a înfipt un pistol în gură și m- a împins într-o casă.
— Acum înțeleg ce vrei să spui cu tiparul.
— Așa. Mi-am petrecut noaptea cu trei hoți înarmați care dăduseră iama într-un restaurant chinezesc. Nu știu cum e cu femeile, dacă voi vă concentrați pe un anumit aspect al anatomiei, dar eu îmi petrecusem ani întregi gândindu-mă la păsărică asta. Mi se umflase atât de tare, că abia mai puteam merge. A fost cea mai grea noapte, cu excepția celor din Iugo.
— S-au predat poliției?
— Nu, s-au predat în fața mea. Când era prea târziu ca să mai conteze, adică a doua zi. îi ținusem de vorbă, încercând să fiu prietenos. Le-am spus chiar și că restaurantul chinezesc pe care-1 jefuiseră era motivul pentru care fra-te-miu își căpătase numele.

— Scargill?
— Nu Scargill. Kold Hard. Taică-miu vorbise cu patronul restaurantului despre auspicii chiar înainte ca el să se nască. Noi n-am avut niciodată bani. Așa că tata l-a botezat Kold Hard Kash[4].
— Și a mers?
— Două treimi. Adevărul despre bărbați e că banii, celebritatea, admirația, chestiile astea sunt foarte importante. Dacă ai mai mulți bani decât mine, dacă ai descoperit leacul pentru vreo boală incurabilă, dacă milioane de femei vor să se culce cu tine, dacă vorbești fluent cinci limbi, e posibil să fiu ușor invidios, poate chiar foarte invidios, dar nu asta contează în realitate. Poți să mă bați de să nu mai știu de mine? Asta contează. în sufletul lor, toți bărbații își doresc să intre într-un bar și toată lumea să fie îngrozită. Nu să te admire. Nu să te respecte. Vrei teroare. Așa e cu Kold Hard Kash, când intră într-un bar, băieții sar pe geam numai ca să scape.
Așa că le-am spus maimuțoilor ălora că pe fratele meu îl cheamă Kold Hard Kash. Au făcut pe ei. Douăzeci de minute și-au cerut scuze pe trei voci. Mi-au dat banii pe care i-au furat. „Vrei să ne dai câteva peste cap?“ m-au întrebat. „Te rugăm, dă-ne câteva peste cap“ sau „Dacă vrei, n-avem nimic împotrivă“.
— Ce le face fratele tău oamenilor?
— Nu mare lucru. Asta e interesant. Nu trebuie să facă cine știe ce. Pur și simplu înfioară. Trebuie să recunosc că multă vreme am vrut să fiu dur ca el, să golesc barurile. Dar nu-mi doresc să flu Kold Hard.
A doua zi nu mă aștept să mai am vreun semn de la el, e în drum spre aeroport. Dar apare.
— M-am uitat la statuie pentru tine.
— Și?
— Inscripția e cam ștearsă, dar am putut citi o parte din nume. Rotger ceva sau altceva.

INSULA SCUFUNDATA

Utima scrisoare a ajuns la două zile după ce s-a întors Audley.

Dragă Oceane,
Cum a fost'?
Asta e o copie a scrisorii care te aștepta în Chuuk. E un loc ciudat, după cum probabil ți-ai dat seama, iar Bruno e și mai ciudat. Iar ciudățenia echipajului lui e posibil să-i fi venit de hac înainte să ajungi tu la el. Așa că mi-am luat măsurile de siguranță.
îmi place să cred că ți-a prins bine călătoria. Ai grijă să nu vadă Bruno asta. Bruno e cel mai mare ticălos, dar am descoperit că ticăloșii au și ei rostul lor. Uneori îți fac cunoștință cu oameni interesanți. Asta e scopul lor. Mai ții minte că nouă ne-a făcut cunoștință Rutger?
Cred că trebuie să te aduni puțin. Ai făcut-o deja ? Planurile nu sunt decât o piatră de încercare. Zece ani înseamnă foarte mult timp la care să te gândești. In zece ani se pot întâmpla atâtea, dar se poate să nu se întâmple nimic.
Să aștepți cu nerăbdare zece ani pare inimaginabil, și e afrroape înspăimântător să te gândești ce s-ar putea întâmpla în zece ani. S-ar părea că timpul își ia viteză pe măsură ce îmbătrânești. Trage aer în piept.
Sper să nu te simți ofensată. Din păcate, nu pot decât să fiu eu însumi.
Eposibil să te, ofenseze cele ce urmează. Dacă e așa, îmi pare rău. întotdeauna când cumperi un cadou pentru cineva există riscul să dezamăgești. îmi pare rău dacă nu ți-a plăcut, dar am petrecut o groază de timp punând totul la cale. Un mic taifun de dragul tău. Motivația oare nu contează? Nu ? Atunci spune-le copiilor tăi că ai cunoscut un idiot amuzant căruia îi plăcea să se joace.
Partea cea mai proastă e să-i privești pe cei care vor supraviețui: colecționarii de cutii de chibrituri, nesuferiții care nici nu mulțumesc când le ții ușa deschisă, șoferii care nu știu să parcheze, angajații di n industria asigurărilor, avocații, drogații care strălucesc de sănătate. Oriunde-ar fi, Rutger va trăi 105 ani.
E greu, nu, să încetezi să crezi că ești mai hun decât oricine altcineva ? Și e și mai greu să admiți că nu ai putere. Puterea vine de oriunde, numai din noi nu. Știi cum se întâmplă când te îmbolnăvești, acum ți-e rău și peste zece

minute ți-e mai bine și sari imediat din pat. Ei bine, într-o bună zi nu te mai faci bine.
Erica e greu de înfruntat. Zilele trec cum trec, mintea împinge totul înapoi. Rațiunea și lumina au putere. Noaptea îmi doresc să nu trebuiască să dorm,, pentru că atunci mă copleșește frica. Imensă, mă macină pe dinăuntru. Mie foarte frică, dar cât voi mai putea, te voi iubi. Să fii fericită.
PS. Răul în stare pură e Xavier. Xavier Quintero.
Adio.
Walter.
Xavier? Cine era Xavier? Nu-mi aduc aminte de nici un Xavier. M-am tot gândit, am rememorat lista cu distribuția, nici măcar nu mi-am putut aminti niște chipuri fără nume. Pe cei mai mulți de la Babylon îi știam destul de bine, dar era și multă agitație pe-acolo, mai erau cei din față, care lucrau la bar. Poate îmi joacă feste memoria, dar habar nu am cine e.
Ce se întâmplase în Barcelona? Cine ce făcuse? La ce se ajunsese? în cele din urmă, nu se știe niciodată. Nu știi niciodată cum stau lucrurile pe lumea asta. Singurele cunoștințe temeinice sunt cele legate de emoții; și probabil singurele cunoștințe care merită.
Un detectiv stătea la biroul lui din sudul Londrei când o mașină a spart zidul din spatele lui și aproape că l-a strivit. La autopsie s-a stabilit că șoferul mașinii era mort. Nu izbitura îl omorâse, ci sângele pierdut din cauza unui glonț care-i găurise piciorul. S-a presupus că șoferul căuta asistență medicală când și-a pierdut cunoștința și controlul mașinii. Cazul ar fi atras oricum atenția, dar a fost și mai mediatizat pentru că șoferul era un criminal cunoscut pe plan local, pe nume Total Nevinovat. Total Nevinovat își schimbase numele după o serie de infracțiuni, pentru plăcerea de a auzi la tribunal „Total Nevinovat, ești acuzat de...“ Ar fi băgat mâna-n foc că asta îi întorcea pe jurați în favoarea lui.
Polițiștii, ca de altfel și toți ceilalți, au fost încântați să scape de el. Dar, din nefericire, pentru că nu era vorba de o bătaie care să fi ținut piept unui hoț, ci de un nemernic cu o întreagă istorie a violurilor și jafurilor armate, trebuia făcut

ceva mai mult. Teoriile au început să curgă. Războaie între bande. Ucigași plătiți. Poliția a făcut câteva apeluri publice în care cerea informații. Rușii, jamaicanii, columbienii, albanezii și alte vedete ale lumii crimei organizate, nenumăratele foste iubite și chiar polițiștii au fost acuzați, rând pe rând, că l-ar fi ucis pe Total Nevinovat. încă vreo câteva cazuri au fost considerate efecte colaterale ale retragerii din scenă a lui Total Nevinovat.
Rușinea autorităților creștea zilnic. Jurnaliștii porniseră o adevărată cruciadă. Un an mai târziu, la poliție a ajuns o casetă filmată de un pianist în ziua plecării într-un turneu mondial de un an. Tocmai își cumpărase camera și o îndrepta aiurea în tot felul de direcții ca să o testeze. A prins o siluetă ieșind dintr-o mașină, jonglând cu un obiect pe care apoi l-a pus înapoi în pantaloni. O bubuitură surdă. Era Total Nevinovat, împușcându-se singur în fund cu propria armă. Pianistul nu i-a dat mare importanță, pentru că în Brixton oamenii se împușcă tot timpul. Plecat în turneu, a fost surprins să descopere în ce agitație s-a întors.
Dezamăgirea a fost generală când s-au năruit toate speculațiile.
Toată lumea căutase în direcția greșită. Singurul suspect care nu fusese luat în considerare era chiar vinovatul. Dacă răspunsul nu s-ar fi predat singur, nimeni nu l-ar fi bănuit. Acum, eu m-am trezit cu un răspuns nesolicitat, sau cu ceea ce pare un răspuns, dar cu care nu știu ce să fac. Oare Walter m-a salvat de ceva sau doar își încerca mușchiul speculativ?
Mă bucur că mi-a scris. Foarte puțini oameni m-au făcut să mă simt bine. Și nu doar pentru beneficiile evidente, ale ridicării pe un piedestal, pentru plăcerile pe care abia le așteptam. îmi plăcea cum sforăie. Sforăia încet, ca și cum s-ar fi auzit un tren în depărtare. Trenurile aflate la depărtare mi s-au părut mereu reconfortante. îmi plăcea să-i cumpăr mâncărurile preferate. Să-l aud mișunând în baie. îmi plăcea să-l aud că se apropie, mergea într-un ritm anume. Siguranța aceluiași trup.
Audley e omul cel mai indicat cu care să discut răspunsul. Mai târziu, l-am sunat. I-am spus să-și instaleze

echipamentul.
— De ce nu folosim telefonul?
— Vreau să văd cum ești.
Parcă a mai prins ceva culoare, dar e răvășit. Are un trup aproape filiform. în lumea dansului, pentru o siluetă ca asta, multe degete și-au făcut loc pe gât în jos.
— Te-a obosit zborul?
— Da, și asta, și mai e și obiceiul unora de a mă amenința cu pistolul sau de a încerca să tragă în mine. E ca și cum aș primi ce mi-am dorit, deși nu-mi mai doresc asta de mult. Ca și cum mi-aș fi făcut abonament la o revistă și acum nu-1 mai pot anula.
— Am primit scrisoarea.
— Cum?
— Walter mi-a trimis o copie.
— De ce n-a făcut asta de la bun început? Și ce zicea?
— Chestii personale.
— Mă trimiți să fac ocolul Pământului, vacă nebună, și acum nici nu-mi spui ce era?
— Chestii personale, dar a meritat. Știi cât îți sunt de recunoscătoare.
Chiar sunt. Dacă nu l-aș fi trimis pe Audley, nu cred că scrisoarea ar fi apărut. Trebuia să aibă loc căutarea. Banii trebuiau dați. Dar livrarea nu e întotdeauna cum te aștepți. Se poate spune că ar fi trebuit să fac eu asta, dar, culmea, să trimiți pe cineva în locul tău presupune uneori mai multă muncă decât să te duci în persoană.
Sună cineva la ușă.
— Să nu pleci, îmi spune Audley.
lese și apoi se întoarce, cu spatele, mergând încet, și cu un pistol înfipt în gură. Pistolul îl ține un tip scund, grăsuț, cu față de copil. Audley e mai îngrozit decât ar fi oricine s-ar trezi cu un pistol în gură.
— Ei bine? întreabă musafirul lui Audley.
Are un accent ciudat. Audley scoate un geamăt surd.
— Ei bine? întreabă iar.
Ridic telefonul și sun la poliție. Nu răspunde nimeni. Audley încă geme. îi scoate pistolul din gură.
— Eu eram optimist, ar fi trebuit să știi. Dar habar n-ai.

Așadar, Audley, bătrâne, cum îți merge?
Trebuie să fie Roberto, presupun. Cat sau fără pistol, îl înspăimântă pe Audley până-n măduva oaselor. Gâfâie și-i tremură tot corpul.
— Audley, ești un maestru al distrugerii bunei dispoziții. Spune-mi, unde se întâlnesc crescătorii de scoici?
Nu e genul de întrebare comună. Audley are probleme acum chiar și cu engleza elementară.
— Audley, uneori e distractiv să fii drăguț cu oamenii înainte să te porți urât. Alteori e distractiv să te porți urât înainte să fii drăguț. Acum spune-mi, unde se întâlnesc crescătorii de scoici?
Audley ridică din umeri.
— Unde se întâlnesc cercetătorii picăturilor de sânge?
— La banca de sânge?
— Nu răspunsul ăsta îl caut. Dar frizerii? Răspunsul e același pentru toată lumea.
Audley nu reușește să inventeze nimic. E dărâmat. Nici eu nu văd nici o legătură între crescătorii de scoici, cercetătorii picăturilor de sânge și frizeri.
— Toți se întâlnesc la conferințe. Fiecare profesie are propria conferință, unde se schimbă idei și se stabilesc contacte. Pentru ucigași, conferințele se numesc războaie. Războiul din Croația a fost doar un mare târg de slujbe.
— Te rog, împușcă-mă.
— De ce să te împușc, Audley? Mă faci să râd. Timpul a fost nemilos cu mine după Croația. Să îți spun ce oferte de slujbe am primit? Te sună cineva dintr-o țară străină, îți propune o întâlnire la un hotel. Cineva îți spune: am auzit că rezolvi probleme. Am vrea să călătorești în țara noastră, unde plutesc în aer șapte feluri de hepatită, și să ne rezolvi problemele cu ăla și cu ăla. Ala și cu ăla trăiesc într-o fortăreață și au la îndemână tehnologia necesară să doboare și luna, plus o armată privată la dispoziție. Și dacă ceva nu merge, armata privată nu te omoară, ci ești tratat cu o sută de ani de închisoare, într-una din cele mai proaste zece închisori din lume, asta dacă poliția nu te torturează până mori. Și, apropo, noi nu avem cum să te ajutăm, și ți-am spus cumva că vrem să pară un accident? Apoi îți oferă

un onorariu care nu acoperă nici măcar factura de la hotel.
— Și ce-ai făcut? I-ai strecurat un săpun în cadă, ca să alunece?
Audley pare că a trecut de la teroare la isterie.
— Arici.
— Ce-i un arici?
— Patrupedul insectivor de dimensiuni mici, ăla cu țepi. —
Arici? Cum vine asta?
— Secret de stat, Audley.
— Cred că angajatorii tăi au fost încântați.
— Nu suficient cât să mă plătească.
— Nu ți-ai luat banii? Nu te recunosc!
— Te lovești de problema asta atunci când și angajatorii trăiesc în fortărețe, au armate private și tot tacâmul. Nu te plătesc și nici nu te apreciază. Să omori oameni e foarte simplu, bineînțeles. Provocarea e să-i omori și să scapi basma curată. După cum știi, inconvenientul când ești suficient de aproape de cineva încât să-l împușți e că și el e suficient de aproape ca să te împuște. A mai fost un angajament, în Sankt-Petersburg, tot un tip cu o fortăreață și cu armată privată. Nu pleca nicăieri fără vestă antiglonț. Am stat zece zile într-o cameră, în tocul ușii, într-o poziție imposibilă, la un kilometru distanță. Aveam o jumătate de secundă să-l nimeresc, în drum spre limuzina lui blindată, și să-i transfom bodyguarzii în clovni. Dacă faci una ca asta, îți acordă cineva credit? Nu, angajatorii tăi se gândesc fie că ești norocos, fie că a fost o treabă simplă și îți reevaluează onorariul. Nu arăți prea bine, Audley.
— îmi pare rău, e un eveniment de-a dreptul zguduitor să te văd.
— Pe toți ne pândesc dezamăgirile, Audley. într-o zi, prietena mea a fost la coafor și nu mi-a venit să cred câți bani mi-a cerut. Am întrebat-o dacă are de gând să cumpere tot coaforul sau vrea doar să se tundă. Când s-a întors, nici n- am văzut diferența, doar o pieptănătură îngrijită. Am făcut prostia să-i spun, și o săptămână m-am mutat în cotețul câinelui. Mă gândeam, uită-te la tine, îți pui pielea la bătaie pentru niște onorarii de toată jena, și rahatul ăsta face avere într-o jumătate de oră. I-am înfipt pistolul în gură

și i-am spus să nu-i mai ia bani prietenei mele niciodată. Am rezolvat problema? Nu. E groaznic, dar până și violența mai dă greș. Tipul a dispărut, prietena mea a devenit irascibilă și a găsit un alt salon, și mai scump. Și mai e și vecinul meu. Într-o dimineață, m-am uitat pe geam și l-am văzut într-o mașină de-ți lua ochii. Tipul e învățător. Și eu conduc o rablă. Există anumite lucruri pe care le cauți în viață, anumite certitudini, și să fii mai bun decât un învățător e una dintre ele. îți aduci aminte de război?
— Da.
— în timp ce tu și cu mine ne jucam ruleta rusească pe onorariu zero, învățătorul ăsta făcea bani. Ai auzit de Krt?
— E un drog?
— Ești un ignorant monolingv. E o insulă, răsfățata amatorilor de vacanțe. în timp ce noi eram pe linia frontului, învățătorul a construit o baracă pe care apoi a vândut-o pe bani grei. Mi-am dat seama că luasem numai decizii greșite.
— Criza vârstei mijlocii.
— în afaceri. Acum patru ani, mi s-a cerut să călătoresc la Londra, să stau într-un hotel. Nu mi-a plăcut chestia asta. Am înțeles atunci că cei din țările mari se uită cumva de sus la țările mici. Au impresia că suntem proști și că ne plac animalele domestice. Șoarecele din Londra nu are nici urmă de respect pentru șoarecele din Kiskunmajsa.
— Pe cine-a trebuit să omori?
— Pe nimeni. Asta mi-a plăcut chiar mai puțin. Era o misiune dubioasă. Trebuia să îngrop pe cineva. Am fost îngrijorat că engleza mea nu fusese la înălțime și că înțelesesem greșit. Mi-am exprimat nedumerirea. Ce nu știam era că Anglia ducea lipsă de tehnicieni funerari. Angajatorul voia să-i îngrop un prieten într-o manieră neconvențională. Nu-mi mirosea bine.
— Dar ai acceptat.
— Nu văzusem așa onorariu de ceva vreme. Angajatorul mi-a spus că mă voia pe mine pentru că avea nevoie de cineva din străinătate care putea să-și țină gura. Amatori erau cu duiumul, dar confidențialitatea era esențială. N- am crezut un cuvânt, dar...
Roberto dă din umeri.

— Aici trebuie să-ți mulțumesc.
— Pentru ce?
— Trebuia să găsesc un loc îndepărtat, liniștit, pe care nu i-ar da nimănui prin cap să-l deranjeze. Mi-am adus aminte ce mi-ai spus despre Insula Scufundată, vorba ta, tărâmul nimicului, al lipsei de importanță.
— Nu-mi aduc aminte.
— Erai prea ocupat să-ți tragi nasul și să te rogi pentru viața ta. Așa se spune, să-ți tragi nasul?
— Da.
— Intr-o noapte, m-am trezit lângă un șanț imens, pe un drum de țară. Apar două autocamioane și șoferii sunt trimiși la plimbare. Apoi, am descărcat din camioane, cu tipul ăsta, un Rolls-Royce și două Mercedesuri, toate blindate. Primul o ia la vale un Mercedes. E cel mai frumos model. înăuntru sunt doi bodyguarzi, care abia începuseră să se răcească, întbrăcați în costume scumpe, cu ochelari de soare și cu cele mai scumpe arme nemțești. E rândul Rolls- Royce-ului să alunece în șanț. înăuntru sunt încă doi bodyguarzi, la fel, abia răciți, prietenul angajatorului și trei prostituate minore acoperite de bijuterii scumpe. Sticle de whisky scump, țigări de foi și narcotice pure, nu de contrabandă, peste tot. Apoi ultimul Mercedes, încă doi bodyguarzi, și gata. Te-ai prins ce se întâmplă?
— Ați îngropat o grămadă de bani.
— Tu ai dat pe la școală, Audley? E un ritual care le imită pe cele vechi. Moare barosanul, își ia și averea cu el. Și nu doar bogăția contează aici. Orice frizer poate să se îngroape cu bibelourile după el. E vorba de putere. Sunt mort și uite totuși ce pot face.
— De ce?
— Ca să-ți imaginezi că peste o mie de ani o să fii dezgropat și toată lumea o să fie impresionată. Nimeni nu vrea să fie uitat. Sau singur. Tu cum vezi viitorul, Audley?
— Nu cine știe ce.
— E interesant. Eu cred că optimiștii, ca specie, sunt pe cale de dispariție. Să iei parte la o înmormântare cu un asemenea ritual e dăunător pentru sănătate. Eu am fost foarte nefericit când am aflat în ce consta angajamentul.

— Nu pare să-ți fi dăunat.
— Ba mi-a dăunat. îmi amintesc foarte clar noaptea aia. Șase săptămâni mai târziu m-am trezit la spital.
Avusesem un accident de mașină și m-am trezit la spital, în comă. în meseria mea e foarte greu să crezi în accidente mortale sau aproape mortale. Cine știe, poate a fost un accident. Dar sunt aproape sigur că cineva m-a vrut mort în drum spre casă. Cred că angajatorul, Dl Somn, era pe urmele mele. Răzbunarea era foarte tentantă, dar după o vreme am vrut să merg acasă. Prietena mea era furioasă din cauza unei crăpături din acoperiș.
— Cred și eu.
— Imaginează-ți cât am fost de surprins acum câteva săptămâni când m-a sunat Dl Somn. „Bună, cred că-ți amintești de mine, aproape te-am omorât.“ Dl Somn are o problemă. Nu mai are bani. Pe vremuri locuia în Folkestone. Știi ce făcea?
— Contrabandă?
— Exact. Când era mic, era foarte sărac. Atât de sărac, încât atunci când l-au arestat polițiștii au făcut chetă ca să-i ia haine. Dar când s-a făcut mare, s-a învârtit cum trebuie, droguri, arme, emigranți. Totul. A făcut atât de mulți bani, că până la urmă s-a retras. Avea mai mulți bani decât ar li putut cheltui într-o viață. Așa că și el, și partenerul lui la fel de bogat s-au retras. Când prietenul lui a murit, i-a făcut acest ultim moft bizar. Pentru el n-a însemnat nimic, avea atâtea bogății cât numai un criminal de succes sau un bancher ar fi putut strânge. Dl Somn avea două sau trei străzi în centrul Londrei; dar avea o problemă. Știi ce problemă?
— Femeile? Jocurile de noroc? Prostia?
— Nu. Cântatul.
— O instalație pentru karaoke nu costă foarte mult. Sau și-a construit cea mai mare baie din lume, ca să poată cânta?
— începe cu karaoke și se termină cu turul Americii, cu 70 de muzicieni. Dl Somn voia să fie cântăreț. A închiriat cel mai bun studio, a angajat cei mai buni muzicieni, cel mai bun producător. Rezultatul: a dat chix.
— Poftim?

— Mai învață-ți și tu propria limbă, Audley. Așa că Dl Somn a închiriat alt studio, a angajat alți muzicieni, alt profesor de canto. Și tot așa. Cu muzicienii din Londra nu i-a fost ușor. Cheltuise deja o groază de bani, dar vorbim încă numai de un sfert de stradă. Nici o casă de discuri nu se atingea de el.
— De ce nu și-a cumpărat una?
— Pentru că voia să-i fie recunoscut talentul.
— Și i-a fost?
— Nu. Era complet lipsit de talent. Afon total. N-avea nimic de-a face cu un muzician. Nu putea nici să cânte, nici să danseze, era gras și chel, calități care i-ar fi putut li de folos dacă se apuca de comedie, dar atât. Din păcate, Dl Somn era un bărbat foarte hotărât, cum e de așteptat pentru unul care-a plecat de jos. Nu-1 îngrijora că totul era împotriva lui. Era convins că publicul ar reacționa pozitiv la stilul lui, numai să i se dea ocazia. A plecat în turneu în Anglia întâi. Nu-ți amintești?
— Nu.
— Nimeni nu-și amintește. în afară de Dl Somn, de muzicienii lui nenumărați și de echipa tehnică. Au cântat în peste 20 de locații fără să vândă un bilet, excepție fac trei turiști olandezi care n-au înțeles cum trebuie și au avut senzația că merg într-un club gay. Somn și toți ai lui au stat prin cele mai bune hoteluri, pentru că nu voia să pară scârțar în fața jurnaliștilor care veneau la interviuri.
— Cine-i lua interviuri?
— Nimeni. După turneu, cu toate cheltuielile, a mai pierdut un sfert de stradă. Dl Somn a stat și s-a gândit la cariera lui muzicală. Și-a dat seama că nu mergea în direcția bună. Nu muncea destul. Ii trebuiau muzicieni mai buni. Mai mulți. Mai mulți jurnaliști. Mai multă reclamă. Mai multe lumini. Asta a fost gloriosul turneu american, care a ajuns la fabulosul număr de cinci spectatori pe un stadion de 30 000 de locuri, și ăia ajunși acolo din greșeală. A pierdut o stradă întreagă. Dl Somn a făcut un infarct, un transplant de inimă și a trecut printr-un divorț. După ce doctorii și avocații și-au luat porția, a ajuns într-un apartament dintr-o zonă nu tocmai populară a Londrei. Dl Somn era în scaun cu rotile, până când într-o zi un adolescent l-a împins și a fugit cu

scaunul. Dl Somn l-a înjurat, adolescentul sa întors și s-a ușurat pe el. Dl Somn și-a dat seama că nu și-a pierdut numai banii. Care a fost greșeala lui, Audley?
— Că și-a cheltuit banii?
— Nu. Ar fi trebuit să declanșeze un război. Atunci ar fi venit multă lume. Vrei să spui că a greșit că și-a cheltuit banii?
— Mie așa mi se pare.
— Dacă nu ești dispus să riști totul pentru ceva ce-ți dorești, mai ai dreptul la acel ceva?
— Ce cauți aici, Roberto?
— Ai răbdare. Dl Somn s-a gândit la ceva ce eu nu știam despre înmormântare. In afară de tot ce era la vedere, în portbagajele mașinilor era ascunsă o comoară în aur. Nu destul ca să cumperi o stradă în Londra, dar de-ajuns pentru niște vile, cât să îndulcească viața în scaunul cu rotile. Dl Somn ar vrea să dezgroape mașinile, dar nu poate.
— De ce?
— Pentru că nu-și mai aduce aminte unde sunt. Eu am ales locația, eu i-am îndrumat pe toți, dar el nu mi-a dat foarte multă atenție pentru că nu s-a gândit că o să aibă nevoie de bani. Are o vagă idee despre locul ăsta, dar nu poate să sape douăzeci de kilometri de Huli. Așa că are nevoie de mine.
— Cam neobrăzat să te sune.
— Nu, unora li se pare firesc să încerce să te omoare și apoi să-ți ceară favoruri.
— De ce-mi spui mie toate astea, Roberto? Orice-ar fi, nu mă bag.
— Comoară îngropată? Nu te interesează comorile îngropate?
— Nu.
— Dar e cea mai bună comoară.
— Bănuiala mea e că cealaltă greșeală a Dlui Somn a fost să-ți spună ție despre asta.
— Nu. Greșeala lui a fost că m-a sunat. Era de bun-simț să-mi spună despre aur; i-a mai prelungit viața cu cinci minute. Te întreb pe tine, Audley, dacă într-o cameră ai, într-un colț, un tip care poate că în tinerețe a fost un munte de violență, dar acum e un grăsan pe jumătate mort, fără bani și fără întăriri demne de luat în seamă, care crede că mai poate

face o șmecherie, și în celălalt colț mă ai pe mine, cine ajunge cu capul în jos într-o cadă plină cu apă?
— N-o să sap nimic pentru tine, Roberto. Nu mă ocup de săpături.
— Am contat pe ajutorul tău, dar nu ești de nici un folos.
— De ce nu iei aurul? Și ce cauți la mine-n vizită?
— Știu unde e aurul, dar nu-l găsesc.
— Serios?
— M-am lovit rău în accidentul ăla. Am avut pierderi de memorie serioase. Mi-aduc aminte că am îngropat mașinile, dar nimic altceva din săptămânile de dinainte sau de după. Am o imagine a câmpului, dar câmpurile sunt... câmpuri. Nu pot să mă apuc să sap toate câmpurile pe o distanță de 20 de kilometri de Huli. Pe scurt, știu că sunt undeva pe-aici, dar nu-mi aduc aminte unde. Nu mai știu nici dacă ți-am cerut ajutorul. Știu doar că așa voiam.
— Eram probabil în Cambodgia.
— Totuși, dacă ai fi știut ceva, s-ar fi văzut. Te citesc ca pe un termometru.
— Nu ți-e teamă c-o să găsesc eu comoara?
— Nu, Audley, nu mi-ai face mizerii din astea. Ajută-mă și o să ai parte de un onorariu. Unul mic, firește. O să rămân prin preajmă. Dintotdeauna mi-am dorit să deschid un restaurant. Să aprofundez diferența ontologică între găluște și papanași.
în ciuda calității proaste a imaginii, îl văd pe Audley clătinându-se. Există o diferență crucială între acceptare și capitulare. N-am plecat niciodată în străinătate cu ai mei, dar am făcut câteva excursii de o zi la mare. Am construit un castel de nisip care a fost imediat strivit de un băiețel supărat: am rămas cu impresia că n-a făcut-o intenționat, pentru că sărea frenetic de colo-colo și piciorul lui mi-a despicat castelul în două. într-un fel, accidentul și neatenția lui au înrăutățit lucrurile. Am construit un alt castel, mai mic și în siguranță, sub șezlongul tatălui meu. Momentele noastre de fericire sunt pauza de cafea a catastrofalului. Eu renunțasem, dar nu-mi plăcea să văd aceeași privire pe chipul lui Audley. Se poate întâmpla să vezi oamenii prăbușin-du-se, dar rareori îi vezi luptând. Când alergi prin

parc și-i vezi pe alții alergând transpirați înspre tine, palizi și gâfâind, nu știi dacă i-a doborât efortul de trei minute sau de trei ore.
Roberto se așază și-i întinde pistolul lui Audley.
— împușcă-mă dacă vrei. Nu? Așa ar trebui să meargă lucrurile între doi soldați care s-au aplecat deasupra trecutului. Sincer să fiu, am suferit îndelung de pe urma nedreptății. Am fost în închisoare o vreme.
— Genocid? Ai exterminat frizeri?
— Nu. L-am împiedicat pe unul să-mi fure casetofonul din mașină. Eram în România. Uneori, deși provin dintr- o țară mică, cred că e bine să privești de sus țările mici. Mă întorceam la mașină și am găsit geamul făcut țăndări și am văzut cum casetofonul era îndesat într-o geantă. Am strigat „hei!“, cum ar trebui să facă orice proprietar, dar m-a ignorat.
— Dacă cineva nu te cunoaște...
— Am smuls geanta. A început să strige „Dă-mi geanta înapoi“, așa că l-am plesnit. Am fost încântat când a apărut poliția, dar nu la fel de încântat când m-au săltat pe mine pentru abuz. Cineva depusese mărturie că eu l-am atacat pe omul cu geanta, care pusese mâna pe ea numai pentru că o aruncase un altul, cel care-mi furase casetofonul. Am luat șase luni și nici urmă de casetofon. Când a fost prea târziu ca să-mi mai folosească la ceva, am aflat că polițistul era cumnatul hoțului și vărul martorului.
Audley e rugat să facă niște cafea, în timp ce Roberto se plânge de incapacitatea lui Audley de a face cafea. Roberto se mai învârte pe-acolo o oră pentru că, presupun, e plictisit, pentru că are nevoie de apreciere, și pentru că, dacă pleacă, trebuie să știe și unde să meargă. Toți avem nevoie de un ascultător în fața căruia să nu trebuiască să ne justificăm.
— Nu sunt vanitos, dar mă apreciez, se confesează Roberto. Ce crezi, Audley? Ratații sunt chiar ratați? Sau sunt câștigători-în-așteptare?
Audley nu e foarte dispus la conversație.
— Chiar că strici toată buna dispoziție, Audley. Schim-bă-ți atitudinea. Omul e flexibil. Destinul singur poate să-l strivească în nimicnicie sau să-l înalțe, să-l scoată în

evidență. Dă-mi un smiorcăit de doi bani și în câteva ore îl transform într-un monstru cu multe capete: bani, glorie, petreceri luxoase, dovezi de gratificare la tot pasul. Inevitabil, ajungi să crezi că ești una din comorile universului. N-o să divulg nume, dar pe mulți i-am cunoscut înainte să se umple de succes, și pe-atunci se comportau întocmai ca unii fără succes. îmi cumpărau de băut numai ca să aibă cu cine vorbi. Care e diferența dintre unul care face umbră pământului și un fenomen internațional? Elasticitatea.

După plecarea lui Roberto, care sugerase să meargă la un film în seara următoare, Audley s-a prăbușit pe un scaun, pietrificat de groază. O vreme n-a spus nimic, apoi a oftat.

— Nu pot s-o mai duc așa.

Nu l-am văzut niciodată în halul ăsta.

— De ce nu?

— Tiparul. Orice-aș face, nu pot învinge tiparul. Nici măcar nu mai trebuie să plec de-acasă. Mi se rostogolește pe prag.

— N-o să faci ceva necugetat, nu?

— Mă îndoiesc. N-am curaj. Ce-i mai rău decât să-ți vină să te sinucizi și să fii prea laș ca s-o faci?

— Termină, ai avut și tu plutoanele tale de execuție.

— Ce știi tu?

— înțeleg soarta.

Ezit un moment, pentru că în mod evident nu înțeleg; trebuie să inventez ceva ca lumea. Apoi îmi vine în minte răspunsul bun.

— Dar nu trebuie decât să scapi o dată din închisoare, oricât ar fi de greu. O să te ajut eu.
Audley zâmbește sarcastic.
— Ne vedem diseară, îi spun.
Nu-mi răspunde. E picat în sine.
— Ne vedem diseară, bine? repet, și Audley dă din cap, apoi opresc monitorul.
Ar trebui să termin un proiect, dar mai poate aștepta. Anticipând o absență lungă, îmi ud și plantele.
Scutur de praf o geantă și împachetez câteva lucruri. Dacă astăzi merg trenurile, până seara ar trebui să fiu pe Insula Scufundată. Pot să-i gătesc cina lui Audley. întotdeauna poți să-ți pregătești singur cina, dar nu e același lucru ca atunci când îți gătește cineva. Să-ți pregătească cineva cina e una dintre cele mai puternice lovituri date groazei. Ea fel și cu florile: poți oricând să ți le cumperi, dar nu miros la fel de frumos ca acelea cumpărate pentru tine.
Afară, merg pe aleea care-mi lasă o senzație mai puternică decât toate aleile pe care am pășit. Trec pe lângă o mașină ca vai de ea, pe care e un bilet scris de mână:
Mașina asta a fost spartă de trei ori. Nu mai e nimic în ea care să merite furat. Vă rog, dați-i pace.
în stația de autobuz e coadă. O femeie cu părul foarte scurt. Tot așa îl purtam și eu pe vremea când eram dansatoare, era mai serios. Poartă un tricou cu „Urâm ura“. Un adolescent dolofan vorbește la telefon: „Nu sunt leneș. Dar îmi aleg cu atenție lucrurile pe care le fac“. O femeie cu două fetițe de patru ani după ea. De obicei, la vârsta asta, copiii par încântați, ca și cum ar deține vreun minunat secret, și în consecință sunt încântători. O fată mă arată cu degetul și-i șoptește alteia ceva la ureche. Afurisitele încep să râdă. Mă uit să nu am vreun defect de imagine jenant, dar nu găsesc nimic. Cea care șoptise observă că m-am uitat, se oprește din râs și afișează un zâmbet larg, care parcă spune „hai să fim prietene“. Schimbarea e bruscă și șocantă.
Parcă mi s-a mărit captd de la lumină, de la spațiu și de la sunete. Nici urmă de autobuz, dar sunt calmă. Adolescentul se plânge în telefon: „Haosul ăsta e foarte prost organizat, mă-nțelegi?“

N-aș fi plecat niciodată să mă salvez pe mine, știu asta. Niciodată. Dar plec ca să-l salvez pe Audley. Audley îmi povestise cum taică-su fusese deprimat în tinerețe și se dusese pe podul Humber să se arunce. Când a ajuns acolo, l-a găsit pe altul care se pregătea să plonjeze. Tatăl lui Audley l-a tras înapoi, l-a bătut pe umăr și i-a spus să nu se poarte prostește. Abia acum înțeleg. Lupta e întotdeauna cu tine însuți, dar asta nu exclude să ai un aliat. Toți avem nevoie de o bătaie pe umărul imaginar.

Acasă nu poate fi niciodată un loc, numai o persoană.

1

Denumirea drapelului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (w. tr.).

2

Capodoperă (lb. fr.). (N. ed.)

3

Trăiește clipa (Ib. lat.). (N. ed.)

Cold hard cash (lb. engl.) - bani duri și reci (n. tr.).